

Denne fil er downloadet fra
Danmarks Tekniske Kulturarv
www.tekniskkulturarv.dk

Danmarks Tekniske Kulturarv drives af DTU Bibliotek og indeholder scannede bøger og fotografier fra bibliotekets historiske samling.

Rettigheder

Du kan læse mere om, hvordan du må bruge filen, på
www.tekniskkulturarv.dk/about

Er du i tvivl om brug af værker, bøger, fotografier og tekster fra siden, er du velkommen til at sende en mail til *tekniskkulturarv@dtu.dk*

Hansen
København
for
Skæbsted

INDUSTRI-
FORENINGEN

4687H

3518.

163

687 11

687 11

4-9 (A)

Tilskjærerskolen for Skræddere.

En grundig Vejledning i Maaltagning, Tegning og Tilskjæring af Herregarderobe.

Mathematisk og anthropotrigonometrisk fremstillet.

Med Understøttelse af Reiersenske Fond

udarbejdet og udgivet til Selvundervisning

af

Skræddermester S. Hansen,

indeholdende

50 lithograferede Snittavler med dertil hørende forklarende Text,

1 Reductionsschema for Miniaturtegninger

samt Afbildning af de anthropometriske Maaleapparater.

Kjøbenhavn.

Wm. L. Wulffs Forlagsexpedition.

Aktieselsk. »det Hoffensbergske Etabl.«

1891.

Indledning.

I det forrige Aarhundrede, og ikke saa kort ind i nærværende, var Haandværksstanden i Almindelighed temmelig mangelfuldt udrustet med theoretiske Fagkundskaber; thi Oplysningen var i Datiden jo meget mangelfuld blandt Mellemklassen og Almuen, hvorfra Haandværkerne for Størstedelen ere udgaaede. Kun i nogle ganske faa Fag gaves Undervisning i Tegning og andre for Haandværkere saa nyttige, ja uundværlige Kundskaber. Skrædderfaget var ikke blandt de udvalgte eller begunstigede, thi hed det: »Hvad Nytte eller Brug kan Skrædderen have af Tegneundervisning og deslige«. »Han skal blot klippe og sy og dertil behøves ikke stor Lærdom eller mange Kundskaber«. Men dette var et Fejlsyn paa Sagen, hvilket de Fleste, om ikke Alle, nuomstunder maa indromme. Ligesom Kundskaberne var faa og ringe, saaledes var ogsaa Midlerne eller Værktøiet til Fagets Udøvelse af den simpleste Art. Til Maaltagning betjente man sig af en Traad, hvorpaa sloges Knuder for hvert Maal, eller af en Papirstrimmel, hvori klippedes Huller og Hak.¹⁾ Efter saadanne Maal, og dertil ikke mange, maatte Modellen construeres, uden nogensomhelst Grundlinie eller Støttepunkt, alene efter Oiemaal og bedste Skjøn. Til Udførelsen heraf krævedes ikke alene Geni og et skarpt Oie, men ogsaa stort Held, og havde nu En været saa heldig, at faae en nogenlunde vellykket Model fremstillet, blev denne bevaret ikke alene som en Helligdom, men tillige som en Hemmelighed; thi den var jo dyrekøbt med de mange Sveddraaber, den under de gjentagne Forsøg havde kostet ham inden det endelig lykkedes. Men nu kom den slemme »Aber dabeis«, at der foruden de mange forskellige Størrelser saavel i Hoide som Tykkelse tillige forekom en Mængde forskellige Afvigelser fra den regelrette Proportion, saa at den saa lovpriste Model bragte ham Skuffelse og Ærgrelse.

Endelig syntes Tilskjærekunsten i det 2det Decennium i indeværende Aarhundrede at skulle gaa en glørrigere Tid imode, saa at den lange Famlen, uden Grundsætning og System, skulde faae en Ende, om end nogen Tid endnu vilde hengaa inden der blev grundet en fast Basis for Tilskjæringen.

Af den i Aaret 1818 af en Hr. Michel (formentlig Tydsker) opfundne saakaldte Trediedels-Beregning, som vel var noget ufuldkommen gennemført, udviklede sig omsider »Centimeter-Tilskjæremethoden«, som i Trediverne offentliggjordes af Hr. Compaign i Paris, og hvoraf han udviklede de nu bekjendte »Reductions-Maalestokke«²⁾, som ved rigtig Anvendelse i det proportionale System giver et meget godt Resultat.

I Begyndelsen af Fyrerne udkom i Weimar et Fagskrift under Titel »Die vollständige Lehre der Mannsschneiderei«, som var udarbejdet og udgivet af en Forening af Kunstnere, Technologer og Professionister, og for Skrædderfagets Vedkommende af en Hr. Heinrich Diete i Weimar, forhen Tilskjærer hos Hr. Petit i Paris, og var en Fremstilling af et corpusimetrisk System, en Art Udmaalings-System, meget videnskabeligt fremstillet, svarende til Datidens Mode og Fordringer, altsaa et Skridt videre til Fagets Fremme. Foruden de fremstillede Modeller med dertil forklarende Text over Maaltagning og Maalenes Anvendelse ved Modellens Fremstilling, indeholdt Værket tillige nogle forberedende Kundskaber om det menneskelige Legemes Bygning samt geometriske Kundskaber for Skræddere og andet mere, Faget vedrørende.³⁾

¹⁾ Endnu i Begyndelsen af Halvtredserne har jeg seet saavel Traaden som Papirstrimlen anvendt til Maaltagning og Tilskjæring.

²⁾ Denne Opfindelse vil Heinr. Klemm ogsaa tilskrive sig Æren af.

³⁾ Dette Værk er jeg i Besiddelse af, men har saa godt som slet ikke benyttet det, da det ikke tilfredsstillede mine Ønsker og Forhaabninger.

I Aaret 1846 udgav Heinr. Klemm i Forening med sin ældre Broder, dengang i Leipzig, en Lærebog med Reductionsmaal-Systemet, altsaa kun kort Tid efter at Heinr. Dietes Værk var fremkommet.

Derefter træffe vi i 1860 Hr. Heinr. Klemm i Dresden, hvor han, tilligemed G. A. Müller og F. A. Schmidt, var Directeur for Academiet dersteds, hvor han har udgivet en Mængde Faglitteratur, af hvilke jeg i nogle Aar tildels benyttede et i 1867 udkommet Værk »Handbuch der Bekleidungskunst«, indtil i Midten af Halvfjerdserne, da den beredte mig en Skuffelse, som havde tilfølge, at jeg kom til at erindre et Udkast til et nyt System, som Directeur F. A. Schmidt i Februar 1872 havde givet i »Europäische Modenzeitung« til offentlig Kritik.

Jeg tog nu dette frem til Undersøgelse og Prove og blev i Grundprincipet strax enig med Hr. Schmidt, nemlig Udgangspunctet for det anthropotrigonometriske Maaltagnings-System; men forøvrigt var der heller ikke synderlig mere, hvori jeg sympatiserede. — Men saa meget skal tilstaaes, at det nævnte Udkast førte mig paa rette Spor, og blev den Basis, hvorpaa jeg har grundet og udarbejdet foreliggende System, som jeg nu i ca. 16 Aar med største Tilfredshed har benyttet.

Af det anthropotrigonometriske System uddrog jeg Forholdene i den regelrette Proportion af det menneskelige Legeme, og udarbejdede efter disse Grundlaget for det proportionale System, saaledes som det her foreligger under Afdeling A. Dette er paa det omhyggeligste og i mindste Detail udarbejdet, saa at det under noie Iagttagelse af de bekrævede Regler kan benyttes for enhver Overvidde fra den mindste til den største, endogsaa for korpulente Personer, naar ikke ellers andre Deformiteter er tilstede.

Dette System kan især anbefales for Confectionsforretninger, hvor der ofte maa skjæres efter fremmed Maal, som i de fleste Tilfælde ere meget mangelfulde og upaalidelige. I Kundeforretninger, hvor Mesteren eller Tilskjærereren af en eller anden Grund ikke vil benytte Udmaalings-Systemet, kan dette anbefales som det bedste og paalideligste af alle hidtil kjendte proportionale eller Schema-Systemer.

Af Faglitteratur, som forud var saa sparsomt tilstede, findes nu en Rigdom for næsten alle Fag; endogsaa for Skrædderfagets Vedkommende er en ikke ringe Del fremkommen, og derved raadet Bod paa de forhen saa haardt følte Savn, saa at Enhver, som har Interesse for sit Fag, Evner og Energi til Fremgang i Dygtighed, ikke vil savne Midler eller Veiledning dertil. Der gives nu en Mængde Systemer, meer eller mindre complicerede, og meer eller mindre fyldestgjørende og hensigtssvarende.

Et gammelt Ord siger: »Prøv Alt og vælg det bedste«, og dette kan vel passende anvendes her. Nu kan jo faktisk en praktisk Mand bode meget paa et mangelfuldt System, medens den yngre og mindre praktiske behøver den grundigste Veiledning og Støtte, saa Facta bliver dog, at et fuldstændig og i mindste Detail udarbejdet System altid maa blive det værdifuldeste.

Skrædderen har nuomstunder ikke den letteste Opgave at løse, thi foruden de theoretiske Kundskaber maa han tillige være i Besiddelse af Skjønhedssands, og ikke nok dermed, men han maa tillige have Kjendskab til Kundens Lune og Smag for at kunne tilfredsstille hans Ønsker og Fordringer.

En bekjendt Fagmand og Forfatter skrev i sin Tid: »Schneider und Schneider zu sein, das ist zwei verschiedene Dinge«, og deri maa gives ham Ret.

Forfatteren.

Afdeling A: Det proportionelle System.

Capitel 1.

Om Maaltagning til Benklæder.

Under Maaltagning er det absolut nødvendigt, at Kunden indtager sin naturlige Holdning, ikke gjør nogen Anstrængelse for at fremstille en anden eller bedre Figur eller Holdning end den han besidder, eiheller bøier sig til nogen Side, da saadant kan foraarsage, at man faaer urigtige Maal, hvoraf igjen følger, at Klædningsstykket ikke passer. Selvfølgelig maa man tage Maalene med den størst mulige Accuratesse.

Maalene maa altid tages i en bestemt Orden og helst som følger:

Maalene Nr. 1 & 2 ere:

Længden fra Hoften til Knæet, og fremdeles den hele Sidelængde. Maalet anlægges tæt ovenfor Hoften i det saakaldte Bæltsted, fastholdes der med venstre Haand, medens man med den høire fører det ned til Knæet, og noterer dette Punct (er Maal Nr. 1), og uden at slippe Maalet med venstre Haand føres det fremdeles ned til Gulvet (er Maal Nr. 2). Da man har maalt lige ned til Gulvet maa sidstnævnte Maal forkortes c. 2 Centimeter.

Mange have for Skik at slippe Maalet ved Hoften og flytte venstre Haand ned til Knæet for at fastholde Maalet der medens der fortsættes med høire Haand ned til Gulvet. Denne Fremgangsmaade er ikke heldig, thi idet at Huden om Knæet sidder meget løs, ligesom Beklædningen paa dette Sted, kan Maalet let forskydes, hvorved man faar et urigtigt Længdemaal.

Maal Nr. 3. Skridtlængde eller Benlængde. Maalet anbringes med venstre Haand saa tæt op i Skridtet som Vedkommende ønsker at de skal slutte der, hvorpaa Maalet, uden at standse ved Knæet, føres med højre Haand ned

til Gulvet ligesom Maal Nr. 2 og forkorter ligeledes dette med ca. 2 Cent. *)

Maal Nr. 4. Linning- eller Livvidde. Til Benklæder, som bæres i Seler, tages Maalet let tilsluttende, hvorimod det maa tages noget strammere, naar de skal bæres uden Seler. Til Personer, som ikke kan taale at bære fastsiddende Benklæder, vil det være bedst at tage Maalet let tilsluttende og lægge til dette 2 à 3 Centimeter til hver Halvvidde.

Maal Nr. 5. Hoftevidde, tages over Midten af Livhøiden — ved Benklædernes Livhøide forstaaes det Parti som indeholdes fra Skridtpunctet op til Bæltstedet — og let tilsluttende, og forstørres dette med 1 à 2 Cent. alt eftersom Vedkommende ønsker dem mere eller mindre fuldkomne eller magelige.

Maal Nr. 6. Laarvidde. Dette Maal tages ca. 3 Cent. under Skridtpunctet, let tilsluttende og tillægges 2 à 3 Centimeter, undertiden endnu mere, dels efter Moden og dels efter Vedkommendes Smag og Ønske.

Maal Nr. 7 — stramt Knæmaal, eller med andre Ord, Knæets Tykkelse tages saa fast eller stramt om Knæet som vel muligt, og er ikke uden Betydning, da man særlig ved dette kan finde snævre Benklæders rette

*) For med større Sikkerhed og Nemhed at kunne anbringe Maalet paa den rette Plads i Skridtet, har jeg dertil konstrueret et praktisk Apparat som Fig. 5 Tabel 1 i Afdeling B viser, hvilket saavel som alle andre til Maaltagning og Tegning hørende Apparater faaes alene hos mig til moderate men bestemte Priser.

Vidde over Knæet, samt tillige anviser Buglinien sin Plads paa dette Sted, hvilket nærmere forklares i Texten for Tegningerne.

Maal Nr. 8. Benklædernes Vidde over Knæet. Dette Maal kan strængt taget undværes, idetmindste i de fleste Tilfælde, idet man blot behøver at lægge til det stramme Knæmaal 3 à 4 Cent., naar det skal være snævre Benklæder, alt eftersom det anvendte Stof er tykkere eller tyndere. Til halvsnævre Benklæder lægges 5 à 7 Cent. til det stramme Knæmaal; hvis Kunden derimod forlanger, at Benklæderne skal holde samme Vidde som de han har paa, bliver det nødvendigt at maale disse.

— Til snævre Benklæder gjør man rettest i, ogsaa at maale Læggens Tykkelse, da denne ikke altid staar i Forhold til Personens øvrige Bygning. Ligesom ved Knæmaalet tillægges ogsaa dette Maal 3 à 4 Cent. Dette sidstnævnte Maal betegnes Nr. 8 A.

Maal Nr. 9. Benklædernes Vidde forneden. Maalet anlægges paa Vristen, saalangt fremad som Benklæderne skal falde, fastholdes der med venstre Haand og føres med høire omkring Hælen om til Udgangspunctet. NB. Selvfølgelig tages dette Maal udenpaa Støvlen.

Maal Nr. 10. Fodstørrelse. Dette Maal tages

ligeledes over Støvlen, og Maalet anlægges over Taa-spidsen, fastholdes der med venstre Haand, medens det med høire føres omkring Hælen ud til Udgangspunctet.

Da Fodens Størrelse ikke altid staaer i normalt Forhold til Personens Størrelse, er det ikke uden Nytte at have dette Maal, idet man derved bedre kan bestemme en i Forhold til Fodens Størrelse passende Vidde paa Benklæderne forneden.

Benklædernes Form og Vidde er jo som bekjendt afhængig af Modens Lune, saavel som ogsaa af Kundens Smag og Lune, men endskjønt dette er det dog af Vigtighed, at tage Hensyn til Fodens Størrelse.

Anmærkning.

For at lette Inddelingen af Maalene til Anvendelse ved Tegningens Udførelse, gjør man rettest i, ved Linningvidde og Hoftevidde kun at notere den halve Vidde: altsaa istedetfor 80 skriver man 40 og istedetfor 94 skriver man 47. Derimod bliver ved Laarvidde og alle øvrige Viddemaal paa Benene at skrive hele Vidden.

En Centimeter er inddelt i 10 Dele, kaldet Milimeter. Hvor nu paa Tegningerne er anført: 6.5, 8.5, 10.5 betyder disse: $6\frac{1}{2}$, $8\frac{1}{2}$, $10\frac{1}{2}$ og saa fremdeles. 8.7, 9.3, 9.8 betyder 8 Cent. 7 Milimeter, 9.3 betyder 9 Cent. 3 Milimeter og saa fremdeles.

Capitel 2.

Benklædernes Tegning og Maalets Inddeling og Anvendelse ved samme.

Tabel 1. Figur 1 fremstiller Skelettet til Forbuxen.

Efterat have rettet Stoffets Kant, som skal danne Forbuxens Sidesøm, afsættes først Længdepuncterne fra *A* til *E* og fremdeles *Aa*, dernæst maales fra sidstnævnte Punct Skridtlængden opad og sætter Pct. *D*. Udfor sidstnævnte Pct. gaaes nu fra Sidesømmen indad tilhøire med en Fjerdedel af Hoftevidden, og ved Pct. *b* forneden gaaes fra Sidesømmen ind mod *Aa* med en Femtedel af Benklædernes Vidde forneden; igjennem de to sidstnævnte Puncter trækkes nu Aplomblinien opad til *A*. Vinkelret med Aplomblinien trækkes nu horizontale Linier igjennem Puncterne *A D E* og *Aa*. Dernæst inddeles Livhøiden i tre ligestore Dele, hvorved Linierne *B* og *C* fremkomme og ligeledes stilles vinkelret til Aplomblinien. Ved Pct. *A* gaaes nu fra Aplomblinien over tilhøire med en Fjerdedel af Linningvidden og stiller Pct. *f* og fra Sidesømmen ved Pct. *o* gaaes over

tilhøire med Halvdelen af stramt Knæmaal og stiller Pct. *g*. Fra sidstnævnte Punct trækkes nu en Linie opad til Pct. *f* og kaldes her Buglinien eller Mavelinien. Fra Sidesømmen ved *o* gaaes nu over *E* og *g* med Halvdelen af Benklædernes Vidde over Knæet og stiller der Pct. *d* og ved *Aa* gaaes fra Aplomblinien over tilhøire med en Femtedel af Benklædernes Vidde forneden og stiller der Pct. *c**) fra hvilket Punct nu trækkes en Linie op til *d*.

Langs med sidstnævnte Linie maales nu igjen Skridtlængden fra *c* opad over *d* og stiller Pct. *h*. Til Skridtspidsens Fremspring fra Buglinien tages nu Halvdelen af Hvælvingens Sideparti, altsaa Halvdelen af det Parti som

*) Hvis man vil have en bredere Forbux forneden er der Intet til Hinde for at stille Pct *c* længer fra Aplomblinien.

ligger imellem Sidesømmen og Aplomblinien paa Linie *D* og mærker altsaa her ved Pct. *h*, som da bliver høire Skridtspids. Samme Længde som er stillet fra Buglinien ved *l* til *h* gaaes nu fra Krydspunctet ved *l* opad og stiller Pct. *k*. Fra *k* til *h* trækkes en Linie, hvorved altsaa dannes en Trekant, som igjen gennemskæres indtil Pct. *l* og derpaa gaaes fra Pct. *l* ud med Halvdelen af Distansen fra Buglinien til *h* og sætter Pct. *m*. Den samme Brede, som haves fra Aplomblinien til *f* stilles nu paa Linie *B* og sætter der Pct. *i*.

Fra Aplomblinien ved *A* gaaes nu ud tilvenstre med en Fjerdedel af Linningvidden og sætter der Pct. *e*. — Ved store Hofter, og naar dertil kommer, at Benklæderne skal bæres uden Seler, kan Pct. *e* trækkes ca. 1 Cent. længere indad mod Aplomblinien, hvorved Benklæderne faaer en større Hoftebue, som naturlig svarer til en saadan Legemsform.

Dermed er Skelettet til Forbuxen fremstillet og dens Façontegning udføres nu efter alle stillede Puncter som fremstillet i

Figur 2. Forbuxens Form.

Fra Pct. *s* til *e* tegnes Hofteafstikket. Fra Pct. *h* tegnes højere Skridthuling igjennem *m* til *k* og derfra op igjennem *i* til *f*. Venstre Skridtspids, som maa træde 2 à 3 Cent. længere ud, alt eftersom Personens Bygning gjør det fornødent, tegnes nu fra Pct. *hv* igjennem *n* opover *i* til *f*. Fra *m* til *n* er $\frac{2}{3}$ af Distansen fra *h* til *hv*. Ved Pct. *f* sænkes Forbuxen ca. $\frac{3}{4}$ Cent. og hæves ved Pct. *e* ca. $\frac{1}{2}$ Cent.

Figur 3. Skelet til Bagbuxen.

Ved Optegning af Bagbuxen eller Skelettet til samme anlægges Forbuxen paa det til Bagbuxen bestemte Stof, hvorefter Aplomblinien føres op til Pct. *o* og dernæst føres Forbuxens horizontale Linier *E* og *Aa* ud paa Bagbuxen. Nu inddeles Distansen fra Knælinien *E* til Linie *Aa* forneden i 3 ligestore Dele, hvorved Linierne *F* og *G* fremkomme. Fra *F* gaaes nu opad med en Fjerdedel af denne Trediedel og trækker der Linie *u*.

Fra den horizontale Linie *A* gaaes opad med en Trediedel af Livhøjden, det vil sige, Distansen fra *A* til *B* og mærker der foreløbig Benklædernes Højde bagtil. Fra Aplombliniens *o* Punct gaaes ud med en Trediedel af Distansen fra *A* til *f* og stiller der Punct *r*. Forbuxens Længde nede fra Knæpunctet *o* op til *e* stilles nu paa Bagbuxen fra Pct. *oo* opad til *q*. Fra Pct. *r* til *q* er det Halve af den noterede Linningvidde med Tillæg af mindst 4 Cent., som beregnes til Søm og til et Indsnit foroven i Bagbuxen. Pct. *X* stilles midt imellem Aplomblinien og Buglinien, og fra dette Punct maales

opad til *q* og med den her fundne Distance stilles nu Pct. *r*, hvilken altsaa bliver Bagbuxens rigtige Høide. Midt imellem høire og venstre Skridtspids udgaaer Sædelinien og føres op til Pct. *r*. Da Forbuxen har erholdt to Femtede af Vidden forneden bliver de tre Femtede at tildele Bagbuxen. Eftersom Benklæderne skal falde mere eller mindre ud paa Foden, stilles Pct. *bb* nærmere eller fjernere fra Forbuxens Pct. *b* hvilket kan variere fra 2 til 4 Cent. Fra Pct. *bb* gaaes altsaa over tilhøire med tre Femtede af Vidden forneden og stiller der Pct. *cc*.

Det Parti, som paa Linie *D* dannes imellem Sidesømmen og Buglinien, benævnes »Hvælving«; med en Fjerdedel af dette gaaes nu fra høire Skridtspids Pct. *h* ud tilhøire og stiller der Pct. *z*, som bliver Bagbuxens Skridtspids. Paa Linie *E* stilles Pct. *dd* 2 à 3 Cent. fra Pct. *d* eller i Reglen $\frac{1}{2}$ à 1 Cent. mindre end der er fra Pct. *hv* til *z*. Fra *dd* maales nu over tilvenstre, Bagbuxens Sidesøm, og stiller Pct. *oo* Bagbuxens Vidde over Knæet. Derpaa trækkes nu Linier fra Pct. *b* op til *oo* og derfra op til *q*. Ved Pct. *cc* lægges Linialen ca. $1\frac{1}{2}$ Cent. indenfor dette og trækker en Linie herfra op til *dd* og her fra dette en Linie op til Pct. *z*.

Figur 4. Bagbuxens Façontegning.

Paa Grund af de forskellige Forhold mellem Linningvidde og Hoftevidde faaer Bagbuxen en mindre eller større Hoftebue, ja undertiden kan Hoftevidden endog være saa stor i Forhold til Linningvidden, at det bliver nødvendig, saavel ved Sædelinien som ved Siden, at gaae udenfor Skeletlinien og give begge disse en buet Form. Man maaler da først Forbuxens Brede midt imellem Linierne *B* og *C* fra Gølpsoømmen til Sidesømmen og drager herfra ca. $1\frac{1}{2}$ Cent. til Søm; det derefter erholdte Beløb trækkes da fra Hoftevidden og Resten bliver at tilføre Bagbuxen fra Sædelinien ved Pct. *Pp* over til Sidesømmen ved Pct. *y* og tillægger Søm. Viser nu Hoftevidden, at der skal gaaes mere end 1 Cent. udenfor Skeletlinien i Siden, sætter man en Trediedel af dette udenfor Sædelinien. Dernæst udmaales Laarvidden ca. 4 Cent. under Skridtpunctet og lægger fra 2 til 4 Cent. til det noterede Maal, alt efter Modens Forskrift eller Kundens Ønske, men især maa der tages Hensyn til Brugen, for Exempel maa de til Ridebrug ikke være for vide, da de ellers vil lægge Folder. Om Benklæderne efter de nu anvendte Regler har en rigtig og passende Vidde i Skridtet, kan kontrolleres paa følgende Maade: Man maaler Forbuxens Brede fra høire Skridtspids Pct. *h* til Sidesømmen, lægger der til en Trediedel af Hvælvingen, til Exempel: Forbuxens Brede fra

Pct. *h* til Sidesøm udgjør 27 Cent., Hvælvingen 21 Cent. en Trediedel her af er 7 Cent. som lægges til de nævnte 27 Cent. og Beløbet af disse bliver da 34 Cent. hvilket Bagbuxen maa indeholde fra Pct. *z* til Sidesømmen.

Fra Pct. *z* tegnes nu Bagbuxens Skridthuling op til Pct. *p* og dernæst tegnes Skridtsømmen nede fra Pct. *cc* op igjennem *dd* til *z*, som Tegningen viser. Paa Linie *u* gives den største Bue for Læggen, og Façonens tegnes derpaa nede fra Pct. *bb* op igjennem *oo*, fremdeles over *y* op til *q*, derpaa Linien foroven fra *q* til *r* samt Bagbuxens Façon forneden, idet der ved Pct. *cc* gaaes ca. 1 Cent. under den horizontale Linie, da Bagbuxen ellers uden dette Tillæg vilde blive forkort.

Fig. 5. Linningen

maa helst skjæres krum, som Tegningen viser, og maa helst sættes kort paa.

Tabel 3. Fig. 6—8.

Maalene til disse Benklæder ere:

Nr.	1.	Sidelængde til Knæet. . .	60
-	2.	Hele Sidelængde	110
-	3.	Skridtlængde	81
-	4.	Linningvidde	50
-	5.	Hoftevidde	56
-	6.	Laarvidde	64
-	7.	Stramt Knæmaal	38
-	8.	Vidden over Knæet	44
-	9.	Vidden forneden	45
-	10.	Fodstørrelse	59

De her fremstillede Benklæder er for en stærkere eller lidt corpulent Person. Det er en Selvfølge, at ligesom Personens Legemsform afviger fra det normale, maa Tegning og Tilskæring af det paagjældende Klædningsstykke ligeledes afvige fra de Regler, som anvendes ved en normal og regelret Figur.

Ved foreliggende Tegning maa man, ligesom ved Fig. 1, først afsætte Længdepuncterne til Knæet, hele Sidelængden og Skridtlængden. Efterat have afsat disse inddeles Livhøiden fra Pct. *D* til *A* i tre ligestore Dele, hvorved Puncterne *B* og *C* fremkomme.

Naar Linningvidden overstiger 47 Cent. og altsaa er over normal Størrelse, maa Aplombliniens Plads søges højere oppe paa Livhøidepartiet. Ved foreliggende Tegning haves en Linningvidde paa 50 Cent., hvorfor Aplombliniens Plads maa søges paa Linie *C* med en Fjerdedel af Hoftevidden. Forneden gaaes ind med en Femtedel af Vidden forneden ligesom anført er ved Fig. 1, hvorefter Aplomblinien trækkes fra *Aa* op igjennem *C* til *A* og derpaa trækkes alle horizontale Linier, vinkelret med Aplomblinien. Naar Linningvidden er 50 Cent. maa

Mavepartiet ved Pct. *f* stige med $1\frac{1}{2}$ à 2 Cent. see Pct. *ff*.

Alle øvrige Regler, som ere anvendte og forklarede ved Fig. 1 og 2, blive nu her at følge.

Fig. 7. Bagbuxen.

Naar ingen Deformiteter i Legemsbygningen er tilstede, kan Bagbuxen tegnes efter samme Regler, som ere anvendte og forklarede ved Fig. 4, hvorfor en Gjentakelse deraf er overflødig.

Figur 8. Linningens Form og Størrelse.

Tabel 4. Figur 9—11.

Benklæder for en mere corpulent Person.

Maalene til disse ere følgende:

Nr.	1.	Sidelængde til Knæet. . .	59
-	2.	Hele Sidelængde	110
-	3.	Skridtlængde	77
-	4.	Linningvidde	55
-	5.	Hoftevidde	60
-	6.	Laarvidde	67
-	7.	Stramt Knæmaal	38
-	8.	Vidde over Knæet	45
-	9.	Vidde forneden	45
-	10.	Fodstørrelse	59

Som anført ved de forrige Benklæder maa, eftersom Linningvidden tiltager i Størrelse, Aplombliniens Plads søges paa et højere Punct. Altsaa som ved Fig. 6 afsættes først Længdepuncterne fra *A* til *E* og *Aa*, samt herfra Skridtlængden Pct. *D*, hvorefter Distansen fra *A* til *D* inddeles i tre ligestore Dele, hvorved fremkomme Puncterne *B* og *C*. Da vi her have for os en Linningvidde af 55 Cent. søges Aplombliniens Plads ved Pct. *B* med en Fjerdedel af Hoftevidden, maalt fra Sidesøm over tilhøire. Fra Sidesømmen Pct. *b* forneden gaaes som sædvanlig over tilhøire med en Femtedel af Vidden forneden, hvorefter Aplomblinien trækkes fra Pct. *Aa* op igjennem *B* til *A* og dernæst trækkes alle horizontale Linier, som sædvanligt, vinkelret med Aplomblinien. Buglinien stilles nu som sædvanlig, foroven fra Aplomblinien til *f* med en Fjerdedel af Linningvidden, samt ved Knæet, paa Linie *E* fra Sidesømmen med Halvdelen af stramt Knæmaal, see Pct. *g*. Høire Skridtspidses Fremtræden fra Buglinien bliver altid Halvdelen af Sidepartiet, som ligger imellem Sidesøm og Aplomblinie paa Linie *D*. Naar Aplombliniens Plads er søgt paa Linie *B* maa Forbuxens Maveparti ved Pct. *f* hæves 3 Cent. see Pct. *ff* thi uden dette Tillæg i Høiden vilde de blive for lave paa dette Parti. Pct. *e* stilles som ved de foregaaende med en Fjerdedel af Linningvidden fra Aplomblinien, og

Tegningens Fuldførelse skeer paa samme Maade og efter samme Regler, som forklaret er ved de foregaaende.

Figur 10. Bagbuxen.

Dennes Tegning udføres efter samme Regler som de foregaaende, men som Tegningen er der ved Sædelinien Pct. *Pp* og ved Sidesømmen Pct. *y* givet en Bue udenfor Skeletlinien for at give den fornødne Vidde over Hoften.

Figur 11. Linningen forklarer sig selv.

Tabel 5. Figur 12—14.

Benklæder til en meget corpulent Person.

Maalene til samme ere:

Nr.	1.	Sidelængde til Knæet . .	60
-	2.	Hele Sidelængde	110
-	3.	Skridtlængde	77
-	4.	Linningvidde	60
-	5.	Hoftevidde	64
-	6.	Laarvidde	69
-	7.	Stramt Knæmaal	40
-	8.	Vidde over Knæet . . .	47
-	9.	Vidde forneden	47
-	10.	Fodstørrelse	60

Ved den her fremstillede Benklædeform er det lettere at finde Aplombliniens Plads, idet at man blot først afsætter hele Sidelængden fra Linie *A* til *Aa* og dernæst gaar paa Linie *A* fra Sidelinien (Sidesømmen) ind til høire med en Fjerdedel af Hoftevidden og mærker der Aplombliniens Plads, og forneden, fra Sidesømmen ind til høire med, som sædvanlig en Femtedel af Benklædernes Vidde forneden og mærker ligeledes der Aplombliniens Plads, hvorefter denne altsaa trækkes. Nu afsættes Længden til Knæet Pct. *E*, Skridtlængden Pct. *D* samt Puncterne *B* og *C*, hvorefter alle horizontale Linier trækkes. Fra Aplomblinien til Pct. *f* er som sædvanlig en Fjerdedel af Linningvidden og fra Sidesømmen til Pct. *g* er Halvdelen af stramt Knæmaal. Igjennem sidstnævnte Puncter *f* og *g* trækkes nu Buglinien. Paa Linie *B* gaaes saa meget udenfor Buglinien saa at her haves den samme Brede fra Aplomblinien som paa Linie *A* til Pct. *f*. Skridtspidsens Fremtræden fra Buglinien er som sædvanlig Halvdelen af Hvælvingens Sideparti, nemlig fra Sidesømmen til Aplomblinien paa Linie *D*. Forbuxens Vidde over Knæet er her ligesom ved de foregaaende, Halvdelen af Benklædernes hele Vidde over Knæet. Paa den horizontale Linie *A* stilles Pct. *e* med en Fjerdedel af Linningvidden. Naar Linningvidden er 60 og derover maa Mavepartiet hæves mindst 4 Cent. og kan til ualmindelig svære Personer hæves 5 Cent. Forbuxens

hele Brede foroven fra *f* til *e* udgjør den halve Linningvidde, og som sees paa foreliggende Tegning er der kun et meget lille Hofteafstik, hvilket jo er ganske naturligt da saadanne Legemsformer ikke have udstaaende Hofte, men ere næsten lige paa dette Sted. Efter saaledes at have udført alle Linier og Puncter, skeer Façontegningen efter de samme Regler som forklaret er ved de foregaaende Benklædetegninger.

Figur 13. Bagbuxen.

Da det ofte er Tilfældet, at corpulente Personer have et mindre udstaaende Sædeparti og er næsten lige ned ad Ryg og Sæde, maa i saadant Tilfælde Pct. *r* stilles længere ud fra Aplomblinien end til en Person med mere fyldigt og udstaaende Sædeparti. I saadant Tilfælde kan Pct. *r* stilles midt over Mavepartiet, altsaa midt imellem Aplomblinien og Bugliniens Pct. *f* see Pct. *rr*. Som Følge her af bliver Pct. *q* at stille nærmere ind imod Forbuxens Pct. *e*, saa meget som *r* er fjernet længere fra Aplomblinien, see Pct. *qq*. Derved faaer Bagbuxen en lidt mere opretstaaende Stilling, hvilken egner sig for en saadan Legemsform. Hvis man ikke foretager en saadan Forandring i Bagbuxens Stilling vil Sædepartiet paa saadanne Benklæder blive for langt, hvorved grimme Folder vil fremkomme under Sædet. Som sees paa foreliggende Tegning stilles Puncterne *qq* og *rr* lige fjernt fra Pct. *X* ligesom Tilfælde er med Puncterne *r* og *q*.

En saadan Legemsform hvor Sædepartiet falder ontrent lige ned med Ryggen kan ogsaa findes hos andre end corpulente Personer, og i saadant Tilfælde maa Sædelinien stilles længere tilbage, som ovenfor anført.

Fig. 14. Linningen forklarer sig selv.

Tabel 6. Figur 15—17.

Figur 15 fremstiller et Par snevre Ankelbenklæder til en velproportioneret Person. Maalene findes anførte ved Tegningen.

Ligesom ved alle normale Størrelser afsættes ogsaa her først Længdepuncterne fra *A* til *E* og *H* samt fra *H* opad til *D*. — Skridtlængden. Ved Pct. *D* gaaes indad med en Fjerdedel af Hoftevidden, og ved Pct. *E* gaaes indad med en Fjerdedel af stramt Knæmaal, hvorefter Aplomblinien trækkes igjennem de to sidstnævnte Puncter fra *A* ned til *H*. Buglinien stilles som sædvanlig paa Linie *A* med en Fjerdedel af Linningvidden fra *A* til *f* og paa Linie *E* med en Fjerdedel af stramt Knæmaal fra Aplomblinien til Pct. *g*. Paa Linie *F* bliver Læggen Vidde, hvor altsaa Bagbuxens Bue er stærkest. Maal Nr. 9 er Maalet om Læggen. Maal Nr. 10 er

Vidden om Ankelen. Tegningens Fuldførelse sker dernæst efter de ved Fig. 3 og 4 anførte Regler.

Figur 16. Knæbenklæder.

Maalene anførte ved Tegningen.

Aplombliniens Plads søges som alt tidligere forklaret, paa Linie *D* med en Fjerdedel af Hoftevidden, og paa Linie *E* med en Fjerdedel af stramt Knæmaal. Linie *F* er Benklædernes Længde, og paa denne Linie afsættes Vidden forneden, Maal Nr. 9. Bagbuxen maa her hules $1\frac{1}{2}$ à 2 Cent. opad, hvorimod Forbuxen erhoder en buet Form nedad for at give den nødvendige Plads til at kunne bøje Knæet; desuden er det godt at gøre Forbuxen 1 à $1\frac{1}{2}$ Cent. længere end Bagbuxen, og sætte Forbuxen noget fyldig til over Knæet. Ved Sidesømmen forneden anbringes en Slits med 3 à 4 Knapper.

Alle øvrige Puncter og Linier bliver at stille efter samme Regler, som ere anvendte og forklarede under Fig. 3 og 4 hvorefter Façontegningen udføres som foreliggende Figur viser.

Figur 17. Lange Gamascher.

Til saadanne bruges 7 Maal som følgende:

- Nr. 1. Gamaschens Længde fra Overkanten til Fodsaalen.
 - 2. Vidden foroven.
 - 3. Vidden om Læggen.
 - 4. Vidden om Smalbenet.
 - 5. do. om Hælen op over Fodledet.
 - 6. do. om Hælen ud til Fodbladets Spids.
 - 7. Struppens Længde.

Fra den lodrette Grundlinie *O A* til Pct. *k* stilles den halve Vidde foroven. Paa den horizontale Linie *C* stilles fra Grundlinien den halve Vidde over Læggen Pct. *l*. Paa Linie *E* stilles fra Grundlinien til Pct. *s* den halve Vidde om Smalbenet. Fra Pct. *h* ad den punctionerede Linie til *v* er det ovenfor anførte Maal Nr. 5, som gaaer om Hælen og op over Fodledet, Maal Nr. 6 viser Gamaschens Størrelse fra Pct. *h* til Pct. *n*. Fra den lodrette Grundlinie ud til Puncterne *k i l m s* og *h* have altsaa Gamaschens Form og Størrelse af den Halvdel og Størrelse, som vender ind tilbens. Fodpladen ud til Pct. *n* samt Forpartiet fra Grundlinien ud til Puncterne *o* og *p* skæres sammenhængende med den indvendige Halvdel. Den udvendige Del af Fodpladen ind sættes særskilt ved Linie *E* og sammenføies med den anden Del af Fodpladen hen over Vristen.

Iøvrigt viser foreliggende Tegning det nødvendige til Udførelsen.

Tabel 7. Figur 18—19.

Fig. 18 fremstiller et Par meget vide Benklæder, som falder rigeligt ud paa Foden.

Maalene ere:

Nr.	1.	Længde til Knæet . . .	59
-	2.	Hele Sidelængde . . .	110
-	3.	Skridtlængde . . .	82
-	4.	Linningvidde . . .	41
-	5.	Hoftevidde . . .	50
-	6.	Laarvidde . . .	59
-	7.	Stramt Knæmaal . . .	37
-	8.	Vidde over Knæet . . .	52
-	9.	Vidde forneden . . .	50
-	10.	Fodstørrelse . . .	59

De samme Regler, som ere anvendte ved Figurene 1, 2, 3 og 4 og som gjælde for alle normale Størrelser, gjælde ogsaa for Optegningen af disse med Hensyn til Aplombliniens og Bugliniens Stilling, samt Skridtets Form.

Benklædernes Vidde og Form i Benene afhænger dels af Moden og dels af Kundens Smag og Ønske, men, i hvilken Form dette Parti end stilles, bliver Overpartiet og Skridtet at konstruere som ovenanført.

Som foreliggende Tegning viser er disse Benklæder konstrueret til at falde rigeligt ud paa Foden, desaarsag er Forbuxen tegnet buet forneden, hvorimod Bagbuxen hules opad ved Midten af Hælen. Iøvrigt viser Tegningen ved dens Puncter og Linier det tilstrækkelige for Façonens Udførelse.

Fig. 19. Linningen til disse.

Fig. 20. Overordentlig vide Benklæder.

Maalene hertil ere:

Nr.	1.	Længde til Knæet . . .	59
-	2.	Hele Sidelængde . . .	109
-	3.	Skridtlængde . . .	82
-	4.	Linningvidde . . .	41
-	5.	Hoftevidde . . .	48
-	6.	Laarvidde . . .	59
-	7.	Stramt Knæmaal . . .	36
-	8.	Vidde over Knæet . . .	58
-	9.	Vidde forneden . . .	41
-	10.	Fodstørrelse . . .	58

Overpartiet og Skridtet behandles her efter de for alle normale Størrelser gjældende Regler, hvorfor en Gjen tagelse her vil være overflødig; derimod fremsættes nogle veiledende Bemærkninger over den overordentlige vide Benform.

Ved Pct. *s* paa Linie *C* begynder Forbuxens Bue at gaae udenfor den lodrette lige Linie og gaaer paa Linie *E* ved Pct. *o* 2 Cent. udenfor denne, men slutter ved Pct. *b* igjen ind til den. For at opnaa den store Vidde maa selvfølgelig høire Forbuxe holdes aldeles lige i Skridtsømmen, med Undtagelse af det lille Udsving

den erholder ved Pct. *c*. Venstre Skridtspids faaer selvfølgelig det sædvanlige Tillæg.

Bagbuxens Pct. *r* stilles som sædvanligt og fra dette Punct gaaes henad til Pct. *q* med den fornødne Vidde, men uden Tillæg til Indsnit, da Hoftevidden i dette bliver tilstrækkelig stor. Fra Pct. *q* nedad dannes nu den buede Form, som ved Pct. *oo* i8 gaaer ca. 5 Cent. udenfor Forbuxen og ender forneden ved Pct. *bb* med ca. 2 Cent. udenfor Pct. *b*. Skridtsømmen maa ligeledes holdes lige paa denne med Undtagelse af det lille Sving den erholder ved Pct. *cc* samt den ubetydelige Krumning, den gives opad mod Skridtet.

Paa Grund af den store Bue i Sidesømmen, maa Sædesømmen hules noget mere end sædvanligt for at formindske Vidden noget over Hofte og Sæde, see de tvende puncterede Sædelinier.

Det øvrige fornødne viser foreliggende Tegning tydeligt.

Figur 21. Linningen til samme.

Tabel 8. Figur 22—23.

Halvvide Benklæder med bred Klap.

Maalene til disse ere følgende:

Nr.	1.	Længde til Knæet . . .	58
-	2.	Hele Sidelængde . . .	108
-	3.	Skridtlængde . . .	79
-	4.	Linningvidde . . .	44
-	5.	Hoftevidde . . .	51
-	6.	Laarvidde . . .	59
-	7.	Stramt Knæmaal . . .	37
-	8.	Vidde over Knæet . . .	48
-	9.	Vidde forneden . . .	43
-	10.	Fodstørrelse . . .	57

Benklæder med bred Klap maa helst skæres uden Linning, men altsaa forhøies foroven saameget at Linningens Brede erstattes.

Fra *O A* til *F* er Benklædernes hele Længde. Fra Linie *A* gaaes opad med 2 Cent., som er beregnet til Indbukning og Knaphulskant, altsaa saaledes, at Knap-hullets øverste Ende falder paa Linie *A*. Ved Sidesømmen afstikkes Hjørnet saaledes at Yderklappen faaer Lighed med franske Lommer i Gølpbenklæder, se Pct. *a*. I dette Hjørne anbringes et Knaphul. I Klappens Midtesøm kommer ingen Knaphul, men 4 Knaphuller foroven, som stilles med lige stor Afstand imellem hvert. Som ovenfor berørt maa Bagbuxen forhøies saa meget som en Linningbrede, altsaa 5 à 6 Cent. Ved Pct. *u* tages et Udsnit for at bringe Tilslutning i Livet, og samtidig frembringe Plads og Bekvemlighed over Hofte og

Sæde. Iøvrigt udføres Tegningen efter de for normale Størrelser givne Regler.

Figur 23. Underklappen

maa dannes efter Forbuxens Form og Stilling, saaledes som betegnet er paa Fig. 22.

For hvem, som bruger bredklaps Benklæder, er denne Façon bekvem og praktisk, og derfor ogsaa yndet af Brugeren, men ikke af Buxeskræderen, da de falde ham temlig uvant.

Figur 24—26. Bekvemme Jagtbenklæder.

Maalene til disse ere:

Nr.	1.	Længde til Knæet . . .	58
-	2.	Hele Sidelængde . . .	76
-	3.	Skridtlængde . . .	49
-	4.	Linningvidde . . .	42
-	5.	Hoftevidde . . .	49
-	6.	Laarvidde . . .	57
-	7.	Stramt Knæmaal . . .	38
-	8.	Vidde over Knæet . . .	53
-	9.	Underste Vidde . . .	50
-	10.	Gürtelvidde . . .	32

Benklæder til Jagtbrug maa være saa bekvemme som vel mulig, saaledes, at de ikke genere ved nogen-somhelst Bevægelse. I foreliggende Tegning er fremstillet et saadant Par, som i ovennævnte Hensigt er holdt meget vide i Benene, og forneden forsynet med en Linning af 3 Centimeters Brede, hvortil Benklæderne rynkes, og den meste Vidde anbringes paa Forbuxen over Knæet for at give rigelig Plads, i hvilken Hensigt Forbuxen er buet forneden, som Tegningen viser.

Figur-Knælinningen forsynes med et dertil passende Spænde.

Fig. 26. Den sædvanlige Linning til foroven.

Fig. 27—29. Ungarske Benklæder.

Nr.	1.	Længde til Knæet . . .	58
-	2.	Hele Sidelængde . . .	105
-	3.	Skridtlængde . . .	78
-	4.	Linningvidde . . .	40
-	5.	Hoftevidde . . .	47
-	6.	Laarvidde . . .	56
-	7.	Stramt Knæmaal . . .	35
-	8.	Vidde over Knæet . . .	40
-	9.	Vidde om Læggen . . .	35 + 3
-	10.	Vidde forneden . . .	25

Disse Benklæder som nærmest er bestemte til Ridebrug, have ingen Skridtsøm, hvisaarsag de ere langt behageligere end de almindelige Benklæder med Skridtsøm, som ofte kan gnave og genere Rytteren.

Naar man vil skjære et saadant Par Benklæder er det temmelig nødvendigt, først at skjære en Model af Papir og anbringe den paa Stoffet, da det vil være vanskeligt, om ikke umuligt, at tegne saadanne frit ud paa Stoffet.

Da saadanne Benklæder fordrer megen Dressur, vælges dertil bløde og elastiske Stoffer, saasom Stockinet.

Ved Optegning af en saadan Model trækkes først Aplomblinien, hvorefter Længdepuncter til Knæet, hele Længden og Skridtlængden afsættes; derefter inddeles som sædvanlig Livhøiden i 3 Dele, hvorpaa alle Tverlinier trækkes igjennem de afsatte Længdepuncter.

Nu gaaes, som sædvanlig, paa Linie *D* ud med en Fjerdedel af Hoftevidden, Pct. *s*, og forneden med en Femtedel af Benklædernes Vidde forneden, Pct. *b*, og trækkes saa en Linie fra Pct. *v* igjennem *s* til *b*.

Paa Linie *E* er fra Aplomblinien til Buglinien en Femtedel af stramt Knæmaal.*) Paa Linie *A* fra Aplomblinien til Pct. *f* er som sædvanlig en Fjerdedel af Linningvidden. Skridtspidsen stilles og Skridtet formes efter de sædvanlige Regler. Fra Pct. *b* til Pct. *c* er Benklædernes halve Vidde forneden.

Pct. *h* betegner Forbuxens Skridtspids, og fra dette Punct trækkes nu en lige Linie ned til Pct. *c*, hvilken Linie altsaa træder istedetfor den sædvanlige Skridtsøm, see den puncterede Linie. Fra sidstnævnte Linie ved Pct. *d* gaaes nu over til Pct. *o* og afsætter Benklædernes halve Vidde over Knæet. Paa Linie *F* afsættes Vidden

over Læggen.**) Pct. *e* stilles efter de sædvanlige Regler, og derpaa formes Forbuxen efter de afsatte Puncter, saaledes som foreliggende Tegning viser.

Figur 28. Bagbuxen.

Hvis et tilstrækkeligt stort Stykke Papir haves kan nu dette brækkes om efter den puncterede Skridtlinie *h c*. Dernæst trækkes Forbuxens Aplomblinie op paa Bagbuxen, og Punct *r* stilles herfra med en Femtedel af Mavepartiet fra Aplomblinien til *f* (ikke som de foregaaende med en Trediedel); dette skeer for at give den tilstrækkelige Vidde i Skridtet. For at finde Bagbuxens Yderside, eller Sidesøm, tages en Fjerdedel af Hvelvingen og ligger denne til Forbuxens hele Brede fra Sidesømmen til dens Skridtspids Pct. *h*, og dette Beløb bliver da Bagbuxens Brede fra Skridtspidsen ud til Sidesømmen Pct. *s*. Fra Pct. *r* til *q* er den Del af Linningvidden, som falder paa Bagbuxen med Tillæg af 4 à 5 Cent. til Indsnittet og Sømmerum. Puncterne *r* og *q* stilles som sædvanlig lige langt fra Pct. *x*.

Da høire Skridt maa være mindre end venstre, følger heraf, at høire Bagbuxes Pct. *rr* fjernes 4 à 5 Cent. længer fra Aplomblinien, og som Følge deraf trækkes Hoftepunctet *qq* i samme Forhold ind. Ydersiden af Bagbuxen formes nu fra Pct. *oo* op igjennem *ss* og *s* op til *q*, idet man har afsat Vidden over Knæet, dernæst tegnes Partiet fra *oo* nedad efter den over Læggen afsatte Vidde, samt forneden.

Figur 29. Linning.

*) Maalet tages let tilsluttende og tillægges derpaa 3 à 4 Centimeter paa hele Viddeomfanget.

*) En Undtagelse fra Reglerne ved almindelige Benklæder.

Capitel 3.

Maaltagning til Kjole, Frakke og Jacke i det proportionelle System.

Maal Nr. 1. Overvidden, Grundmaalet i Systemet, tages ikke uden paa Frakken, men paa den blotte Vest. Maalet anlægges tæt oppe under Armen, vandret omkring Skuldrene og samles midt paa Brystet, let tilsluttende.

Nr. 2. Taillevidde eller Livvidde maales omkring det saakaldte Bæltsted og ligeledes let tilsluttende.

Nr. 3. Sædevidde maales paa det fyldigste Sted over Sædet, hvilket i Reglen findes paa to Trediedele fra Taillepunctet af Distansen mellem Taille og Skridt.

Nr. 4. Rygbrede.

For at kunne finde den rigtige og passende Rygbrede er det nødvendigt, at Kunden indtager sin naturlige Holdning, hvorhos Armene maa hænge lige ned. Der maales da fra venstre til høire hele Ryggens Brede, men da det ofte er Tilfælde, at den Frakke, man maaler paa, ikke har den rigtige Rygbrede, maa man altsaa ikke rette sig efter denne, men notere den Brede, som kan være passende.

Anmærkning:

Ved Nedskrivning af de ovennævnte 3 Viddemaal, samt Rygbreden, gjør man rettest i, kun at skrive det Halve,

saaledes: Istedetfor 96 skrives 48. Istedetfor 38 skrives 19 og saa fremdeles; derved lettes Inddelingen af Maalene ved Tegningens Udførelse.

Maal Nr. 5 og 6. Ærmelængden.

Disse Maal tages i Reglen paa høire Arm, som da holdes i en næsten horigontal Stilling, lidt fremadbøjet ved Skulderen saaledes, at Ærmet falder glat til men ikke strækkes, og ved Albuen bøies Armen saa meget at den indtager en temmelig stump Vinkelstilling. Maalet anlægges da paa Ryggens Midtsøm, føres derfra til Albuen og, fremdeles ud til Haanden uden at slippe Maalet ved Ryggens Midtsøm, og notere da disse to Maal.

Maal Nr. 7 naturlig Taillelængde.

For at finde den naturlige Taillelængde betjener man sig af det corporismetriske Livbælte som lægges stramt omkring Livet tæt nede ved Hoftene og, aldeles vandret. Endnu før Taillelængden maales maa man lægge Mærke til, om Halshulssømmen paa den Frakke man maaler paa er paa sin rigtige Plads og, hvis ikke, sættes et Mærke hvor den bør være. Man maaler da fra nævnte Mærke ned til Bæltets Underkant den naturlige Taillelængde og, med det samme forlænget Taille, Maal Nr. 8 samt Frakkens eller Kjolens hele Længde, Maal Nr. 9.

Anmærkning:

I Modeberetningerne hedder det i Reglen: Taille

forlænges 2 Cent. — 3 Cent. — 4 Cent. alt efter Modens Forskrifter, men da den naturlige Taillelængde ikke altid staaer i normalt Forhold til Personens Høide, maa selvfølgelig Taillelængden reguleres efter de tilstedeværende Forhold, thi man træffer undertiden, at en Mand paa 67 à 68 Tommers Høide ikke har længer naturlig Taille end en Mand paa 60 à 61 Tommers Høide, følgelig maa den i Forhold til Personens Størrelse korte Taille forlænges mere, og den i Forhold lange, forlænges mindre, saaledes at Frakken eller Kjolen faaer en tidsvarende og klædelig Form.

Maal Nr. 10. Brystbredden.

Ligesom Rygbreden ikke staaer i normalt Forhold til Overvidden, saaledes er det samme Tilfældet med Brystbredden, hvorfor det er lige saa nødvendigt, ogsaa at maale Brystbredden. Personer med tilbagebøiet Holdning have forholdsvis smal Ryg, for det meste under 18 Dele af Overvidden, ja undertiden endog under 17 Dele, derved maa selvfølgelig Brystbredden blive forholdsvis større. Er Personen derimod rundrygget og foroverbøiet indtræder det modsatte Tilfælde, idet man faaer en forholdsvis større Rygbrede og en mindre Brystbrede. Brystbredden maales uden paa den tilknappe Frakke fra høire til venstre Armhul, eller, egentlig Axelknokkelen. Ligesom ved Rygbreden og Viddemaalene noteres ogsaa her Halvdelen af Brystbredden.

Capitel 4.

Maalenes Inddeling og Anvendelse ved Tegningens Udførelse.

Den letteste og bekvemmeste Maade at inddele Maalene er Benyttelsen af det saakaldte Reductions-Schema (Inddelingsmaal) bestaaende af 36 à 40 Maalestokke, hvoraf den mindste er 24 Centimeter og den største 60 à 64 Cent. lang, alle fra den mindste til den største inddeelt i 48 Dele. Enhver Maalestok er forsynet med et Nummer, som angiver hvormange Centimeter den indeholder. Man tager den Maalestok som svarer til den Overvidde det paagjældende Klædningsstykke skal holde, f. Ex.: Er Overvidden 47 Cent. tages Maalestok Nr. 47 og er Overvidden 50 Cent. tages Maalestok Nr. 50 og saa fremdeles. Haves derimod en Overvidde af 48 Cent. behøves ingen saadan Maalestok, men alle Puncter og Linier afsættes da med det originale Maalbaand, forudsat, at Reductions-Schemaets Maalestok Nr. 48 er stemmende med 48 Cent. af Maalbaandet.

Tabel 9. Figur 30—32.

Fig. 30. Skelet til Ryggen.

Først trækkes en lodret Linie fra *A* til *F* og derefter stilles vinkelret til denne foroven ved Pct. *A* en horizontal Linie; fra denne Linie maales nu nedad og afsætter Pct. *E* naturlig Taillelængde, samt, forlænget Taille Pct. *F* begge med det originale Maalbaand. Med den til Overvidden svarende Reductionsmaalestok afsættes nu Ryghødepunctet *C* 24 Dele, hvorefter Ryghøiden deles i 2 lige store Dele, Pct. *B* 12 Dele, og herpaa trækkes horizontale vinkelrette Linier ved Puncterne *B C E* og *F*. Ved Pct. *F* gaaes nu ind til Pct. *K* med 2 Cent., Rygskødhaken, og trækker her fra en Linie op til Pct. *A*, denne danner da Ryggens Mittesøm. Paa Linie *B* afsættes nu Rygbreden Pct. *D* og forneden paa Linie *F* afsættes Ryggens Brede i Taille fra *K* til *L*. Fra Pct.

A til *G* stilles 6 Dele med Tillæg af Sømmerum. Ved Pct. *D* stilles en lodret Linie og, paa denne stilles Ryggens Brede ved Armhullet, hvilken er en Modesag eller en Smagsag af Skrædderen, ligesom det ogsaa er en Smagsag eller en Modesag om man stiller Ryggens Skuldersonen høiere eller lavere. Paa foreliggende Tegning er Skuldersonen lagt $2\frac{1}{2}$ Del ovenfor Linie *B* see Pct. *H*. Fra *A* til *D* trækkes en diagonal Linie, hvis Betydning senere bliver forklaret. Figur 33 Tabel 9 viser den færdig tegnede Ryg, fremstillet med de samme Puncter og Linier som angivet paa Fig. 30.

Figur 31. Skelet til Forstykket.

Først trækkes en lodret Linie fra *a* til *e* — hvilken benævnes Grundlinie — og vinkelret med denne trækkes foroven fra Pct. *a* til *h* en horizontal Linie. Derefter stilles fra *a* til *b* 6 Dele, til *c* 8 Dele og til *d* 26 Dele, hvorefter der ved nævnte Puncter trækkes horizontale Linier, vinkelret med Grundlinien. Nu lægges Ryggen langs med Grundlinien, med et Sømmerum ovenfor Linie *c* og mærker ved Ryggens naturlige Taillelængde, hvorved Forstykkets Taillelængde haves, og derpaa trækkes den horizontale Taillelinie fra *m* over Grundlinien til Pct. *g*. Paa Linie *b* gaaes fra Grundlinien ud til *f* med 12 Dele og ligeledes paa Linie *e* Pct. *s* og trækker her en Linie, parallel med Grundlinien. Fra Pct. *a* til *g* stilles 5 Dele og til *h* 13 Dele. Paa Linie *c* gaaet fra Grundlinien ud med 18 Dele Pct. *i*. Fra Pct. *l* til *h* trækkes en diagonal Linie og, paa denne stilles fra Pct. *l* 4 Dele. Paa Linie *d* stilles Brystbredden Pct. *k*. Paa den horizontale Linie *e* — Taillelinien gaaes fra den lodrette Linie *f* *s* ud med Rygbreden og stiller der Pct. *m* 20. Fra *m* gaaes igjen indad med en Fjerdedel af den naturlige Taillelængde og stiller der Pct. *n*. Fra Pct. *n* maales fremad og stiller Pct. *q* den noterede Taillevidde. Hermed er Skelettet til Forstykket opstillet, hvorefter Tegningens Fuldførelse fortsættes og forklares videre paa

Tabel 10. Figur 34.

Den tilskaarne Ryg lægges nu an for at danne Skulderstillingen, med sit Halshulspunct paa Pct. *g* 5 og med sit Pct. *D* ved Diagonalen hvilende paa Fodstykkets Linie *b* hvorefter Axelstykkets Form tegnes som Figuren viser, lidt huul lige over Grundlinien, samt ca. 1 Cent. afstukken ved Armhulspidsen. Halshullet tegnes nu fra Pct. *i* gennem *r* op til *g* og derefter Axelstykkets Form ved Armhullet. Den her fremstillede Skulderstilling passer for alle middelhøie Skuldere: Haves en meget lav Skulderhøide, bliver Ryggens Pct. *D* sænket ned under Linie *b* hvorimod dette Punct hæves meer eller mindre

over Linie *b* alt eftersom Personen er meer eller mindre høiskuldret.

Nu anlægges Ryggen med sit naturlige Taillepunct paa Linie *e* Pct. *n*. Derefter søges Avancement (Armhullets Fremtræden) som i Reglen for en velproportioneret Legemsform udgjør 29 Dele af Overvidden. Der maales da fra Grundlinien Pct. *d* i Retning som den puncterede Linie viser og stiller saaledes Ryggen tilbage indtil der haves 29 Dele fra Udgangspunctet til Ryggens Midtesøm. — For en tilbagebøiet og huulrygget Legemsform bliver Armhullets Fremtræden mindre, undertiden én à to Dele mindre: hvorimod en foroverbøiet og rund Ryg kan fordrø 1 à 2 Dele større Avancement; dette ser man tydeligst i det anthropotrigonometriske System. —

Efter at Ryggen saaledes er anlagt i sin rette Stilling tegnes Sidesykket i den Form som Tegningen viser, saaledes, at Sidespisen Pct. *o* ligger lidt indenfor den lodrette Linie *f*, og fra Ryggens Linie *C* til Pct. *p* i Taille hules lidt; derefter tegnes Armhullets Form færdig. Taillevidden som er maalt fra Pct. *n* paa Linie *e* til *q* gives et Tillæg af 3 à 4 Cent. til at erstatte hvad Sømmene og Brystindsnittet optage.

Ved Pct. *k* som angiver den ved Maaltagningen fundne Brystbrede gives ca. 2 Cent. i Tillæg, da Brystbredden ellers vil blive for knap.

Det er aldeles nødvendigt at tegne et særskilt Sidesykke, erholdende alle lodrette og horizontale Linier, og tillægge Sømmerum til Keysersnittet saaledes, at den lodrette Linie *f* paa Sidesykket følger aldeles parallel med Grundlinien paa Fodstykket naar Kaisersnittet er sammensyet, thi hvis man, efterat have tegnet Forstykket og Sidesykket samlet, vilde fraskære Sidesykket og danne den hule Form paa disse, vilde Sidespidsen Pct. *o* og ligesaa Taillespidsen nedenfor Pct. *p* samt den lodrette Linie *f* indtage en meget forandret Stilling og bevirke: for det første, at Skulderen blev for høj, hvorved der nedad Axelen foran Armhullet vilde fremkomme græmme Folder, dernæst vilde den ogsaa ligge for haardt paa Taille og derved ligeledes frembringe Folder i Siderne, skraas fra Armhullets Forpunct ned til Taillepunctet. Foruden disse Ubegneligheder vil den genere i Armhullet og blive for stor over Ryggen, og endnu dertil, den vil tillige blive for lav i Nakken. Det vil heraf sees hvilken Skade en saadan Feil kan foraarsage, og gjøre en ellers veltegnet Model ubrugelig.

Figur 32. Tab. 9.

Skelet til Ærmet.

Først trækkes den lodrette Linie fra *A* til *F*. Ved

Pct. *A* trækkes vinkelret med Grundlinien en horizontal Linie, fra denne gaaes ned med 9 Dele og sætter Pct. *C* og trækker derfra en Linie over til *K* som stilles $12\frac{1}{2}$ Del fra Grundlinien. Ligeledes gaaes paa Linie *A* fra Grundlinien med $8\frac{1}{2}$ Del til Pct. *G* fra hvilket Punct nu maales Ærmelængde til Albuen Pct. *H* og fremdeles ud til Haanden Pct. *J*.

Fra Pct. *F* gaaes opad til *E* med $2\frac{1}{2}$ Del og trækker derfra en horizontal Linie og stiller Pct. *L* $12\frac{1}{2}$ Del. Fra dette Punct stilles nu Ærmets Vidde ved Haanden Pct. *J*. Paa Linie *D* stilles Pct. *H* med $9\frac{1}{2}$ Del fra Grundlinien og ligesaa stilles Pct. *M* med 9, $9\frac{1}{2}$, 10 à $10\frac{1}{2}$ Del eftersom Ærmet skal være snevrere eller videre. Fra Linie *A* gaaes ned med 5 Dele og sætter Pct. *B*. Fra Pct. *A* gaaes opad med $2\frac{1}{2}$ à 3 Dele eftersom vedkommende Person er mere eller mindre høiskuldret, thi, jo højere Skuldre jo højere Ærmekugle, og jo lavere Skuldre jo lavere Ærmekugle. Man stiller nu Passeren paa Pct. *C* og slaar den Cirkel som Figuren viser fra Pct. *G* til Pct. *K*. Hermed er Skelettet opstillet og Ærmets Tegning skeer dernæst som ved

Figur 35. Tabel 11 fremstilles. Ved Pct. *n* forlades Cirkelen og styres hen til Pct. *G* $8\frac{1}{2}$ og dernæst følges Cirkelen fra *n* til *o* og der fra igjennem *K* til *s* fra hvilket Punct Overærmet erholder et Tillæg af ca. 3 Cent. helt igjennem ud til Haanden. Hvad Overærmet har erholdt i Tillæg udenfor Grundformen maa fradrages Underærmet, men da der maa tillægges Sømmerum til Forarmsømmen, maa der trækkes 1 Cent. mindre fra Underærmet end der er tillagt Overærmet. Underærmets Form tegnes nu fra Forarmsømmen op igjennem *B* til *G*.

Overærmet kan ved Pct. *G* gives et efter Behag større eller mindre Tillæg udenfor Grundformen, som da igjen skal fradrages Underærmet men da Forarmsømmen man tillægges Sømmerum, maa der trækkes 1 Cent. mindre fra Underærmet end der er lagt til Overærmet, hvilket ogsaa sees paa foreliggende Tegning.

Figur 36.

Ærme med een Søm.

Ved Pct. *G* har Overærmet erholdt et større Tillæg som igjen er fradraget Underærmet; de øvrige Puncter og Linier ere stillede som paa Figur 35.

Figur 37.

Eensømmig Ærme til Reisekappe eller Pelts.

Da et saadant Reisestykke skal være fuldkomment og bekvemt, bliver selvfølgelig ogsaa Ærmet stillet noget videre end til almindelige Frakker.

Fra Pct. *o* *A* gaaet ud til Pct. *G* med 22 Dele. Over Albuen gaaes ud med 23 Dele og ved Haanden med $16\frac{1}{2}$ à 17 Dele, begge fra Grundlinien. Paa Grund af Ærmets større Diameter foroven maa Passeren stilles mindst $\frac{1}{2}$ Del nedenfor Linie *C* naar Cirkelen til Overærmets Kugle slaas, da Kuglens Parti ved Punct *o* ellers vil blive forkort, eller om man vil, for flad, og derved komme til at stramme paa dette Sted.

Overærmet kan nu efter Behag gives et større eller mindre Tillæg som altsaa igjen fradrages Underærmet, see Puncterne *b* og *c* som viser Overærmets Forstørrelse i 2 Skikkelser.

Tabel 12. Figur 38—41.

Figur 38 viser Rygskjødets Form og Stilling til Ryggen, hvorover videre Forklaring er unødvendig, da Tegningen forklarer sig selv.

Fig. 41. Jaquet-Skjød.

Naar man vil tegne et saadant Skjød og sikre sig for at dette ikke kommer til enten at skræve eller kaste over bagtil, da begge disse Feil absolut maa undgaaes, trækker man først den lodrette Linie *f* stiller vinkelret til denne den horizontale Linie fra *d* til *c*. Siddestykket lægges nu an med Taillespiden paa den horizontale Linie ved Pct. *d* og retter den paa Sidestykket lodrette Linie *f* nøiagtig i lige Flugt med Skjødets lodrette Linie *f* hvorefter Skjødet tegnes fra *d* til *e*, lige med Sidestykket. Saa meget som Skjødet nu ved Pct. *e* hæver sig over den horizontale Linie, maa det ligeledes ved Pct. *c* hæves over samme Linie. Forstykket lægges derpaa an som Tegningen viser, og dets Grundlinie trækkes ned gennem Skjødet, hvorefter Skjødets Flugt fortil stilles efter Forstykkets Form. Over Pct. *b* erholder Skjødet en lille Bue, som under Forarbejdningen maa indpresses. Pct. *g* stilles paa det mest udstaaende Parti over Sædet, hvilket i Reglen træffer paa to Trediedele nedenfor Taillen af Distance mellem Taille og Skridt. Eftersom Vedkommende har mer eller mindre udstaaende Sæde stilles Foldbuen ved Pct. *g* 1 à 2 Cent. længere ud fra Linie *f* end der er fra denne Linie til *d*. Halvdelen af det ved Pct. *g* tillagte tillægges ved Pct. *h*. Exempel: Har man fra Linie *f* til Taillepunctet *d* 3 Cent. bliver der ved Pct. *g* 4 Cent. og til større Sædevide 5 Cent. og ved Pct. *h* $3\frac{1}{2}$ à 4 Cent. Skjødets Længde fortil maa være mindst 1 Cent. kortere end bagtil, paa Grund af, at Forstykket stilles lidt dybere under Taillelinien end Ryg og Side, da det ellers vil komme til at hænge fortil, hvilket klæder ilde.

Tabel 13. Figur 42—46.

Fig. 42. Ryg med Rygskjød er alt tidligere forklaret. Fig. 43 og 44. Forstykke og Sidestykke med sine Grundlinier til at rette Skjødets Stilling efter.

Fig. 45. Frakkeskjød.

Ved Fig. 41, Jaquetskjødet, tages Bagpartiets, eller Foldpartiets Stilling først, men ved Frakkeskjødet blive Reglerne de modsatte, idet man her tager Forpartiets Stilling først. Altsaa trækkes først den lodrette Linie som danner Skjødets Forkant og forbinder med denne ved Pct. *c* vinkelret en horizontal Linie. Forstykket lægges derpaa an som Tegningen viser saaledes, at der gives Plads til Lapellen, samt stiller det i Retning saaledes, at Skjødets Forkant faaer den rigtige Retning og Flugt saa at det ikke kommer til at skræve og ei heller springe forlangt frem, for at kunne dække naar Frakken holdes knappet. Ligesaa maa det stilles betydelig mere fremad til en Person med foroverboiet Holdning. Til en corpulent Figur med meget fremstaaende Mave, maa Skjødets Forkant stilles mindre frem. Efter at Forstykket saaledes er lagt an i den rigtige Stilling, svarende til vedkommende Persons Holdning, trækkes Forstykkets Grundlinie ned igjennem Skjødet, hvorefter det formes efter Forstykkets Livsøm fra *c* hen over *b* til Keisersnittet hvor Skjødet erholder et lille Indsnit, fra hvilket Linien sænkes lidt hen til Pct. *d* saaledes at der er lige Flugt naar Indsnittet er sammenstyct. Sidestykket lægges derpaa an som Tegningen viser og dets Linie *f* trækkes ned igjennem Skjødet. Fra Pct. *d* til *e* er som tidligere omtalt to Trediedele af Livhøiden fra Skridt til Taille, og paa dette Sted stilles Foldlinien, Pct. *g* $1\frac{1}{2}$ à 2 Cent. fjernere fra Linie *f* end den er ved Pct. *d*. Naar Skjødets Længde naaer omtrent til Knæet bliver Afstanden fra Linie *f* til Pct. *h* den samme som ved Pct. *d*. Er Livet lige langt for- og bagtil — det vil sige, at Livsømmen ligger lige højt fra Gulvet for- og bagtil naar Personen indtager sin naturlige Holdning — maa Skjødet have samme Længde fortil som bagtil; men hvis man gjør Livet længere fortil, maa selvfølgelig Skjødets Forlængde forkortes i Forhold der til.

Omtrent under Keisersnittet maa Skjødet være $1\frac{1}{2}$ à 2 Cent. længere end bagtil, alt eftersom Livet paa dette Sted er hulet meer eller mindre opad.

Fig. 46. Lapellen.

Dens Brede og Form er en Modesag eller Smagsag, snart bredere, snart smalere, snart spids og snart stump.

Tabel 14. Figur 47—52.

Fig. 47. Ryggen med Rygskjødet til en Kjole er

tegnet efter de sædvanlige Regler for normal Proportion, og behøver derfor ingen detailleret Forklaring.

Figur 48 og 49. Sidestykke og Forstykke med Grundlinier, hvilke sidste, her ligesom ved Frakkeskjød og Jaquetskjød ere af største Vigtighed for at kunne tegne et velpassende Kjøleskjød som ikke skræver eller kaster over, og ligeledes. at saavel Sloss. som Forkant faaer den rigtige Stilling saa at Skjødet ikke strammer i Forkanten, og ei heller er forlangt saa at det spiller og ikke slutter til Hofte og Laar.

Først trækkes nu den lodrette Linie fra Pct. *a* til *g* og forbinder med denne, vinkelret en horizontal Linie fra Pct. *e* til *d*. Derefter stilles Sidestykket med sin Taille-spids paa den horizontale Linie *f* ved Pct. *e* saaledes, at Sidestykkets Linie *f* danner en ligeløbende Linie med Skjødets Linie *a g*. Derpaa tegnes Skjødets buede Linie over Livet langs med Sidestykkets Underkant hen til Keisersnittet. Forstykket lægges derpaa an saaledes, at dets Grundlinie gaaer parallel med Skjødets lodrette Linie *a g* hvorved lades en Aabning mellem Forstykke og Sidestykke, paa 3 Cent. til at erstatte Indsnittene i Skjødet samt, hvad dette skal indpresses over Hoften. Skjødets Bue over Livet tegnes nu, og som Tegningen viser, vil, i de allerfleste Tilfælde, Slossets Overkant falde paa den horizontale Linie *e* ved Pct. *d*. — Skjødets Brede foroven og Slossets Længde er fornemlig en Modesag, men i de fleste Tilfælde kan Slossets Længde ansættes til to Trediedele af Distancen fra Grundlinien til Forstykkets Forkant. Slossets Brede ved Pct. *d* maa helst være $3\frac{1}{2}$ à 4 Cent. og ved Pct. *e* ca. $\frac{1}{2}$ Cent. bredere. Puncterne *e* og *h* stilles lige langt fra den lodrette Linie *a g* men ved Pct. *f* gaaes 2 Cent. længere ud fra Linien, hvorefter Foldbuen tegnes fra *h* over *f* til *e*. Skjødets Brede forneden fra *h* til *i* er en Modesag, men i de fleste Tilfælde kan den ansættes til Halvdelen af dets Brede foroven. Længden fra Taillesømmen ned til Pct. *i* maa være $\frac{1}{2}$ à høiest 1 Cent. mere end Længden fra *e* til *h*.

Fig. 51. Lapel.

Dens Brede foroven er 5 Cent. og forneden ligesaa, men paa Midten $6\frac{1}{2}$ Cent.

Fig. 52. Kraven.

Denne maa paa Staakraven strækkes godt i Hulingen fra dens Midte til henimod Brukden fortil, for at kunne slutte godt til i Halsen.

Tabel 15. Figur 53—56.

Enradet Frakke til en svær, men velproportioneret Person,

Maalene følgende:

Overvidde	56
Taillevidde	51
Sædevidde	57
Rygbrede	21 $\frac{1}{2}$
Ærmelængde til Albuen	55
Ærmelængde til Haanden	86
Naturlig Taillelængde	46 $\frac{1}{2}$
Forlænget Taille	49 $\frac{1}{2}$
Hele Længde	96
Brystbrede	24

Naar Overvidden er over 50 Cent. maa der foretages Reduction ved adskillige Stillingspuncter; disse ere fornemlig følgende: Ryghøiden, Ærmehulskybden og Halspunctet *i*.

Fig. 53. Ryggen.

Fra Pct. *O A* gaaes ned med 24 Dele og stiller der Pct. *c* men fra dette Punct gaaes igjen opad med 2 Milimeter for hvert Centimeter Overvidden er over 50 Cent. og stiller der Pct. *C*. Dette sidste Punct angiver da den rigtige Ryghøide.

Exempel: Anvendes Maalestok Nr. 53 bliver Reductionen 6 Milimeter, altsaa en god halv Centimeter. Anvendes Maalestok Nr. 55 bliver Reductionen 10 Milimeter (er en Centimeter). Anvendes Maalestok Nr. 60 bliver Reductionen 20 Milimeter, altsaa 2 Centimeter.

Retvinklen ved *O A* have alt, og nu trækkes vinkelret horizontale Linier ved Puncterne *B C E F* og *K*. Paa Linie *F* gaaes som sædvanlig indad med 2 Cent. og trækkes derpaa Linien fra *M* til *O A* hvilken danner Ryggens Midtesøm. Dernæst stilles Bredepuncterne *G D* og *L* efter de sædvanlige, foran forklarede Regler. Ryggens Brede ved Armhullet Pct. *H* og *J* er en Smagsag eller Modesag.

Fig. 54. Forstykket.

Som sædvanlig trækkes først en lodret Grundlinie, og forbinder med denne foroven vinkelret en horizontal Linie; derefter gaaes fra *o a* ned med 6 Dele, Pct. *b*, 8 Dele *c* og 26 Dele *d*. Fra Pct. *d* gaaes igjen opad med 2 Milimeter for hvert Centimeter Overvidden eller den anvendte Maalestok er over 50 Cent. og stiller der Pct. *D* som nu angiver den rigtige Armhulskybde. Efterat der nu er trukket horisontale Linier ved de nævnte Puncter *b c* og *D* afsættes dernæst Bredepuncterne, gaaende ud fra Grundlinien. Fra Pct. *o a* gaaes ud til Pct. *g* med 5 Dele, og til Pct. *h* med 13 Dele. Paa Linien *c* gaaes fra Grundlinien ud med 17 Dele Pct. *i*. Ved normale Størrelser — det vil sige — naar Overvidden ikke er over 50 Cent. stilles sidstnævnte Punct med 18

Dele, men i samme Grad som Ryghøide og Armhulskybde er formindsket, maa ligeledes dette Punct formindskes, altsaa med 2 Milimeter for hvert Centimeter den anvendte Maalestok er over 50 Cent.

Linie *e*, Taillelinien, findes her paa samme Maade som forklaret er ved Fig. 31, Tabel 9. Paa Linie *b* gaaes som sædvanlig fra Grundlinien ud med 12 Dele og stillede der Pct. *f* hvorefter her trækkes en lodret Linie, aldeles parallel med Grundlinien. Fra sidstnævnte Linie *f* gaaes paa Linie *e* ud med Ryggens Brede paa dens Linie *B*, og stiller der Pct. *m*. Fra dette Punct gaaes igjen indad med en Fjerdedel af den naturlige Taillelængde og stiller Pct. *n*. Ved sidstnævnte Punct anlægges nu Ryggen med sit Taillepunct *E*. Avancementmaalet — Armhullets Fremtræden — som i Reglen til velproportioneret Legemsform udgjør 29 Dele, maa nu bestemme hvor langt Ryggen skal føres tilbage foroven, dette skeer saaledes: Maalet anlægges ved Grundlinien, følgende Forstykkets Linie *D* hen til hvor Ryggens Linie *C* støder sammen med denne, hvorefter der fortsættes med Maalet langs Ryggens Linie *C* og skyder Ryggen saa langt tilbage indtil der haves de 29 Dele, selvfølgelig uden at forrykke Ryggens Taillepunct. Efterat Ryggen nu saaledes er anlagt i den rigtige Stilling, tegnes Sidestykkets Form som Figuren viser.

Taillevidden maales fra Pct. *n* fremad til Pct. *q* og udenfor dette gives et Tillæg af 3 à 4 Cent. til at erstatte Brystinsnittet og Sømmerum. Pct. *k* er den maalte og nedskrevne Brystbrede, men til denne maa paa dette Sted lægges 2 à 3 Cent. da Brystbredden ellers vil blive for knap. Følgende den stiplede Linie maales fra Grundlinien over til Pct. *t* afsættes her ligeledes den nedskrevne Brystbrede, med kun Tillæg af Sømmerum. Efterat have tegnet Skulderstilling, Armhul og Halshul, tegnes nu Brystbuen nede fra Pct. *u* op over Tillægspunctet ved *k* igjen nem *t* op til *i*. For at Sidestykkets Linie *f* ikke skal forandre sin Stilling ved Udkæring i Keisersnittet, maa Sidestykket tegnes særskilt og tillægges fornødent Sømmerum, saaledes som Tegningen viser.

Fig. 55.

Er det samme Forstykke og Sidestykke som er fremstillet i Fig. 54 og her fremstillet for at tegne et tilsvarende Skjød. Som Tegningen viser, er denne en énradet Frakke til at knappe helt ned til Taillesømmen.

Fig. 56. Skjødet.

Der trækkes først en lodret Linie som danner Skjødets Forkant, forbinder med denne, vinkelret en horizontal Linie. Derefter anlægges Forstykket saaledes, at den lodrette Linie som ligger lidt foran dets Puncter *k* og *q*

løber parallel med Skjødets Forkant, og tegner nu Skjødets Flugt over Livet saaledes, at det følger Forstykkets Underkant til hen under Midten af Brystpartiet og fortsætter derfra til Pct. *d*.

Sidestykket lægges nu an, og dets Linie *f* trækkes ned gennem Skjødet. Fra Pct. *d* gaaes nu ned til Pct. *e* med ca. 20 Cent. eller, som tidligere sagt, med to Trediedele af Distancen fra Skridt til Bæltstedet. Ved Pct. *e* føres Fodbuen 2 Cent. længere ud fra Linie *f* end den er ved Pct. *d*. Ved Skjoder som næsten naa Knæerne, og altsaa til middelhøje Personer have en Længde af 48 à 50 Cent., trækkes Foldbuen forneden ligesaa meget ind mod Linie *f* som den er ved Pct. *d*. — Resten bliver at udføre som forklaret er ved Fig. 45.

Tabel. 16. Fig. 57—60.

Frakke til en corpulent Person.

Maalene ere følgende:

Overvidde	60
Taillevidde	66
Sædevidde	68
Rygbrede	23
Ærmelængde til Albue	53 $\frac{1}{2}$
do. til Haanden	85
Naturlig Taillelængde	46 $\frac{1}{2}$
Forlænget Taille	49
Hele Længde	?
Brystbrede	26
Forlængde	69

Forlængden, som i det anthropotrigonometriske System har Nr. 18, hører egentlig ikke til det proportionelle System, men kan dog ogsaa med Fordel anvendes i dette, og vil, naar man skal tegne en vellykket Model, gjøre stor Nytte, særlig til unormale eller ikke velproportionerede Personer.

Men for at kunne maale Forlængden nøjagtig og hensigtsvarende, er det nødvendigt at have et corporimetrisk Livbælte, eller, i Mangel deraf, at spænde en Rem om Livet for at betegne den naturlige Taillelængde; se Forklaringen over Maal Nr. 7 i Maaltagningslæren.

Til en saa stor Overvidde som ovenanført, og naar dertil kommer, at Taillevidden er større end Overvidden, vælges Maalestokken et Nummer mindre end den nedskrevne Overvidde angiver, thi paa Grund af at Taillevidden er betydelig større end Overvidden, vilde Maalestok Nr. 60 anvendt her, bevirke, at Frakken blev for stor i Overpartiet.

Fig. 57. Ryggen.

Efterat have afsat naturlig Taillelængde, forlænget

Taille og Frakkens hele Længde med det originale Centimetermaalbaand, tages Maalestok Nr. 59 og afsætter med denne Pct. *D* 24 Dele, fra dette gaaes igjen opad med 20 Milimeter — som er 2 Centimeter — og stiller Pct. *C*. Den derved fundne Ryghøide udgjør derefter 22 Dele og 3 Milimeter som nu deles i 2 ligestore Dele, hvorved fremkommer Pct. *B*. Efterat have afsat alle nævnte Længdepuncter trækkes nu ved disse horizontale Linier. Ved den forlængede Taille gaaes som sædvanlig indad med 2 Cent. til Rygskjødaken, og fra dette Punct op til *O A* trækkes nu den Linie som danner Ryggens Midtesøm. Fra sidstnævnte Linie gaaes nu ud og afsætter Bredepuncterne: ved Halsen *F* ved *G* og Taillens Brede, hvorefter Ryggens hele Form fuldføres som foreliggende Figur viser.

Figur 58 og 59.

Ryg og Forstykke sammenstillet.

Først trækkes den lodrette Grundlinie og forbinder dernæst med denne, foroven en horizontal vinkelret Linie ved Pct. *o a* Derefter tages Maalestok Nr. 59 og afsætter med denne, Puncterne *b* 6 Dele, *c* 8 Dele og *d* 26 Dele, hvilket sidste er Armhulsdybden for normale Størrelse, men da 26 Dele af den her anvendte Maalestok vilde give en altfor stor Armhulsdybde, maa denne ligesom Ryghøiden reduceres med 2 Milimeter for hvert et Centimeter Overvidden er 50 Cent. følgelig gaaes her, fra 26 *d* opad med 20 Milimeter (2 Cent.) og mærker her Armhulsdybden, som nu kun vil udgjøre 24 Dele og 4 Milimeter. Ved sidstnævnte Punct, den nu saaledes fundne rigtige Armhulsdybde, trækkes nu vinkelret til Grundlinien, en horizontal, eller vandret Linie, og ligesaa ved Puncterne *b* og *c*. Ryggen anlægges nu, som tidligere forklaret, langs med Forstykkets Grundlinie og med dens Pct. *A* en Sømsbrede ovenfor Linie *c* og mærker ved Ryggens Taillepunct *E* Forstykkets Taillelinie *e* og trækker derpaa denne. Derefter afsættes Bredepuncterne som følger:

Fra Pct. *o a* til *f* 5 Dele, til *g* 13 Dele, og til *h* paa Linie *c* 18 Dele. Paa Linie *b* gaaes fra Grundlinien ud til Pct. *l* med 12 Dele og ligesaa paa Linie *e*. Derpaa trækkes Linien *l* parallel med Grundlinien, samt Linie *f* og den diagonale Linie *g*. Paa sidstnævnte Linie gaaes fra Pct. *r* op til *i* med 4 Dele, og igjennem dette Punct føres Halshullets Runding. Ryggen anlægges ved Pct. *f* og med dens Diagonal Pct. *G* ca. 1 $\frac{1}{2}$ Del over Forstykkets Linie *b* og tegner derefter Axelens Form, som Figuren viser. — For Personer med lave Skuldre vilde Ryggens Pct. *G* blive sænket ned til Linie *b*, endogsaa undertiden derunder, men da corpulente Personer sjeldnere

ere lavskuldrede, kan Pct. *G* i de fleste Tilfælde passe saaledes som det her er anlagt. Halshullet tegnes derpaa ned til Pct. *h* hvilket ligesom Ryghøide og Armhulsdybde formindskes med 2 Milimeter for hvert Centimeter Overvidden er over 50 Cent. altsaa her 2 Cent. forkortet. Fra Linie *i* gaaes nu ud med Rygbreden som her er 23 Cent. og stiller der Pct. *m* og fra dette Punct gaaes igjen indad med en Fjerdedel af den naturlige Taillelængde og stiller der Pct. *n* paa hvilket Punct Ryggen, efter Reglerne for normale Størrelser, anlægges; men da Taillevidden nu her er større end Overvidden tages Halvdelen af Plusdifferencen som her er 2 Cent. og gaaer med disse tilbage og stiller der Pct. *p* som altsaa nu danner det rigtige Taillepunct hvor Ryggen skal anlægges.

Avancementmaalet som i Reglen er 29 Dele anvendes nu som tidligere forklaret saaledes, at der maales fra Grundlinien tæt under Armhullet i den Retning som den stiplede Linie viser, og stiller Ryggen saaledes tilbage indtil der haves 29 Dele fra Udgangspunctet til Ryggens Midtesøm, hvorefter Sidestykket formes som foreliggende Tegning viser.

Taillevidden maales nu fra Pct. *p* fremad til Pct. *o* og giver den derpaa et Tillæg af 3 à 4 Cent. Pct. *q*. Brystbredden, som først er afsat paa Linie *d* med Pct. *k* afsættes nu ogsaa fra Armhullet, i Retning som den stiplede Linie viser og stiller der Pct. *s*. Derefter sker Façontegningen som foreliggende Tegning viser, idet at Brystbuen tegnes nede fra Pct. *q* over *s* til *h*, samt Taillesømmens Flugt over Maven og den der anbragte Cicon.

Fig. 60. Ærme til Samme.

Til saa stor Overvidde som foreliggende, vælges Maalestocken til Ærmet et Nummer mindre end den til Ryg og Forstykke anvendte, og med denne afsættes alle Puncter og Linier som paa foreliggende Tegning er fremstillet, og hvorover detailleret Forklaring er givet i Texten over Figur 35, Tabel II.

Dog maa herved bemærkes, at hvis man med en saa stor Maalestock som denne, nemlig Nr. 58 vilde afsætte Vidden ved Haanden med ligesaa mange Dele som naar Maalestock Nr. 47 anvendes, vilde Vidden om Haanden blive altfor stor. Naar den anvendte Maalestock ikke overstiger 48 Cent. kan man i Reglen ansætte Ærmets halve Vidde ved Haanden til 16 Dele; men da 16 Dele af den her anvendte Maalestock vilde udgjøre 19½ Cent. hvilket er en meget for stor Vidde, maa man her foretage en betydelig Reduction, nemlig 3 Milimeter paa hvert Centimeter Maalestocken er over 50 Cent. altsaa her 8 Gange 3 Mm. giver 2 Cent. og 4 Mm. som fradrages

de 16 Dele, eller 19½ Cent., og Resten bliver da 17 Cent. 1 Mm. som bliver Vidden ved Haanden.

Tabel 17. Fig. 61—63.

Figur 61. Ryggen med vedhænge Rygskjød er den samme som Fig. 57 over hvilken foran er givet Forklaring.

Fig. 62, *A* og *B*. Forstykket, som paa Grund af en Cicon over Maven er anlagt i tvende forskellige Stillinger for at tegne Skjødets Flugt over Livet. Den finstiplede Linie *t . . . t* tjener til at stille Skjødets Retning fortil; mærk Figur *B*.

Fig. 63. Skjødets.

Linie *a* til *aa*, danner Skjødets Forkant. Fra Pct. *a* udgaaer vinkelret en horizontal Linie. Til denne anlægges Forstykket Fig. *B* ca. 5 Cent. fra Pct. *a* hvilken Plads Lapellen optager. Figur *B* stilles nu saaledes, at dets Linie *t* danner en parallel Flugt med Skjødets Forkant, hvorefter Skjødets Flugt tegnes hen til Forstykkets Cicon. Dernæst stilles Forstykket som Fig. *A* viser, og Livsømmens Flugt fortsættes hen over *b* til Keisersnittet, og videre i samme Retning, eller høiere, eller lavere eftersom man vil give Skjødets mindre eller større Vidde. Siddestykket lægges derpaa an efter den trukne Linie og dets Linie *l* trækkes ned igennem Skjødets Pct. *e* ved Sidestykkets Taillespids og Pct. *h* stilles lige fjernt fra Linie *l* hvorimod Pct. *g* stilles 1½ Cent. længere ud fra Linie *l*.

Foldbuen tegnes nu nede fra Pct. *h* op igennem *g* til *e*. Skjødets Flugt forneden maa staa vinkelret med Foldlinien; dets Længde for og bag er lige meget, hvorimod den under Grundlinien maa være ca. 1 Cent. længere.

Tabel 18. Figur 64—69. Kjole.

Maalene til denne ere:

Nr. 1.	Overvidde	56
» 2.	Taillevidde	60
» 3.	Sædevidde	62
» 4.	Rygbrede	
» 5.	Ærmelængde til Alb. . .	
» 6.	do. til Haanden	
» 7.	Naturlig Taillelængde . .	46
» 8.	Forlænget Taille	49
» 9.	Hele Længde	100
» 10.	Brystbrede	25,3

Fig. 64. Ryggen.

Som foran forklaret over Tabel Nr. 16. Fig. 57—60,

maa man naar Taillevidden er større end Overvidden, vælge Maalestocken et Nummer mindre end den nedskrevne Overvidde, altsaa her Nummer 55.

Efterat naturlig Taillelængde og forlænget Taille er afsat, tages Maalestocken og gaaer med denne fra Pct. *A* til *D* med 24 Dele. Fra *D* gaaes igjen opad med 5 Gange 2 Milimeter (1 Cent.) og stiller Pct. *C* hvilket Punct nu giver den rigtige Ryghøide som nu deles i to ligestore Dele, hvorved Pct. *B* fremkommer. Der haves da nu ved Pct. *B* 11 Dele og 6 Milimeter, og ved Pct. *C* 23 Dele og 2 Mm. Ryggens Brede ved Halsen er som sædvanlig 6 Dele med Tillæg af en Søms Brede.

Fig. 65. Forstykke og Sidestykke med Ryggen anlagt ved samme.

I samme Grad som Ryghøiden er reduceret, maa Armhulsdybden paa Forstykket ligeledes reduceres. Der gaaes altsaa fra Pct. *o a* ned med 6 Dele og stiller Pct. *b* samt Pct. *c* 8 Dele, og fremdeles Pct. *d* 26 Dele. Fra *d* gaaes nu opad med 5 Gange 2 Milimeter (1 Cent.) og paa dette Punct trækkes nu Armhulles Dybdelinie. De horizontale Linier *b* og *c* stilles altid med det samme Talziffer af den anvendte Maalestock, uanseet hvilken Størrelse den har: ligesaa Puncterne *f* og *g* samt den lodrette Side-linie *l* hvorimod Halspunctet *h* paa Linie *c* maa formindskes i samme Grad som Ryghøiden og Armhulsdybden nemlig 2 Milimeter for hvert Cent. Maalestocken er over 50 Cent hvorved altsaa Pct. *h* som ved normale Størrelser er fjernet 18 Dele fra Grundlinien, her kun bliver 17 Dele og 2 Mm. Fra Linie *l* til Pct. *m* paa Linie *e* er Rygbreden. Fra nævnte Pct. *m* gaaes indad med en Fjerdedel af den naturlige Taillelængde og stiller der Pct. *n* som er Taillebøiningspunctet for normal og velproportioneret Legemsform: men da den her nedskrevne Taillevidde er 4 Cent. større end Overvidden, tages Halvdelen af denne Plusdifference og gaaer med denne ud fra Pct. *n* og stiller der Pct. *p* som altsaa nu bliver det rette Taillebøiningspunct hvorefter Ryggen skal anlægges. Denne Forlængning af Taillebøiningen er nødvendig for de fleste svære Personer, da Frakken eller Kjolen ellers vil ligge for haardt paa i Taillen, og som følge deraf frembringe Skraafolder fra Forpartiet af Armhullet til Taillepunctet. Som tidligere anført er Avancementet for velproportionerede Personer 29 Dele og maales fra Grundlinien tæt under Armhullet ud til Ryggens Midtesøm Pct. *c*.

Taillevidden maales fra Pct. *p* paa Linie *e* til Pct. *O* og udenfor dette gives et Tillæg af ca. 4 Cent. til at erstatte hvad Indsnittet over Maven samt Sømmene optage. Pct. *k* og Pct. *q* er Brystcreden som den er maalt paa Personen.

Fig. 68. Kjoleskjød.

Først trækkes den lodrette Linie *ff* og vinkelret til denne trækkes en horisontal Linie fra *a* til *g*. Derefter stilles Sidestykket med sin Linie *l* paa den lodrette Linie *ff* med Taillespidsen hvilende paa Linie *a—g* hvorefter Skjødets Bagparti tegnes langs med Sidens Underkant henimod Keisersnittet. Nu anlægges Forstykket som Fig. *B* viser, ca. 3 Cent. fra Siden og trækkes dets Grundlinie ned igjennem Skjødets, Linie *aa*. Ved normal Proportion skal sidstnævnte Linie løbe fuldstændig parallel med Linie *ff* men paa Grund af Corpulencen ligge de forneden ca. 3 Cent. fjernere fra hinanden end oppe ved Armhulslinien. Fra Pct. *g* trækkes nu en lige Linie til henimod Linie *aa* i Retning med Forstykket. Skjødets Brede og Slossets Længde bestemmes af Moden. De 3 Centimers Afstand mellem Side og Forstykke er beregnet til at erstatte hvad de 2 Indsnit optage, samt til Indpræssning over Hoften.

Figur *A* viser Forstykkets Stilling til Skjødets fortil, naar det stilles til Slosset. Skjødets Fold er ved Pct. *b*. — Sædepunctet, buet 1,5, 1½ Cent. hvilket er tilstrækkeligt for en corpulent Figur.

Fig. 69. Lapel.

Dens Brede forneden er 5 Cent. og ligesaa foroven, men paa Midten 7 Cent. Forøvrigt er dens Brede og Form afhængig af Moden.

Tabel 19. Fig. 70—73. Jacke.

Fig. 70. Skelet til Ryggen.

Maal:

Nr. 1.	Overvidde	48
» 2.	Taillevidde	44
» 3.	Sæddevidde	49
» 4.	Rygbrede	19
» 5.	Ærmelængde til Albu . . .	»
» 6.	Ærmelængde til Haanden .	»
» 7.	Naturlig Taillelængde . . .	45
» 8.		»
» 9.	Hele Ryglængde	77
» 10.	Brystbrede	21

Da Overvidden her er 48 Cent. bliver alle Stillingspuncter og Linier at afsætte med det originale Maalbaand, uden Anvendelse af Reductions-Schema — Inddelingsmaal — men for at forebygge Misforstaaelse eller Forvexling vil man alligevel bruge Benævnelsen »Dele« ved de Stillingspuncter hvor man ved andre Størrelser maa benytte Reductions-Schema.

Først strækkes da den lodrette Linie fra *O A* til *F* og forbinder med denne, vinkelret en Linie til Pct. *K*. Derefter stilles Puncterne: *B* 12, *C* 21 og *D* 24 Dele. Dernæst naturlig Taillelængde *E* 45 Cent. og hele Ryglængden *F* 77 Cent. Efter at have trukken horizontale Linier ved alle de nævnte Puncter, afsættes Bredepuncterne paa disse: Fra *O A* gaaes ud med 6 Dele og 6 Mm. til Pct. *K*. Paa Linie *B* gaaes ud med Rygbreden til Pct. *G* 19 Dele. Paa Linie *D* gaaes ud med 14 Dele og 5 Mm. Pct. *I* og paa Linie *F* ligeledes med 14 Dele og 5 Mm. og stiller der Pct. *M* hvorpaa der trækkes en lodret lige Linie fra *L* til *M*. Fra den horizontale Linie *C* trækkes nu en lodret Linie op igjennem *G* til *J*. Fra Pct. *O A* trækkes nu en diagonal Linie ned til Pct. *G*, Pct. *J* stilles 3 Dele ovenfor Linie *B*. Paa Linie *C* stilles Pct. *H* ca. 1 Cent. udenfor Linie *G*. Gjennem Puncterne *K* og *J* trækkes Axellinien. Den Linie som skal danne Ryggens Midte, som stilles paa Linie *E* 1 à 2 Cent. ind, alt eftersom vedkommende Person er mér eller mindre hul i Taillen, samt ogsaa med Hensyn til, hvor tæt den skal slutte i Taillen. Façonen tegnes derpaa som Fig. 72 viser.

Fig. 71. Skelet til Forstykket.

Naar den lodrette Grundlinie *o a* er trukken, afsættes her, ligesom ved Figurfrakker, vinkelret horisontale Linier ved Puncterne: *b* 6 Dale; *c* 8 Dele og *d* 26 Dele. Derefter afsættes Bredepuncterne: *f* 5 Dele og 5 Millimeter, *g* 13 Dele 5 Mm., *h* 18 Dele, *k* 21½ Cent. og *m* 12 Dele. Linie *e* er Taillelinien svarende til Ryggens Linie *E*. De lodrette Linier *k* og *m* maa selvfølgelig stilles aldeles parallelle med Grundlinien.

Fig. 73. Forstykkets Form.

Som foran forklaret, fremkommer en middelhøi Skulderstilling ved at lade Ryggens Pct. *G* hvile paa Forstykkets Linie *b*. — Men hvis man under Maaltagningen har bemærket, at vedkommende Person er mere høiskuldret, maa selvfølgelig Ryggens Pct. *G* hæves 1 à 2 Cent. over Linie *b*. Er han derimod meget lavskuldret, bliver Pct. *G* sænket under Linie *b*. Det er derfor særlig nødvendigt, at have skarpt Øje for, og nøie lægge Mærke til Personens hele Holdning og Bygning, samt bevare dette i Hukommelsen, eller og notere det, for at kunne konstruere det bedst muligt passende Klædningsstykke. — Halshullet tegnes derpaa fra Pct. *h* 18 op igjennem *i* til *f*.

Da nærværende Forstykke er forsynet med Keisersnit maa til dette beregnes 1 Cent. til Søm samt 1 Cent. til Sidesømmen, altsaa ialt 2 Cent. som lægges til Avance-

mentet, som efter Proportionsreglerne udgjør 29 Dele af den anvendte Maalestok.

Ryggens Linie *D* danner her Forbindelse med Forstykkets Linie *d*. — Armhullets Dybde. — Forstykket bliver, som betegnet er, ved Keisersnittet buet lidt, men denne Bue maa ved Forarbejdningen indpresses og drives fremad mod Brystet, hvorved Sidestykket hæves ca. 1½ Cent. opad til Forstykkets Armhulslinie — se Pct. *n*, derved kommer altsaa Ryggens Linie *D* 1½ Cent. høiere op, hvorved Ryggens Pct. *K* 1 kommer i Høide med Forstykkets Halshulsspids Pct. *f* uden hvilket Jakken vilde blive for lav i Nakken.

Sædevidden som ikke er maalt udenpaa Frakken, men paa Benklæderne, gives et Tillæg af ca. 4 Cent. og udgaaer fra den lodrette Brystlinie *k* og maales over Puncterne *p p* som stilles 18 à 20 Cent. under Taillelinien. Brystbuen føres ved Pct. *l*, som ligger midt imellem Linierne *d* og *e*, 2 Cent. udenfor den lodrette Linie *k*.

Den nedskrevne Taillevidde gives et Tillæg af 5 à 6 Cent. til at erstatte, hvad Keisersnittet og Sømmene optage, da den i modsat Fald vilde blive for snever i Taillen.

Tabel 20. Fig. 74—76.

2-radet Jakke for en corpulent Herre.

Maalene til denne:

Nr. 1.	Overvidde	54
- 2.	Taillevidde	54
- 3.	Sædevidde	56½
- 4.	Rygbrede	21
- 5.	Ærmelængde til Alb.	53
- 6.	Ærmelængde til Haanden	84
- 7.	Naturlig Taillelængde	46
- 8.	Forlænget do.	»
- 9.	Hele Ryglængde	80
- 10.	Brystbrede	23½

Fig. 74. Ryggen.

Efterat have afsat naturlig Taillelængde *E* og hele Ryglængden *F* tages den til Overvidden svarende Maalestok, her Nr. 54, og afsætter med denne Pct. *D* 24 Dele, men da denne Ryghøide bliver for stor, gaaes igjen fra dette Punct opad med 2 Millimeter for hvert Centimeter Maalestokken er over 50, altsaa her 8 Mm., og her trækkes da Ryghøidelinien. Derpaa deles, som sædvanlig, Ryghøiden i 2 lige store Dele, hvor da Linie *B* fremkommer. Da foreliggende Jakkemodel har en i Taillen tilsluttende Form, er der ved Taillepunctet *E* gaaet ind med 1 Cent. 5 Mm. Linie *C* stilles 4 à 5 Cent. oven-

for Linie *D* alt eftersom man vil stille Sidespidsen høiere eller lavere. Axelsømmen lægges ved Pct. *J* 3 Dele ovenfor Linie *B*. Ryggens Brede Linierne *L* 15 og *M* 15 Dele, kan efter Modens Forskrifter gjøres smallere eller bredere.

Fig. 75. Forstykke.

Naar den lodrette Grundlinie er trukken, og med denne forbunden vinkelret en horizontal Linie foroven ved Pct. *o a* afsættes som sædvanlig, med den til Overvidden svarende Maalestok, Puncterne *b* 6 Dele, *c* 8 Dele og *d* 26 Dele. Fra sidstnævnte Punct gaaes nu opad med 2 Milimeter for hver Cent. Maalestokken er over 50, altsaa her 8 Mm. og trækker her Armhullets Dybdelinie *dd*. Derimod bliver Puncterne *b* 6 og *c* 8 ikke reduceret men Linierne trækkes igjennem de afsatte Puncter. Fra Grundliniens Pct. *o a* gaaes ud med 5 Dele og 5 Mm. og stilles der Pct. *f* og fremdeles til Pct. *g* med 13 Dele og 5 Mm. Pct. *h* 18 maa ligelesom Armhulsdybden reduceres med 8 Mm.

Avancementet (Armhullets Fremtræden) der som sædvanlig udgaaer fra Grundlinien, maales paa Linien *dd*, og i Reglen er 29 Dele, gives et Tillæg af 1 Cent. til at erstatte hvad Sidesømmen optager. Pct. *k* er den maalte og nedskrevne Brystbrede, og fra dette trækkes en lodret Linie, parallel med Grundlinien.

Sædevidden, som er maalt paa Benklæderne, faaer et Tillæg af 4 à 5 Cent. — eller, med andre Ord, 5 Dele af den anvendte Maalestok — og udgaaer fra den lodrette Brystlinie *k* over Puncterne *p*.

Taillevidden som ligeledes udgaaer fra Brystlinien *k* og maales paa Taillelinien *e* gives et Tillæg af 4 à 5 Cent. alt eftersom den skal slutte meer eller mindre til i Taillen.

Den stiplede Brystlinie føres ved Pct. *l* ca. 2 Cent. udenfor Linie *k*, og ud for nederste Knap ca. $2\frac{1}{2}$ Cent. men for at Jakkens nederste Parti ikke skal stikke for langt frem, tages i Knappelinien et Udsnit fra den nederste Knap op til den næste, paa ca. $1\frac{1}{2}$ Cent. i Diameter, og i Forbindelse dermed et Tversnit ud til Forkanten, saaledes, at nederste Knaphul og Knap træffer i denne Søm.

Fig. 76. Ærme.

Hovedpuncterne paa dette stilles efter de samme Regler, som ere anvendte og forklarede ved Fig. 32, Tabel 9 og Fig. 35, Tabel 11. Som foreliggende Figur viser har Overærmet fra Pct. *G* faaet et Tillæg af 2 Dele og 5 Milimeter, hvilket igjen er fradraget Underærmet. —

Man kan nu saaledes, eftersom det forhaandenværende Stof passer bedst, give Overærmet et større eller mindre Tillæg, hvilket selvfølgelig da igjen maa fradrages Underærmet.

Naar den anvendte Maalestok ikke er over 47 Cent. bliver Vidden for Haanden i Reglen 16 Dele, men er Maalestokken derover, maa den reduceres med 3 Mm. for hvert Cent. den er derover, altsaa her 7 Gange 3 Mm. eller, ligeud 2 Cent. Vidden fra Pct. *L* til *J* bliver da her $16 \text{ Dele} \div 2 \text{ Cent.}$

Tabel 21. Fig. 77—79. Jakke for en meget corpulent Person.

Overvidde 56, Taillevidde 60 og Sædevidde 62 Cent.

Da Taillevidden her er 4 Cent. større end Overvidden, vil det være heldigst her at anvende Maalestok 55, da Overpartiet ved Brugen af Maalestok Nr. 56 vil blive for stort til en saadan keglendannet Figur.

Fig. 77. Ryggen

bliver at udføre efter de samme Regler som ved Fig. 74 nemlig: at Ryghøjdens 24 Dele reduceres med 2 Mm. for hvert Cent. Maalestokken er over 50 Cent., altsaa bliver Ryghøjden her at formindske med 1 Cent. — I Taillepunctet *E* gaaes her kun ind med 1 Cent. da en mere hul Ryg ikke vil passe for en saa corpulent Figur. Den lodrette Linie *LM* 16 Dele, danner Ryggens Brede fra Taillelinien nedad, hvilken altsaa er een Del bredere end den gjøres til normale Størrelser. Det øvrige fornødne viser foreliggende Figur.

Fig. 78. Forstykket.

Naar den lodrette Grundlinie er trukken, og derefter den horizontale Linie fra *o a* til *g* afsættes Dybdepuncterne *b*, *c* og *d* hvorefter der fra *d* — ligesom ved Ryggen — gaaes opad med 10 Mm. (1 Cent.) og stiller der Pct. *dd* som da afgiver den rigtige Armhulsdybde, og trækker altsaa her en Linie for Armhulsdybden. Derefter trækkes ligeledes horizontale Linier ved Puncterne *b* og *c*. Puncterne *f*, *g*, *h* og *i* hvorefter Halshullets Form dannes, stilles efter de tidligere forklarede Regler, undtagen Pct. *h* 18 som maa formindskes med 10 Mm. (1 Cent.) Pct. *k* $24\frac{1}{2}$ Cent. er den maalte og nedskrevne Brystbrede, og fra dette Pct. trækkes nu en lodret Linie, parallel med Grundlinien. Den lodrette Sidelinie *m* stilles som sædvanlig 12 Dele fra Grundlinien. For at Jakken ikke skal

stritte fremad forneden, men derimod falde lige ned fra Maven af, anbringes her et kileformigt Keisersnit ned til Sidelommen, i hvilken ligeledes udtages en Kile i Lommeindgangen, hvorved Forpartiet tvinges tilbage saa at den faaer sit rette Fald fortil. Da Keisersnittet oppe ved Armhulslinien har et Gjennemsnit af 3 Cent. maa selvfølgelig dette tilligemed hvad Sømmene optage, tillægges Avancementmaalet. I den Hensigt trækkes Linien *mm* nede fra Pct. *q* 12 saaledes, at den paa Linie *dd* ligger de 3 Cent. som udtages med Kilen, udenfor Linie *m* Sidestykkets Linie *dd*, udgaaer nu vinkelret med Linie *mm* og lægges 3 Cent. dybere end Forstykkets samme Linie. Linie *ee* stilles ligeledes 3 Cent. dybere end Forstykkets Linie *e* og ligeledes vinkelret med Linie *mm*, men ved at udtage den Kile i Lommeindgangen, og lader dennes begge Parter, ved Sammensyning af Keisersnittet slutte sammen, hæver Linierne *dd* og *ee* sig op i Retning med Forstykkets Linier *dd* og *e*, hvorved Bagpartiet kommer til at indtage sin rette Stilling. Halvdelen af hvad Taillevidden er større end Overvidden,

hvilken her er 2 Cent. og dertil 1 Cent. lægges udenfor den lodrette Linie *k* — se Puncterne *l* og *s*. Sædevidden som her er 62 Cent. maa, paa Grund af, at den er maalt paa de blotte Benklæder, tillægges 4 à 5 Dele, ca. 5 à $5\frac{1}{2}$ Cent. Den maales paa den stibledede Linie *p* fra Pct. *s* ca. 18 à 20 Cent. under Taillelinen. Saa meget som der er gaaet udenfor Linie *k*, da Sædevidden maaltas saa meget, gaaes nu ogsaa ved Tailleviddens Udmaaling udenfor samme Linie, og fra dette Punct maales da paa Linie *e* Taillevidden, som gives et Tillæg af 2 à 3 Cent. foruden hvad Keisersnit og Sømme optage. Derpaa tegnes Brystbuen saaledes, at der ved Puncterne *s* og *l* gaaet 2 à 3 Cent. udenfor disse, ved Pct. *k* ca. 2 Cent. og føres derpaa igennem Pct. *t*, — den maalte og nedskrevne Brystbrede, — op i Pct. *h* 18 Dele ÷ 10 Mm., som Halshulspunctet nødvendig maa formindskes.

Fig. 79.

Fremstilles Prospect af Forpartiet med Krave- og Klapform samt det Tillæg paa Forstykket, som er nødvendigt for Tilknappingen.

Capitel 5.

Paletots.

Ved Tilskjæring af Paletots, Ulster, Figur Overfrakke, Hawelok samt alle andre Overklædningsstykker, bliver af Mange benyttet en Grundmodel, skaaren til vedkommende Persons Underfrakke eller Kjole, selvfølgelig med de fornødne Tillæg i alle Dimensioner saaledes at Klædningsstykket faaer den fornødne Størrelse. Ligeledes bliver den samme Grundmodel anvendt som Grundlag for Jacke og Vest.

Denne Methode anseer jeg nu ikke for den heldigste, men foretrækker derimod, enten at tegne og skjære en Model efter de tagne Maal til det paagjældende Klædningsstykke, eller for den praktiske Mand, at tegne Klædningsstykket frit ud paa selve Stoffet uden Model. Dette sidste kan udføres ligesaa hurtigt og sikkert som ved Hjælp af Grundmodel. For den mindre øvede Tilskjærer anbefales det at skjære en Model i Form og Størrelse, som det paagjældende Klædningsstykke skal være, thi om den første skulde falde mindre heldig ud, formedelst en begaaet Feil, da hellere ofre Tid og Papir til en anden Model end at forskjære Stoffet. Desuden kan, ved Hjælp Modellen, Stoffet tages mere sparsomt ud.

For en rutineret Fagmand er det ikke nødvendigt først at skjære Model, da han, naar han har Maalene

liggende for sig til det paagjældende Klædningsstykke, strax vil kunne see og tænke sig, hvor hvert enkelt Stykke fordelagtigst kan tages ud.

Maalene til Palet eller Figur-Overfrakke tages alle uden paa Underfrakken, som under Maaltagningen holdes tilknapnet, samt tages og nedskrives i samme Orden som til Underfrakken. Overvidde, Taillevidde og Sædevidde maa ikke tages stramt men let tilsluttende. Som tidligere omtalt maales Sædevidden paa det fyldigste Parti over Sædet, hvilket for normale Størrelser i Reglen findes 18 à 20 Cent. under Taillepunctet, eller rettere to Trediede af Distansen fra Taillepunct til Skridt.

Til Figur-Overfrakke bruges alle 10 Maal, ligesom til Underfrakken, hvorimod Maal Nr. 8, forlænget Taille ikke anvendes til Paletots.

Hvis Maalene til vedkommende Persons Underfrakke have, kan man efter disse digtere Maalene til Overfrakke eller Paletot saaledes: Af tykke Stoffer som til Vinter-Paletot, gives et Tillæg af 3 Cent. og af tynde og lette Sommerstoffer 2 Cent. til halve Overvidde, Taillevidde og Sædevidde. Halve Rygbrede gives et Tillæg af $\frac{1}{2}$ à 1 Cent. eftersom Stoffet er tykkere eller lettere. Ærme-længden gives $1\frac{1}{2}$ à 2 Cent. i Tillæg i Forhold til

Stoffets Tykkelse. Brystbredden gives ogsaa et Tillæg af ca. 1 à $1\frac{1}{2}$ Cent. Der staaer nu tilbage, at finde Frakkens Totallængde. I saadant Tilfælde, hvor Kunden boer længere borte, saa at man ikke kan konferere om Længden, vil det være heldigst at have et Længdemaal fra Nakkehvirvelen — Kravesømmen — ned over Taillen til Knæet, man kan da, enten efter Kundens Ønske eller Modens Forskrift, stille dens Længde meer eller mindre ovenfor Knæet, eller meer eller mindre nedenfor Knæet og derved træffe den passende eller ønskede Længde.

Tabel 21. Figur 80—81.

Fremstiller en i Taillen fast tilsluttende Paletot for en middelstor velproportioneret Person, med stor Minus-differense i Taillevidden, hvorfor Taillepartiet saavel i Ryggen som Forstykket er holdt meget huult.

Figur 80. Ryggen.

Taillelængden *E* og hele Ryglængden *F* afsættes som sædvanlig med det originale Maalbaand. Derefter afsættes med den til Overvidden svarende Maalestok: Ryghøiden Linie *D* 24 Dele, hvilket, som tidligere anført er Halvdelen af den nedskrevne Overvidde. Ryghøiden deles nu i 2 lige store Dele, hvorved Linie *B* fremkommer. Fra Linie *D* gaaes nu opad med 3 à 4 Dele, eftersom man vil stille Sidespidsen høiere eller lavere, og trækker der Linie *C*.

Paa Jacke og Paletot tager det sig smukkere ud, at Axelsømmen ligger noget høiere end den i Almindelighed lægges paa Kjole og andre Figurfrakker, hvorfor Pct. *K* stilles $\frac{1}{2}$ à 1 Cent. længere fra Pct. *A* og i samme Grad som Ryggen er holdt bredere i Halsen, maa følgende Pct. *J* stilles høiere over Linie *B* her 3 Dele; men har Vedkommende meget høie Skuldre kan man passende stille Pct. *J* endnu høiere, nemlig $3\frac{1}{2}$ à 4 Dele over Linien *B* uden dog derfor at gjøre Ryggen bredere i Halsen, derved faaer Axelsømmen en mere horizontal Retning, og Axelstykkets Spids ved Armhullet faaer derved en mindre spids Form, hvilket ogsaa tager sig skønnere ud.

Som foran bemærket, er denne Paletot holdt i en meget tilsluttende Form i Taillen, hvorfor Ryggens Midtesøm paa Linie *E* er stillet 2 Cent. ind, og ligeledes er paa samme Linie Ryggens Sidesøm trukken ca. 1 Cent. indenfor den lodrette Linie *LM*. Den diagonale Linie fra *A* til *K* og Ærmets Grundformslinie bagtil maa ved Ærmets Indsætning passe paa hinanden; derved hænger Ærmet i sin rigtige Stilling hvis vedkommende Person har en velproportioneret Holdning, og ikke er, enten

meget foroverbøiet eller meget tilbagebøiet. I saadanne Tilfælde vil denne Regel ikke kunne gjælde. Ved tilbagebøiet Holdning maa enten Ærmets Kugle forhøies fra Grundlinien til ned imod Pct. *K* eller hvis Ærmet er skaaren og ikke godt lader sig forandre, da at føre Ærmets Pct. *G* 1 à 2 Cent. høiere op over Ryggens Pct. *G*, hvorved selvfølgelig Ærmets Pct. *K* fortal kommer i samme Grad dybere ned i Armhullet. Derimod maa Ærmets Kugle, ved foroverbøiet Holdning stilles lavere fra Grundlinien ned imod Pct. *K*. Foreliggende Tegning forklarer iøvrigt sig selv.

Figur 81. Forstykket.

Naar den lodrette Grundlinie *a* er trukken og med denne forbunden vinkelret en horizontal Linie ud til Pct. *g*, stilles Puncterne *b* 6, *c* 8 og *d* 26 Dele og trækkes horizontale Linier ved disse. Nu afsættes Puncterne *f* 5 Dele og 5 Milimeter, *g* 13 Dele 5 Mm., *h* 18 Dele og paa den diagonale Linie, som løber op i Pct. *g* stilles Pct. *i* 4 Dele. Den lodrette Sidelinie *m* stilles, som sædvanlig, 2 Dele fra Grundlinien og parallel med denne. Den lodrette Brystlinie *K* stilles efter det maalte og nedskrevne Maal og ikke med Maalestokken. Skulderen stilles her efter de samme Regler, som ere anvendte ved Figurfrakken, nemlig saaledes, at Ryggens Pct. *G* hviler paa Forstykkets Linie *b* — hvilket dog kun gjælder for middelhøie Skuldre: er Personen mere høiskuldret føres Pct. *G* høiere op, alt i Forhold til hvad Skulderen er mere end middelhøi. Er Skulderen derimod under en middelhøi, eller meget lav, bliver Ryggens Pct. *G* at sænke i Forhold der til.

Avancementet er som sædvanlig 29 Dele af den anvendte Maalestok og maales fra Grundlinien over Linie *d* ud til Ryggens Midtesøm, men foruden de nævnte 29 Dele, maa der tillægges Sømmerum til Sidesømmen og til Keisersnittet. Forstykket har her en buet Form ved Keisersnittet, hvorfor denne Bue, under Forarbejdningen maa presses godt ind og dens Fyldighed drives frem imod Brystet, derved kommer Sidestykket, som viser sig ca. $1\frac{1}{2}$ Cent. for lavt i Armhullet op i Højde med Forstykket og erholder sin rette Stilling og Flugt i Armhullet, og med det samme føres da ogsaa Ryggen høiere til Halsen og indtager sin rette Stilling. Den maalte og nedskrevne Sædevidde gives et Tillæg af fra 5 til 8 Cent. i Forhold til Stoffets Tykkelse, og maales fra Brystliniens Pct. *s* over Puncterne *p*, som ligge 18 à 20 Cent. under Taillelinien, der hvor Sædet maaler mest. Taillevidden, som ligeledes udgaaer fra den lodrette Brystlinie *k*, maales paa den horizontale Linie *e* og tillægges 2 à 3 Cent. foruden hvad Keisersnit og Sidesøm optager.

Naar en løsere Tilslutning i Taillen ønskes, kan Pct. *t* 14 blot føres 1 à 2 Cent. længere tilbage, hvorved Sidestykket faaer en mere lige Form i Taillepartiet, uden dog derfor at forrykke Sædevidden eller Avancement-maalet. Ligesaa kan ogsaa Ryggen holdes mere lige saavel i Midtesømmen som i Siden.

En enradet Palet med Gølp som foreliggende, gives for Tilknappning et Tillæg af 5 Cent. udenfor den stiplede Brystbuelinie, og som Tegningen viser komme da Knapperne 2 Cent. bag denne Linie, hvorved den rette Vidde erholdes.

Den lille Billetlomme bør helst anbringes saaledes, at dens bageste Hefte staaer lige over Sidelommens forreste Hefte, derved vil den bedre holde sin Facon end hvis den er anbragt over Sidelommen. Den horizontale Linie *n*, som ligger 4 Dele under Linie *o* bestemmer, under normale Forhold, Forstykkets Længde fortil, men ved foroverbøiet Holdning maa dette Punct forkortes fra et indtil to Cent.

Resten forklarer foreliggende Tegning.

Tabel 23. Figur 82—85.

Toradet Paletot for en corpulent Herre, med Overvidde 56. Taillevidde 58 og Sædevidde 60 Cent. — Tilsluttende Taille.

Figur 82. Ryggen.

Som tidligere forklaret afsættes først den naturlige Taillelængde *E* og hele Ryglængden *F* med det originale Maalbaand; derefter tages den til Overvidden svarende Maalestok, her Nr. 55. (Som tidligere forklaret, gjør man rettest i, naar Taillevidden er større end Overvidden, at vælge Maalestokken et Nummer mindre end Overvidden angiver) og afsætter Pct. *D*, men fra dette Punct gaaes opad med 2 Mm. for hvert Cent. Overvidden er over 50 og her trækkes nu Ryghøidens horizontale Linie. Den saaledes regulerede Ryghøide deles derpaa som sædvanlig i 2 lige store Dele hvorved haves Linie *B*. Linie *C* stilles 3 à 4 Dele ovenfor Linie *D*, alt eftersom man vil have Sidestykkets Armhulsspids høiere eller lavere. Ryggens Midtesøm stilles paa Linie *E* kun 1 à $1\frac{1}{2}$ Cent. ind i Taillen og dens Linie *LM* stilles ca. $16\frac{1}{2}$ Del fra den lodrette Linie *AF*, hvorved Ryggen erholder en mere lige Form, svarende til en corpulent Figur. Puncterne *KJG* og *H* stilles efter de sædvanlige og tidligere forklarede Regler.

Figur 83. Forstykket.

Naar den lodrette Grundlinie er trukken, og med denne forbunden vinkelret, en horizontal Linie fra Pct.

o a afsættes Puncterne *b*, *c* og *d*. Derefter gaaes fra Pct. *d* opad med 2 Milimeter for hvert Cent. Overvidden er over 50 Cent. og trækker der Armhulsdybden horizontale Linie, og ligeledes trækkes nu horizontale Linier ved Puncterne *b* og *c*, hvorefter Bredepuncterne afsættes som følger: Fra *o a* til *f* 5 Dele og 5 Milimeter, til *g* 13 D. og 5 Mm., fra Grundlinien til *h* 18 D. ÷ 12 Mm. og til Pct. *k* den maalte og nedskrevne Brystbrede, fra hvilket Punct der trækkes en lodret Linie parallelt med Grundlinien. Dernæst afsættes Pct. *m* 12 D. fra Grundlinien, og der trækkes ligeledes en lodret Linie parallel med Grundlinien.

Ryggen anlægges nu saaledes, at dens Pct. *K* staaer i lige Høide med Forstykkets Pct. *f*, hvorefter Avancementet, som i Reglen er 29 Dele med Tillæg af hvad Sidesømmen optager, maales fra Grundlinien paa Linie *d* over til Ryggens Midtesøm, medens Ryggen stilles saaledes, at dens Linie *LM* gaaer parallel med Forstykkets Grundlinie. Derpaa afsættes Sædevidden fra Pct. *s* over Pct. *p*, som efter den normale Størrelse lægges 18 à 20 Cent. under Taillelinien. Sædevidden, som er maalt uden paa Underfrakken, gives et Tillæg af fra 5 til 8 Dele samt Sømmerum til Sidesømmen, alt i Forhold til Stoffets Tykkelse. Naar Taillevidden er større end Overvidden, lægges en Trediedel af dennes Plusdifference foran den lodrette Brystlinie *k* og derfra udgaaer Sædeviddemaalet.

Efterat Sædevidden saaledes er afsat, maales Taillevidden paa Linie *e*, idet man ved Pct. *l* ligeledes lægger en Trediedel af Plusdifference udenfor Linie *k* og maaler derfra Taillevidden, som gives et Tillæg af 2 à 3 Cent. samt Sømmerum til Sidesømmen. Foruden den Del af Tailleviddens Plusdifference, som er lagt udenfor Linie *k*, tillægges endnu $1\frac{1}{2}$ a Cent. til at erstatte, hvad Udsnittet i Knappelinien ved nederste Knap optager, og her fra tegnes nu den stiplede Brystbue op igjennem Pct. *r* til *h*. Dette Udsnit ved nederste Knap og Knaphul bevirker, at Forstykkets Nederparti falder fra Maven af mere lige ned, hvorimod en Paletot til en saadan corpulent Figur, ellers vilde stikke fremad med Nederpartiet og give den en grim Form.

Skulderstillingen udføres efter de sædvanlige og bekjendte Regler, og ligeledes Halshullets Form. Indsnittet eller Ciconen i Halshullet, maa helst anbringes i Knappelinien, navnlig paa en toradet Frakke, da det der gjør den bedste Virkning og tillige bliver mindre synlig.

Figur 84. Ærme til foreliggende Paletot.

Da Optegning af Ærmet tidligere er fremstillet og forklaret, er her kun at bemærke, at: naar Overvidden er over 50 Cent. gjør man rettest i, at tage Maalestokken

et Nummer mindre end den nedskrevne Overvidde angiver, da Ærmet vilde blive for stort at faae ind i Armhullet, hvis man med en saa stor Overvidde benyttede den samme som til Ryg og Forstykke anvendte Maalestok. Som Tegningen viser, udføres da alle Puncter og Linier med den valgte mindre Maalestok.

Figur 85. Kraven til foreliggende Paletot er tegnet pillerineformig med lav Staakrave af 3 Cent.s Høide, og middelbred Omfaldskrave af 4 Cent.s Brede. En saadan Form egner sig særlig for en corpulent og korthalset Person. For at den kan slutte godt til Halsen, maa Staakraven strækkes godt i den hule Underkant, derved vil den give et villigt og smukt Fald.

Tabel 24. Figur 86—89.

Enradet Paletot med dækkede Knapper (Gølp), for en meget corpulent Herre, med Overvidde 58, Taillevidde 63 og Sædevidde 65.

Figur 86. Ryggen.

Ligesom forklaret er over Tabel 23 vælges ogsaa her Maalestokken et Nummer mindre end den nedskrevne Overvidde angiver, altsaa her Nr. 57 og afsætter med denne Ryghøiden Pct. *D* 24 Dele, hvilken derefter forkortes med 2 Mm. for hver Centimeter Overvidden er over 50 Cent., altsaa 16 Mm. Den derved fundne rigtige Ryghøide, deles derpaa i to ligestore Dele, hvorved haves Linie *B*. Linie *C* stilles som sædvanlig 3 a 4 Dele ovenfor Linie *D*, alt eftersom man vil have Side-spidsen stillet høiere eller lavere. Til saa corpulente Personer, maa Ryggen nødvendigvis holdes noget bredere i Taillepartiet, for at man ikke, ved at frembringe den fornødne Taillevidde, skal faa Sidestykket buet i Taillepartiet, hvilket maa søges undgaaet, da det støder Øiet. I den Hensigt er den lodrette Linie *L M* stillet 17 Dele fra Grundlinien *A F*. — Det er nu paa ingen Maade nogen staaende Regel, at stille Ryggens Brede paa 16, 17 eller 18 Dele, thi dette er selvfølgelig afhængende af Moden eller Smagen, men saameget er given, at en smal Ryg vil passe slet for en corpulent Herre, hvis Taillevidde er 3 til 5 Cent. større end Overvidden.

Figur 87. Forstykket.

Ved en enradet Palet lader det sig ikke vel gjøre, at tage et Udsnit i Forstykkets Forkant, saaledes som udført paa Figur 83; men da der nødvendigvis maa gjøres Noget for at bringe Forstykkets nedre Parti tilbage, saaledes at det nedenfor Maven falder nogenlunde lodret

ned og ikke løber en halv Alen foran sin Herre, maa Operationen foretages paa et andet og mindre iøinefaldende Sted. I den Hensigt giver et saadant kileformigt Keisersnit, som paa foreliggende Tegning er anbragt, det bedste Resultat, men dets Udførelse fordrer Omtanke.

Naar den lodrette Grundlinie er trukken, afsættes alle Dybdepuncter med den valgte Maalestok og efter de samme Regler, som forklaret er over Figur 83, og trækker derefter Linierne, hvorpaa Bredepuncterne ligeledes afsættes efter de foran forklarede Regler. — Fra Pct. *o a* til Taillelinien *e* er samme Længde, som Ryggen maaler fra Halspunctet *K* til dens Taillelinie *E*. I Forhold til Armens Længde, anbringes Sidelommen 12 a 14 Cent. under Taillelinien *e* og lige ud for denne sættes Pct. *q*. Fra dette Punct trækkes nu Linien *mm* saaledes, at den paa Ryggens Linie *D* ligger de 3 Cent. udenfor Sidelinien *m*, som Kileudsnittet optager. Ryggens Linie *D* i Forbindelse med Sidestykkets Linie *d* lægges 3 Cent. under Forstykkets Linie *d*, men ved at udtage tilsvarende 3 Cent. i Lommeindgangen, hæves Sidestykke og Ryg saaledes, at deres Linie *d* & *D* komme i Høide med Forstykkets Armhulsdylde Linie *d*, og samtidig dermed er Ryggens Pct. *K* kommen i Høide med Halshulsspidsens Pct. *f* og har saaledes derved sin rigtige Stilling til Halsen.

Det er en Selvfølge, at Alt hvad Keisersnittet optager, hvad enten det er større eller mindre, maa tillægges Avancementet, saavel som ogsaa Sommerum til Sidesømmen, da Klædningsstykket ellers vil blive for snevert og aldeles ubrugeligt.

Taillevidden er her 5 Cent. større end Overvidden; en Trediedel af denne Plusdifference lægges foran den lodrette Brystlinie *k*, hvor da sættes et Mærke over for den horizontale Taillelinie *e*. Udfor Pct. *s* sættes i samme Afstand fra Linie *k* ligeledes et Mærke, fra hvilket Sædevidden nu maales over Puncterne *p* og tillægges fra 5 til 8 Dele, alt eftersom det forhaandenværende Stof er lettere eller sværere. Taillevidden maales ligeledes fra det ovennævnte afsatte Mærke, over Taillelinien *e* og maa, foruden hvad Keisersnit og Sidesøm optage, tillægges 2 a 3 Cent.

Figur 88. Ærme.

Som forklaret ved Figur 84, tages ligeledes her den Maalestok, som skal anvendes ved Ærmets Tegning, et Nummer mindre end den til Ryg og Forstykke anvendte, og afsætter med denne alle Puncter og Linier, som efter Systemets Regler afsættes ved Hjælp af Reductions-Schemaet, hvilket alt tidligere er forklaret, hvorfor en Gjentakelse deraf er unødvendig.

Figur 89.

Pelerineformig Krave, passende for en Herre med middelhøje Skuldre og kort Hals. Staakraven 3 Cent. høi og Omfaldskraven 4 Cent. bred, er stærkt buet for

at give villig Plads ved Omfaldet. Staakraven maa strækkes godt i de hule Underkant for at kunne slutte til i Halsen.

Capitel 6.

Maaltagning til Vesten.

Ved Nedskrivning af Viddemaalene forholdes her ligesom ved Frakken nemlig, at kun Halvdelen af Vidden noteres. Der bruges i Almindelighed kun 5 Maal nemlig: Nr. 1 Overvidde, Nr. 2 Taillevidde, Nr. 3 Forbüstelængde, Nr. 4 Forlængde — Vestens Længde fortil — og Nr. 5 Halsvidde, eller til aabent Bryst, Brystaabning kaldet.

Overvidde og Taillevidde maales let tilsluttende ligesom til Frakken. Ved Maal Nr. 3 Forbüstelængde anlægges Maalbaandet paa Kravens Midtesøm og føres over Axelen ned til Bæltstedet lige foran Armen idet denne hænger omtrent lodret ned, og medens Maalbaandet endnu fastholdes i Nakken, maales Forlængden, Maal Nr. 4. Til Maal Nr. 5, Halsvidden, lægges Maalbaandet om Halsen, udenpaa Slips eller Halsbind og samles fortil under Hagen. Til aaben Vest, hvad enten den er mere eller mindre aaben, lægges Maalbaandet ligeledes omkring Halsen og samles midt for Brystet saa dybt nede som Vedkommende ønsker den aaben.

Tabel 25. Figur 90—93.

I Figur 92 og 93 fremstilles en Grundmodel til Vest for en velproportioneret Herre af normal Størrelse med: Overvidde 48, Taillevidde 42, Forbüstelængde 52, Forlængde 67 og Halsvidde 42.

Til Frakker af enhver Art, bliver, som allerede bekendt, Ryggen tegnet først, og derefter Forstykket, men her bliver Fremgangsmaaden den modsatte, idet at her tegnes Forstykket først og derefter Ryggen.

Da Overvidden her er 48 Cent. afsættes alle Puncter og Linier med det originale Maalbaand uden Afbenyttelse af Reductions-Schema.

Figur 92. Forstykket.

Først trækkes en lodret Grundlinie, som her antydet, fra Pct. *o a* ned til *g*. Ved Pct. *o a* stilles vinkelret en horizontal Linie ud til Pct. *k* 17. Derefter afsættes med det originale Maalbaand, paa Grundlinien: Forbüstelængden *e* og Forlængden Pct. *g*. Men da disse ere maalte

fra Kravens eller Ryggens Midte i Nakken, maa selvfølgelig fradrages Ryggens Brede i Halsen, som helst maa være 7 Dele.

Naar Overvidden er enten under eller over 48 Cent. tages nu den til Overvidden svarende Maalestok og afsætter med denne: Puncterne *b c* og *d* og paa disse trækkes da horizontale Linier, vinkelret til Grundlinien, og ligeledes ved Forbüstelængden *e*, samt Forlængden *g*. Fra Linie *g* gaaes nu opad med 6 a $6\frac{1}{2}$ Dele og trækker der Linie *f* som danner Vestens Længde i Siden. Derefter afsættes nu alle Bredepuncter som følger: Fra Pct. *o a* gaaes til Pct. *h* med 7 Dele, og med det samme ud til Pct. *k* med 17 Dele. Hvor den lodrette Linie *h* og den horizontale Linie *c* mødes, trækkes fra dette Punct en diagonal Linie op i *k* og paa denne gaaes fra Udgangspunctet ud med 4 Dele Pct. *i*. Paa Linie *c* gaaes fra Grundlinien ud med 16 Dele Pct. *l*, og paa Linie *d* ligeledes med 16 Dele Pct. *m*. Paa Linie *e* gaaes ud med 19 Dele Pct. *n* og paa Linie *f* med 19 Dele Pct. *o*.

Paa Linie *b* gaaes fra Grundlinien ud med $6\frac{1}{2}$ Del Pct. *s*, paa Linie *d* ligeledes med $6\frac{1}{2}$ D. Pct. *r* og paa Linie *e* 5 Dele, samt eftersom Vedkommende har mér eller mindre stærkt fremtrædende Hofte, 6 a $6\frac{1}{2}$ Del Pct. *p*. Brystbuen føres nu fra Pct. *q* op igjennem Puncterne *o* og *n* ca. $2\frac{1}{2}$ Del udenfor Pct. *m* op i Pct. *l* og derfra tegnes Halshullet igjennem Pct. *i* op i *h*. Fra Pct. *h* føres Axelsømmen til Pct. *s* paa Linie *b*, Axelspidsen ved Armhullet, derved haves en passende Stilling for middelhøje Skuldre. Den stiplede Linie udenfor Grundformen antyder det nødvendige Tillæg til Sømmenum og Kanten foran Knaphullet.

Figur 93. Ryggen.

Ryggens Linie *O A* stilles i Høide med Forstykkets Halshulsspids Pct. *h*. Fra *O A* gaaes derpaa ned med 8 Dele, Pct. *C*, og fremdeles ned med $26\frac{1}{2}$ Del Pct. *D*. Fra *D* til *E* er Sidehøiden paa Forstykket, det vil sige, Distancen fra Forstykkets Linie *d* til Taillelinien *e*. Linie *F*, Ryggens Længde, svarer til Forstykkets Længde i

Siden, Linie *f*. Fra *O A* gaaes ud til Pct. *F* med 7 Dele; Forstykket stilles nu med sit Halshulspunct *h* paa Pct. *F* og med sit Pct. *s* hvilende paa Ryggens Linie *B* og mærker der Pct. *G*, hvorpaa Ryggens Skulderlinie dannes fra Pct. *F* til *G*, hvorved haves en middelhøi Skulderstilling som i de allerfleste Tilfælde passer. Ved Pct. *O A* gaaes ca. 1 Del ned, hvorefter Halshulsrundingen føres op til Pct. *F*.

Naar Overvidden udmaales, maales Forstykkets Brede fra Krydspunctet *m* 16 ud til Sidesømmen Pct. *r*, og hvad dette indeholder fradrages Vidden og Resten bliver at tilføre Ryggen, vel at mærke, med Tillæg af Sømmenum. De $2\frac{1}{2}$ Del, som Brystbuen ligger udenfor Pct. *m* 16, maa ikke betragtes som en Del af Vidden, men som et extra Tillæg som er nødvendigt, da Vesten uden dette vilde blive for stram over Brystet og ikke alene genere, men tillige passe slet i det Hele. Taillevidden som maales paa Linie *e*, maales fra Brystbuelinien, Pct. *n*, altsaa Forstykkets hele Brede efter Fradrag af hvad Brystcicon og Sidesøm optager, Resten af Taillevidden tildeles Ryggen, samt et lille Tillæg til Spænderum af ca. $1\frac{1}{2}$ a 2 Cent.

Figur 90 og 91.

Fremstiller en Grundform til Vest for en noget corpulent Herre: med Overvidde 54, Taillevidde 54, Forbustelængde 54 og Forlængde 72 Cent., men forøvrigt velproportioneret.

Figur 90. Forstykket, afviger saa godt som Intet fra Reglerne for normal Legemsbygning, hvorfor altsaa Længdepuncterne *b* 5, *c* 10 og Armhulsdybden *d* 26 Dele stilles efter Reglerne for normal Legemsform. Ligeledes stilles Bredepuncterne *h* 7, *k* 17, *l* 16, *i* 4 og *m* 16 Dele, samt Pct. *s* $6\frac{1}{2}$ og *r* $6\frac{1}{2}$ Dele efter Reglerne for normal Legemsform. Derimod undergaaer Underpartiet fra Linie *d* (Armhulsdybden) nedad, en lille Forandring, nemlig: Da Taillevidde og Overvidde er lige stor, maa nødvendigvis Forstykkets nedre Parti stilles mere fremad, i modsat Fald vilde Maven skyde Vesten opad, saa den vilde lægge Folder paa tvers ovenfor Maven. I den Hensigt gaaes paa Linie *f* mindst 1 Ctm. udenfor Pct. *o* 19, altsaa fra Grundlinien 19 Dele og 8 Mm. eller 20 Dele naar Maven er mere fremstaaende, og ved Pct. *q* 20 Dele. Paa Linie *e* gaaes ud med 19 Dele og 5 a 7 Mm. Paa Linie *d* gaaes ca. $2\frac{1}{2}$ Del udenfor Pct. *m* 16 og midt imellem Linierne *d* og *e* gaaes ud med 19 Dele, hvorefter Brystbuen trækkes fra Pct. *q* op igjennem de nævnte Puncter op til *l* og derpaa tegnes Resten af Figuren efter de afsatte Puncter og Linier.

Figur 91. Ryggen opstilles efter de samme Regler

som forklaret er over Figur 93 og behøver derfor ikke videre Forklaring, da en Fagmand ved Sammenligning mellem denne og Figur 93 strax vil være kjendt med Forholdet.

Tabel 26. Figur 94—102

indeholder 5 forskellige Vestefaçons, med Anvisning til hvorledes Grundmodellen til hvilken som helst Façon man vil skjære, kan anvendes.

I Figur 94 fremstilles saaledes en 2-radet Vest med Schawlkrave. Efterat Grundmodellen er aftegnet paa Stoffet, afsættes paa Brystlinien Mærket hvortil Brystaabningen skal gaa; dernæst afsættes Overslagets Brede, saavel ved øverste som nederste Knap, hvilket retter sig efter Moden eller Vedkommendes Smag og Ønske, om det skal være bredt eller smalt, og kan saaledes variere fra 5 til 7 Cent. for øverste Knap og 4 til 6 for nederste. Kravens Brukdlinie trækkes nu saaledes, at den i Halskullet ligger ca. 1 Cent. udenfor dette, skjærer Brystbuen ved det afsatte Mærke for Brystaabningen og føres videre ud til Overslagets Forkant. Lige under dette Punct anbringes øverste Knaphul. Knaplinien stilles dernæst med samme Afstand fra Brystbuelinien som Knaphullets Forende vil komme til at staa fra denne, dette gjælder lige saa for de nederste, derved erholder Vesten den for samme bestemte Vidde. Fra øverste Knaphul trækkes vinkelret til Brystbuen en Linie over til Knaplinien og det derved dannede Krydspunct bliver Pladsen for øverste Knap, hvorefter de nedenfor følgende Knapper og Knaphuller maa tage Retning.

Fig. 95. Schawlkraven

bør som Figuren viser, skjæres huul i Underkanten, men ved Forarbejdningen maa denne strækkes saaledes, at den falder til i Brystaabningen, og Kraven med sin Brukd slutter fast til Brystet og Halsen, hvorved Schawlkraven tillige holder sin anviste Plads uden at forskyde sig i Bruken.

Figur 96. 2-radet Vest uden tilsat Krave.

Denne er indrettet til at bære saavel aaben som tilknappet i Halsen efter Behag, hvorfor den som Reisevest er særlig praktisk. Som foreliggende Tegning viser, er ogsaa her Grundmodellen anvendt som Grundlag. For at frembringe den fornødne Plads og Fyldighed over Brystet, og fast Tilslutning i Halsen, anbringes fra Halskulpidsen ned til øverste Knap, en Cicon som foroven er aabnet ca. 2 Ctm. og ca. 5 Cent. der under $2\frac{1}{2}$ a 3 Cent. bred. Den med Forstykket sammenhængende

smalle, opstaaende Krave, fortsættes hen over Ryggen. Overslaget stilles i den Brede man ønsker, saavel forneden som foroven, hvorefter Halshullet tegnes gennem Pct. *l* 16 ned til Hjørnet, hvor øverste Knaphul anbringes. Omtrent paa Midten mellem Halshulspidsen og Pct. *l* 16 udgaar Brukdlinien og føres derfra ned til øverste Knaphul ned i Underpartiet. Naar Vesten bæres aaben knappes den omslagne Klap paa den lidt ovenfor Linie *d* anbragte Knap. Den under Spidsen af Ciconen anbragte Knap, som benyttes naar Vesten skal lukkes i Halsen, maa stilles i samme Afstand indenfor Brystbuen som Knaphullets Forende er stillet udenfor samme. Selvfølgelig maa til saadan en Vest, som skal slutte i Halsen, tages en Halsvidde.

Figur 97. Énradet Vest med stiv Krave, egnet til Uniforms-Vest.

Endskjøndt Halshullet har en til Overvidden svarende Størrelse, naar det er optegnet efter de foran anviste Regler for normal Proportion, bliver det dog altid nødvendigt at have en nøiagtig Halsvidde, da Halsens Tykkelse ikke altid staaer i korrekt Forhold til Overvidden, ligesom Halsbeklædningen ogsaa ofte kan være meget forskjellig.

Alle Stillingspuncter og Linier ere her afsatte efter de tidligere forklarede Regler for normal Størrelse og velproportioneret Legemsbygning, og behøver derfor ikke videre Forklaring, kun skal bemærkes, at ved Veste med én Rad Knapper maa høire Forstykke have et Tillæg i Forkanten af mindst 1 Cent., saa at Knapperne komme $2\frac{1}{2}$ à 3 Cent. fra Kanten, for saaledes at kunne dække under Knaphullerne, saa at Undertøiet eller Linnedet ikke kommer til at skinne igjennem disse, hvilket ikke seer godt ud. Den stibledde Linie betegner dette Tillæg.

Figur 98. Kraven holder i færdig Stand en Høide af $2\frac{1}{2}$ Cent. og maa helst skjæres lidt krum.

Figur 99. Énradet Vest med »Staabrust« uden Krave.

Efter at have aftegnet Grundmodellen paa Stoffet, lægges til Forkanten saameget som er nødvendigt for Tilknappningen, da Grundmodellen, formedelst at den skal kunne anvendes baade til énradet og toradet Façon, ikke indeholder dette. Derefter afsættes Brystaabningen og fra det der stillede Punct trækkes en Linie opad saaledes, at den i Halshulsrundingen ligger c. $1\frac{1}{2}$ Cent. udenfor samme og fortsætter som Krave hen over Ryggen, hvor den maa have en Høide af mindst 2 Cent. Da denne opstaaende Krave derved kommer med sin Underkant c. $1\frac{1}{2}$ Cent. ind over Halshulspidsen Pct. *h* 7,

skjæres ved Kravens Underkant et Snit ind og indskyder i dette Svikkelen — Kilen — Fig. 100, som da reiser Kraven, saa den falder villig om Halsen.

Hvis ikke en saadan Svikkel anbringes der, maa Kraven følge Halshullets Flugt saaledes, at den ved Pct. *h* 7 ligger de 2 Cent. udenfor som den skal holde i Brede; men følgelig maa den da strækkes godt paa dette Sted, saa at den gjør den samme Virkning som en paasat Krave, hvilket dog kun kan ské ved Stoffer, som ere bløde og villig lader sig dressere.

Figur 101.

Som foreliggende Tegning viser, ligger Kraven her med sin Overkant ind til Halshulspidsen Pct. *h* 7, hvorfor en større Svikkel, som Fig. 102, maa indskydes for at bringe den ind til Halsen. Brystaabningen danner en stump Vinkel og kan dækkes af en Kravat. Grundmodellen er ligeledes anvendt her som Grundlag.

Tabel 27. Fig. 103—108.

Fig. 103. Forstykke til Vest for en Person med foroverbøjet Holdning, fladt Bryst, noget fremstaaende Mave og lidt rundrygget.

Længdepuncternes Linier afsættes, som Figuren viser, efter samme Regler som for normal og velproportioneret Legemsbygning, og ligeledes Bredepuncterne: *h* 7 *k* 17 *i* 4 5 *l* 16 *n* 19 og *o* 19. Den stibledde Brystbuelinie, som er ført igjennem de sidstnævnte fire Puncter er altsaa Formen for velproportioneret Legemsbygning, men formedelst det flade Bryst og den foroverbøiede Holdning træder Maven selvfølgelig mere frem, af hvilken Grund det bliver nødvendigt ogsaa at lade Forstykket træde længere frem i Nederpartiet. Saaledes gaaes der ved Pct. *n* 1 Cent. og 3 Mm. udenfor den stibledde Brystbuelinie, og ved Pct. *o* 2 Cent. udenfor samme; derved faaer Vesten en næsten lige Forkant, hvilket svarer til en Legemsform som ovenfor beskrevet, men undlades at give Forstykket et saadant Fremspring i Nederpartiet, vil Vesten komme til at ligge for haardt paa Maven, og derved skyde sig op og danne Tværfolder under Brystet.

Figur 104. Ryggen.

For foroverbøjet Holdning maa Ryggen nødvendig stilles høiere til Halsen, end til velproportioneret; i den Hensigt er Ryggens Halshulspunct *F* stillet 1 Del ovenfor den horizontale Linie *A*, og som Følge heraf stilles Linie *B* kun 7 Dele ned fra *A*, Ryggens Linie *C* 26 stilles i Høide med Forstykkets Linie *d*. Linie *D* stilles i Høide

med Forstykkets Taille- eller Forbustelinie *e* og Linie *E* svaret til Forstykkets Længde i Siden Linie *f*. — Da den Forhøielse af 1 Del, som er givet ved Pct. *F* ikke er tilstrækkelig til at bringe den høit nok til Halsen, maa man anbringe en Midtesøm i Ryggen, og i Stedet for at følge den lige lodrette Linie gaae mindst 2 Cent. ind fra denne paa Linie *D* og derfra trække en Linie, som midt imellem Linierne *B* og *C* slutter til den lodrette Linie, hvorved Ryggens Midtesøm paa dette Sted faaer en lille Bue, som bevirker, at den slutter til ved Armhullet og fører tilstrækkelig høit til Halsen. — Hvad Ryggen paa Taillelinien *D* er taget ind i Midtesømmen, maa nu tillægges den ved Sidesømmen, saa at Vesten faaer den tilstrækkelige Taillevidde.

I Fig. 105—106

fremstilles en énradet Vest med kort Schavlskrave med Croché. En Grundmodel i tilsvarende Størrelse kan anvendes som Grundlag, og derefter tegnes Façon en enten som Moden foreskriver det, eller som Vedkommende ønsker.

Kraven, som er meget huul i den Side, der skal føies ind i Halshullet, maa der strækkes godt for at den kan slutte til Halsen og Brystet. Hvis man vilde skjære den lige, eller buet efter Halshullets Form, vilde den blive for kort i den ydre Kant af den omfaldende Del, og derved forskyde sig i Brukden, saa at den vilde faae en uheldig Façon, langt fra hvad man havde bestemt eller tænkt sig.

Figur 107—108.

Énradet Vest med lang, oval Schavlskrave.

En Grundmodel af passende Størrelse kan ogsaa her anvendes som Grundlag, som foreliggende Tegning viser. Den stibledede Linie i Brystaabningen betegner Kravens Brukd. Den ovale Schavlskrave (Fig. 108) er ligesom de foregaaende holdt huul i den Side, som føies til Brystaabningen, og maa derfor have lignende Dressur før den syes til Forstykket.

Tabel 28. Figur 109—112.

I Figur 109—110 fremstilles en Grundmodel til en Vest for en corpulent Herre, med Overvidde 54, Taillevidde 57, Forbustelængde 54 og Forlængde 71 Cent.

Formedelst at Taillevidden er større end Overvidden maa den anvendte Maalestok helst være 1 Cent. mindre end Overvidden angiver, altsaa her Nr. 53. Med denne afsættes da alle Puncter og Linier, som efter Proportionsreglerne blive at inddele i Overvidden. Forstykkets Armhuls-

dybde Linie *d* skulde efter Reglerne for det proportionale System formindskes med 6 à 8 Mm., men om Armhullet skulde blive saa meget som en god halv Centimeter dybere, kan dette dog ikke have nogen skadelig Indflydelse paa Vestens Pasning i det Øvrige; — derimod vilde det have større Betydning ved Frakker.

Lige under Forbustelinien *e* er anbragt et Kileudsnit af ca. 2 Centimeters Aabning, i hvilken Lommen er anbragt, men saa meget, som her er udtaget, tillægges igjen under Linie *f* ned til Pct. *p*, da Vesten ellers vilde blive for kort i Siden. Denne Operation bevirker, at Vesten slutter om Maven, uden at anbringe den vanzirende Cicon fra neden op, som ikke kan undgaaes at blive synlig.

Naar Overvidde og Taillevidde er lige stor maa Brystbuelinien føres $\frac{1}{2}$ à 1 Schemadél længer frem, end naar Taillevidden er mindre end Overvidden, paa Linierne *e*, *f* og *g* — sé den stibledede Brystbuelinie. Udenfor denne gaaes nu yderligere ud paa Linierne *f* og *g* med Alt, hvad Taillevidden er større end Overvidden, altsaa her 3 Cent., hvorefter den nu gjældende Brystbue trækkes gennem de to sidstnævnte Puncter op i Pct. *I*. Fra Pct. *p* fremad bues Forstykkets Underkant lidt, hvilket under Forarbejdningen maa indpresses.

Figur 110. Ryggen.

Dens Længdepuncter afsættes efter de tidligere forklarede Regler saaledes, at dens Linier *C D* og *E* danne Forbindelse med Forstykkets Linier *d e* og *f*. Ved Kileudsnittets Sammensyning kommer Pct. *p* op i Høide med Ryggens Linie *E*. Ved Overviddens Afsættelse maales Forstykket fra Pct. *m* 16 over til *r*, drager dette Beløb fra den nedskrevne Overvidde og Resten maa Ryggen indeholde tilligemed Sømmerum. Ved Tailleviddens Afsættelse maales fra Brystbuelinien fortil lidt under Linie *e* over til Sidesømmen op paa Linien, og hvad Forstykket her indeholder fradrages Taillevidden; Resten maa Ryggen indeholde tillige med Sømmerum og $1\frac{1}{2}$ à 2 Cent. til Ud- og Indspænding.

Pct. *F* stilles som sædvanlig 7 Dele fra Ryggens Midte Pct. *A*. Skulderstillingen fra Pct. *F* til *G* er ligeledes udført efter de foranførte Regler for normal og velproportioneret Legemsbygning, men er Vedkommende meget lavskuldret, maa Linie *B* og Punct *G* sænkes 1 à $1\frac{1}{2}$ Cent., hvorimod Pct. *G* maa hæves, naar Skuldrene er meget høie.

Figur 111—112. Grundmodel til Vest

for en meget corpulent Herre med Overvidde 60, Taillevidde 65, Forbustelængde 55 og Forlængde 74 Cent.

Hertil tages Maalestok Nr. 59 og stilles efter denne

alle Puncter og Linier, som blive at inddele i Overvidden. Dybdepuncterne *b* 5 og *c* 10 blive uforandrede, hvorimod Armhulsdybden maa reduceres, derfor gaaes fra Pct. *d* 26 Dele opad med 2 Milimeter for hvert Centimeter Maalestokken er over 50 Cent. og trækker her Armhullets Dybdelinie. Bredepuncterne *h* 7 *k* 17 samt *s* 6, 5 reduceres ikke; derimod maa Pct. *l* paa Linie *c* formindskes med mindst 10 Mm.

Som anført i Forklaringen over Fig. 109 maa paa Linierne *f* og *g* Alt hvad Taillevidden er større end Overvidden føres fortil, udenfor den normale Brystbuelinie + 1 Cent., medens det reducerede Halspunct *l* maa fastholdes.

Med det kileformige Udsnit under Linie *e* forholdes som ved Fig. 109, og Fig. 112 bliver at behandle som Fig. 110.

Tabel 29. Figur 113—118.

Ulstercoat for normal Proportion med:

Overvidde 51, Taillevidde 48, Sædevidde 52, Rygbrede 20, Ærmelængde 53 og 84, naturlig Taillelængde 46, hele Ryglængde 117, Brystbrede 21 og Halsvidde 46, — den hele Halsvidde.

Fig. 113. Ryggen.

De horizontale Linier *B* og *C* stilles efter de samme som for Paletots givne Regler. Den naturlige Taillelængde Linie *D* 46 og hele Ryglængden *E* afsættes efter de ved Maaltagning nedskrevne Maal. Axelsømmen Pct. *J* lægges mindst 3 Dele ovenfor Linie *B*. Paa Linie *C* gaaes fra *L* ud til *H* med ca. $\frac{1}{4}$ af Armhullets Diameter, da Ryggen paa dette Klædningsstykke maa holdes betydelig bredere end paa Paletots, og den samme Brede, som haves paa Linie *C*, gives den paa Linie *E* til Pct. *M*, og efter at have trukken en lige Linie fra *H* til *M* gaaes der paa Linie *D* indad med 1 Cent. og tegner herfra op i Pct. *H* Faconlinien og ligeledes ned gennem Pct. *p*. Paa Linien *D* trækkes Midtesømmen 1 à $1\frac{1}{2}$ Cent. indenfor den lige lodrette Linie for at bringe den let til Taillen og igjen give Plads over Sædet.

Figur 114. Forstykket.

Som fastsat Regel trækkes først en Grundlinie, og fra denne udgaaer da alle Linier og Stillingspuncter. Linierne *b*, *c* og *d* stilles efter de samme Regler som for Jacke og Paletots. Fra Grundlinien til Halshulsspidsen Pct. *f* er her 6 Dele. Taillelinien *e* findes ved at lægge Ryggens Pct. *K* paa Forstykkets Halshulsspids Punkt *f* og mærke ved Ryggens Taillelinie *D*, hvor da Linie *e* bliver at

trække. Halspunctet *h* er her trukken 1 Cent. indad for at slutte tæt i Halsen. Fra Grundlinien til Pct. *m* er 9 Dele, som tilligemed de 3 Dele Ryggen indeholder fra *L* til *H* udgjør Armhullets Diameter. Sædevidden maales fra den stibede Brystbuelinie ved Pct. *s* over *p*, og gives et Tillæg af 6 à 7 Cent., samt Sømmerum for Sidesømmen. Ved Punct *t* er paa Linie *e* gaaet 1 Cent. indenfor, og ved Pct. *p* 1 Cent. udenfor den lige Hjelpe-linie *m*, *mn* for at give en let Markering i Taillen og tilstrækkelig Plads over Sædet.

Modellen er fremstillet baade som énradet og toradet, hvilket er betegnet med en enkelt og en dobbelt Linie i Forkanten.

Figur 115. Ærmet.

Dette er for Haanden forsynet med en Stroppe, der bevæger sig paa en Knap, der er anbragt paa Bagsømmen saaledes, at den ført hen over Overærmet og knappet paa en paa Forsømmen anbragt Knap trækker Ærmet sammen, saa det slutter om Haandleddet; men naar den ikke skal benyttes paa denne Maade, knappes den paa en højere op mod Albuen anbragt Knap. I Figur 118 er den nævnte Stroppe fremstillet, samt betegnet paa Ærmet, hvor den anbringes.

En indgaaende Forklaring over Ærmets Tegning er tidligere givet.

Figur 116. Bred pelerineformig Krave.

Den omfaldende Dél er 8 Cent. bred, den opstaaende Del 3 Cent. høj, og maa for at slutte til Halsen strækkes godt i Underkanten op mod Bruken.

Fig. 117.

Taillebæltet bestaaer af 2 saadanne Dele, som Figuren viser. Det anbringes lige under Taillelinien *e* paa Sidesømmen, enten heftet igjennem et Snørehul paa en der anbragt Knap, eller efter Behag paa anden Maade.

Tabel 30. Figur 119—123.

Rejsekappe med Hætte.

Modellen er tegnet i en Overvidde af 55 Cent. og kan altsaa afgive et bekvemt Reisestykke for en Person, hvis Overvidde til Underfrakke er 48 à 50 Cent.

Da den første Betingelse, der stilles til et saadant Klædningsstykke, er Bekvemmelighed, er et rummeligt Armhul og et rigelig vidt Ærme nødvendigt, da det ofte bliver baaret over 2 Frakker. Det er derfor ikke nødvendigt, at reducere Armhulsdybden, førend Stykkets

Overvidde overstiger 55 Cent., men da bliver det ogsaa nødvendigt, thi et for dybt Armhul er lige saa uheldigt som et for højt.

Figur 119. Ryggen.

Med den til Overvidden svarende Maalestok (her Nr. 55) afsættes da Linierne *B* 12 og *D* 24, Taillelinien *E* er den maalte naturlige Taillelængde, men da dette Klædningsstykke skal bæres over mindst én Frakke, maa Taillelængden tillægges 1 à $1\frac{1}{2}$ Cent. — Dette kun, fordi at Spændstroppen eller Taillebæltet anbringes lige under Taillelinien, thi det klæder ikke, at Taillebæltet sidder for højt oppe. Ryggens Brede ved Halsen er her som ved Paletot 7 Dele, men kan efter Behag stilles bredere, men da maa ligeledes Pct. *J* stilles høiere, hvorved Axelsømmen kommer til at ligge høiere paa Skulderen. Hvad Ryggen derved er bleven forhøiet maa selvfølgelig fradrages Forstykkets Axelparti. Ryggens Brede forneden Pct. *m* maa helst være 10 à 14 Cent. mere, end dens Brede paa *D* ud til *H*.

Figur 120. Forstykket.

Som ved tidligere Forklaring over Modeller tjener Linie *b* 6 som Støttepunct for Skulderhøiden og Axelens Stilling saaledes: at for middelhøie Skuldre maa Ryggens diagonale Linie Pct. *G* hvile paa denne Linie. Derimod kan ved meget høie Skuldre Pct. *G* komme 1 à 2, ja undertiden 3 Cent. høiere op, hvorimod ved lave og meget lave Skuldre det modsatte, nemlig at Pct. *G* kan komme til at ligge 1 à 2 endog 3 Cent. under Linie *b*.

Linie *C* 8, som i Almindelighed danner Halshullets Dybde, vilde her passe slet, idet den vilde staae for høit op i Halsen og derved genere. Halshullet maa derfor fordybes med $1\frac{1}{2}$ à 2 Dele, som Linie *CC* 9, 5 viser. — Linie *d* 26, Armhullets Dybde, skulde efter de proportionale Regler reduceres, men da der ved et saadant Reisestykke kun tages Hensyn til Bekvemmelighed, har det mindre Betydning om Armhullet skulde blive et lille Cent. dybere, end Reglerne foreskrive.

Axelens Halshulsspids er her stillet længer fra Grundlinien end til Frakken: sé Pct. *f* 6 Dele og 5 Mill. I Halshullet er anbragt en Cicon af ca. 2 Cent.'s Gjennemsnit og ført ned i Knappelinien, hvorved den bliver mindre synlig.

Fra Grundlinien til Pct. *m* er 7 Dele, hvilke i Forbindelse med de paa Ryggen fra *L* til *H* 5 Dele udgjør Armhullets Diameter.

Figur 121. Ærmet
forsynes i Reglen med de saakaldte Rulleopslag — ikke

fastsyede foroven; forøvrigt er Ærmets Optegning gentagne Gange forklaret.

Figur 122.

Bred, pelerineformig Krave, maa strækkes godt i saavel den staaende som den omfaldende Dél, saaledes at Brukden bliver huul og slutter til Halsen.

Figur 123. Hætte.

Linien fra *o* *a* til *f* danner dens Midte og tages i Stoffets Brukd. Den hule Linie fra *c* til *m* danner den Dél af Halshullet, som falder over Ryggen og holder Brede med denne. Fra *m* til *l* tages et Udsnit, som gaaer op til Linie *b* Pct. 18. Fra *l* til *k* dannes Resten af Halshullet. Fra den lodrette Vinkellinie *g* gaaes et Cent. indad til *h*, og fra dette Punct til *k* bliver Aabningen for Ansigtet. Linien fra *a* til *h* bliver Sømmen, som i Hættens nedhængende Stilling følger Ryggens Midte. Den stibledede, diagonale Linie, som udgaaer fra Pct. *a* er Ombrækningslinien.

Maalene ere angivne ved hvert Punct og Linie, saaledes, at den ved Anvendelse af Reductions-Schemaet kan optages i hvilken som helst ønsket Størrelse.

Tabel 31. Figur 124—128.

Rytterkappe med Læg i Ryggen.

Figur 124. Ryggen tages i Stoffets Brukd, men da hver halve Ryg faaer 3 Læg under Kraven, trækkes den lodrette Grundlinie *a* 12 à 14 Cent. fra Brukden, og paa denne stilles da Lægdepuncterne *b* og *c* med den til Overvidden svarende Maalestok, samt Taillelængden og hele Ryglængden med det originale Centimeter-Maalbaand, hvorefter Bredepuncterne afsættes og Tegningen fuldføres som Figuren viser. Det fra Pct. *a* til *l* givne Tillæg fordeles paa 3 eller 4 Læg pr. halve Ryg, saaledes, at naar disse er lagt, maa Ryggen holde den Brede ved Halsen, som Grundformen angiver, hvad enten denne er 7 eller 8 Dele.

Figur 125. Forstykke.

Ved dette er kun at bemærke, at Armhulsdybden *D* 26 maa her reduceres efter Reglerne med 2 Mm. for hvert Cent. Maalestokken er over 50. Alle øvrige Puncter og Linier blive at behandle som ved Fig. 120.

Figur 126. Ærmet forsynes med det saakaldte Rulleopslag, som holdes i en Brede af 13 à 14 Centimeter.

Hvad Opslaget indeholder fra Brukden til den Underkant, som syes til Ærmet, maa naturligvis Ærmet forkortes.

Figur 127 fremstiller Opslagets Form og den stibledede Linie betegner Omslagsbrukden.

Figur 128. Bred Pelerinekrave bliver at behandle som Figur 122.

Tabel 32. Figur 129—133.

Reisemantel med Hætte, egen Opfindelse. Tegningerne til denne indsendte jeg til Europæisk Modeakademi i Dresden, hvor de ere optagne i de der udgivne Modejournaler for Juni 1879.

Maalene til denne ere følgende: 1. Overvidde, 2. hele Ryglængde, 3. Vingens Længde — maales fra Halshullet over Armkuglen ned til midt paa Haanden, — 4. Halsvidde.

Figur 129. Ryggen.

Ved Optegningen benyttes her, som sædvanligt, den til Overvidden svarende Maalestok, og afsætter efter denne alle Linier og Puncter, med Undtagelse af Ryglængden, som altid bliver at afsætte med det originale Centimeter-Maalbaand. For en Person med høie og brede Skuldre maa Ryggen paa Linie *b* stilles noget bredere — see den stibledede Linie med Tillægspuncterne 22 og 28. Alle Puncter og Linier ere angivne med deres Maal og kan saaledes optegnes efter disse.

Figur 130. Forstykket.

Paa den lodrette Grundlinie afsættes først alle Længdepuncter og trækkes derefter horizontale Linier igjennem disse, hvorpaa Bredepuncterne afsættes. Fra Pct. *a* til *f* 7. Halshulsspidsen dannes af den der indskudte Vinge, og altsaa tages fra Forstykkets Axelparti. Fra Pct. *C* 9 til Pct. *A* 15. Ved Sidesøm er Udskjæringen — eller Armhul for Vingens Indsættelse. Fra Halshullet ned i Knappelinien anbringes en Cicon. Imellem 2den og 3die Knap fra oven anbringes en saakaldet Muffelomme. Alle Linier er vedføjet Maalene, hvorefter det kan afsættes.

Figur 131. Vingen.

Den lodrette Grundlinie *a* svarer til Forstykkets, hvorefter der gaaes ud fra denne paa de horizontale Linier, som ligeledes svarer til de to paa Forstykket stillede og afsatte med den anvendte Maalestok. Pct. *f* 7 danner Axelens Halshulsspids saaledes som den er fremstillet paa Figur 130. Ligeledes ere Maalene angivne ved alle

Puncter og Linier saaledes, at de kan benyttes saavel med større som mindre Maalestok.

Ved Mantelens Sammensætning maa Vingen først syes til Forstykket saaledes, at dens Puncter *A* og *C* passe paa Forstykkets Puncter *A* og *C*. Derefter tilsys Ryggen fra Halshulspunctet *f* nedad og lader Ryggens, Vingens og Forstykkets Puncter *A* passe paa hinanden, og fra dette Punct tages Forstykket med i Sømmen og fortsættes ned til Pct. *B* paa alle Parter, hvorefter der fortsættes med Ryggens og Forstykkets Sammensætning til Underkanten. Hvis man vil anbringe et Bælte eller en Snor om Livet, gives som betegnet ved Vingens Pct. *b* en Aabning mellem denne og Forstykke og Ryg, hvorigjennem Bæltet eller Snoren drages.

Figur 132. Hætte.

Da alle Puncter og Linier er nøiagtig angivet saaledes, at de derefter kan optages, skal her kun bemærkes, at den stibledede Linie indenfor Forkanten betegner en der anbragt Løbegang for en Snor til at trække den sammen med, saaledes at den slutter ved Ansigtet.

Figur 133. Kraven.

Er middelbred; den opstaaende Del 3 Cent. høi, den omfaldende 8 Cent. bred.

Denne Mantel egner sig særlig som Reisestykke med Jernbane, Dampskib eller aaben Vogn, men kan ogsaa, ligesom Hawelock benyttes ved Fodtoure, hvortil den er mere praktisk, idet at Vingen, som er føiet ind under Armen, fuldstændig dækker Underfrakkens Ærme, hvorefter den fortil løshængende Vinge paa Hawelocken, ved at gaae imod Vinden, blæses tilbage og lader Armen ubedækket. Den rigelige Vidde i Vingen gjør den bekvem for Armens Bevægelse til alle Sider.

Tabel 33. Figur 134—137.

Til en Hawelock bruges følgende Maal: 1. Overvidde, 2. hele Ryglængde, 3. Vingens Længde og 4. Halsvidde. — Vingens Længde maales fra Axelens Halshulsspids over Armkuglen ned til midt paa Haanden. Naar Overvidden til Vedkommendes Underfrakke haves, behøves ikke andet Viddemaal.

Taillevidde er kun nødvendig, naar meget stærk Corpulense er tilstede.

Figur 134. Ryggen.

Denne tages sædvanlig i Stoffets Brukd, hvor dens hele Længde først afsættes med det originale Centimeter-

Maalbaand. Derefter tages Maalestokken — kun et Cent. større end det til Sammes Underfrakke anvendte — og afsætter med denne Længdepuncterne *B* 3, *C* 10 og *D* 36 Dele. Fra *F* gaaes opad til *E* med ca. 4 Dele, hvorefter horizontale Linier trækkes ved disse Puncter. Derefter afsættes Bredepuncterne *K* 8, *G* 20, *H* 34 og *J* 50. Fra *B* til *K* trækkes den hule Halshulslinie. Fra *K* gaaes ned gennem *G* og *H* til *J*. Fra *F* til *J* dannes Ryggens Underkant saaledes, at begge Hjørner ere vinkelrette.

Figur 135. Forstykket.

Fra Vinkelpunctet *o* *a* afsættes paa Grundlinien Puncterne *b* $2\frac{1}{2}$, *C* 8, *e* 27 og *f* 36 Dele, og ved disse Puncter trækkes nu vinkelret, horizontale Linier. Fra Punct *o* *a* til Halshulsspidsen sættes 7 Dele Punct *i*. Fra Grundlinien til Pct. *k* stilles 21 Dele. Paa Linie *e* gaaes ud til Pct. *o* med 12 Dele, og paa Linie *g* med 33 Dele. Pct. *H* paa Ryggens Linie *D* maa, som Tegningen viser, passe paa Forstykkets Pct. *H*, Linie *f*, og fra disse Puncter af gives Forstykket samme Længde som Ryggen, hvorefter Linie *g* trækkes ud til Forstykkets Længdepunct i Siden. Fra Linie *g* gaaes nedad med 5 Dele, som danner Forstykkets Længde fortil.

Figur 136. Vingen.

Forstykkets Grundlinie overføres paa det til Vingen bestemte Stof, saa langt fra Kanten, at den erholder den til Forstykket svarende Brystbrede. Derefter lægges Forstykket paa Stoffet saaledes, at begges Grundlinier ligge nøiagtigt over hinanden, og tegner da Vingens Halshul efter Forstykkets, samt dens Forkant i Flugt saaledes, at hvis den skal kunne knappes, maa dens Forkant ligge 3 à $3\frac{1}{2}$ Cent. udenfor Forstykkets stibledede Brystlinie.

Paa Grundlinien afsættes nu Pct. *d* 15 Dele og trækker der en horizontal Linie ud til Pct. *l* 62 Cent. Til sidstnævnte 62 Cent. kommer de 7 Dele fra Grundlinien til Halspunctet *l*, som saaledes udgjør Vingens Længde bagtil. Paa Linie *f* gaaes fra Grundlinien ud til Pct. *s* med 59 Cent., og paa Grundlinien fra Pct. *o* *a* ned til Pct. *n* med 72 Cent. Fra Halspunctet *i* ned ad den stibledede Linie til Pct. *m* 75 Cent. den Retning, hvor Længdemaalet maa tages og som falder over Armkuglen ned ad Overarmen, er følgende det Sted, hvor Vingen maa have største Længde.

NB. Puncterne *l*, *s*, *m* og *n* kan ikke afsættes med Reductions-Schema, men med Centimeter-Maalbaandet, efter det ved Maaltagningen nedskrevne Længdemaal.

Vingens Bagside, som bliver sammenføiet med Ryggen, hæves $\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$ Cent. over Fodstykkets Axelspids, og

antager saaledes en buet Form fra Pct. *i* til *l*. Flugten forneden tegnes efter de afsatte Puncter *n*, *m*, *s* og *l*.

Figur 137. Kraven er pelerineformig og middelbred.

Tabel 34. Figur 138—142.

Reise-Paletot med kort Pelerine, for Middelstørrelse og normal Legemsform.

Figur 138. Ryggen er holdt temlig bred i Tailen, og har helt igjennem en næsten lige Form saavel i dens Midtesøm som Sidesømmen. Paa Grund af dens Bestemmelse er den meer end almindelig lang, og forsynet med en meget lang Slits, som gaar op til kun 25 Cent. under Taillelinien. Linierne *b* 12, *c* 21 og *d* 24 afsættes som sædvanlig med den til paagjældende Overvidde svarende Reductions-Maalestok. Ligeledes afsættes Pct. *k* 7 Dele med Maalestokken, hvorimod Rygbreden Pct. *g* 21 maa afsættes med det originale Centimetermaal efter det ved Maaltagningen nedskrevne Rygbredemaal, med Tillæg af det fornødne Sommerum. Iøvrigt giver de anførte Bogstaver og Tal den fornødne Veiledning.

Figur 139. Forstykket.

Naar et Klædningsstykke udelukkende skal bæres knappet i Halsen, bliver det nødvendigt at give Axelen og Halshullet en anden Stilling end den almindelige foromfalden Klap. Istedetfor, at der fra Pct. *A* i Reglen gaaes ned til Pct. *C* med 8 Dele, maa her gaaes ned til dette Pct., Halshulsdybden med 10 Dele.

Da der ved Reiseoverstykker fornemmelig tages Hensyn til Bekvemmelighed, maa Armhullets Dybde Pct. *D* helst stilles 27 Dele ned fra *A*. — Dog maa iagttages, at naar Overvidden overstiger 50 Cent. maa, som tidligere anført, dette Tal, eller med andre Ord Armhulsdybden formindskes med 2 Mm. for hvert Cent., som Overvidden er derover, da Armhullet ellers vil blive for dybt, hvilket er lige saa uheldigt, om ikke mere, end om det er for høit; thi om Armhullet ikke skulde være tilstrækkelig dybt, kan dette lettere rettes, end naar det er for dybt. Linie *B* er her stillet 7 Dele ned, hvorved Axelspidsen og Ryggens Punct *i* mødes paa denne.

Da Halshullet her er stillet dybere end sædvanlig, maa som Følge deraf Pct. *f* stilles længere frem, nemlig fra Pct. *A* til *f* 7 Dele. Paa Linie *C* er fra Grundlinien til Pct. *h* 20 Dele, hvoraf den i Halsen anbragte Cicon optager c. $1\frac{1}{2}$ Del. Det er her nødvendigt at have maalt en Halsvidde paa Vedkommende og indrette

Halshullet efter denne, men om det skal være større eller mindre, maa Rettelsen ske ved Pct. *h*.

Ligesom Overpartiet fordres bekvemt, saaledes maa ogsaa Nederpartiet være rigelig vidt, derfor maa den nedskrevne Sædevidde gives et Tillæg af 7 à 8 Dele; den maales over Puncterne *p*. ca. 18 à 20 Cent. under Taillelinien. Den nedskrevne Taillevidde maa ligeledes gives et Tillæg, dog kun af 5 à 6 Dele, og maales paa Linie *E*.

Høire Forstykke gives et Tillæg, som begynder ud for Taillelinen *E* eller lidt ovenfor denne, og forneden gaaer c. 3 Cent. udenfor venstres Forkant, som den stibledede Linie viser; derved dækker Forstykkerne mere over hinanden i Nederpartiet.

Figur 140. Ærmet.

I Analogi med det foranførte maa dette ligeledes stilles lidt videre end til andre Frakker i Almindelighed, gennemgaaende 1 Schemadél videre. Ærmekuglens Pct. *a* stilles mindst 3 Dele over Linie *b* og Pct. *g* stilles 9 Dele fra Grundlinien, hvilket sidste Punct ved Ærmets Indsætning maa passe paa Ryggens Pct. *g*.

De paa Tegningen anbragte Maalangivelser giver forøvrigt den tilstrækkelige Veiledning.

Figur 141. Kort Pelerine.

Optegningen af Modellen til denne skeer bekvemmest ved, først at lægge Ryggen paa Papiret og aftegne denne som de anbragte Stibler vise; men da dennes Axelsøm maa ligge høiere end den paa Ryggen og Forstykket, gives ved Halshullet fra *f* til *k* et Tillæg af c. 4 Cent.

og fra Pct. *i* ved Armhullet til Linie *c*, hvor Axelsømmen støder paa denne, gives 6 Cent. Det forreste Parti behandles paa lignende Maade, idet man nu lægger Forstykket paa, saaledes stillet, at Pelerinens Forkant kommer til at danne en Vinkel med Ryggens Midte (Linien fra *a* til *e*) aftegner Forstykkets Halshul og Skulderparti som den stibledede Figur viser, og retter Pelerinens Forkant efter Forstykkets; tillige maa Forstykket anlægges saaledes, at der ved Armkuglen bliver en Aabning mellem For- og Bagparti paa 4 à 5 Cent. alt efter som man vil give Kuglen meer eller mindre Fyldighed. Distancen mellem Bagpartiets Pct. *k* og Forpartiets Pct. *f* fremkommer derved af sig selv. Som den stibledede Figur viser, maa det der er tillagt Bagpartiet igjen tages fra Forpartiet.

Pelerinens Brede over Ryggen maa være 1 à 1½ Cent. bredere end Paletots-Ryggen for at den ikke skal stramme. Indskjæringen for Kuglen gaar paa Rygpartiet ned til Linie *d* og paa Forpartiet ned til Linie *e*. Kuglen maa indpresses.

Vil man indrette en saadan Pelerine til, at den efter Behag baade kan sættes paa og tages fra, er det bedre at give et Tillæg udenfor det tegnede Halshul af 1½ à 2 Cent. for deri at anbringe Knaphuller, end at tilsætte en særskilt Linning. Selvfølgelig maa dette Tillæg strækkes i Kanten saaledes, at det antager samme Form som en tilsat Linning.

Figur 142. Kraven.

Denne har en Bredde af 11 Cent., hvoraf 3½ à 4 Cent. falder paa den opstaaende Dél, som maa strækkes godt i Underkanten og holdes ind i Brukden.

Capitel 7.

Praktisk Veiledning ved Prøvning af Kjoler og Frakker og hvorledes man derefter paa hensigtsmæssigste Maade retter ind for at fjerne de ved Tilskjæringen begaaede Feil, samt en Paavisning af, hvad der i de allerfleste Tilfælde er Aarsag til de hyppigst forekommende Feil, særlig denne, at det øverste Rygparti bliver for stort, og i Forbindelse dermed Skulderstillingen forrykket.

Tabel 35. Figur 143—146.

I Figur 143 gives en Fremstilling til Anskueliggjørelsen af, hvilke Følger en urigtig Behandling af Keisersnittet kan have, saaledes at en efter de foran beskrevne Regler for det proportionale System vel tilskaaen

Model derved kan blive gjort ubrugelig, og saaledes skuffe Ens bedste Forventninger.

For at gjøre dette saa tydeligt og fatteligt som vel muligt, er Modellens Bagparti (Ryg og Side) fremstillet i tvende forskellige Stillinger, saaledes at dens rette Stilling i alle dens Puncter og Linier er betegnet med »A«, hvorimod den med »B« betegnet og med Stibler tegnede Figur viser den forandrede Stilling, som fremkommer ved at udtage en saadan Kile i Keisersnittet som her er tegnet. Som Figuren viser, bevirker et saadan behandlet Keisersnit, at Sidelinien *l* trækker sig indad forneden og gaaer tilbage foroven, saaledes som den stibledede Linie »B« viser, og derfor ikke mere har parallel Retning med Forstykkets lodrette Grundlinie »A«. Da Ryggen nu

maa følge Sidestykket i dets forandrede Stilling, bliver Følgen heraf, at den foroven fjerner sig fra sin oprindelige Stilling saaledes som »B« viser, ca. 5 Cent. tilbage fra »A« og forneden trækker sig indad som »B«, hvorved den kommer til at ligge for haardt paa i Taillen og bliver for stor i Overpartiet; tillige følger deraf, at Axelspidsen bliver for høj, hvorved der lægger sig Folder fra Halshulsspidsen ned foran Armhullet, saa at dette trykker generende. Den almindelige Maade, hvorpaa disse Feil rettes, er: som i Figur 144 er betegnet ved Stibler, at trække Sidespidsen ved Armhullet 1 à 2 Cent. indad, ja undertiden endnu mere, derpaa tage 1 à 2 Cent. ud af Armhullet fortil, samt sænke Axelspidsen, som paa Grund af Bagpartiets forandrede Stilling er bleven for høj. Hvis der nu ikke er givet en rigelig stor Brystbrede, bliver Klædningsstykket ved en saadan Operation for snevert over Brystet, og denne Feil bliver da vanskelig at rette.

Sidelinien *l*, som skulde tjene som Rettelinie for Skjødets Stilling i Foldpartiet, egner sig nu ikke dertil efter at den har indtaget en saadan forandret Stilling som ved »B« betegnet; thi hvis man nu vilde stille Skjødets Retning i Folden efter denne, og med de samme Regler som foran er forklaret over Skjødets Stilling saavel i Sædepartiet som i Forpartiet, vilde Skjødets blive for stramt over Sædet og derved komme til at skræve. Dette gjælder baade Kjole-, Frakke- og Jaquetskjødets.

Er nu en Model nøiagtig tegnet og tilskaaren efter den i dette Værk for det proportionale System givne Anvisning, men derefter begaaet det Misgreb, at skjære Keisersnittet ud som foran beskrevet og paa Fig. 143 betegnet, og derved forvansket dens Stilling, maa man søge at bringe den tilbage i sin oprindelige og correcte Stilling igjen, hvilket bedst udføres som følger:

Har man nu, hvad man i alt Fald bør, givet Forstykket et Indlæg, eller Tillæg, i Keisersnittet paa ca. 2 à 3 Cent., saa fastholder man nu Sidestykket paa sit Punct ved Armhullets Dybdelinie *d* og rykker det forneden saa langt tilbage indtil dets Sidelinie *l* gaaer aldeles parallel med Forstykkets Grundlinie *A*; Halshulsspidsen, Sidespidsen og Taillespidsen som paa en velkonstrueret Model maa staae i et bestemt Forhold til hinanden, har da derved indtaget sin oprindelige og rette Stilling igjen.

Viser der sig ved Prøvningen endnu de omtalte Folder fra Halshulsspidsen ned foran Armhullet, og den generer der, beviser dette, at Skulderstillingen er for høj i Forhold til Vedkommendes Legemsbygning. Dette undersøges saaledes: Med den ene Haand fastholdes Ryggen paa sin Plads ved Axelsømmen, medens man med den anden skyder Skulderen, eller Axelstykket, opad mod Ryggen indtil Folderne er fjernet og Stykket falder glat til paa

Brystet; dog maa herved iagttages, at den ikke strammes for stærkt op paa dette Punct, saa at den kommer til at ligge for haardt paa her og generer, thi derved vil den tillige løfte sig fra Halsen, istedetfor at slutte godt til den.

Det anbefales ogsaa at give Axelsømmen et Indlæg af mindst 1 Cent.; thi i det Tilfælde, at Vedkommende skulde være meget høiskuldret, saa at Frakken vilde ligge for haardt paa Axelknoglen og derved gaa fra Halsen, vil et saadant Indlæg komme tilgode der, ved med dette at hæve Axelsømmen paa dette Punct, hvorved den gives Luft saa at den falder til Halsen uden at knibe den ind paa Halshulsspidsen; thi hvad den knibes ind der forkorter Armhuldsdybden, saa at denne som Følge deraf maa sænkes i Forhold dertil.

Som bekendt gives i vort Fag mange vanskelige Opgaver at løse, formedelst de mange Deformationer af det menneskelige Legeme, meer eller mindre synligt fremtrædende, og meer eller mindre vanskelige at beklæde tilfredsstillende; thi det er ikke engang nok, at et Klædningsstykke passer efter Legemets Form, det skal endogsaa passe efter Vedkommendes Smag og Lune, og hvad Naturen har ladet mangle, maa Skrædderens Kunst erstatte.

Der gives nu ogsaa Legemsformer, der tage sig ud som normale eller vel proportionerede, og som dog alligevel ofte kan skaffe Skrædderen Bryderier. Blandt disse kan nævnes: Tilbagebøiet Holdning, og som Følge deraf smal Ryg, høit hvælvet Bryst, hul Taille og temmelig udstaaende Sædeparti.

En saadan Figur forløber mangen Een sig paa, idet han ikke under Maaltagningen har opserveret dette, og itide taget Forholdsregler derimod, men ved Tilskjæringen ligefrem optegnet Modellen i samme Stilling som til en velproportioneret Figur, eller maaske benyttet en Andens Model, hvis Legemsbygning og Holdning er meget forskjellig fra denne, og uden at foretage de nødvendige Forandringer, svarende til den paagjældende Legemsform og Holdning. Resultatet bliver da, at Frakken bliver for stor over Rygpartiet, kniber i Armhullet fortil og er for knap over Brystet, forudsat, at dette ikke fra først af er skaaren for stort, saa at det kan taale at miste noget af sin Brede.

Naar et saadant Klædningsstykke efter Prøvningen skal rettes ind, bliver sædvanlig den overflødige Vidde taget fra Sidestykket, saaledes som ved Fig. 144 er betegnet med Stibler, at Sidespidsen trækkes $1\frac{1}{2}$ à 2 Cent. indad, og i samme Forhold tages da ud af Armhullet fortil, og Axelspidsen sænkes.

I Modsætning til denne Fremgangsmaade gives i

Fig. 145 og 146 en Fremstilling af en lettere og heldigere Maade at rette en saadan Feil paa.

Rygbreden, som efter normale Forhold beregnes til høiest 19 og mindst 18. Reductionsdele af Overvidden bliver for en saadan Figur som ovennævnte kun 16 à 17 Dele, og som Følge deraf bliver Avancementet (Armhullets Fremtræden) kun 27 à 28 Dele, istedetfor, at det for Normale bliver 29 à 30 Dele. Som Følge heraf maa ikke alene Rygbreden formindskes, men der maa tillige tages af paa Axelsømmen og Sidesømmen saaledes som paa Fig. 146 er betegnet med Stibler. Paa Forstykket maa Halshulsspidsen Pct. *f* stilles $1\frac{1}{2}$ à 2 Cent. tilbage mod Grundlinien *a*, hvorved Axelspidsen gaaer længer tilbage mod Sidelinien *l* saaledes som paa Fig. 145 er tegnet med Stibler. Ved denne Operation drives

Armhullet længer fremad uden at Brystet derved taber noget af sin tildelte Brede, samt bevirker tillige, at det overflødige i Rygpartiet er fjernet saa at Frakken slutter til Figuren der. — Maaské der nu af Een eller Anden vil indvendes, at Halshulsspidsen derved kommer for langt tilbage, men i saa Fald vil jeg henvise til Fig. 144, betragtes denne, vil det ses, hvorlangt Pct. *f* nu ligger fra den lodrette stibledede Linie, som Armhullet nu efter den foretagne Udskjæring er gaaet frem til, der vil da for begge Figurer stille sig samme Forhold mellem Armhullets Fremtræden og Halshulsspidsens Pct. *f*.

For at kunne udføre Forandringen saaledes, er det, særlig i saadant Tilfælde, nødvendigt at have et dertil tilstrækkeligt Indlæg paa Axelstykket, saavel paa Axelsømmen som ved Armhullet.

Afdeling B: Det anthropotrigonometriske System. (Legemsudmaaling).

For den, som ikke før har beskæftiget sig med dette, eller søgt at sætte sig ind i et saadant, vil det vel nok ved en blot overfladisk Betragtning synes noget compliceret og besværligt at udføre i Praxis; men det er langt fra saa besværligt som det har Udseende af, og enhver Fagmand, som elsker sit Fag og søger at udvikle sine Evner for at opnaa den størst mulige Dygtighed og gaa fremad med Tidens stigende Fordringer, han gyser ikke tilbage men tager modig fat paa Sagen, undersøger og prøver hvilke Fordele han kan bringe derud af.

Nu vil vel nok En og Anden indvende, at en saa compliceret Maaltagning vil medtage for megen Tid og tillige, at det vil trætte Kunden at staa saa længe under Maaltagning, samt, at der i en Forretning, hvor der er meget at bestille, ikke kan ofres saa megen Tid paa Tilskjæringen af et Klædningsstykke, som dette System fordrer.

Det skal indrømmes, at saavel Maaltagning som Tilskjæring efter dette System vil medtage lidt mere Tid, end naar der kun tages nogle faa nødvendige Størrelsesmaal, og derefter ved Tilskjæringen anvende en Model,

som nogenlunde har den passende Størrelse, men uden at tage Hensyn til, om dens Form svarer til Vedkommendes Figur og Holdning, forladende sig paa, at det Manglende kan klares ved Prøvningen.

Ved en saa overfladisk Maaltagning som sidstnævnte kan Prøvningen ofte medtage endnu mere Tid end der behøves til en correct Maaltagning — mon dette da ikke ogsaa kan trætte Kunden? Derefter skal Klædningsstykket rettes ind efter de gjorte Bemærkninger, hvilket undertiden kan medtage endnu mere Tid end den første Tilskjæring, og ofte give En Bryderier med at faae det til at passe som det bør. Altsaa den Tid der er bleven sparet ved den hurtige Maaltagning og Tilskjæring, maa nu ofres paa Prøvning og Indretning.

Mon da ikke en fuldstændig og correct Maaltagning og Tilskjæring blive den fordelagtigste, selv om den skulde medtage lidt mere Tid; thi for det første er man ikke udsat for at faae Klædningsstykket forpasset, og for det andet kan der spares Tøi ved en accurat Tilskjæring, idet man ikke behøver at skjære Stykket for stort for at have Noget at rette paa efter Prøvningen.

Capitel I.

Om Maaltagning til Kjole, Frakke og Jacke i „Det antropotrigonometriske System“.

Med Hensyn til, om Maalene til Kjole eller Frakke skulde tages uden paa Frakken eller inde paa den blotte Vest, er der delte Meninger. Jeg har forsøgt begge Maader, og foretrækker ubetinget, at tage alle Maalene udenpaa Frakken, med Undtagelse af: Overvidde, Taillevidde og Sædevidde, som uomtvistelig bør tages paa den blotte Vest.

Til Maaltagning i dette System maa foruden det almindelige Centimeter-Maalbaand anvendes følgende Apparater:

1) Et corporimetrisk Taillebælte, som lægges vandret omkring Taillen tæt nede ved Hoften, for at markere den naturlige Taillelængde.

2) Et Anthropometer, som stilles lodret under højre Arm og fastholdes forneden med Taillebæltet.

Naar større Deformiteter ere tilstede, bliver det nødvendigt, at maale venstre Side samtidig med at højre Side maales. For at udføre denne Udmaaling nøiagtig behøves:

3) En Rygdélingslineal, bestaaende af en Staal-fjeder, saa lang som den længste naturlige Taille kan forekomme, ca. 52 Cent. Denne forsynet foroven med en lille naalespids Krog, som hæftes fast oppe under Kraven, lige over Ryggens Midtesøm, samt tvende af Messing konstruerede Skydere, hvoraf den nederste er forsynet med en lille Tap, som stilles ind i den paa Taillebæltets Midte anbragte Øsken, og den anden stilles i Høide med Armhulsdybden, hvorved Taillelængden deles i to Dele, nemlig Sidehøide og Ryghøide.

Endvidere behøves: 4) Et Anthropometer til venstre Sides Udmaaling, hvilket ligeledes stilles lodret under venstre Arm, ligesom Nr. 2 er stillet under den højre.

Da det ofte er Tilfældet, at den Frakke eller Kjole man kommer til at maale paa, er belæsset med en overflødig Mængde Vat, særlig paa Skulderen, saa at Vedkommende næsten er vanskabt af dette Materiale, bliver det nødvendigt, førend man skrider til Maaltagning, at erkjendte sig om hvormeget den indeholder af dette Stof, da Maalene i saadant Tilfælde kan forvanskes og blive upaalidelige; thi en nøiagtig og omhyggelig Maaltagning er den første Betingelse for et godt Resultat.

Maal Nr. 1. Overvidden maales paa den blotte Vest. Maalbaandet anlægges tæt op under Armene, horizontalt om Skulderbladene og samles midt paa Brystet, idet at Kunden lader Armene synke ned, hvorved den rigtige Vidde fremkommer. Maalet tages let tilsluttende, saaledes at Aandedrættet er frit.

Maal Nr. 2. Taillevidden eller Livvidden maales ligeledes paa den blotte Vest, tæt nede ved Hoftene paa det saakaldte Bælted, let tilsluttende.

Maal Nr. 3. Sædevidden maales over Benklæderne paa det fyldigste Sted over Sædet, hvilket i Reglen findes ved at inddele Partiet fra Bæltestedet til Skridtet i 3 Dele, og det fyldigste Sted vil da i Reglen falde paa den 2den Trediedel fra oven, hvor altsaa Maalet tages, ligeledes let tilsluttende.

Frakken maa nu tilknares og alle efterfølgende Maal tages udenpaa denne.

Maal Nr. 4. Rygbreden. — Til en regelmæssig Legemsform vil den halve Rygbrede andrage mindst $\frac{3}{8}$ af Overvidden — det vil sige 18 Dele af den til Overvidden svarende Maalestok, og høist 19 Dele af Samme. Naar Rygbreden maales maa Kundens Arme hænge lige ned, og man undersøger da, om den Frakke man maaler paa har en til Personens Bygning og Holdning svarende Rygbrede, eller om den bør være smallere eller bredere.

Der maales da fra venstre til højre den Rygbrede man har funden passende for Vedkommende, hvad enten den er mindre eller større end den der maales paa.

Ved Nedskrivning af Overvidde, Taillevidde, Sædevidde og Rygbrede, skrives kun det halve af Beløbet, f. Ex.: Istedetfor 96 — skrives 48. og istedetfor 38 — skrives 19, derved er Maalene lettere at inddele ved Optegningen af Modellen eller Klædningsstykket.

Maalene Nr. 5 og 6. Ærmelængden. Højre Arm stilles i en næsten horizontal Stilling, lidt fremadbøiet ved Skulderen saaledes, at Ærmet falder glat til uden at strækkes eller strammes. Ved Albuen bøies Armen fremad saaledes, at den danner en stump Vinkel. Maalbaandet anlægges nu paa Ryggens Midtesøm, føres der fra ud til Albuen og videre ud til Haanden, uden at slippe Maalbaandet ved Ryggens Midtesøm; thi ved at flytte venstre Haand derfra hen til Armhullet, og saa igjen flytte Haanden derfra til Albuen for at maale ud til Haanden, kan man risikere at faae forkerte Maal, da saavel Ærmet som Armens Hud over Albuen er løs og bevægelig. Maal Nr. 5: Længden til Albuen, og Nr. 6: Længden til Haanden nedskrives da.

Maal Nr. 7: den naturlige Taillelængde, danner, særlig i dette System, et vigtigt Støttepunct. For at maale denne nøiagtig spændes det corporismetriske Taillebælte meget fast om Livet, saa tæt ned til Hoftene som muligt, og stilles aldeles vandret — det vil sige, at det saavel for og bag som i Siderne, ligger lige høit fra Gulvet. Derefter undersøges, om Halshulssømmen paa den Frakke eller Kjole man maaler paa, er paa sin rigtige Plads, i modsat Fald sættes et Mærke, hvor den bør være. Der maales da fra dette Mærke ned til Taillebæltets Underkant, og samtidig dermed bestemmer man hvormeget det forlængede Taille-Maal Nr. 8 skal holde. Maalbaandet fastholdes nu i Taille medens Kjølens eller Frakkens hele Længde maales, Maal Nr. 9, hvorefter disse 3 Maal nedskrives.

Angaaende den forlængede Taille henvises til Anmærkningen Side 8 i det proportionale System.

Det anthropotrigonometriske Systems Maalsats inddeles i 2 Afdelinger, hvoraf de foran beskrevne 9 Maal benævnes »Maalsats A« og de efterfølgende benævnes »B«. Til Anskueliggjørelse af hvorledes disse Maal tages, giver Tabel I, Fig. 1, en tydelig Fremstilling. (Denne Figur viser højre Sides Udmaaling).

Det corporismetriske Taillebælte maa endnu være paa den Plads som det blev stillet ved Taillelængdens Maaling, uden i mindste Maade at have forandret sin Stilling. Anthropometeret, som maa være konstrueret saaledes, at det kan forkortes eller forlænges efter Personens

virkelige Sidehøide, stilles nu lodret under høire Arm, tæt op i Armhullet, men — dog ikke saa høit op at det generer — og skydes forneden ind under Taillebæltet, hvorved det her holdes fast. Det er af Vigtighed, at dette Apparat stilles saa lodret som muligt, da det har stor Indflydelse paa de følgende Maal om det staar lodret eller ikke, navnlig paa Avancement-Maalet, Taillebøiningen, Armhuldsdybden og Skulderhøiden.

Er nu Anthropometeret bragt i rigtig Stilling, maales med det ved samme hængende Maalbaand fra Centralpunctet »C« ned til Taillebæltets Underkant Punct *D*, derved have Sidehøiden, Maal Nr. 10.

Med den her fundne Sidehøide gaaes nu fra Ryggens Taillepunct *D* paa dens Midtesøm opad til *C* og sætter der Mærket, som deler den naturlige Taillelængde i Sidehøide og Ryghøide.

Maal Nr. 11. Avancement, eller Armhullets Fremtræden, maales med samme Maalbaand fra Centralpunctet *C* under Armen ud til Ryggens Midtesøm ved Sidehøidepunctet *C* og tages fast tilsluttende.

Derefter følger Maal Nr. 12, Taillebøiningen, som ligeledes udgaaer fra Centralpunctet og føres ned til Ryggens Taillepunct *D*. Dette Maal maa ikke tages stramt. Maalbaandet føres nu om foran Armhullet op til Nakkepunctet *A* ved Ryggens Midtesøm: dette bliver Maal Nr. 13, Armhuldsdybden, og som maa tages fast tilsluttende.

Maal Nr. 14, korte Skulderhøide, udgaaer ligeledes fra Centralpunctet og føres op over Axelknokkelen ned til Ryggens Sidehøidepunct *C* og maa ligeledes tages fast tilsluttende.

Maal Nr. 15, lange Skulderhøide, udgaaer ogsaa fra Centralpunctet og føres op over Axelen tæt ud mod Armhullet ned til Taillebæltets Underkant, Pct *E* og tages ligeledes fast tilslutteude.

Maal Nr. 16, Sidebrede, gaar fra Ryggens Midtesøm hen til Anthropometeret og det Tal som Talliebæltet her viser, noteres da. — Maalene Nr. 16, 17 og 18 kan ikke maales med det ved Anthropometeret hæftede Maalbaand, men maa maales med det løse Maalbaand. — Maal Nr. 16 tjener som Tilslutningspunct for det næstfølgende Maal.

Maal Nr. 17. Rygbustehøide maales, som bemærket, med det løse Centimetermaalbaand, og udgaaer fra Halsvirkelpunctet *A* ned over Skulderbladet til Sidebredepunctet *D* ved Taillebæltets Underkant. Dette Maal tjener til at vise hvor høit Ryggen skal stilles til Halsen.

Maal Nr. 18. Forlængden udgaaer ligeledes fra Halsvirkelpunctet *A* ned til Taillebæltets Underkant, midt

for Brystet, det vil sige: paa Halvdelen af Taillevidden, regnet fra Ryggens Midtesøm.

Maal Nr. 19. Brystbredden maales helst med det paa Anthropometeret hæftede Maalbaand og føres derfra over til venstre Armhul, og trykker det ind foran Armknokkelen; af dette Maal nedskrives det Halve.

Før regelmæssig Legemsform tages de sidstnævnte 10 Maal (Maalsats *B*) kun paa Overkroppens høire Parti; men naar Deformiteter er tilstede, maa disse Maal ligeledes tages paa venstre Parti, for derved at finde Forskjellen mellem de to Partier. I den Hensigt anbringes under venstre Arm et Anthropometer i Lighed med det under høire Arm anbragte, og paa samme Maade stillet.

For hvert Maal der nu tages paa høire Sideparti tages strax umiddelbart derefter det Samme paa venstre i alle efterfølgende Maal. Men foruden disse 10 Maal maa i dette Tilfælde endnu tages 2 Suppleringsmaal, ligeledes paa begge Sider; disse ere: Maal Nr. 20, Skulderbøining, som ligeledes udgaaer fra Centralpunctet *C*. Maalbaandet føres derfra under Armen over Skulderbladet op til Nakkehvirvelen, Punct *A*. Dette Maal viser hvor meget Sidespidsen ved Armhullet skal trækkes ind, og yder derved god Tjeneste, naar man skal tegne en Model til en rundrygget eller foroverbøiet Person.

Maal Nr. 21 — Diagonalen, gaar ogsaa ud fra Centralpunctet *C* og støder sammen med Forlængdepunctet i naturlig Taille fortil, og giver saaledes derved, i Forbindelse med Maalene Nr. 17 og 20, en Fremstilling af Personens Bygning og Holdning.

Tabel 2. Figur 2 giver en tydelig Fremstilling af hvorledes den her beskrevne Maaltagning skal udføres.

Den foran omtalte Rygdelingslineal, som maa anvendes naar Udmaaling af begge Sider skal foretages, er her stillet ved Ryggens Midtesøm. Denne er forsynet med en Skyder, som stilles i samme Høide fra Taillebæltets Underkant som den maalte Sidehøide angiver og saaledes deler den naturlige Taillelængde i Sidehøide og Ryghøide ved Punct *C*.

Maalene maa tages og nedskrives i følgende Orden:

<i>Maalsats A.</i>	<i>Maalsats B.</i>
Nr. 1. Overvidde	Nr. 10. Sidehøide
„ 2. Taillevidde	„ 11. Avancement
„ 3. Sædevidde	„ 12. Taillebøining
„ 4. Rygbrede	„ 13. Armhuldsdybde
„ 5. Ærmelængde til Albue	„ 14. korte Skulderhøide
„ 6. do. til Haanden	„ 15. lange do.
„ 7. naturlig Taillelængde	„ 16. Sidebrede
„ 8. forlænget Taille	„ 17. Rygbustehøide
„ 9. Skjoldlængde eller hele Længde.	„ 18. Forlængde
	„ 19. Brystbrede
	De 2 Suppleringsmaal
	Nr. 20. Skulderbøining
	„ 21. Diagonalen.

Tabel 3. Figur 3—5.

Figur 3. Opstilling af Skelettet til Ryggen. Naar der er trukken en lodret Linie langs Stofkanten, saa lang som Ryg og Rygskjød tilsammen, stilles foroven ved Pct. *A* en vinkelret Tverlinie. Derpaa afsættes naturlig Taillelængde Pct. *D*, forlænget Taille *E* og Frakkens eller Kjolens hele Længde.

Derefter gaaes fra Taillepunctet *D* opad med Sidehøiden Maal Nr. 10 og sætter der Pct. *C*. Den Distance som nu ligger mellem *A* og *C* kaldes da Ryghøiden, og denne deles nu i 2 lige store Dele, hvorved Pct. *B* fremkommer. Ved de anførte Puncter *B*, *C*, *D* og *E* trækkes nu vinkelrette horizontale Linier. Derpaa gaaes paa Linie *E* indad med 2 Cent. og fra dette Punct trækkes nu opad til *A* den Linie som danner Ryggens Midtesøm, hvorefter alle Bredepuncter afsættes som følger: Ryggens Brede i Halshullet Pct. *F* 6 Dele + Sømmerum, Ryggens Brede paa Linie *B* ud til *G* + 2 Sømmerum, og Ryggens Brede i Taillen paa Linierne *D* og *E*, hvilke sidste afhænger af Moden.

Ved Pct. *G* Rygbreden, stilles en lodret Linie paa hvilken Ryggens Brede ved Armhullet afsættes, og som helst maa stilles lige meget over og under Linie *B*. Bredden her er ligeledes en Modesag eller Smagssag, men hvis man vil følge en Middelvei, vil det være mest passende at stille dens Brede her med 5 Dele nemlig $2\frac{1}{2}$ Del over Linie *B* og $2\frac{1}{2}$ Del under denne. Dog er det ikke en absolut Betingelse at dele Bredden saaledes som her anført, thi hvis man foretrækker at lægge Axelsømmen enten højere eller lavere, vil dette ikke kunne gribe forstyrrende ind i Pasningen, da Skulderhøidemaalet regulerer Stillingen saaledes, at Forstykkets Axelspids faaer en dertil svarende Stilling.

Fig. 4 fremstiller den færdig tegnede Ryg, udført efter alle paa Skelettet, Fig. 3, stillede Linier og Puncter og er altsaa dermed forklaret.

Figur 5. Skelet til Forstykket.

Først trækkes en lodret Grundlinie, som her betegnet, fra *O A* til *E* og fra *O A* trækkes derpaa vinkelret en horizontal Linie. Fra denne Linie gaaes nedad med 8 Dele og stiller der Pct. *B*, hvor der ligeledes trækkes en vinkelret Tverlinie. Derpaa gaaes fra *O A* ud med 5 Dele og stiller der Pct. *F* og fremdeles paa samme Linie, ud med 13 Dele og stiller der Pct. *g*. Paa Linie *B* gaaes ud med 18 Dele og stiller der Pct. *h*, som her danner Halspunctet. Paa samme Linie gaaes nu ud tilhøire med 12 Dele og stiller der Pct. *l*. Ved Pct. *F* trækkes en lodret Linie ned til Linie *B*, hvorfra igjen trækkes en diagonal Linie opad til *g* og paa denne

Linie gaaes fra Krydspunctet ud med 4 Dele og stiller her Pct. *i*. Nu lægges Ryggen an med sit Pct. *F* til Forstykkets Pct. *F*, hvorpaa Armhulsdyliden maales fra Nakkehvirvelpunctet *A a* ned paa Grundlinien og stiller her Pct. *C*; dette er Maal Nr. 13, hvorefter her trækkes vinkelret en horizontal Linie til begge Sider af Grundlinien; dette sidstnævnte Punct *C* danner nu Udgangspunctet for de næstfølgende Maal, hvoraf det første, Maal Nr. 14, korte Skulderhøide, føres fra dette Centralpunct opad og stiller efter dette Ryggens Sidehøidepunct *C* — se Tabel 4, Fig. 7 og 8.

Derefter følger Maal Nr. 15, lange Skulderhøide, som ligeledes udgaaer fra Centralpunctet *C* og føres op over Axelen til Ryggens naturlige Taillepunct *D* paa Fig. 8. Naar dette Maal staaer i rigtigt Forhold til Maal Nr. 14 vil Punct *D* staae 1 à $1\frac{1}{2}$ Cent. højere end det nedskrevne Maal angiver, men denne Difference stikkes af Axelspidsen, hvorved Axelstykket faaer en lidt buet Form, saaledes som Figuren viser, saa at den slutter til ved Armhullet.

Vi vende os igjen til Tabel Nr. 3. Fig. 5.

Maal Nr. 10. Sidehøiden, som ved Maaltagningen er maalt paa Forstykket, men som først er anvendt ved Ryggens Optegning, maa nu fra denne overføres paa Forstykket for at finde dets naturlige Taillelinie. I den Hensigt lægges nu den tilskaarne Ryg med sin Sidehøidelinie *C* paa Forstykkets Armhulsdylidelinie *C* som den stibledede Rygfigur viser, og afsætter ved Ryggens Taillepunct *D* et Mærke til Forstykkets Sidehøidelinie *D*. Derefter trækkes Ryggen nedad indtil den med sit Halspunct *A* ligger kun en Sømsbrede ovenfor Forstykkets Linie *B* og afsætter ved dens naturlige Taillepunct *D* et Mærke til Forstykkets Linie *E*, hvorefter der trækkes vinkelrette Tverlinier ved de to sidstnævnte Puncter.

Maal Nr. 12. Taillebøining, udgaaer ligeledes fra Centralpunctet *C*, skraat nedad, og standser paa den horizontale Linie *E* med det nedskrevne Maal og stiller der Pct. *P*. Ved dette Punct anlægges nu Ryggen med sit Taillepunct *D* — se Tabel 4, Fig. 6 og 7.

Derefter følger Maal Nr. 11. Avancement (Armhullets Fremtræden) som udgaaer fra Grundlinien ved Centralpunctet *C*, føres hen under Armhullet langs Ryggens Sidehøidelinie *C* og stiller Ryggen efter dette saaledes, at det nedskrevne Avancementmaal haves fra Udgangspunctet til Ryggens Midtsøm.

Med Maal Nr. 16, Sidebredden, gaas nu fremad fra Taillepunctet *P* op paa Linie *D* og mærker her den nedskrevne Sidebrede. — Naar Anthropometeret under Maaltagningen har staaet fuldstændig lodret, hvad det egentlig bør, vil Sidebredden falde paa Krydspunctet som dannes

af Grundlinien og Tverlinien D ; men da dette ikke altid opnaas saa fuldstændig, maa den nedskrevne Sidebrede tages tilfølg, hvorved den undertiden falder foran Grundlinien og undertiden bag denne, men sætter Mærket hvor den viser. Fra dette sidste Punct eller Mærke udgaaer nu Controlmaalet Rygbustehøide, Maal Nr. 17 og føres op over Skulderbladets Punct til Ryggens Nakkehvirvel, Pct. A , som Figuren viser. Dette Maal har til Hensigt at vise, om Ryggens Stilling svarer til vedkommende Persons Legemsform og Holdning eller, om den skal stilles enten høiere eller lavere til Halsen; da Linie E , hvorpaa Ryggen hviler med sit Taillepunct D kun egentlig er gjældende for velproportioneret Legemsform. Efter at Ryggen nu saaledes er anlagt i sin efter de nedskrevne Maal, rigtige Stilling, formes nu Sidestykket og Armhullet, som Figuren fremstiller, hvorefter Keisersnittet afsættes og Sidestykket tildeles en passende Brede.

Jeg maa herved gjentagende bringe min i det proportionale System givne Forklaring over Keisersnittets Udførelse i Erindring, nemlig at Sidestykket maa tegnes og udskjæres særskilt, saaledes, at naar Sidestykket er syet til Forstykket maa Forstykkets Grundlinie og Sidestykkets Linie I følge aldeles parallel med hinanden; i modsat Fald er Taillepunctet forrykket, ja hele Modellen er forrykket i sin Stilling saa at den ikke passer paa et eneste Punct.

Maal Nr. 18. Forlængden, som ved Maaltagningen er udgaaet fra Nakkehvirvelpunctet Aa og ført over Brystet ned til Taillebæltets Underkant, gaaer her ligeledes ud fra samme Punct og føres ned over Brystet og afsætter den nedskrevne Forlængde med Pct. m . Hvad Ryggen er forlænget under den naturlige Taillelinie maa Forstykket ligeledes forlænges under Pct. m . Fra Pct. m til n , Brystbuelinien er givet et Tillæg af 3 à 4 Cent. til at erstatte hvad Brystciconen og Sømmene optage, af hvilken Grund Forlængdemaallet ikke maa føres ud til Brystbuelinien, da Forlængden derved vilde blive forkortet.

Maal Nr. 19. Brystbredden udgaaer fra Centralpunctet C og hæves ved Pct. K 3 à 4 Cent. over Tverlinien, som danner Armhulsdybden; den gives et Tillæg af 2 à 3 Cent. uden hvilket Brystbredden vil blive for knap, saa at Tilknappning af Frakken vil genere.

Halshullet tegnes, som tidligere forklaret, fra Pct. h igjennem i op til F . Brystbuen tegnes fra Forstykkets Underkant igjennem n op til h , men føres 2 à 3 Cent. udenfor Brystbredepunctet K .

Læseren vil maaske spørge: Men hvorledes har nu Modellen erholdt den for den bestemte Overvidde?

Svaret lyder: Læg Brystbredden til Avancementet, da vil dette fuldkommen udgjøre den betræffende Overvidde.

Exempel: Der haves en Overvidde af 48 Cent. — Avancement er 29 Cent., Brystbrede er 21, disse tilsammen giver 50 Cent., altsaa 2 Cent. mere end den nedskrevne Overvidde, hvilket staar i rigtigt Forhold, da Overvidden er maalt paa den blotte Vest. Som foran anført erholder Brystbredden et Tillæg af ca. 2 Cent. Det her fremstillede Forhold stiller sig kun for normal Legemsform; har man derimod for sig en robust og rundrygget Person stiller Forholdet sig noget anderledes, thi da vil Avancementet stille sig større og Brystbredden mindre i Forhold til Overvidden. Exempel: Der haves en Overvidde af 52 Cent. — Avancement er her 33 Cent. Brystbredden er 21 Cent., disse tilsammen udgjør 54 Cent., altsaa ligeledes her 2 Cent. mere end den nedskrevne Overvidde, samt dertil 2 à 3 Cent. i Tillæg til Brystbredden.

Taillevidden maa derimod afsættes efter det nedskrevne Maal, gaaende ud fra Taillebøiningspunctet P og stiller Pct. m hvor Maalet viser, se Figur 5. Hvad Brystcicon og Sømme optager maa tillægges udenfor dette Punct. —

Tabel 5. Figur 9—13.

Fremstiller en Model til en Person, som i Overpartiet er noget toroverbøiet, men i Taillepartiet huul eller tilbagebøiet, fladt Bryst og noget fremstaaende Mave. Efterstaaende Maal viser et fra det Normale temmelig afvigende Forhold.

Nr.	A.	Nr.	B.
1.	Overvidde 50	10.	Sidehøide 19
2.	Taillevidde 50	11.	Avancement 31
3.	Sædevidde 51	12.	Taillebøining 34
4.	Rygbrede 21	13.	Armhulsdybde 34
5.	Ærmelængd. til Albue 52	14.	korte Skulderhøide 50
6.	do. til Haanden . 82	15.	lange do. 63
7.	naturlig Taillelængde $47\frac{1}{2}$	16.	Sidebrede 21
8.	forlænget do. 50	17.	Rygbustehøide 54
9.	hele Længde 93	18.	Forlængde 60
		19.	Brystbrede $21\frac{1}{2}$
		20.	Skulderbøining
		21.	Diagonalen

Figur 9. Ryggen.

Som foranstaaende Maalsats udviser haves her, paa Grund af den noget foroverbøiede Stilling, en temmelig lang naturlig Taille, en kort Sidehøide, men derimod en ualmindelig lang Ryghøide, hvilket jo er en naturlig Følge af Personens Holdning og Legemsbygning.

Ved Optegning af Ryggen forholdes paa samme Maade som forklaret over Figur 3 og 4, Tabel 3, saaledes, at naturlig Taillelængde og forlænget afsættes først,

hvorefter der gaaes fra naturlig Taillepunct *D* opad med Sidehøiden og stiller der Pct. *C*. Distancen fra dette Punct op til Halshvirvelpunctet *A* danner altsaa Ryghøiden, som derpaa deles i to lige store Dele, hvorved Pct. *B* fremkommer. Paa Linie *E* gaaes som sædvanlig indad med 2 Cent., fra hvilket Punct nu trækkes den Linie, som danner Ryggens Midtesøm — ikke som ved de foregaaende op til *O A* — men kun op til *B*. Ved Pct. *A* gaaes ca. 1 Cent. indad, hvorved Ryggens Midtesøm faaer en lidt buet Form. — Ved Forarbejdningen maa denne Bue presses lidt ind, saaledes, at Midtesømmen bliver lige og Vidden derved drives henimod Midten af Rygbreden. — Idet der saaledes er gaaet ca. 1 Cent. ind fra Pct. *A* maa selvfølgelig Pct. *F* stilles saa meget længere over for at Ryggen kan erholde sin rigtige Brede ved Halsen.

Det er en Selvfølge, at alle Tverlinierne paa denne ligesom paa de foregaaende Rygmodeller, maa stilles vinkelret til den først trukne Linie og ikke til Ryggens Midtesømslinie. Iøvrigt følges de foran beskrevne Regler.

Figur 10. Forstykket.

Som bestandig Regel trækkes nu først en lodret Grundlinie og forbinder med denne en horizontal vinkelret Linie ved Pct. *A*, derefter gaaes fra dette Punct ned med 8 Dele og trækker der Linie *B*. Fra Grundliniens Pct. *A* gaaes nu ud til Halshulsspidsens Pct. *F* med, som sædvanlig, 5 Dele og paa Linie *B* gaaes fra Grundlinien fremad til Halspunctet *h* med 18 Dele. Fra Grundlinien gaaes paa Linie *B* ud tilhøire med 12 Dele, og trækker der, parallel med Grundlinien, Linie *L*. — Som fremstillet er paa Tabel 4, Fig. 7 og 8 lægges nu Ryggen an ved Halshulspunctet *F*, hvorpaa Armhulsdybden maales fra Ryggens Nakkehvirvelpunct *A* nedad og afsætter paa Grundlinien Pct. *C*, Maal Nr. 13, og trækker der en vinkelret Tverlinie. Fra Pct. *C* gaaes derpaa opad med Maal Nr. 14, korte Skulderhøide, og stiller Ryggens Pct. *C* efter dette; derefter prøves med Maal Nr. 15, lange Skulderhøide, hvormeget der kan afstikkes paa Axelspidsen, og nu formes Halshullet, og Axelen gives sin Flugt og Form ved Armhullet.

Forstykkets Sidehøide, Maal Nr. 10, afsættes nu fra Armhulsdybdelinien *C* nedad og sætter der Pct. *D* nøiagtig svarende til Ryggens Sidehøide. Linie *E* findes ved at lægge Ryggens Pct. *A* en Sømsbrede ovenfor Forstykkets Linie *B* og mærker ved Ryggens Taillepunct *D*. Ved de to sidstnævnte Puncter trækkes nu horizontale Linier, vinkelret til Grundlinien.

Maal Nr. 12, Taillebøining, udgaaer fra Centralpunctet *C* og ned paa Linie *E*, hvor da stilles Pct. *P*; paa dette sidste Punct lægges nu Ryggen med sit Taille-

punct *D*, hvorefter Maal Nr. 11, Avancementet, som ligeledes udgaaer fra Centralpunctet *C* viser hvorlangt Ryggen skal stilles tilbage paa dette Sted. Derefter gaaes fra Taillepunctet *P* fremad og op paa Linie *D* med Maal Nr. 16, Sidebredden, hvilket maa, naar Apparatet har staaet lodret under Maaltagningen, træffe Grundlinien ved Pct. *D*, men viser Sidebredemaalet nu ikke paa dette Sted, sættes et Mærke paa Linie *D*, hvor det viser, og fra dette Punct gaaes da op over Skulderen til Halshvirvelpunctet *A* med Maal Nr. 17, Rygbustehøiden. Dette Kontrolmaal viser nu om Ryggen er stillet passende høit til Halsen, eller om den skal sænkes eller hæves.

For en saadan Legemsbygning anvendes endnu 2 Kontrolmaal, hvoraf det første, nemlig Nr. 20, Skulderbøining, udgaaer fra Centralpunctet *C* og føres hen under Armhullet op til Halshvirvelpunctet *A*. Dette viser da, om Sidespidsen er trukken tilstrækkelig ind, saa at den slutter ved Armhullet.

Taillevidden, Maal Nr. 2, maales nu fra Taillepunctet *P* fremad og stiller der Pct. *m*. Maal Nr. 18, Forlængden, følger nu og udgaaer fra Nakkehvirvelpunctet *A* ned over Brystet til Punct *m* og derpaa anvendes Kontrolmaalet Nr. 21, Diagonalen, som udgaaer fra Centralpunctet *C* ned til Pct. *m*. Mødes alle tre sidstnævnte Maal ved dette Punct, da har Forstykket sin rigtige Stilling fortil, som svarer til Personens Bygning og Holdning.

Udenfor Pct. *m* gives, som tidligere anført, et Tillæg af 3 à 4 Cent. til Erstatning for hvad Cicon og Sømme optage. Hvad Ryggen er forlænget i Taillen maa Forstykket ligeledes forlænges under Pct. *m*.

Maal Nr. 19. Brystbredden afsættes med Pct. *K*, hvilken ligeledes gives et Tillæg af 2 à 3 Cent., hvorefter Forstykkets Form udføres med fri Haand.

Figur 11. Skjødets.

Som tidligere forklaret bliver paa denne Slags Skjøder Stillingen fortil taget først. Der trækkes da først en lodret Linie langs Stofkanten, og forbinder med denne, vinkelret en horizontal Linie, hvorpaa Forstykket lægges an til denne saaledes, at der fra Skjødets lodrette Linie til Forstykkets Forkant bliver den fornødne Plads til Lapellen, og stiller dette saaledes, som Fig. 12 viser, at dets Forkant danner Retning med Skjødets Forkant, hvorpaa Skjødets Flugt over Livet tegnes efter Forstykkets Underkant hen til dets Cicon, og fortsætter derpaa den givne Retning hen til Keisersnitsømmen og videre hen til Pct. *p*. Ved dette Punct lægges nu Sidestykket an som Fig. 13 viser, med sin Taillespids, hvorpaa dets Sidelinie *I* trækkes ned gennem Skjødets. — Eftersom Pct. *p* nu stilles lavere eller høiere over den horizontale Linie, faaer Skjødets derved en mindre eller større Vidde

forneden, idet at Sidelinien *I* altid angiver Retningen for Skjødets Stilling ved Folden, hvad enten dette skal være snevert eller vidt. Eftersom Sædevidden er større eller mindre, i Forhold til Overvidde og Taillevidde, føres Foldbuen ved Pct. *Pp* fra 1 til 2 Cent. længer ud fra Linie *I* end ved Pct. *p*, men føres fornedet igjen nærmere til denne, alt i Forhold til Skjødets Længde saaledes, at naar Skjødet naaer til Knæet, maa Foldbuen fornedet stilles ligesaa nær Linie *I* som den er ved Pct. *p* foroven.

Tabel 6, Figur 14—16.

I Figur 14 og 15 fremstilles en Model for en Person med meget lave Skuldre, men iøvrigt temmelig normale Forhold; og i Fig. 16 en Model for høie Skuldre lagt paa den for lave Skuldre, for derved at anskueliggjøre de forskjellige Stillinger disse indtage, endskjønt de ere af lige Størrelse.

Maalene her stille sig som følger:

Nr.	A.	Nr.	B.
1. Overvidde	49	10. Sidehøide	19
2. Taillevidde	45	11. Avancement	29 $\frac{1}{2}$
3. Sædevide	51	12. Taillebøining	33
4. Rygbrede	19	13. Armhulsdybde	34 $\frac{1}{2}$
5. Ærmelængde til Alb.		14. korte Skulderhøide	46 $\frac{1}{2}$
6. do. til Haanden		15. lange do.	61
7. naturlig Taillelængde	45	16. Sidebrede	21
8. forlænget Taille	48	17. Rygbustehøide	53
9. hele Længde	87	18. Forlængde	61
		19. Brystbrede	22

Figur 14. Ryggen.

Som det saavel af foranstaaende Maalsats, som af foreliggende Rygfigur sees, haves her en i Forhold til Taillelængden meget kort Sidehøide, hvilket fornemlig har sin Grund i de lave Skuldre. — For en velproportioneret Person med middelhøie Skuldre vilde Sidehøidelinien falde som den med *C* betegnede Tverlinie, men, som anført, paa Grund af den korte Sidehøide, nemlig kun 19 Cent., hvormed der gaaes opad fra Taillelinien *D* bliver Sidehøidelinien at stille, hvor den stibledes Tverlinie *Cc* viser. Deraf følger da, at Ryghøiden bliver betydelig større nemlig 26 Cent. og ved nu, som sædvanlig at dele denne i 2 lige store Dele, vil Linie *B* blive rykket ned som den stibledes Tverlinie *Bb* betegner. Diagonalen fra Pct. *A* til *G* bliver da ved sidstnævnte Punct sænket ned til Linie *Bb*. Ligesaa bliver Axelsømmen saavel som Sidesømmen stillet dybere ved Armhullet saaledes som betegnet er ved Stibler.

Figur 15. Forstykket.

Den samme Fremgangsmaade, som er anvendt ved de foregaaende Modeller i dette System, bliver ligeledes

at anvende her saaledes, at naar den lodrette Grundlinie er trukket og med denne forbunden en horizontal Linie ved *A* afsættes med 8 Dele under denne Linie *B*, hvorpaa Halshulspuncterne *F* og *h* afsættes som sædvanlig med 5 og 18 Dele, samt trækkes den lodrette Linie *I* 12 Dele fra Grundlinien og parallel med denne. Derpaa anlægges Ryggen ved Halspunctet *F* og Armhulsdybden Pct. *C* afsættes med det nedskrevne Maal Nr. 13, hvorfra, som bekjendt, nu udgaaer de tvende Skulderhøidemaal Nr. 14 og 15, hvorefter Halshullet og Axelens Form ved Armhullet tegnes. Paa samme Maade som forklaret er over Tabellerne 3 og 4 søges nu de tvende Taillelinier *D* og *E*, hvorefter Taillebøiningen, som udgaaer fra Centralpunctet *C* føres ned paa Linie *E* og stiller der Pct. *P*, hvor Ryggen nu anlægges med sit Taillepunct *D*. Avancement, Sidebrede og Rygbustehøide blive at behandle som forklaret over de foregaaende; ligeledes Forlængde og Brystbrede, hvorfor en Gjentakelse her er overflødig.

Figur 16 giver en Fremstilling af de meget forskellige Stillinger som en Model til en høiskuldret, og en do. til en lavskuldret Person indtage. Saaledes fremstiller den med fulde Linier tegnede Model Stillingen for høie Skuldre, hvorimod den med Stibler tegnede Rygfigur samt den ligeledes med Stibler tegnede Axelstilling og Armhulsdybde angiver Stillingen for lave Skuldre. De lave Skuldre medføre ikke alene, at Axelspidsen kommer til at ligge betydelig dybere, men tillige, at Armhullet gaaer dybere ned, som den stibledes Figur her viser.

Betragter man nu de tvende forskellige Stillinger de to Rygge indtage, viser der sig ved de respective Taillepuncter *D* en Afstand mellem disse af ca. 14 Cent., som saaledes hidrører fra de forskellige Skulderhøider.

Tabel 7. Figur 17—20.

Fremstiller en Model for en stærkbygget og temmelig corpulent Mand. Maalene til samme som følger:

Nr.	A.	Nr.	B.
1. Overvidde	55	10. Sidehøide	21
2. Taillevidde	59	11. Avancement	34
3. Sædevide	62	12. Taillebøining	37
4. Rygbrede	21	13. Armhulsdybde	36
5. Ærmelængde til Alb. ?		14. korte Skulderhøide	50
6. do. til Haanden . . . ?		15. lange do.	64
7. naturlig Taillelængde	46	16. Sidebrede	26
8. forlænget Taille	49	17. Rygbustehøide	56
9. hele Længde	?	18. Forlængde	66
		19. Brystbrede	25
		20. Diagonalen	41

Naar undtages den her foreliggende Corpulents, er Legemsformen iøvrigt velproportioneret, hvorfor her kun

behøves at tilføie Diagonalen, Maal Nr. 20, hvilken saavel for corpulent som foroverbøiet Holdning tjener til at konstruere Forpartiets Stilling og Form; thi naar Taillevidde, Forlængde og Diagonalen mødes præcis ved Pct. *m* beviser dette, at Stillingen er korrekt. Fremgangsmaaden for Modellens Optegning bliver altid den samme som forklaret er over Tabel 3 og 4 i dette Afsnit, hvorfor en detailleret Forklaring derover er unødvendig at gjentage.

Figur 18. Skjødets.

Som tidligere anført trækkes vinkelret til Skjødets Forkant en horizontal Linie, hvorpaa Forstykket lægges an til denne saaledes, at der fra Krydspunctet som dannes af Brystbuen og den horizontale Linie *C* trækkes en lodret Linie, som ved Forstykkets Taillesøm ligger $\frac{3}{4}$ à 1 Cent. indenfor Brystbuelinien, hvorpaa Forstykket stilles saaledes, at denne Linie, fortsat gennem Skjødets, gaaer aldeles parallel med dets Forkant, se Fig. 18 og 19. Skjødets Flugt over Livet tegnes nu efter Forstykkets Underkant hen til dets Cicon, og videre ud til Pct. *p*, hvorefter der mærkes hvor Forstykke og Sidestykke mødes ved det saakaldte Keisersnit, hvorpaa Sidestykket lægges til som Fig. 20 viser og trækker dets Sidelinie ned gennem Skjødets. Denne Linie viser da strax, hvilken Vidde Skjød indtager forneden. Vil man nu have et videre Skjød end denne Linie viser, faaes dette ved at begynde ca. midt imellem Ciconen og Grundlinien, saa smaat at hæve Livsømlinien og derved stille Pct. *p* 1, 2 eller flere Centimeter høiere over den horizontale Linie, og derefter lægge Sidestykket til og trække dets Linie *l* ned gennem Skjødets, og dette vil da udvide sig forneden meer eller mindre eftersom Pct. *p* er stillet høiere eller lavere, idet at Linie *l* altid viser Foldens Retning hvad enten Skjødets er snævert eller vidt. Efter-som Sædepartiet er meer eller mindre fyldigt maa Foldlinien ved Pct. *Pp* føres $1\frac{1}{2}$ à 2 Cent. længer ud fra Linie *l* end den er ved *p*, men maa igjen trækkes ind forneden, alt i Forhold til Skjødets Længde saaledes, at naar Skjødets rækker til Knæet føres Foldlinien forneden lige saa nær ind mod Linie *l* som ved Pct. *p* foroven.

Tabel 8. Figur 21—24.

I disse fremstilles Modellen for en Person med en af de vanskeligste Legemsformer at beklæde, idet høire Overkropsparti er meget fyldigt, og venstre meget svagt, med andre Ord sagt, en Forhøining eller Pukkel paa høire Skulder, samt høire Bryst meget høit, hvorimod venstre Skulder og Bryst er meget fladt eller indfalden. I saadant Tilfælde er det nødvendigt med Nøiagtighed at udmaale baade høire og venstre Overkropsparti for at finde Forskjellen mellem disse.

Til med Nøiagtighed at kunne udføre en saadan

Udmaaling tjener de i Maaltagningslæren beskrevne Apparater, som da anvendes paa den i samme forklarede Maade — see Capitel 1 i denne Afdeling.

Da baade høire og venstre Overkropsparti skal udmaales, blive Maalene at notere i 2 Rubriker, nemlig en for venstre og en for høire Parti.

Maalene til foreliggende Modeller stille sig som følger:

Maalsats A.		høire	venstre
Nr. 1.	Overvidde	50	
„ 2.	Taillevidde	46	
„ 3.	Sædevidde	51	
„ 4.	Rygbrede	21	19
„ 5.	Ærmelængde til Albue	?	
„ 6.	do. til Haanden	?	
„ 7.	naturl. Taillelængde	46	
„ 8.	forlænget Taille	49	
„ 9.	hele Længde	?	

Maalsats B.		høire	venstre
Nr. 10.	Sidehøide	19	18
„ 11.	Avancement	33	30
„ 12.	Taillebøining	33	32
„ 13.	Armhulsdybde	$34\frac{1}{2}$	$33\frac{1}{2}$
„ 14.	korte Skulderhøide	50	$47\frac{1}{2}$
„ 15.	lange do.	64	$60\frac{1}{2}$
„ 16.	Sidebrede	22	21
„ 17.	Rygbustehøide	53	$50\frac{1}{2}$
„ 18.	Forlængde	61	60
„ 19.	Brystbrede	$22\frac{1}{2}$	21
„ 20.	Skulderbøining	42	40
„ 21.	Diagonalen	35	34

Figur 21. høire Ryg.

Efter at have trukken den sædvanlige lodrette Linie langs Stoffets Kant, og med denne forbunden en vinkelret Tverlinie foroven, afsættes først, som staaende Regel, den naturlige Taillelængde *D* og den forlængede Taille, hvorpaa der gaaes fra *D* opad med Sidehøiden: Maal Nr. 10 og stiller der Pct. *C*. Partiet herfra op til *A* Hals-hvirvelpunctet, danner altsaa Ryghøiden, hvilken nu deles i to lige store Dele og stiller der Pct. *B*, hvorpaa der ved de stillede Puncter trækkes Tverlinier, vinkelrette til den lodrette Linie. Ved forlænget Taillelinie gaaes som sædvanlig indad med 2 Cent. og ved Halshvirvelpunctet *A* gaaes indad med ca. $1\frac{1}{2}$ Cent. — For at kunne anbringe Ryggens Bue paa det rigtige Sted, er det nødvendigt at have et Maal fra Halshulssømmen ned til Pukkelens høieste Punct. — Den buede Linie, som saaledes danner Ryggens Midtesøm trækkes derpaa efter

de afsatte Puncter nede fra *D* op til *OA* saaledes som foreliggende Figur viser. Saa meget som der er gaaet ind fra *OA* til Ryggens Midtesøm ved Halsen maa Pct. *F* igjen rykkes længer over, for at Ryggen kan erholde sin retmæssige Brede. Med Rygbreden gaaes nu paa Linie *B* over til Pct. *G* og afsætter der høire Rygs Brede, hvorefter dens Form tegnes efter de afsatte Puncter, og som Figuren viser.

Figur 23 — venstre Ryg.

Som ovenstaaende Maalsats viser, har denne, ligesom det tilsvarende Forstykke, en kortere Sidehøide, hvorfor den maa tegnes særskilt, hvilket dog bedst lader sig udføre ved at optegne den paa høire Ryg saaledes som den med Stibler tegnede Figur viser. Ved Halspunctet *OA* er denne sænket ca. $1\frac{1}{2}$ Cent. under høire Rygs Punct, samt støder ud til den lodrette Linie og dens Pct. *F* stilles 1 Cent. under høire Rygs Pct. *F*. Paa Grund af den kortere Sidehøide maa Linie *B* sænkes ca. 1 Cent. — see den stibledede Linie, og ligeledes maa Sidehøidelinien *C* sænkes 1 Cent. under høire Rygs samme Linie. Ryggens Midtesømslinie bliver nu — modsat høire Ryg — tegnet huul saaledes som den stibledede Linie viser, at den ved Maaltagningen nedskrevne Rygbrede erholdes. Axelsømmen lægges fra Pct. *F* til Armhulspunctet dybere, og ligeledes Sidesømmen fra Armhulspunctet ned til Taillepunctet, saaledes som Figuren viser.

Under Forarbejdningen maa høire Ryg, som formedelst dens buede Form er bleven ca. $1\frac{1}{2}$ Cent. længer end venstre, indpresses fra Halspunctet ned til 2 à 3 Cent. under Linie *C*, hvorved den faaer en til venstre Ryg svarende Længde i Midtesømmen, og tillige, at dens Fyldighed bringes over paa den Plads, hvor den behøves.

Figur 22 — høire Forstykke.

Grundlinien og de horizontale Linier *Ao* og *B* samt den lodrette Linie *I* stilles efter de sædvanlige Regler som gjentagende er forklaret. Halshulspuncterne *F* og *i* stilles ligeledes efter de sædvanlige Regler. Halspunctet $\frac{1}{2}$ paa Linie *B* stilles her $17\frac{1}{2}$ Del, istedetfor som ellers 18 Dele. Armhulsdybden søges, som tidligere forklaret, fra Halshvirvelpunctet *A* ned paa Grundlinien, hvor da stilles Pct. *C*. Fra dette Punct gaaes nu opad med Maal Nr. 14, korte Skulderhøide, hvor Ryggens Pct. *C* stilles efter dette, og derefter gaaes fra samme Punct opad med Maal Nr. 15, lange Skulderhøide, mod *D* hvilket da vil vise sig længer end det nedskrevne Maal angiver, men dette bliver at stikke af Axelspidsen ved Armhullet, hvilket bliver her noget mere end under normale Forhold. Taillelinierne *D* og *E* søges ligeledes her, som forklaret er over Tabel 3, Fig. 5. Taillebøiningen, Maal Nr. 12, udgaaer nu fra Centralpunctet *C* og føres ned paa Linie

E, hvor da stilles Pct. *P*; fra dette Punct gaaes derpaa fremad mod Grundlinien med Maal Nr. 16, Sidebredden, op paa Linie *D* og mærker der den nedskrevne Sidebrede. Ved Maaltagningen udgaaer som bekjendt Sidebredemaalet fra Ryggens Midte i Taillepunctet og føres hen til Anthropometerets Midtelinie ved Taillebæltets Underkant; men da det ofte er vanskeligt at stille dette saa aldeles lodret, vil Sidebredemaalet, ved Optegning af Modellen, snart vise foran Grundlinien og snart bag denne, alt efter Anthropometerets Stilling under Maaltagningen, men hvor Sidebredden falder maa Mærket sættes, da dette skal danne Udgangspunctet for Maal Nr. 17.

Avancementet, Maal Nr. 11, som ligeledes udgaaer fra Centralpunctet *C* anviser nu, hvor langt Ryggens Overparti skal føres tilbage. Det store Avancement, som fører Ryggens Overparti længer tilbage end Tilfældet er ved velproportioneret Legemsform, bevirker her, at Ryggen stiller sig fjernere fra Sidespidsen ved Armhullet, hvilket en saadan Legemsform betinger. Med Rygbustehøiden Maal Nr. 17 prøves nu om Ryggen er stillet høit nok til Halsen eller omvendt, for høit til Halsen, eller tilpas; i den Hensigt maales nede fra Sidebredepunctet op over Skulderpartiet til Halshvirvelpunctet *A* i Retning som foreliggende Figur viser. Er nu Ryggen stillet enten for høit eller for lavt, maa den sænkes eller hæves efter som Maalet viser.

Maal Nr. 20, Skulderbøining, som ogsaa udgaaer fra Centralpunctet *C* og føres hen under Armhullet op til Ryggens Pct. *A* vil nu vise, om Sidespidsen er stillet tilstrækkelig ind, saa at den slutter ved Armhullet.

Taillevidden udgaaer, som tidligere sagt, fra Taillepunctet *P* og afsættes med Pct. *m*, hvorefter Forlængden Maal Nr. 18 udgaaer fra Nakkehvirvelpunctet *A* og føres ned til Pct. *m*. Derefter prøves med Diagonalen, Maal Nr. 21, om Forlængde og Tailleviddepunctet stemmer med dette; thi naar disse tre Maal mødes paa samme Punct, er Forpartiet i rigtig Stilling. Maal Nr. 19, Brystbredden, afsættes derpaa, og Brystbuen tegnes. Den stærkt buede Brystform, som her viser sig, maa presses godt ind saaledes, at Fyldigheden drives hen imod Brystets Midte; men hvis Stoffet nu ikke egner sig for en saadan Dressur, maa andre Forholdsregler tages for at opnaa et bedre Resultat, hvilket da bedst opnaaes ved, istedetfor den her anbragte Brystcicon, at give et kileformig Indsnit eller Cicon midt imellem Grundlinien og Pct. *m* med ca. 3 Centimeters Aabning forneden, og i Høide til op midt imellem Linierne *C* og *D*, hvorefter Forstykgets Forparti indrettes paa lignende Maade som Figur 17, Tabel 7, men i noget større Dimensioner. Hvad Taillevidden derved er bleven formindsket maa selvfølgelig

erstattes med et tilsvarende Tillæg i Forkanten, hvorved Brystlinien bliver betydelig mindre buet, og derfor behøver betydelig mindre Indpræsning.

Figur 24. Venstre Forstykke.

Saaledes som forklaret er over Maalenes Anvendelse, samt Puncter og Liniers Afsættelse bliver ligeledes her at følge ved denne Models Optegning, hvorfor en detaljeret Forklaring der over vil være overflødig at gjentage her; thi ved at anvende de Maal nøiagtig, som ere tagne for dette Parti, fremkommer Formen meget let, idet at den kortere Sidehøide, det mindre Avancement og den kortere Skulderhøide, frembringer en fra Fig. 22 meget afvigende Form, men svarende til en saadan Legemsform som her anført. I Analogi med den lavere Skulder maa Halshullet her formes mindre rundt, i hvilken Hensigt Pct. *i* er stillet længer ud end paa høire Parti, nemlig 5 Dele, og Pct. *h* er stillet $\frac{1}{2}$ Del længere ud end paa høire Forstykke, nemlig her 18 Dele. Den mindre Brystbrede som her er tilstede, bevirker, at Brystbuelinien bliver mere lige end høire Forstykkets. Ligesom paa høire Forstykke, maa Taillevidde, Forlængde og Diagonalen møde hinanden ved Pct. *m*. Paa Grund af det mindre Avancement danner der sig her en mindre Aabning imellem Ryggen og Sidespidsen ved Armhullet.

Endskjønt dette Forstykke egentlig ikke behøver nogen Brysticon for at danne Bryst, maa det dog for Symetriens, eller Udseendets Skyld gives en saadan, men maa da kun optage ca. en Trediedel i Bredemaal af hvad den paa høire Forstykke optager, men derimod maa begge føres lige høit op.

Nu er det en given Sag, at Enhver gjerne vil tage sig saa fordelagtig ud som muligt, hvorfor det bliver Skrædderens Opgave at erstatte, hvad Naturen har ladet mangle; derfor maa Klædningsstykket selvfølgelig ikke skjæres nøiagtig efter den virkelige Figur, men lade Plads til, at der ved Hjælp af Vat, kan bødes saa godt som muligt paa de tilstedeværende Mangler; men hvor meget store Deformateter er tilstede, bliver det nødvendigt at indrette Modellen eller Snittet derefter, da det vil være umulig at udfylde saa store Mangler ved Udstopning. Nu er det jo en Selvfølge, at der nøie iagttages, hvor Vattet skal pladseres og i hvilket Omfang og Tykkelse det skal anvendes for at give det bedste Resultat. Den fyldige, eller rettere for fyldige Legemsdel, maa naturligvis ikke belastes med dette Materiale, da man derved vilde gjøre Ondt værre. I de fleste Tilfælde er det Overkroppens høire Del der er den største, hvorfor foreliggende Model er tegnet i den Hensigt, men skulde det modsatte Tilfælde indtræffe, bliver Tegningen

af Modellen den modsatte, saaledes, at hvad her er anført for høire Parti, vilde gjælde for venstre.

Tabel 9. Figur 25—26. Tætssluttende Paletot.

Figur 25. Ryggen.

Naar en lodret Linie er trukken langs Stofkanten og med denne forbunden en vinkelret Tverlinie foroven, afsættes den naturlige Taillelængde og Ryggens hele Længde. Derefter gaaes fra naturlig Taillelængde Punct *E* opad med Maal Nr. 10 Sidehøiden og stiller der Pct. *D*, som her deler Taillelængden i Sidehøide og Ryghøide. Den fremkomne Ryghøide deles derpaa — ligesom ved Figurfrakken — i to lige store Dele, hvorved Pct. *B* fremkommer. Eftersom man nu vil have Sidespidsen stillet høiere eller lavere, stilles i den Hensigt Pct. *C* høiere eller lavere — 3 à 4 Dele ovenfor Pct. *D*, hvorefter der trækkes horizontale Linier ved de afsatte Puncter, vinkelret til den lodrette Linie. Ryggens Brede ved Halsen stilles 7 Dele, Pct. *K*. Naar Rygbreden er afsat paa Linie *B*, gaaes fra denne opad med 3 Dele og stiller der Pct. *J*. Axelsømmen kommer herved til at ligge lidt høiere end paa Figurfrakker, hvilket tager sig bedre ud end en lavtliggende Axelsøm, især naar det er glatte og glandsfulde Stoffer, og om man synes, kan den endog lægges 1 à 2 Dele høiere uden at dette vil forstyrre i Pasningen; thi hvad der er tillagt Ryggen her, vil Axelspidsen komme til at ligge dybere.

Ryggens Brede i Taille og Nederparti er ikke constant, men maa rette sig efter Moden og kan variere: i Taillen fra 14—17 Dele af den til Overvidden svarende Maalestok og over Sædet fra 16—18 Dele og ligesaa forneden.

Figur 26. Skelet til Forstykket.

Først trækkes en lodret Grundlinie og forbinder med denne foroven ved Pct. *o a* en vinkelret Tverlinie. Fra denne gaaes nu, som sædvanlig nedad med 8 Dele og trækker der den horizontale Linie *c*, derefter gaaes fra Grundlinien ud paa Linie *a* og stiller der Pct. *f* med $5\frac{1}{2}$ Del og fremdeles ud paa samme Linie med $13\frac{1}{2}$. (At Pct. *f* er rykket $\frac{1}{2}$ Del længere ud fra Grundlinien har sin Grund i, at Ryggen er holdt $\frac{1}{2}$ Del bredere ved Halsen end Tilfældet er ved Figurfrakker.) Paa Linie *c* gaaes nu ud tilvenstre med 18 Dele og stiller Pct. *h*, paa samme Linie gaaes derefter ud tilhøire med 12 Dele og stiller der Pct. *m* hvorpaa der fra sidstnævnte Punct trækkes en lodret Linie, parallel med Grundlinien. Derpaa lægges Ryggen an med sit Pct. *K* til Forstykkets Pct. *f* og Armhulskybden maales da fra

Ryggens Nakkehvirvelpunkt *A* ned paa Grundlinien og stiller der Pct. *D*. Maal Nr. 13.

Da der til Paletots og Overfrakker af enhver Art maa benyttes den samme som til Vedkommendes Underfrakke maalte Armhulsdybde, men denne vilde her blive for lille, maa Armhullet tegnes mindst $1\frac{1}{2}$ à 2 Dele ned under Linie *D*; thi hvis Armhulsdybden ikke faaer et saadant Tillæg vil Armhullet komme til at staae for høit og derved forhindre Frakken i, at gaae tilstrækkelig høit op i Halsen, da Armen i dette Tilfælde vil tvinge den ned fra Halsen, ligesom den ogsaa vil genere meget i Armhullet og frembringe Tverfolder under Brystet og ned ad Siden.

Naar Pct. *D* er fundet, trækkes der en horizontal Linie til begge Sider af Grundlinien, og vinkelret til denne, hvorpaa der gaaes fra dette Punct opad med Skulderhøiderne, Maal Nr. 14 og 15 og stiller Ryggen med dens Puncter *D* og *E* efter disse, hvorefter Axelens Form i Halshul og ved Armhul tegnes, saaledes at Armhullet gaaer ca. 2 Dele under Linie *D* som Figur 28, Tabel 10 viser. Taillelinien *E* findes her, paa samme Maade som ved Figurfrakker, ved at gaae fra Centralpunctet *D* nedad med den samme Sidehøide som er givet Ryggen fra Taillelinien *E* op til *D*. Maal Nr. 11. Avancementet, som her er det samme som haves til paa-gjældende Persons Underfrakke, maa ligesom Armhulsdybden, gives et Tillæg af $1\frac{1}{2}$ à 2 Dele af den anvendte Maalestok, samt dertil 1 à $1\frac{1}{2}$ Cent. til Sømmesum. Ryggen anlægges da saaledes, at dennes Linie *D* mødes med Forstykkets Linie *D*, hvorved den er stillet i en til Forstykket svarende rigtig Høide; men dog kan denne Regel ikke altid gjælde saa fuldstændig, især naar Uregelmæssighed i Legemsbygningen er tilstede, men med Maalet Nr. 17, Rygbustehøiden, kan dette controlleres. For at finde det rette Udgangspunct for dette Controlmaal maa man først søge og afsætte den paa Figur 5, Tabel 3, med *E* betegnede horizontale Linie, og dernæst gaae med Tailleboiningen Maal Nr. 12, fra Centralpunctet ned paa sidstnævnte Linie, hvor Pct. *P* er stillet, og derpaa gaaes fra dette Punct fremad og op paa Taillelinien *E* med Sidebredemaalet, hvor det Punct da sættes, hvorfra Rygbustehøiden skal udgaae, (see Tabel 9 og 10, Figur 26 og 28.

Ved Keisersnittet er Sidestykket sænket ca. 2 Cent. under Forstykkets Armhul. Hensigten hermed er, at den Bue som Forstykket der har, maa præsses ind, og Fyldigheden drives hen mod Brystet; derved kommer Sidestykket i Høide med Forstykket i Armhullet saaledes, at Forstykkets og Sidestykkets Linier *D* danne Forbindelse med hinanden. Denne Dressur egner sig kun for

Personer med høit og hvælvet Bryst, hvorimod den vilde være meget uheldig for en Mand med foroverbøiet Holdning og fladt Bryst. I sidstnævnte Tilfælde maa derfor Sidespidisen stilles mindst de 2 Cent. høiere, som den her er sænket, for at danne høit Bryst i Forstykket. (See Figur 26.) Sædevidden udgaaer fra den lodrette Brystlinie *k* paa den stibledede Sædelinie *s* over til Pct. *p* og gives, i Forhold til Stoffets Tykkelse, et Tillæg af 5 à 6 Cent. Taillevidden maales dernæst paa Linie *E* og udgaaer ligeledes fra den lodrette Linie *k* og gives, eftersom den skal være meer eller mindre tilsluttende i Taillen, et Tillæg af 2—4 Cent foruden hvad Keisersnit og Sømme optager. Figur 28 viser den færdigtegnede Model til en tilsluttende Palet.

Tabel 11. Figur 30—32.

Eenradet Paletot for en corpulent Herre. Overvidde 53, Taillevidde 58, Sædevidde 60 og Taillelængde 45.

Figur 36. Ryggens Optegning udføres med samme Fremgangsmaade som ved Fig. 25 med Hensyn til Linierne *B C D* og *E*; ligesaa stilles Bredepuncterne *G H J* og *K* efter de for ovennævnte Figur 25 beskrevne Regler, med Undtagelse af, at Ryggen fra Linie *D* ned til *F* holdes noget, ca. 1 à 2 Cent. bredere end den foregaaende (Fig. 27) og altsaa mere lige i Side-sømmen. Hvormeget der paa Taillelinien *E* skal gaaes ind med Ryggens Midtesøm, beroer paa Vedkommendes Figur og Holdning; saaledes kan til Exempel en Mand med mere lige Taille og mindre udstaaende Sædeparti ikke have Ryggen holdt saa hul i Taillen som foreliggende Figur, hvorfor der paa Linie *E* kun gaaes ind med 1, høist $1\frac{1}{2}$ Centimeter.

Figur 31. Forstykket.

Ligesom ved Figur 28, stilles her Linie *B* 8 Dele ned fra Pct. *A* og fra samme Punct stilles *f* med $5\frac{1}{2}$ Del. Armhulsdybden som udgaaer fra Ryggens Nakkehvirvelpunkt *A* ned paa Grundlinien, hvor Pct. *D* stilles, maa have et Tillæg af $2\frac{1}{2}$ Cent. til den Armhulsdybde som haves til samme Persons Underfrakke; i modsat Fald vil Armhullet være stillet for høit, hvorved Frakken ikke alene vil genere i Armhullet, men Armen vil tillige tvinge Frakken ned, saaledes at den ikke kan komme op til Halsen og slutte til der som den bør.

Som foreliggende Figur viser, er Armhullets horizontale Dybdelinie stillet efter det samme Maal som anvendes til Underfrakken, formedels at begge Skulder-

høiderne have deres Udgangspunct der, men hvad Armhullet skal være dybere, tegnes altsaa under denne.

Avancementet er ligeledes det samme som er maalt til Underfrakken, hvorfor ogsaa dette maa gives et Tillæg af 2 à $2\frac{1}{2}$ Cent. foruden hvad den i Keisersnittet udtagne Kile og de nødvendige Sømmerum optage. De 2 à 3 Cent. som Sidesykket er sænket dybere i Armhullet, avancerer dette igjen opad ved den i Lommen udtagne Kile, og samtidig dermed bringes Ryggen op i den rette Hødestilling, som Rygbustehøiden, Maal Nr. 17 betinger. I Forklaringen over Fig. 26 & 28 er beskrevet paa hvilken Maade Udgangspunctet for Rygbustehøiden findes.

Et saadant kileformig Keisersnit, hvilket tidligere er forklaret i det proportionale System, Tabel 24, Fig. 87 bevirker, at Forstykkets nedre Parti tvinges tilbage, saa at det fra Maven af falder lige ned, hvorimod det uden en saadan Operation vilde løbe fremad og antage en uskøn Stilling og Form.

Figur 32. Kraven er 7 Cent. bred, hvoraf kun 3 Cent. paa den opstaaende Del, formedelst at corpulente Personer i Reglen have en kort Hals. Den opstaaende Del er holdt næsten lige i Underkanten for at give den omfaldende Del mere Plads saaledes at den falder let og villig om Halsen, selvfølgelig maa Staakraven strækkes godt i Underkanten.

Tabel 12. Figur 33—36.

I Fig. 33 fremstilles et Forstykke til en énradet Jaquet med meget kort Omfald, hvor Kraven Fig. 34 er anlagt til Tilpasning. Kravens opstaaende Del er kun 3 Cent. høi og dens omfaldende Del 4 Cent. bred. Til et saadant kort Omfald maa Kravens omfaldende Del holdes meget buet i dens Yderkant. for at den ikke skal stramme og derved trække Klappen længer ned end Bestemmelsen var. Staakraven maa derhos strækkes godt i Underkanten for at kunne slutte til i Halsen.

I Figur 35 fremstilles et énradet Forstykke med halvlangt Omfald, med Kraven Fig. 36 anlagt til Tilpasning. Da denne skal trække et længere Omfald, maa den selvfølgelig holdes mere lige i den omfaldende Dels Yderkant, hvorimod den opstaaende Del holdes mere buet og altsaa behøver mindre Dressur for at slutte til Halsen.

Tabel 13. Figur 37—44.

I Figur 37 og 38 er fremstillet et Kjoleforstykke, hvor Lapellen er anlagt til samme i den Stilling ved Halshullet, som denne vil indtage naar den er tilsyet. Derpaa trækkes fra det andet Knaphul fra neden opad i

Halshullet en lige Linie saaledes, at den ligger ca. 3 Cent. udenfor Halshullets Runding, hvorpaa Kraven stilles saaledes, at dens Brudlinie danner Flugt med den paa Forstykke og Lapel dragne Linie indtil udfor Halshullets Midte, hvor Kravens Brukd maa danne en buet Form, hvorved Omfaldskraven erholder den fornødne Plads i Yderkanten. Kravens opstaaende Parti maa selvfølgelig strækkes i Underkanten.

Figur 39 viser den tilrettede Krave, hvis opstaaende Parti er $2\frac{1}{2}$ Cent. høi, men hvortil maa lægges det fornødne Sømmerum, og dens omfaldende Del $3\frac{1}{2}$ Cent. bred. Kravens Brede er forøvrigt en Modesag, men her til maa bemærkes, at til Personer med en lang Hals maa dens opstaaende Del være høiere end til en Person med kort Hals.

Figur 40. Kjole med Schawlskrave.

Denne maa helst skjæres saaledes som foreliggende Tegning viser, at Lapellen ikke skjæres særskilt men sammenhængende med Forstykket; men for at forme Brystet, tages et Udsnit fra Halshullet nedad til lidt under Midten mellem Halshulslinien og Armhulsdylindelinien, hvor der da tages et mindre Udsnit paa tvers. Ca. 4 Cent. under Armhulslinien tages et kileformigt Udsnit nedad, saaledes, at Aabningen forneden, mellem Forstykke og Lapel bliver 3 à 4 Cent. De nævnte Udsnit maa helst anbringes saaledes, at Brukden i dette schawlformige Omfald undgaaer at krydse disse, især hvis det skal besættes med Silkestof. Den stibledede Brukdlinie vil ved Halshulsudsnittets Sammenstodsning trække sig tilbage og derved falde, hvor den lige fine Linie er stillet, hvorved Kraven slutter ind i Halshullet.

Figur 41 fremstiller den tilrettede Krave.

Figur 42. Toradet Lapelfrakke med kort Omfald.

Naar Lapellen Figur 43 er anlagt til Forstykket i den Retning samme vil indtage ved Halshullet naar den er tilsyet, trækkes fra andet Knaphul fra oven en Linie op igjennem Halshullet, saaledes at den i dets Midte ligger Staakravens Høide udenfor dette. Paa Grund af det korte Omfald maa Kravens Brukd stilles meget buet for at give Omfaldskraven tilstrækkelig Vidde i dens Yderkant, uden hvilket den vil trække et længere Omfald end Hensigten er.

I Figur 44 er en saadan Krave fremstillet som passer for et kort Omfald. Som Figuren viser, maa Staakraven dannes meget huul i Underkanten, hvorfor den maa strækkes godt for at kunne slutte til i Halsen.

Tabel 14. Figur 45—48.

Figur 45. Skelettet til Forstykket opstilles først efter de proportionale Regler saaledes: Paa den horizontale Linie *A* gaaes fra Grundlinien ud til Pct. *h* med 7 Dele og fremdeles til *k* med 17 Dele. Derefter afsættes Linie *B* med 5 Dele og fremdeles ned til *C* med 10 Dele og til *D* med 26 Dele, men naar Overvidden er under 47, da $26\frac{1}{2}$ à 27 Dele. See Forklaring over Tabel 25 og 28 i det proportionale System. Med det originale Maalbaand afsættes nu Forbustelængden Linie *E* samt Forlængden Linie *G*, hvorefter der gaaes fra Linie *G* opad med 6 Dele og trækker der Linie *F*. Efter at samtlige Tverlinier ere trukne, afsættes efterfølgende Bredepuncter som følger: Paa Linie *C* stilles Pct. *l* 16 Dele og paa Linien *D* ligeledes 16 Dele. Paa Linien *E* stilles Pct. *n* med 19 Dele og paa Linierne *F* og *G* stilles Puncterne *o* og *q* ligeledes med 19 Dele. Paa Linien *B* gaaes ud til Pct. *s* med $6\frac{1}{2}$ Del, paa Linie *D* gaaes ud til Pct. *r* med $6\frac{1}{2}$ Del, paa Linien *E* gaaes ud til *t* med 5 Dele og paa Linie *F* ud til *p* med 6 Dele.

Efterat Skelettet saaledes er opstillet med alle Linier og Puncter paa rette Sted, tegnes Forstykket efter disse saaledes som Figur 46 viser, hvorefter det tilskaarne Forstykke lægges paa det til Ryggen bestemte Papir, eller Stof, saaledes som Figur 48 viser, og afsætter paa dette Forstykkets Linier *D*, *E* og *F* samt trækker foroven en horizontal Linie i Høide med Forstykkets Halshulspunct *h*. Fra denne Linie gaaes derpaa nedad med 9 Dele hvor da trækkes en horizontal Linie, og ligeledes trækkes Linier ved de efter Forstykkets Linier *D*, *E* og *F* afsatte Mærker.

Fra Pct. *O* gaaes ned med 1 Del, og Ryggens Brede i Halsen stilles her ligesom i det proportionale System med 7 Dele. Naar Overvidden afsættes, maales Forstykkets Brede fra Pct. *m* 16 til Sidesømmen Pct. *r* og hvad dette indeholder fradrages Overviddemaalet og Resten maa Ryggen indeholde. Naar Taillevidden afsættes maales Forstykkets hele Brede fra Forkant til Sidesøm (maales paa Linie *E*) og efterat dettes Indhold er fradraget hvad Sømmen og Brysticonen optager maa Ryggen indeholde det manglende i Taillevidden; men foruden dette gives Ryggen et Tillæg af $1\frac{1}{2}$ à 2 Cent. til Spænderum, hvorefter Ryggen formes i Siden som Figuren viser og efter de afsatte Viddepuncter.

En middelhøi Skulderstilling, fremkommer ved at lægge Forstykkets Halshulsspids til Ryggens, og lade dets Pct. *s* hvile paa Ryggens horizontale Linie *B* 9. Men hvis nu vedkommende Persons Legemsform betinger en enten høiere eller lavere Skulderstilling end den efter

de proportionale Regler optegnede, kommer man til det rette Resultat paa følgende Maade:

Har man paagjældende Persons Frakkemaal i det anthropometriske System søges først den i samme indeholdte Ryghøide, som fremkommer ved at trække Sidehøiden fra den naturlige Taillelængde. Til Exempel: haves en Taillelængde af 44 Cent. og en Sidehøide af 20 Cent., trækkes det sidste fra det første, bliver Resten 24 Cent. som altsaa bliver Ryghøiden. Med den saaledes fundne Ryghøide gaaes saa fra Halshullet nedad og sætter et Mærke hvor denne viser. Dette Mærke vil i næsten alle Tilfælde falde et à to Cent. ovenfor Ryggens Linie *D*, men aldrig under denne. Naar nu Forstykke og Ryg er anlagt mod hinanden i Axelen saaledes som Fig. 47 viser, gaaes derefter fra Ryggens Nakkehvirvelpunct ned med den til Frakken nedskrevne Armhulsdybde, og hvor denne rammer Forstykkets Grundlinie, sættes der et Mærke, hvilket ligeledes i de allerfleste Tilfælde vil falde noget ovenfor Vestens Armhulsdybde, Linie *D*. Fra den saaledes mærkede Armhulsdybde gaaes nu opad med Skulderhøidemaalet til den paa Ryggen mærkede Ryghøide og Ryggen bliver da at hæve eller sænke indtil den indtager den Skulderstilling som vedkommende Persons Legemsform betinger.

Da nu Vesten er det mindst vanskelige Klædningsstykke at construere, kan man have Grundmodeller i forskellige Størrelser med 2 Centimeters Mellemrum f. Exempel: 44, 46, 48, 50 pr. halve Overvidde, med dertil svarende Længdemaal og construerede efter det proportionale System. Nu er der jo Mange af den Mening, at det er tilstrækkeligt, blot at have en Forstykke-model, men en Rygmodel til samme ansees for unødvendig. Derimod have de mange Variationer i Forstykkemodeller, saasom eenradede, toradede, kort Schawl, langt Schawl, Staabryst (uden Krave) samt Uniforms Veste. Saadanne Modeller ere kun til liden Nytte, da de ingen Sikkerhed yder for Vestens Pasning, hvorfor Prøvning bliver nødvendig. Har man derimod som ovenanført, Grundmodeller i forskellige Størrelser fra 40 eller 42—56 eller 58 Cent. halve Overvidde, kan man ved at benytte disse som Grundlag, danne hvilken som helst Façon man ønsker: Uniforms, eenradet eller toradet, kort eller langt Schawl, Staabryst (uden Krave) o. s. v. saaledes som fremstillet er paa Tabel 26, Fig. 92—102 i det proportionale System og forklaret i Texten over samme.

Haves nu en Overvidde som falder imellem de Modeller som haves, vælger man den af disse som egner sig bedst, saavel i Vidde som Længdemaal og tillægger da det manglende 1 Cent. i Overvidden, eller hvis man

har valgt den større, da trække 1 Cent. fra dennes Overvidde. Men selvfølgelig er det absolut nødvendigt at have en til hver Forstykkemodel svarende Rygmodel, uden hvilket man ikke tør vente sig et fyldestgørende Resultat; men naar de her beskrevne Hensyn tages, kan man spare den Uleilighed at prøve, uden at risikere Forpasning.

Tabel 15. Figur 49—55.

I Figur 49 fremstilles et Par vide Benklæder, for en Person, som gaaende og staaende, stiller sine Fødder saaledes som Figur 51 viser. For en saadan Fodstilling maa Ydersømmen (Sidesømmen) stilles længere frem end til en regelret Stilling, saaledes som Figur 50, da Sidesømmen ellers vil komme til at ligge for langt tilbage, hvoraf igjen følger, at Skridtsømmen træder for langt frem, hvilket tager sig endnu slettere ud, end om Ydersømmen træder for langt frem. For at construere et Par velpassende Benklæder for en saadan Fodstilling, som i Figur 51 er forestillet, stilles Bagbuxens Sidesøm 2 à 3 Cent. fjernere fra Aplomblinien end naar Fodstillingen er regelret (see Puncterne *b* og *bb*). Som Følge heraf bliver Bagbuxens Skridtsøm ført fra Knæet nedad næsten ind til Forbuxens. Bagbuxens manglende Vidde over Knæet sættes til ved Sidesømmen, hvorved Benklæderne har faaet den rigtige Aplomb for nævnte Fodstilling.

I Almindelighed maaler man blot høire Laarvidde og giver ved Optegning og Tilskjæring, venstre Forbuxens Skridtspids: 2, $2\frac{1}{2}$ à 3 Cent. Tillæg; men der gives Tilfælde, hvor venstre Laarvidde skal være 4 à 5 Cent. større end høire. I saadant Tilfælde bliver det nødvendigt at maale saavel venstre som høire Laar. Naar en saa stor Forskel paa Laarvidde er tilstede, vilde det være uheldigt at tilføre Forbuxen det hele Tillæg, thi derved vilde Skridtet faa en uheldig og slet passende Form. Det høieste der kan tillægges Forbuxens Skridtspids er 3 Centimeter, hvorfor de manglende 1 à 2 Centimeter maa tillægges Bagbuxens venstre Skridt, saaledes som foreliggende Figur viser. For snævre Benklæder maa de her beskrevne Forhold særlig iagttages.

Figur 52—55 fremstiller en Paletot efter den i 1890—91 herskende Mode.

Figur 52. Ryggen er her stillet noget bredere i Taille- og Sædeparti, end de tilsluttende Paletot. Iøvrigt er den optegnet efter det anthropotrigonometriske System, hvilket alt tidligere er forklaret over Tabel 9 og 10.

Figur 53. Forstykket har ingen Keisersnit. Sidesømmen er holdt mere lige end tidligere saa at den ikke slutter tæt til Taillen; men dog let markerer denne. Sidehøide, Avancement, Armhuldsdybde, Skulderhøide og Forlængde er udført efter det anthropotrigonometriske System. Klappens Omfald er holdt noget længere end tidligere var Mode.

Kraven, Figur 55, er holdt noget bredere: Staa-kraven ca. 4 Centimeter høi og Omfaldskraven $4\frac{1}{2}$ Centimeter bred.

Figur 54. Ærmet, egner sig for en Person med høit og fyldigt Bryst og ret Holdning, idet, at Kuglen er stillet noget høiere og dertil mere fremad, hvilket en saadan Legemsform og Holdning betinger. De øvrige Stillingspuncter ere uforandrede de samme, som alt er forklaret over Tabel 11, Figur 35 i det proportionale System.

Til Slutning gives en Tillægstavle med Afbildning af de forskellige Maaleapparater, som maa anvendes ved Maaltagning i det anthropotrigonometriske System, med Forklaring over disses Construction og deres Anbringelse under Maaltagningen.

Figur 1. Anthropometer (Nr. 1), anbringes med Fligen *B* under høire Arm og med Fligen *A* tæt foran Armen. Det er af Vigtighed, at det stilles saa lodret som vel muligt, da dets Stilling har stor Indflydelse paa de Maal som udgaaer derfra. Ved Hjælp af det paa samme anbragte Lod, er man istand til at kunne stille det lodret, paa det nærmeste. Anthropometeret maa stilles tæt op under Armen, men dog ikke saa tæt op, at det generer, thi da vil Armhuldsdybden blive for kort og Frakken derved genere i Armhullet. Paa Apparatet er anbragt en Staal-fjeder, med hvilken det kan forlænges eller forkortes efter den tilstedeværende Sicehøide — det vil sige Afstanden fra Armhullet til Hoften. Faa Fjederens nederste Ende er anbragt en Sadel, hvori Taillebæltet anbringes (see Pct. *f*). For at denne Fjeder, som har sin lodrette Løbebane, ikke skal glide op eller ned og derved angive falsk Sidehøide, er der ved Pct. *d* anbragt en Skrue, som tjener som Stopper. Paa Pct. *C*, Centralpunctet er anbragt en lille Knap, hvorpaa Maalbaandets Øsken heftes (see Figur 5). Ved Pct. *e* er ligeledes anbragt en lille Knap, paa hvilken Loddet anbringes. Ved Pct. *A* er anbragt i Fligen en Øsken, hvori fastgjøres et Gummibaand af ca. 7 Millimeters Brede, og ligesaa

anbringes et i Fligen *B*. Disse Gummibaand forsynes med Spænder, saaledes at de kan forkortes eller forlænges efter de forhaandenværende Forhold. Disse Gummibaand have i den Løkke, som dannes udenfor Spændet, en løst løbende Krog. Ved Anthropometerets Paasætning føres Gummibaandet fra *A* over Axelen, bag om Halsen ned foran venstre Arm, hvor det sammenføies ved Krogene med det Baand som udgaaer fra *B* og føres ind under venstre Arm.

Figur 2. Anthropometer (Nr. 2), anvendes kun, naar vedkommende Person er skjæv eller har en Pukkel enten paa høire eller venstre Skulderparti. Det stilles da paa venstre Side, lodret og paa samme Maade som Anthropometer Nr. 1 og sættes i Forbindelse med dette ved Gummibaandene, saaledes at det fra *A* udgaaende, føres over Axelen bag om Halsen og hefter dets Krog i det ved *A* anbragte Hul i Nr. 2, som er stillet foran venstre Arm. Ligeledes føres Baandet som udgaaer fra *B* ind under venstre Arm, hvor dets Krog heftes i det ved *B* anbragte Hul. Den lodrette Stang, forsynet med Saddelen *f*, hvori Taillebæltet lægges, er ligesom Fjederen paa Anthropometer Nr. 1 transportabel, saaledes at den kan stilles høiere eller lavere efter den tilstedeværende Sidehøide. Et Lod er ligeledes anbragt paa dette, for at kunne stille Apparatet lodret. Et Maalbaand med Øsken som Figur 5 viser, anbringes paa den ved Centralpunktet *C* anbragte Skrue, som tillige tjener som Stopper for Stangen. Med dette Maalbaand, som altsaa udgaaer fra Centralpunktet, ligesom det paa høire Side anbragte, gjentages der de samme Maal som tages paa høire Sideparti, og umiddelbart efter disse.

Figur 3. Rygdelingslinialen bestaaer af en Staal-fjeder, forsynet med en Skyder af Messing see Pct. *C*, som stilles i Høide med Armhullet og saaledes deler den naturlige Taillelængde i tvende Dele, nemlig: Sidehøide og Ryghøide. Forneden findes ligeledes en Skyder, forsynet med en lille Tap eller Stift, hvorpaa den i Taillebæltets Midte anbragte Øsken hæftes og saaledes stilles i det naturlige Taillepunct. Foroven ved Pct. *A* findes paa Undersiden en fin naalespids Krog med hvilken Linialen hæftes fast under Kraven.

Naar denne Linial er anbragt saaledes, at den baade foroven og forneden ligger nøiagtig over Ryggens Midtesøm, viser den paa Ryghøidepartiet, Forskjellen mellem høire og venstre Rygbrede. Avancementet maa-

les baade paa høire og venstre Parti til den paa Linialens Midte anbragte Stribe, hvorved haves Forskjellen mellem høire og venstre Avancement.

Det er en bekjendt Sag, at Ryggens Midtesøm altid træder til den Side, hvor Skulderen er størst og altsaa ikke giver noget paalideligt Maalepunct, hvad derimod en saadan Linial, rigtig og nøiagtig anbragt giver, hvilket er af stor Vigtighed, fordi det ene Maal, eller rettere alle Maal staa i Forbindelse med hinanden.

Figur 6. Saddelen, seet fra Siden, maa helst passe efter Taillebæltets Brede.

Figur 4. Skridtmaaleren er af samme Construction som Nr. 2, naar Lod og Stang er aftaget.

Ved Pct. *d* er i den horizontale Retning anbragt en Knap, paa hvilken Maalbaandets Øsken hæftes. Ved at bringe denne Skridtmaaler tæt op i Skridtet, haves i et Nu, et bestemt og aldeles paalideligt Skridtlængdemaal. Apparatet stilles saaledes ind, at Fligen *B* stilles tilbage og den fra Pct. *d* sig hævende Flig kommer fortil.

Den samme Tjeneste som Figur 4 yder til Benklædemaal, kan ogsaa haves af Anthropometer Nr. 2, naar Stang, Lod og Stangskruen i Centralpunktet *C* frtages og opbevares, indtil der haves Brug for disse. Paa den modsatte Side af hvor Stang og Lod er anbragt, findes som paa Figur 4, Pct. *d* en Knap til at hæfte Maalbaandet paa.

Da det heldigvis sjældnere forekommer, at der haves Brug for Anthropometer Nr. 2 til Maaltagning af Frakker, kan dette saaledes omdannes til at gjøre Tjeneste som Skridtmaaler til Benklæder, og altsaa spare Udgiften til en særskilt Skridtmaaler.

Figurerne Nr. 1, 2 og 4 er fremstillet i $\frac{2}{3}$ af virkelig Størrelse. Derimod er Figur 4, Rygdelingslinialen fremstillet i $\frac{1}{3}$ Størrelse. Dens Længde maa i fuld Størrelse være 52 à 54 Centimeter, for at kunne række den længste naturlige Taille, som for rundryggede og foroverbøiede Personer undertiden kan andrage ca. 50 Centimeter.

Anthropometer Nr. 1 med Maalbaand,	
Gummibaand med Spænder og	
Kroge, koster	8 Kr. 00 Øre
Anthropometer Nr. 2 med Maalbaand	5 » 00 »
Rygdelingslinialen	3 » 50 »

Skridtmaaleren Figur 4 med Maalbaand.	3 Kr. 50 Øre
Corporimetrisk Taillebælte med Suplering	4 » 50 »
Reductions-Schema, opklæbet paa Lærred og Pap i dertil indrettet poleret Træ- Etui med Laas	4 » 50 »

De smalle Maalbaand, ca. 8 à 9 Millimeters Brede
og 1 Meter, eller 100 Centimeters Længde, erholdes
alene hos mig à 25 Øre pr. Stk.

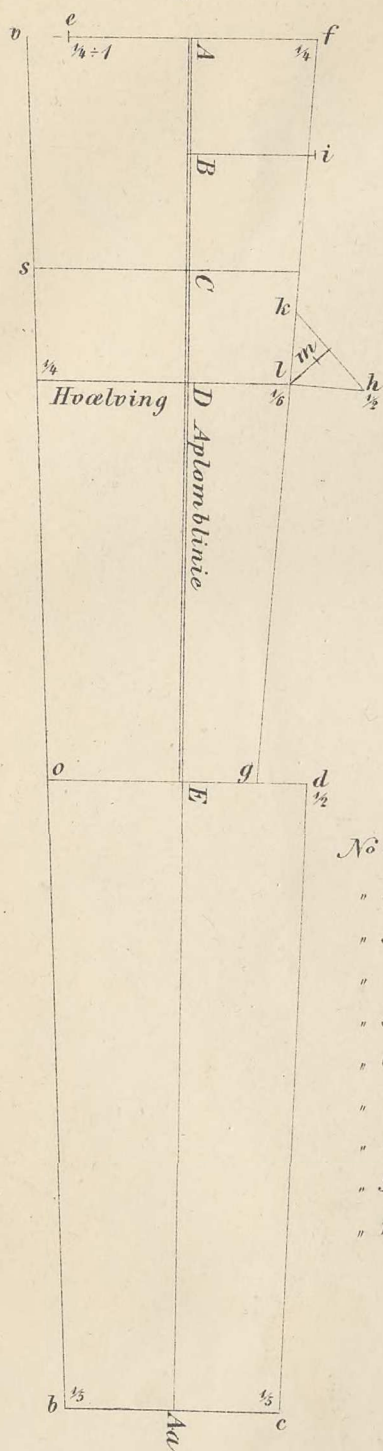
Honorar for et fuldstændigt Kursus i begge de heri
behandlede Systemer er 40 Kroner.

Da jeg af Mange er bleven anmodet om, at udgive Modeltegninger til Uniformer for Militair- og Embeds-
standen efter sidste Reglement, skal jeg herved meddele, at da det viser sig, at nærværende Værk har vundet de
ærede Fagmænds Interesse og Bifald, samt en ikke ringe Udbredelse, vil en saadan Udgave, som tillige vil omfatte
forskjellige Modeller for Livré- og Jagtcostumer, snarest blive iværksat og fremskyndet efter bedste Evne. Men da
jeg fornemlig maa passe min Forretning, bliver dette saaledes et Leilighedsarbejde, hvorfor jeg beder de ærede
Subskribenter eller Kjøbere af samme, at undskylde om det ikke skulde gaae saa hurtigt som ønsket.

Ærbødigst
S. Hansen.

TABEL I. Fig. 1&2.

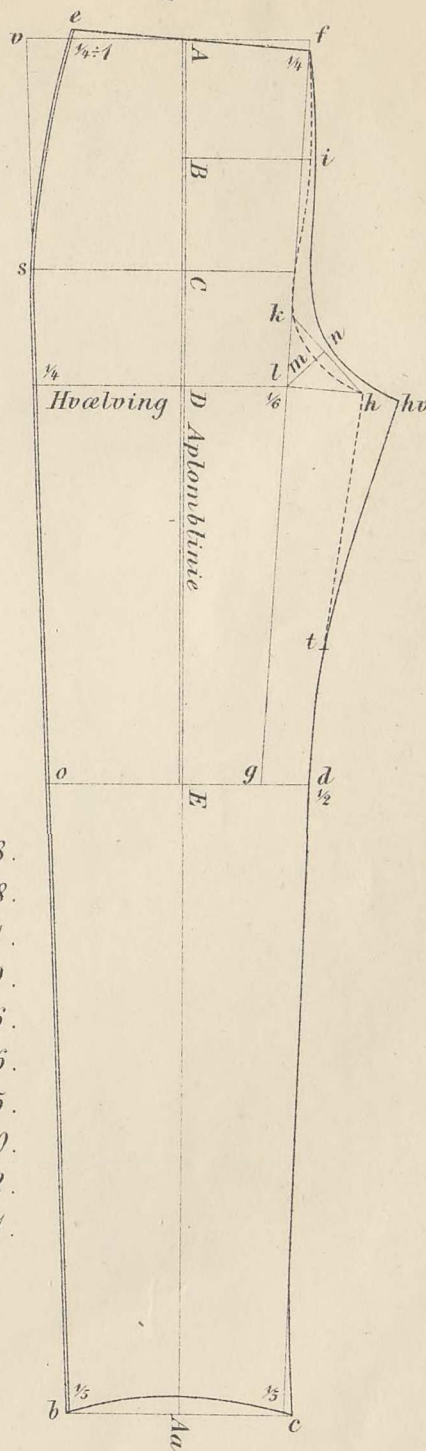
Fig. 1.

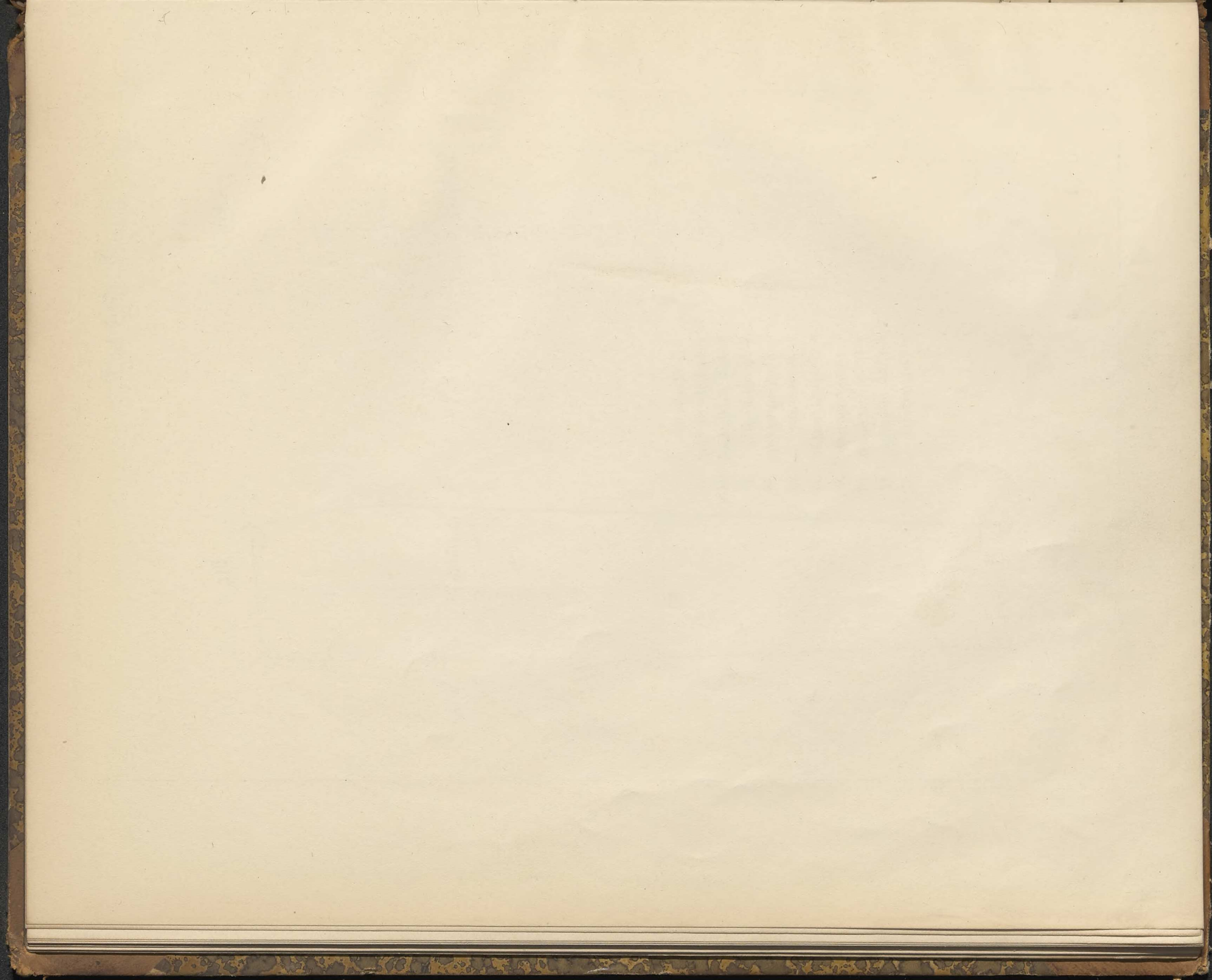

Maalene

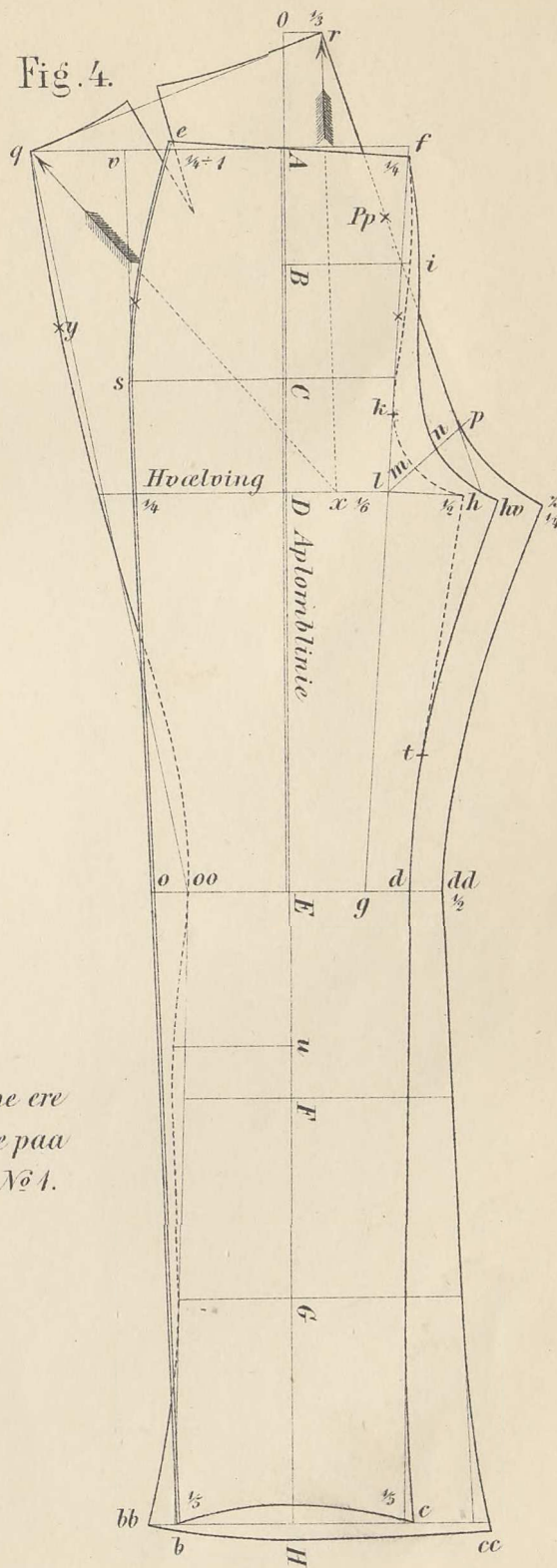
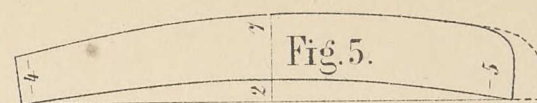
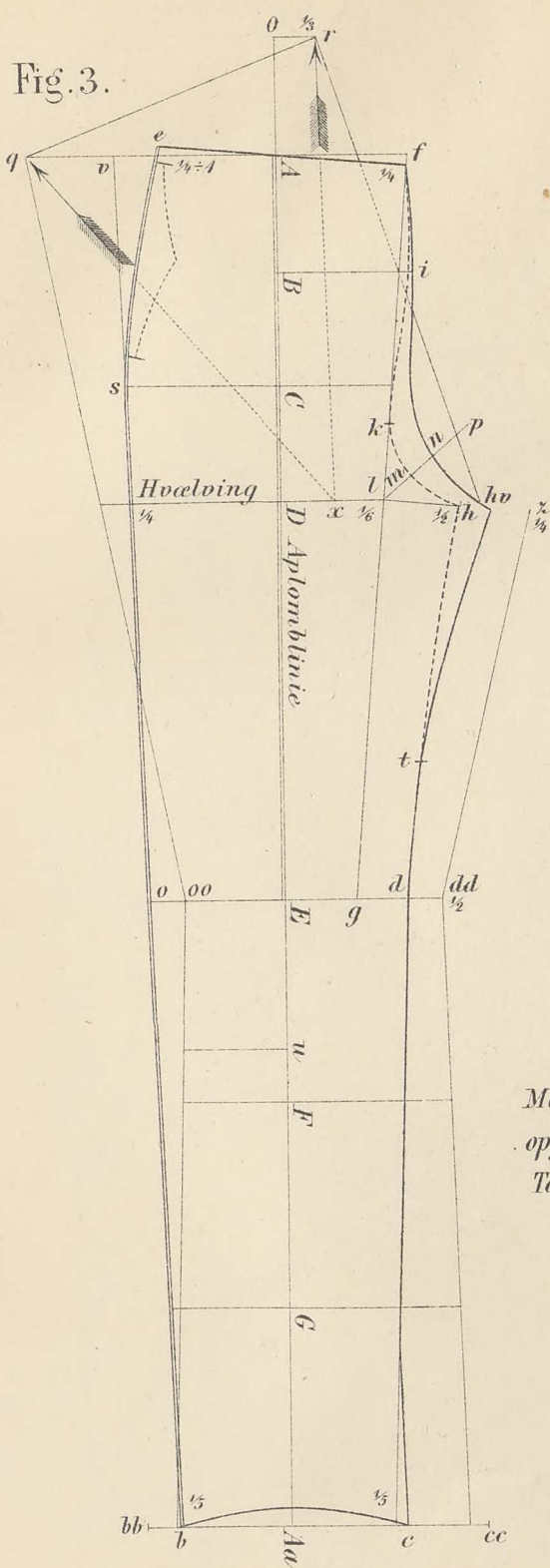
N ^o 1	Længde til Knæ	58.
" 2	hele Sidelængde	108.
" 3	Skridtlængde	81.
" 4	Linningvidde	39.
" 5	Hoftevidde	46.
" 6	Schinkelvidde	56.
" 7	stramt Knæmaal	35.
" 8	Vidde over Knæet	40.
" 9	Vidde forneden	42.
" 10	Fodstørrelse	57.

Fig. 2.

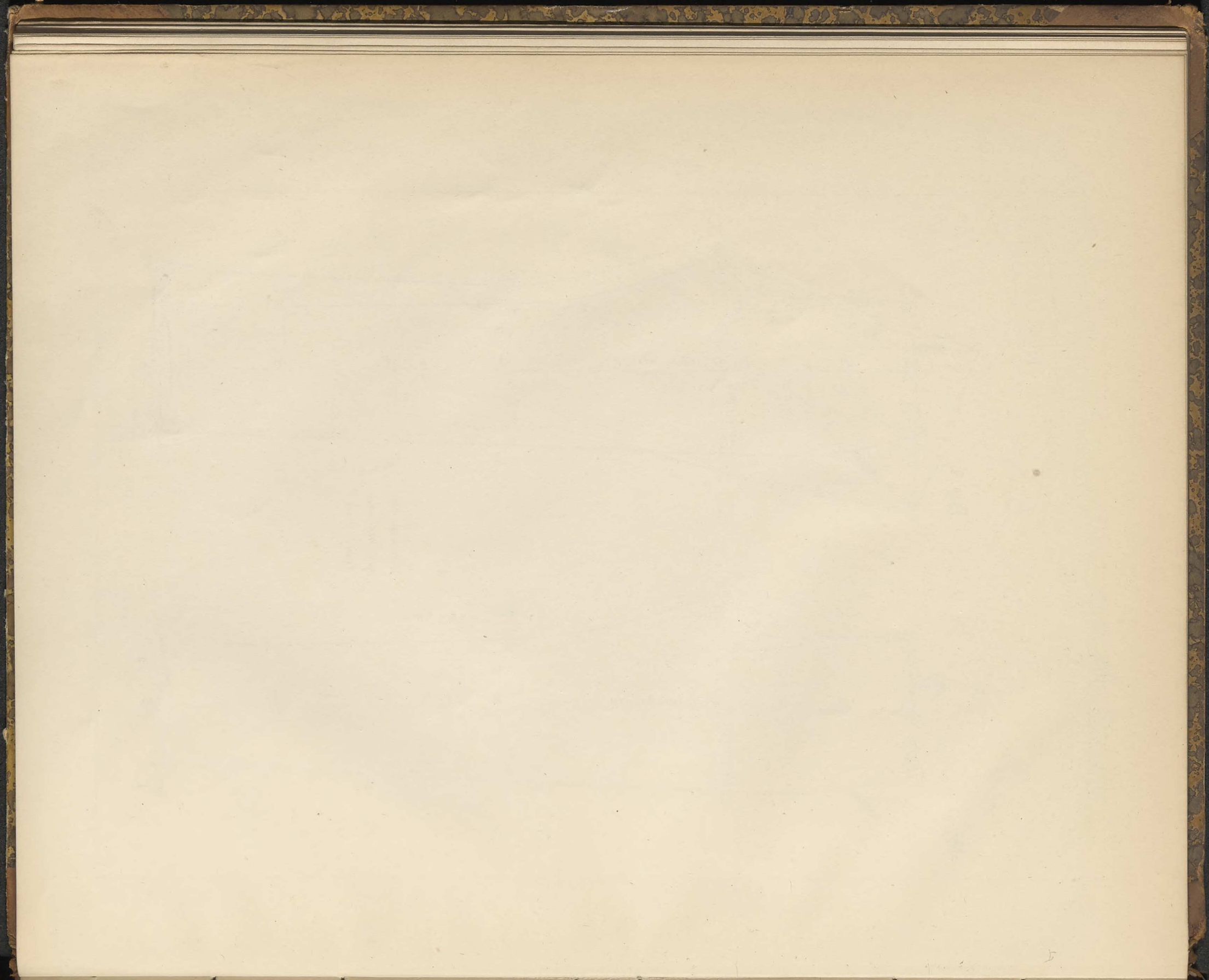

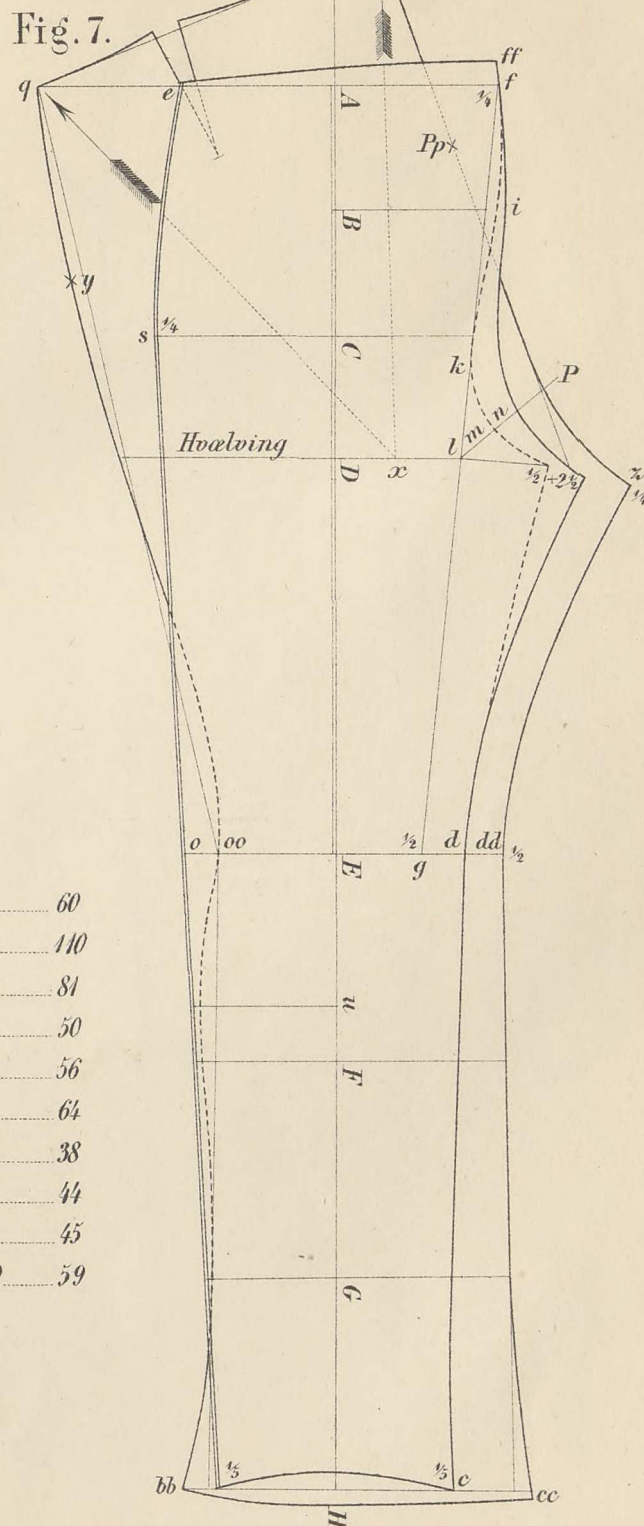
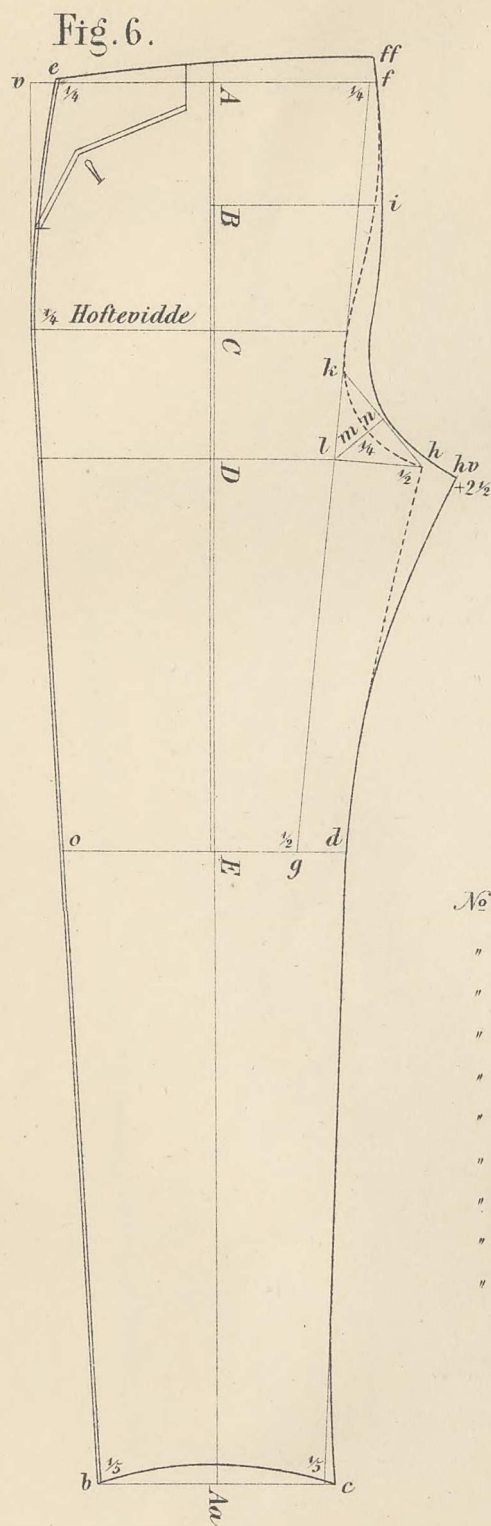
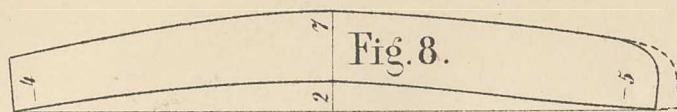
TABEL III. Fig. 3-5.

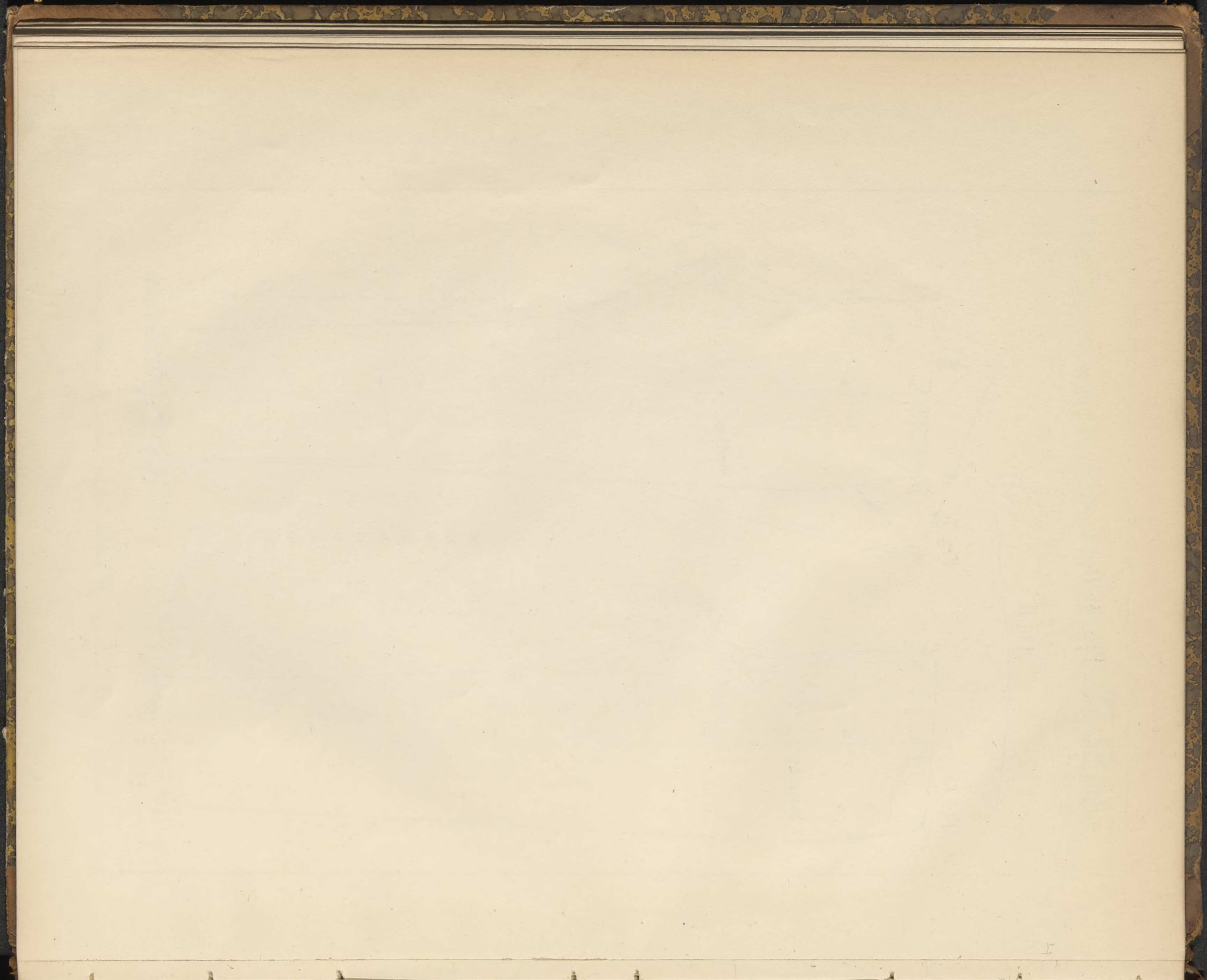
Maalene ere
opgiorte paa
Tabel N° 4.

TABEL III. Fig. 6-8.

N ^o 1	60
" 2	110
" 3	81
" 4	50
" 5	56
" 6	64
" 7	38
" 8	44
" 9	45
" 10	59

TABEL IV. Fig. 9-11.

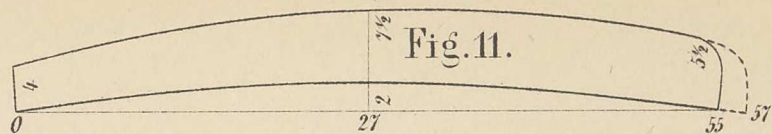

Fig. 9.

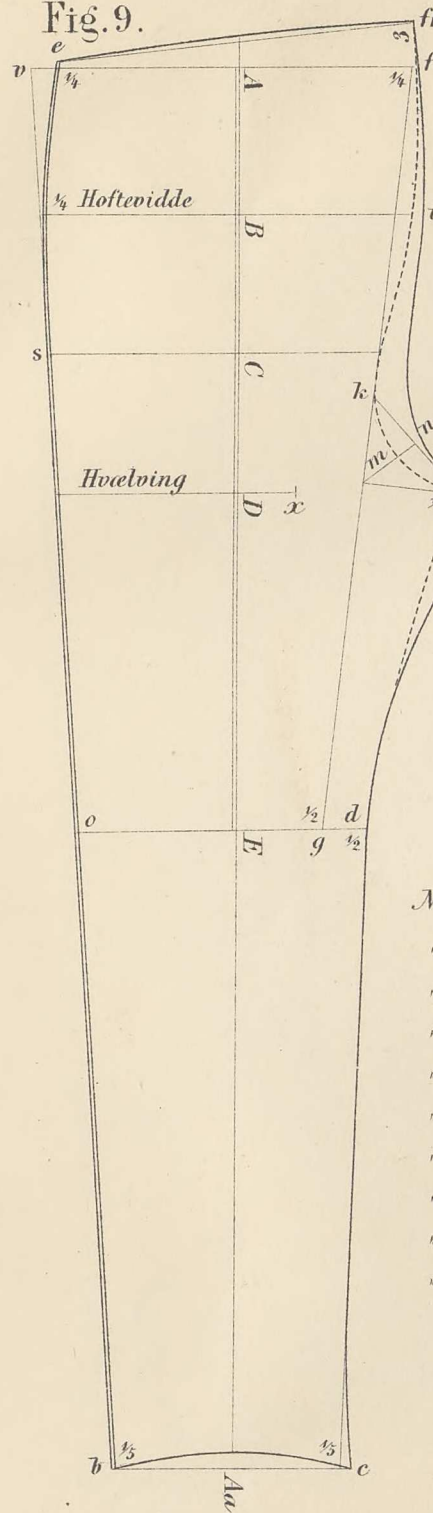
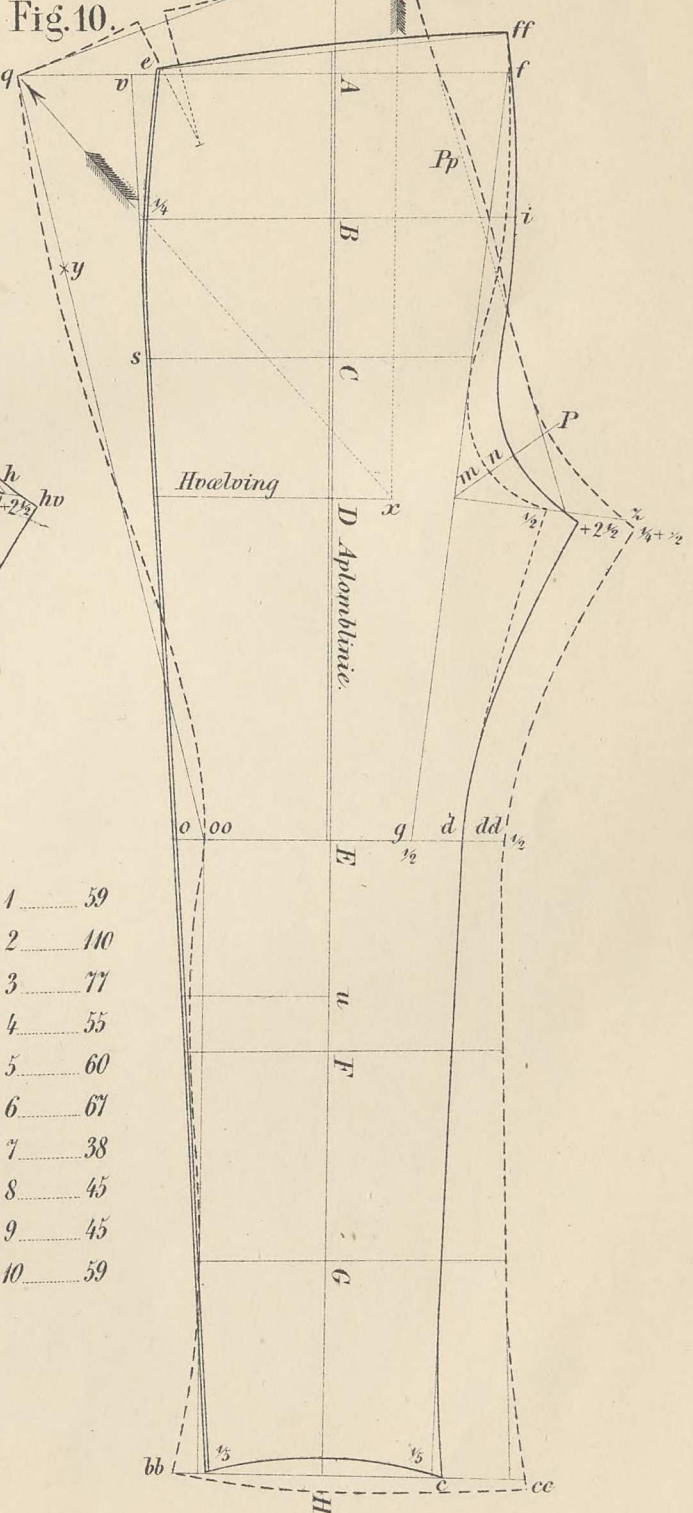
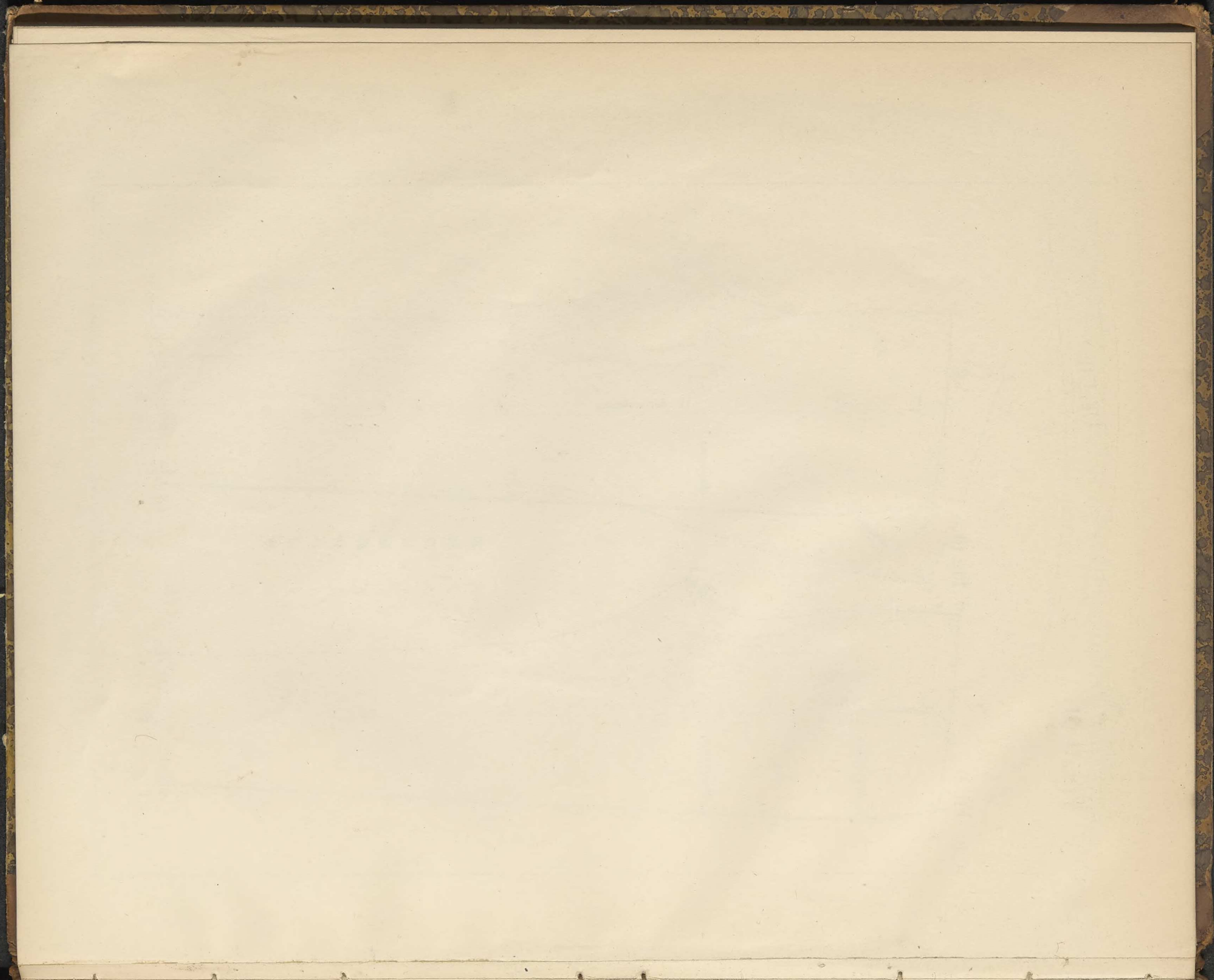

Fig. 10.

N ^o 1	59
" 2	110
" 3	77
" 4	55
" 5	60
" 6	67
" 7	38
" 8	45
" 9	45
" 10	59

TABEL V.
Fig. 12-14.

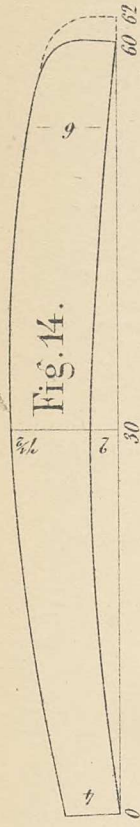

Fig. 12.

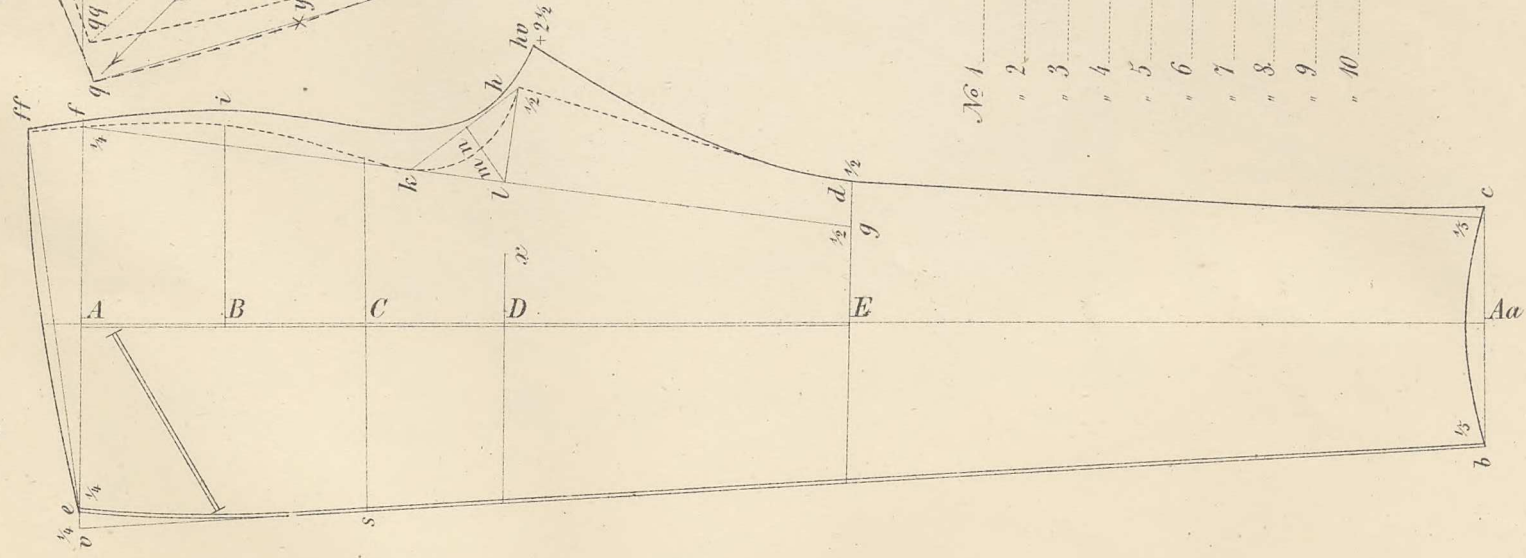
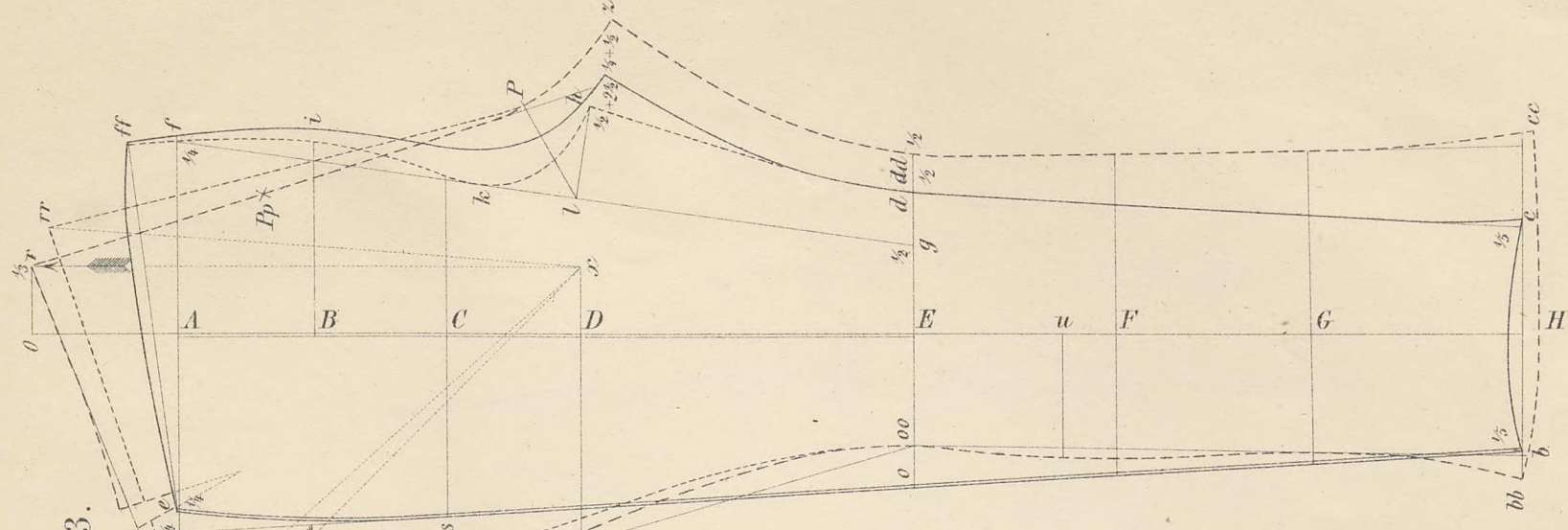

Fig. 13.

No. 1	60
" 2	110
" 3	77
" 4	60
" 5	64
" 6	69
" 7	40
" 8	47
" 9	47
" 10	60

TABEL VI. Fig. 15-17.

Maal Fig. 15.

No 1	39	No 6	55
" 2	100	" 7	36
" 3	74	" 8	38
" 4	38	" 9	31
" 5	16	" 10	23

Fig. 15.

Pantalons.

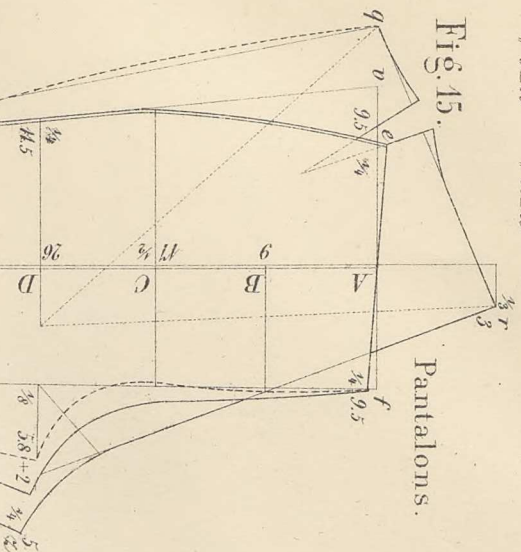

Fig. 16.

Knæ-Benklæder.

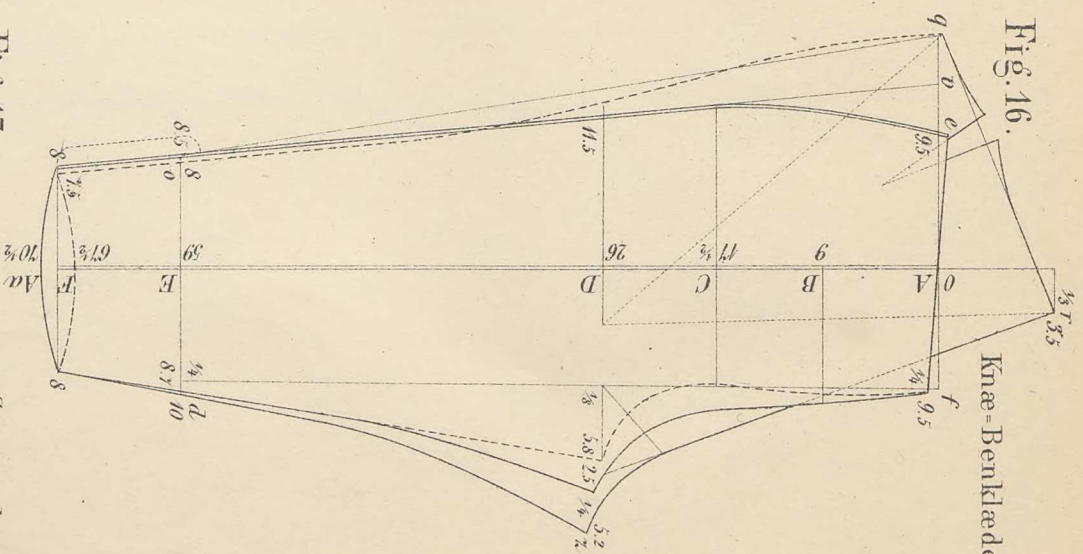
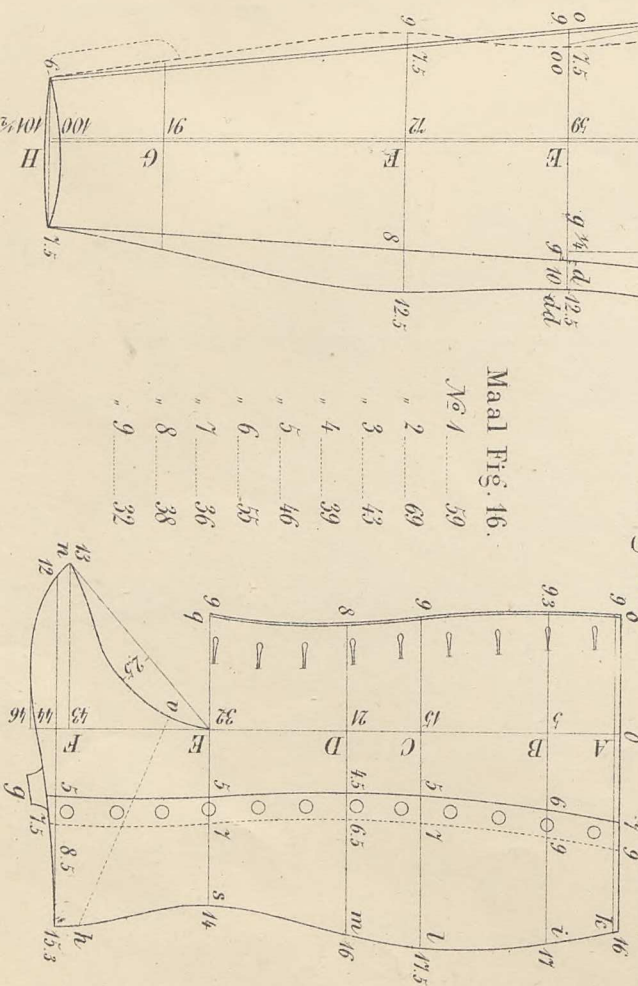

Fig. 17.

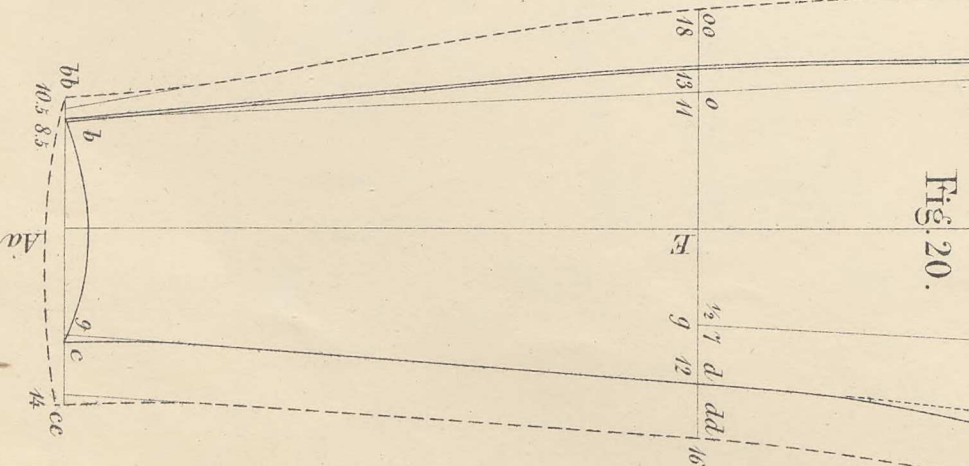
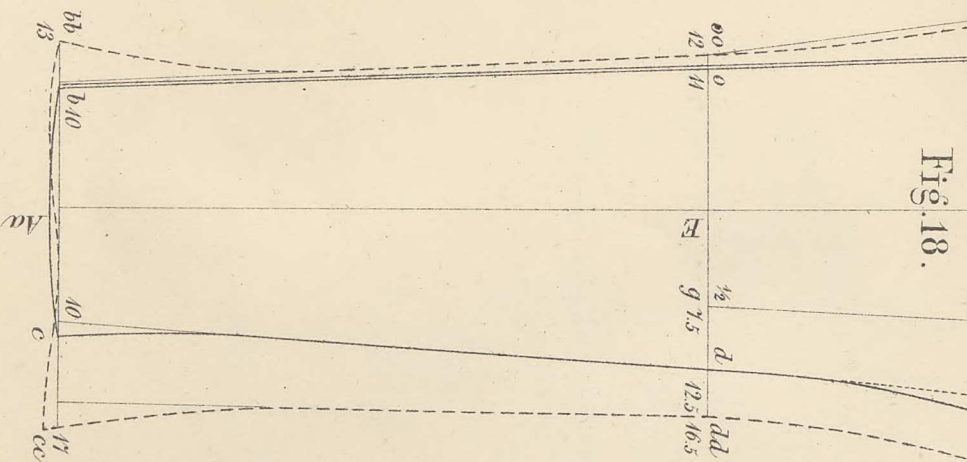
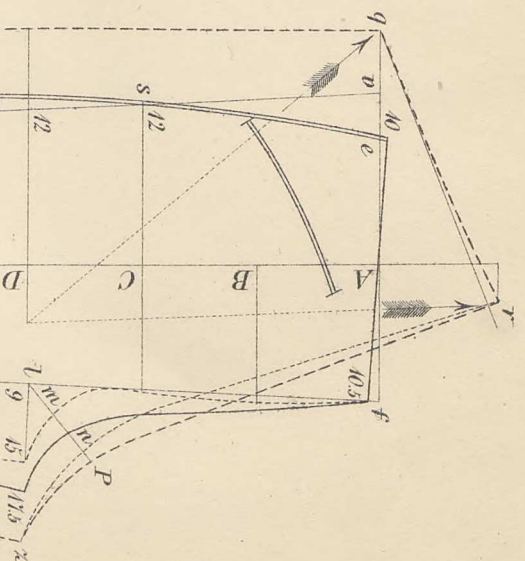
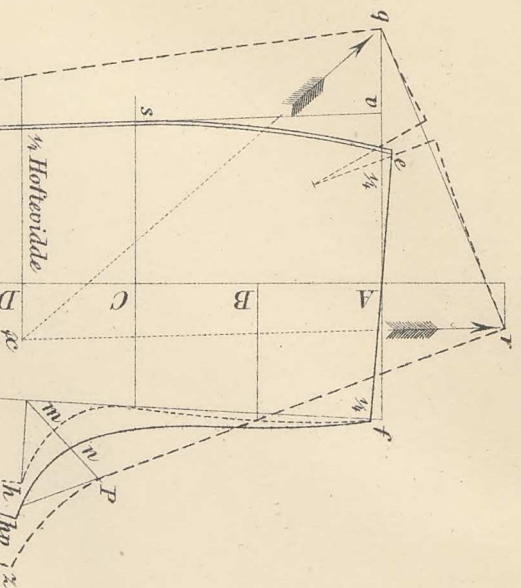
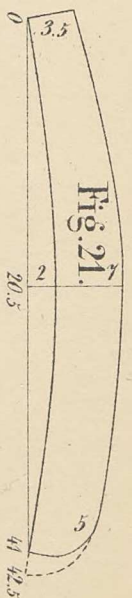
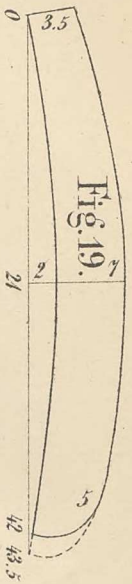
Gamasche.

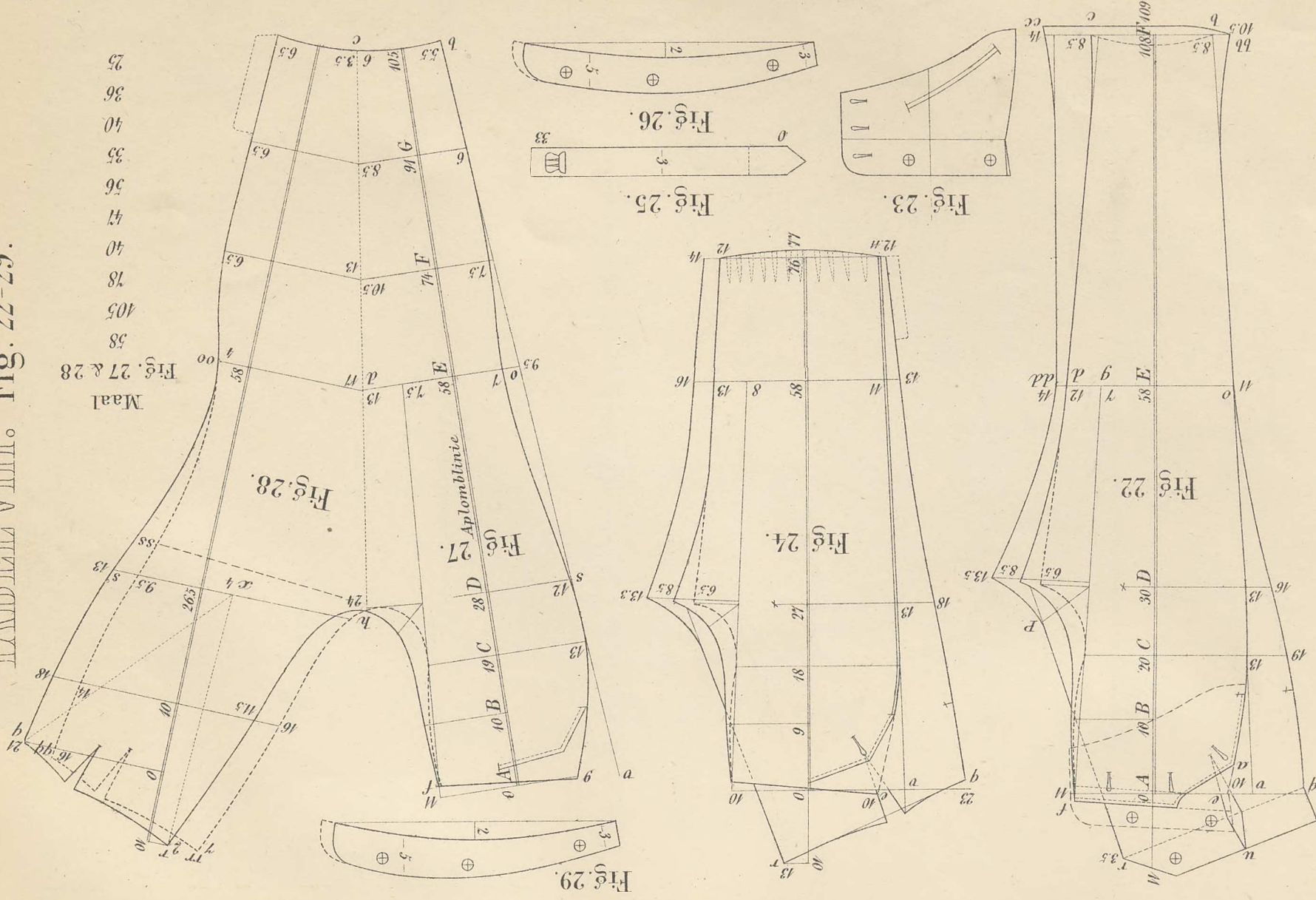
Maal Fig. 16.

No 1	59
" 2	69
" 3	43
" 4	39
" 5	46
" 6	55
" 7	36
" 8	38
" 9	32

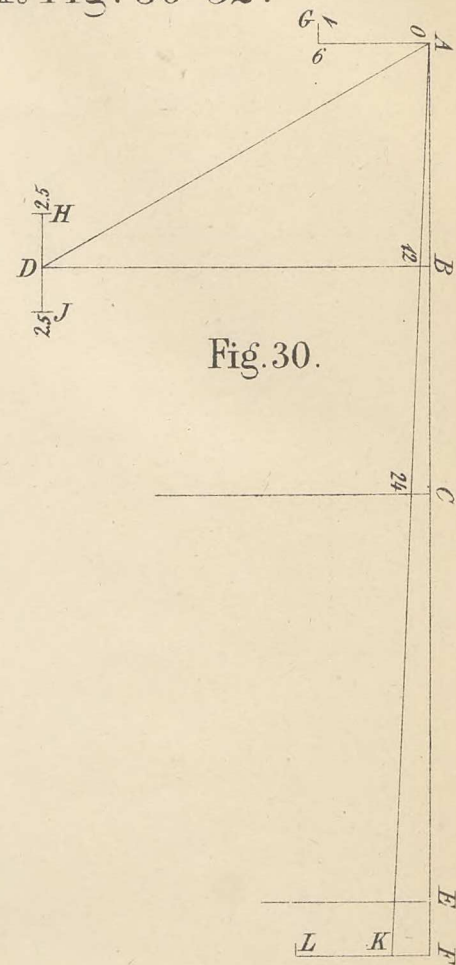
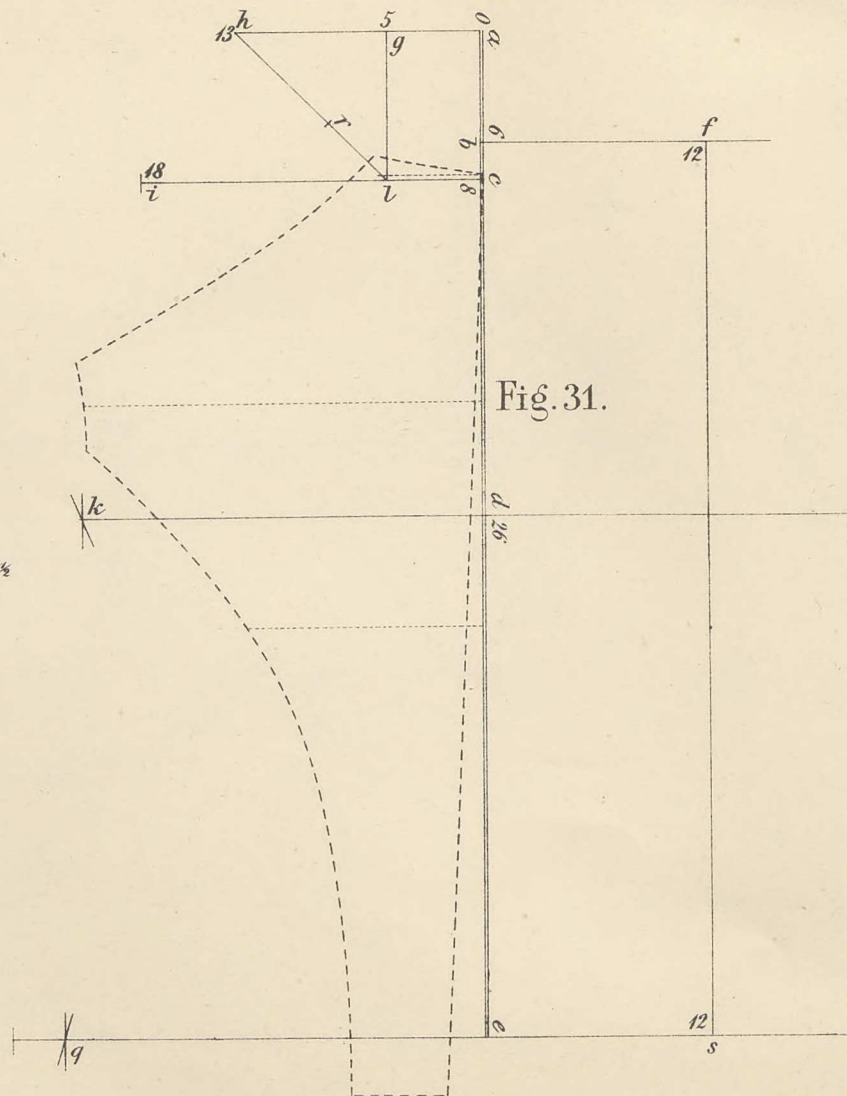
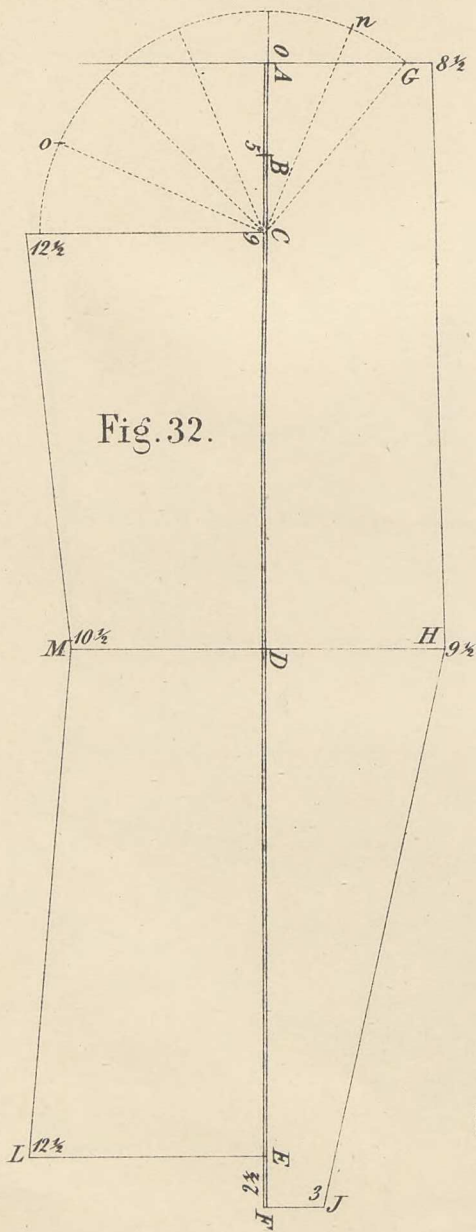
TABELE VIII. Fig. 18-21.

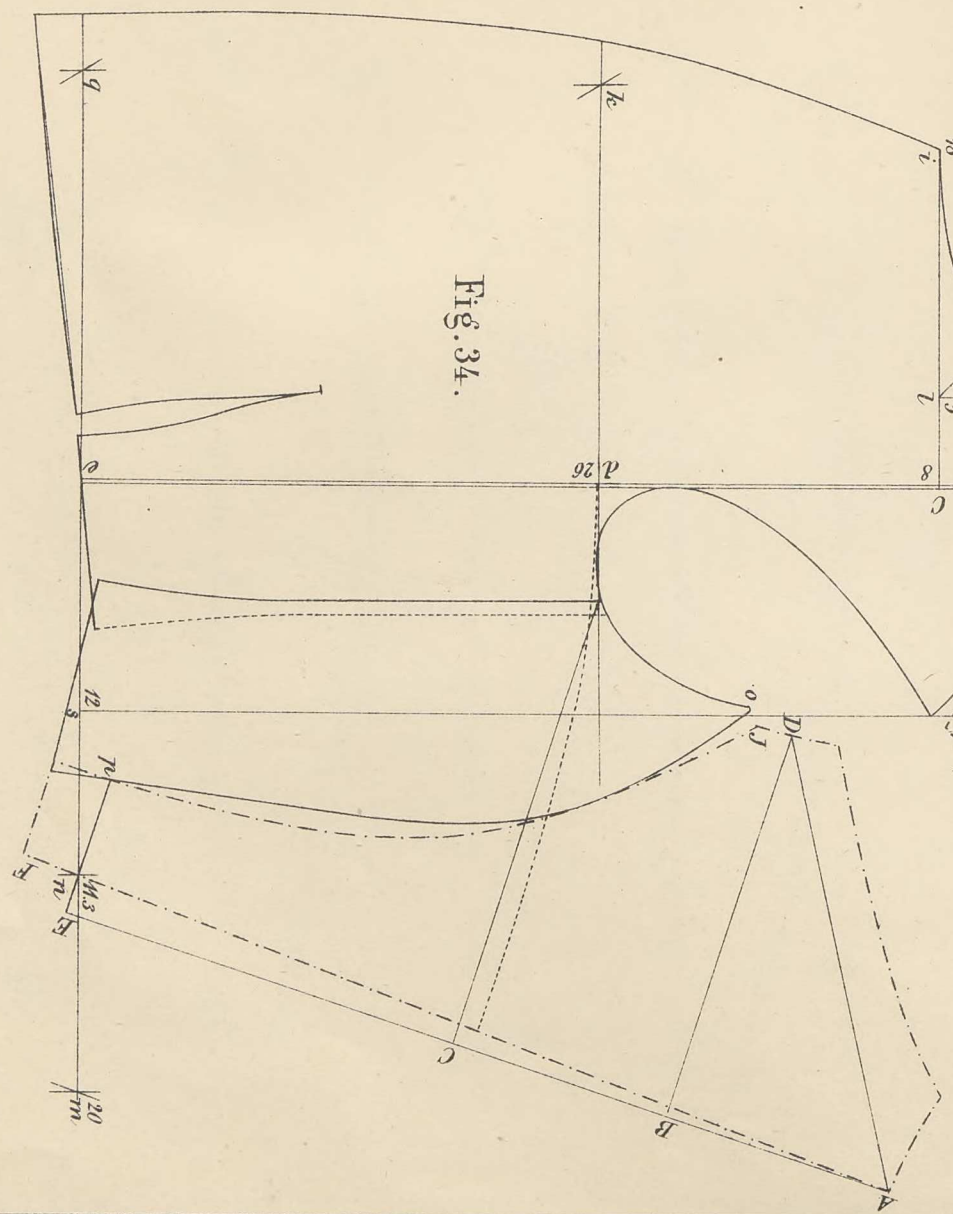
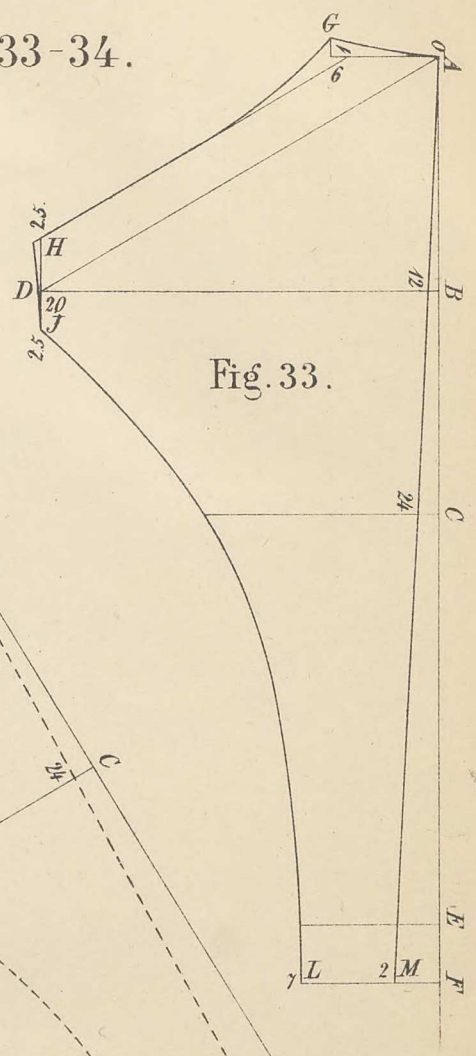
TABEL VIII. Fig. 22-29.

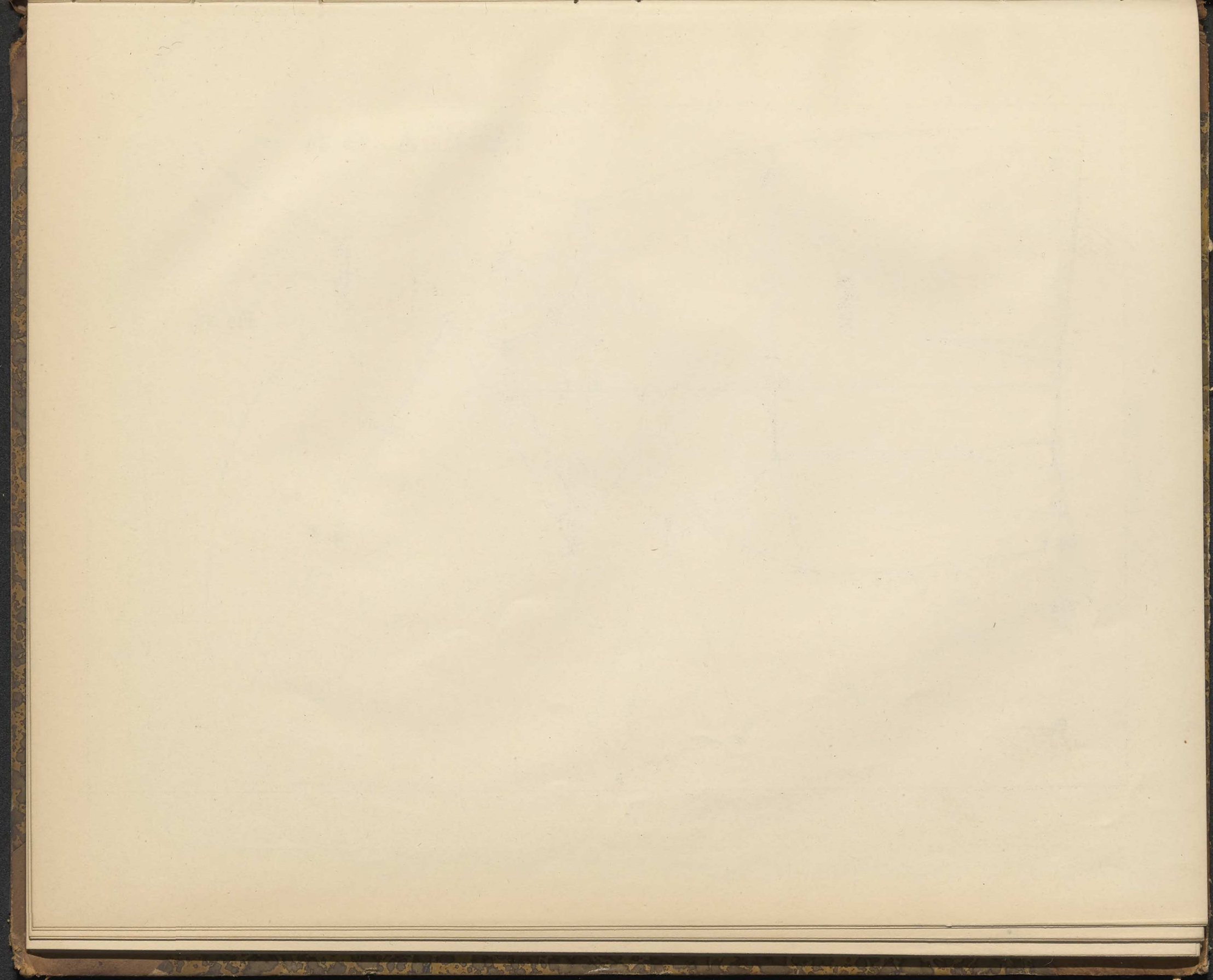

TABEL IX. Fig. 30-32.

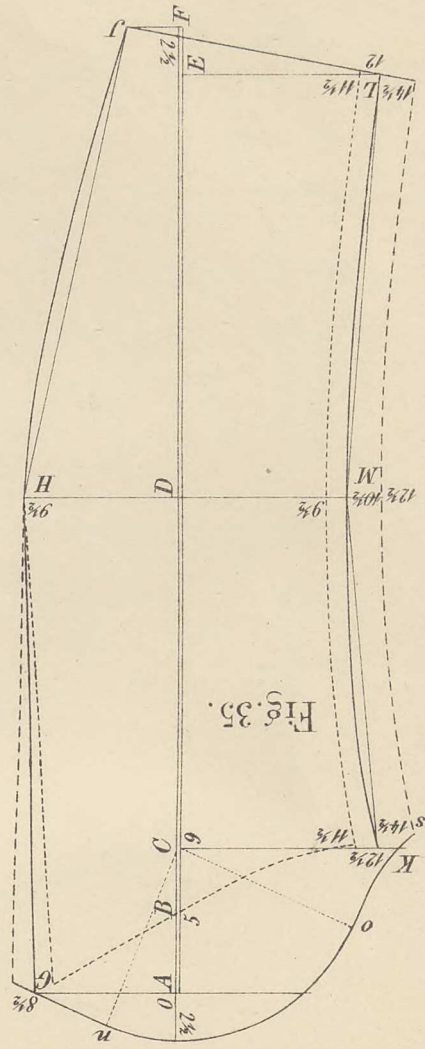
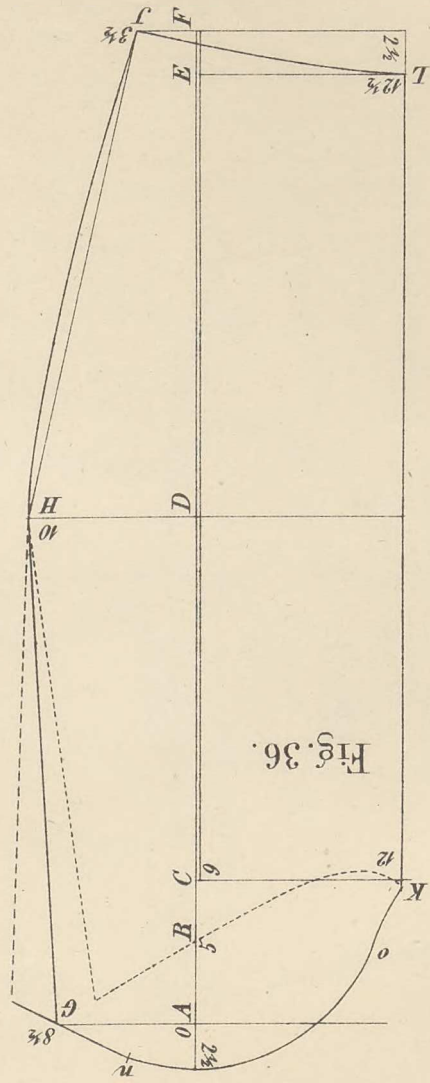
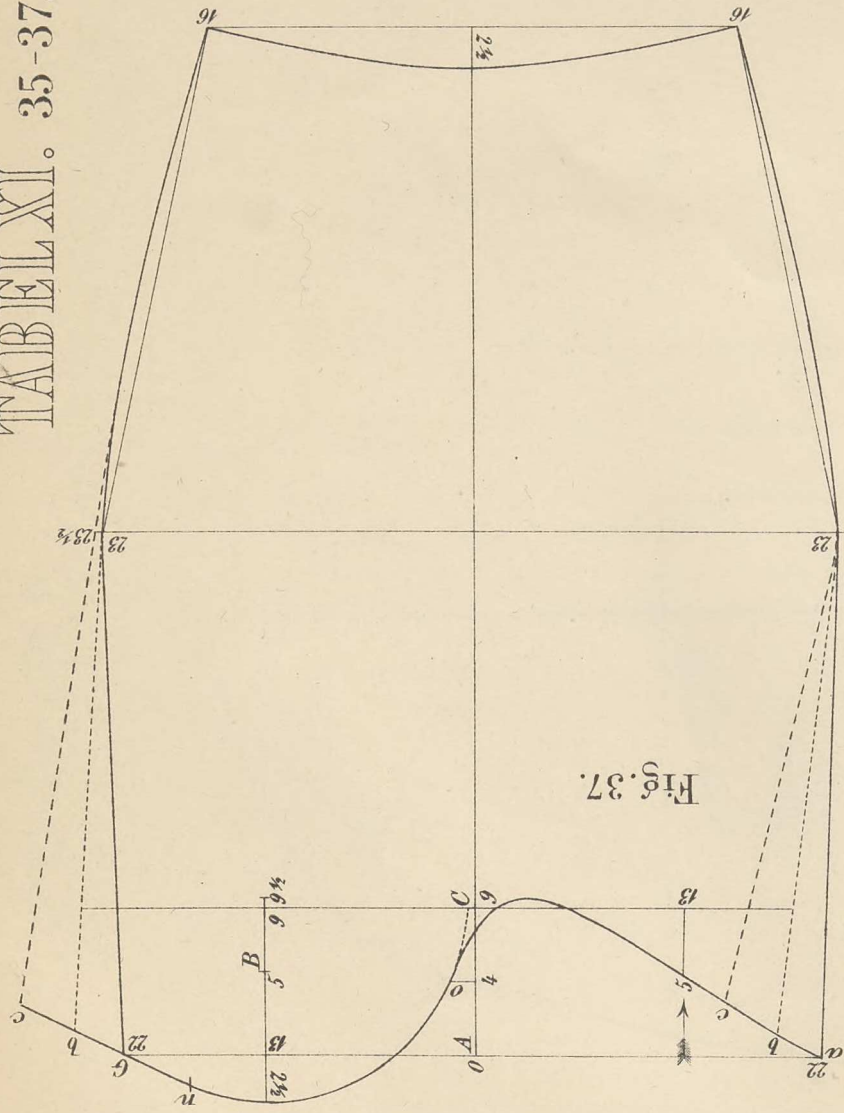

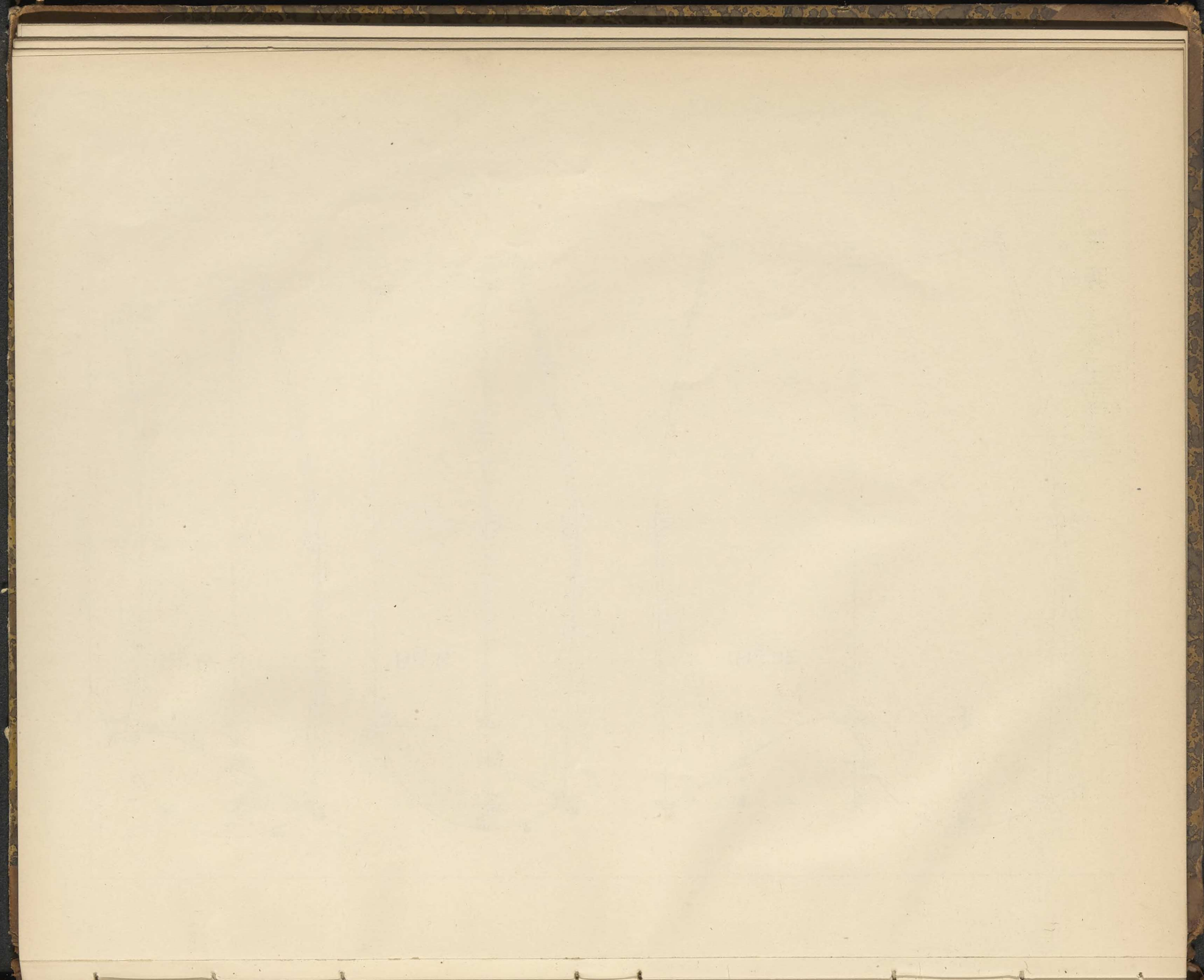
TABEL X. 33-34.

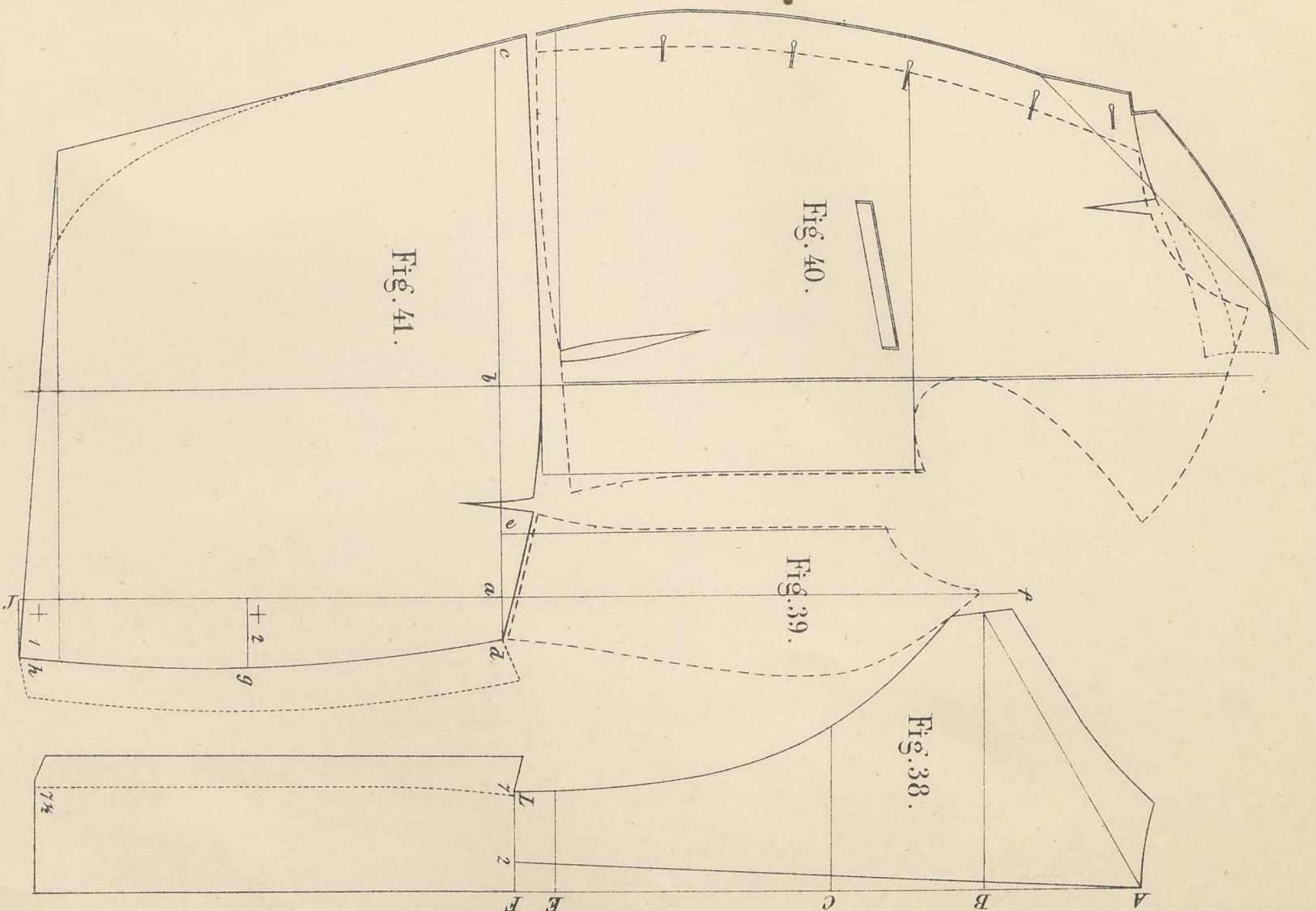

TABEL XI. 35-37.

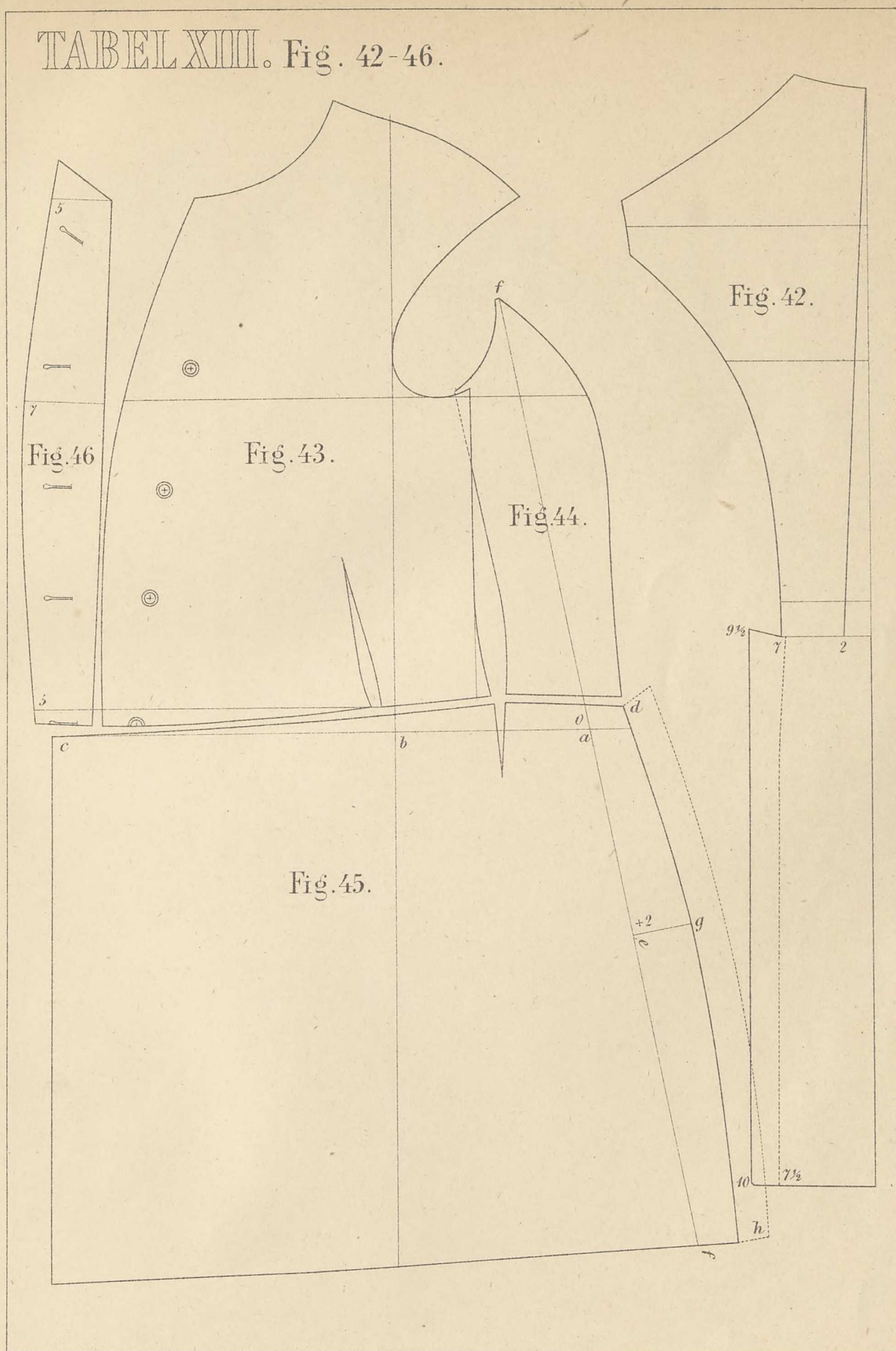

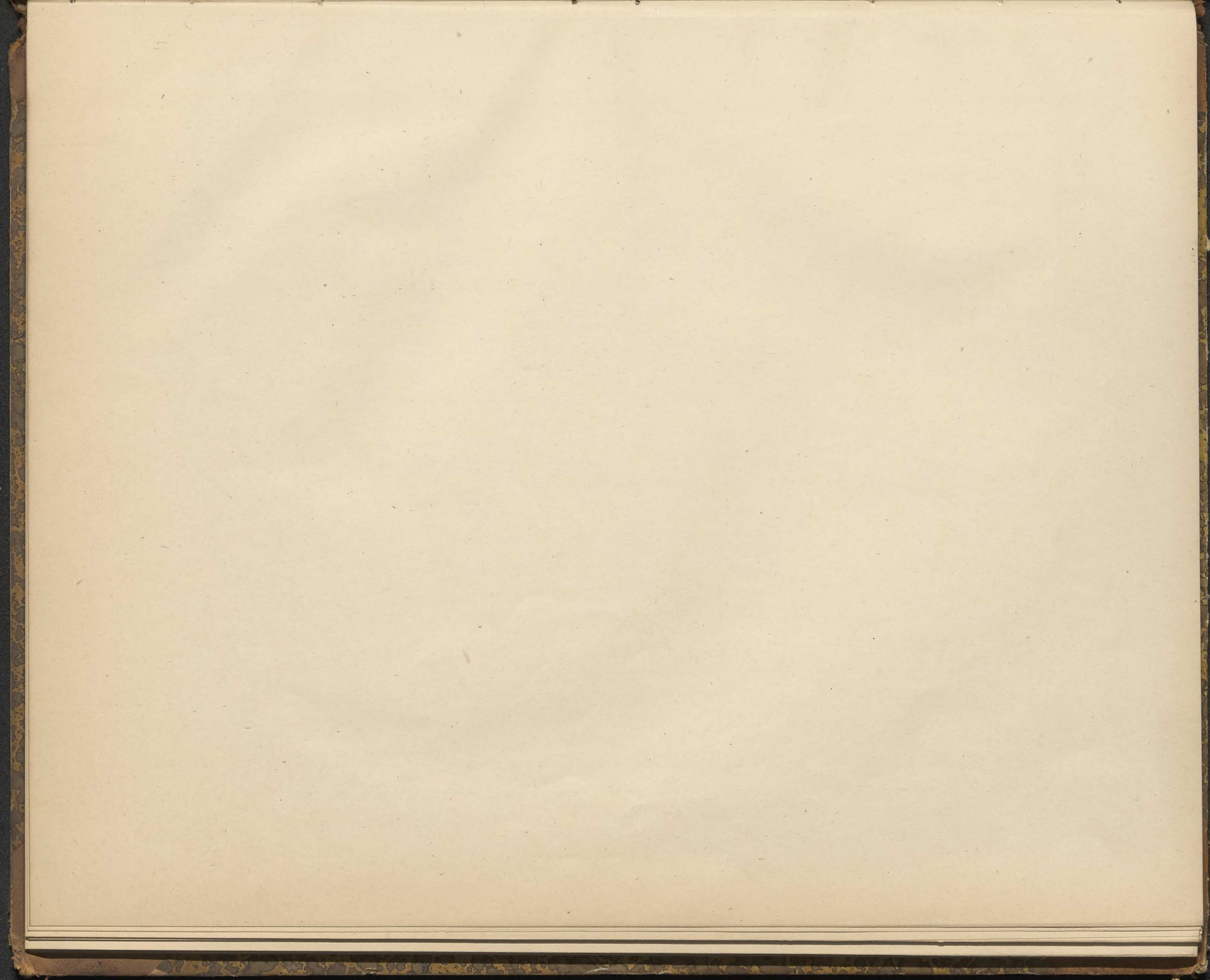

TABELE XIII. 38-41.

TABEL XIII. Fig. 42-46.

TABEL XIV. Fig. 47-52.

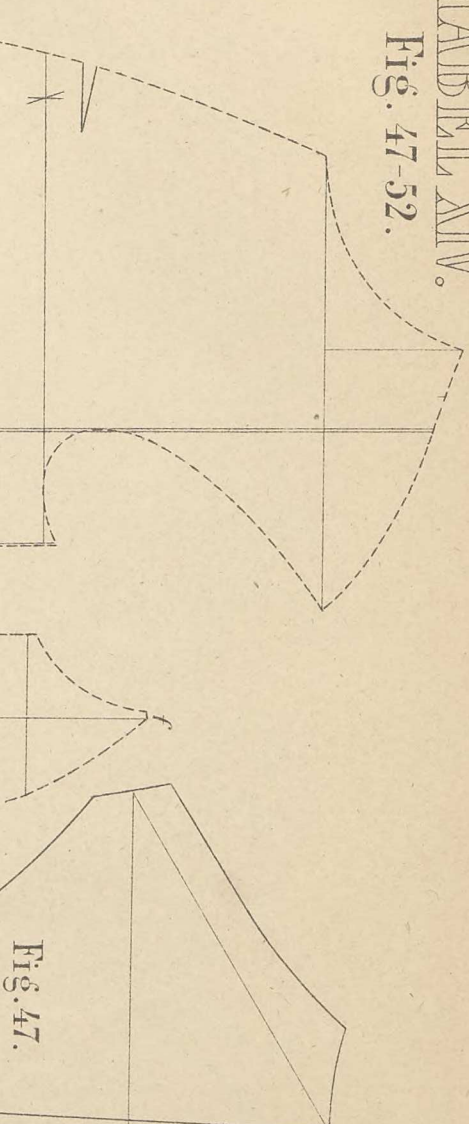

Fig. 47.

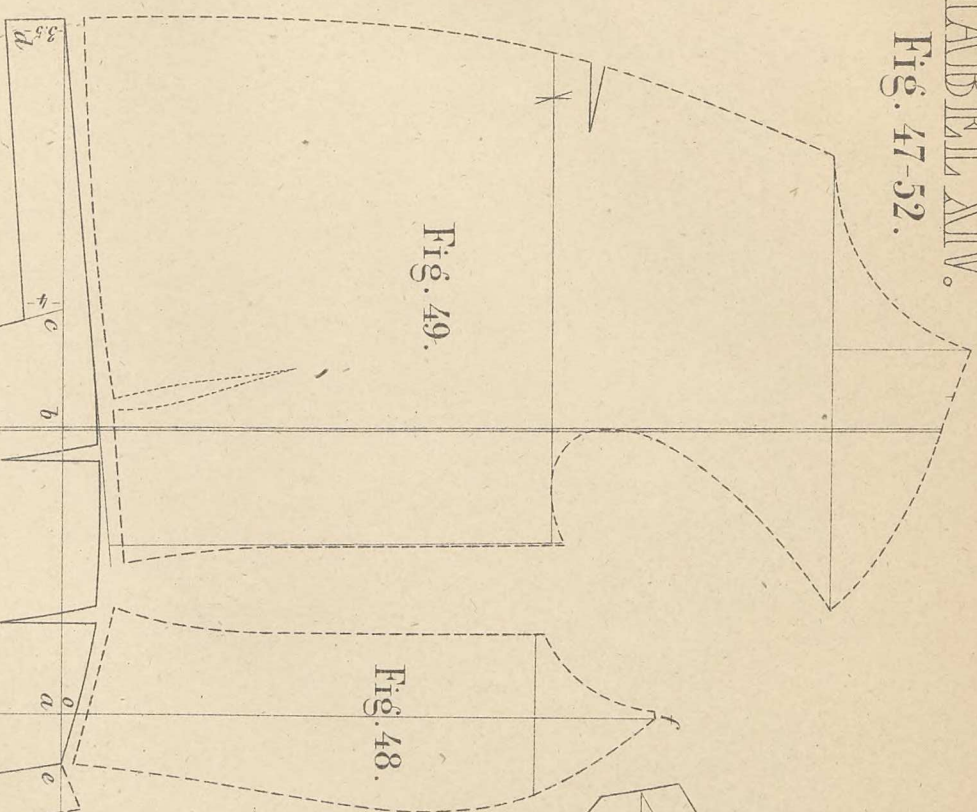

Fig. 48.

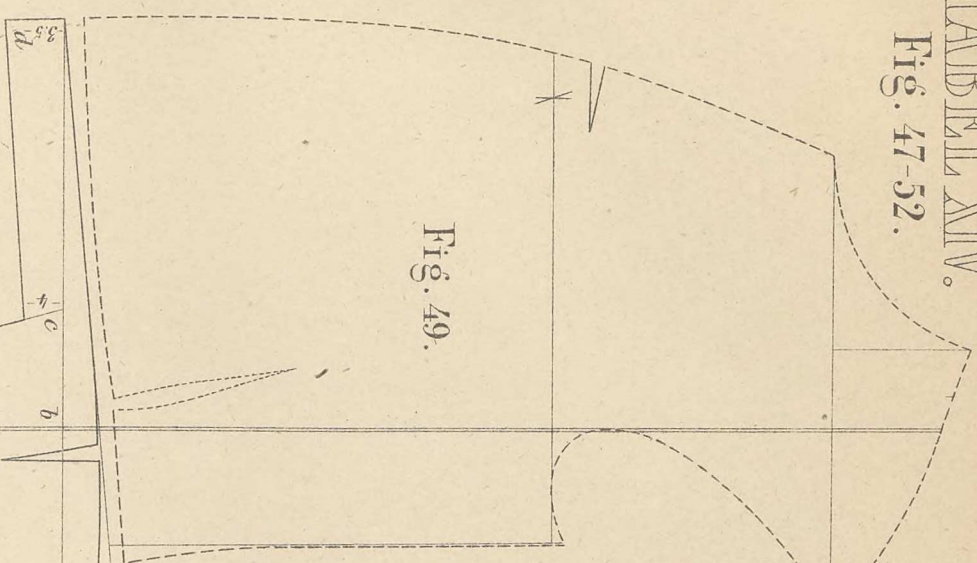

Fig. 49.

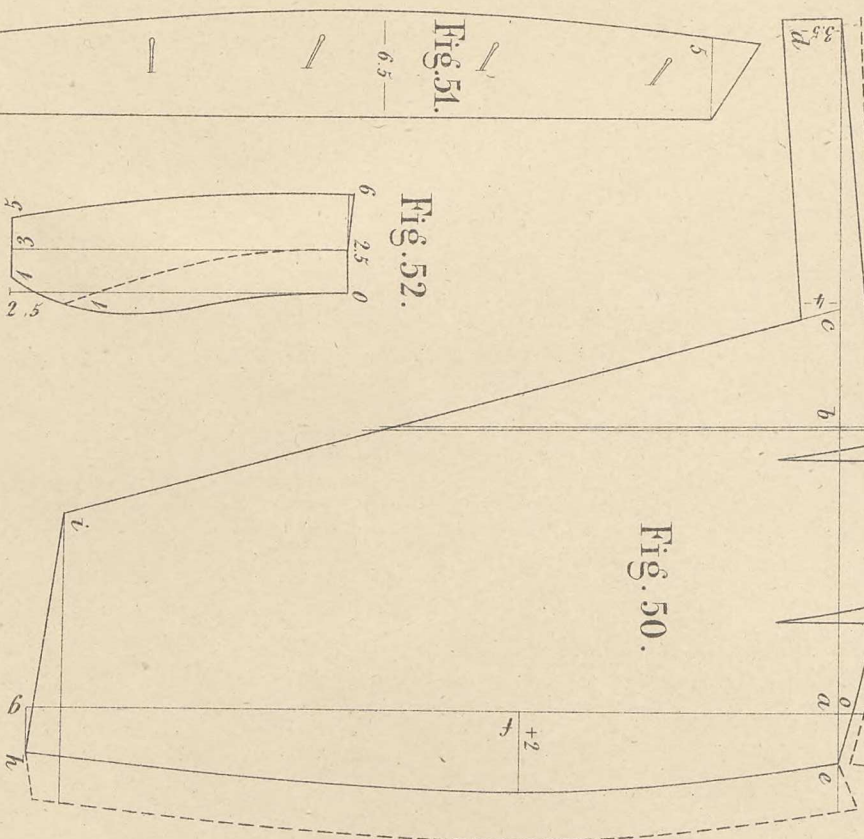

Fig. 50.

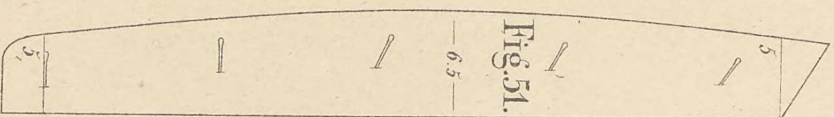

Fig. 51.

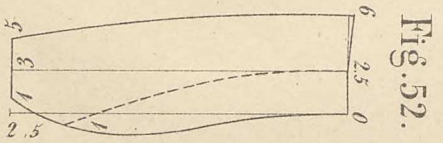
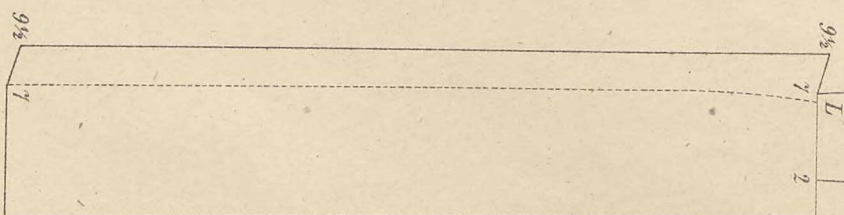
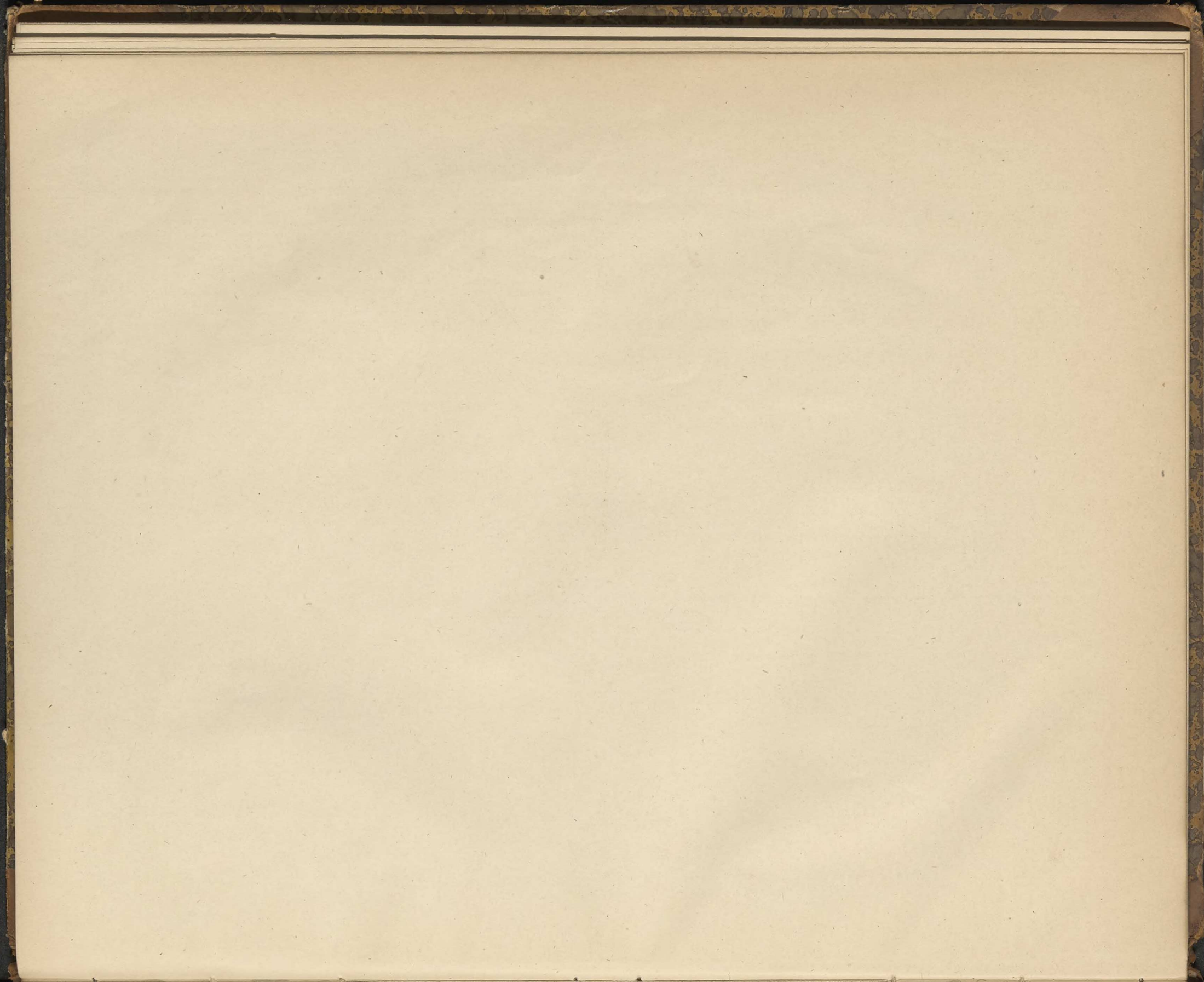

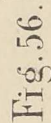
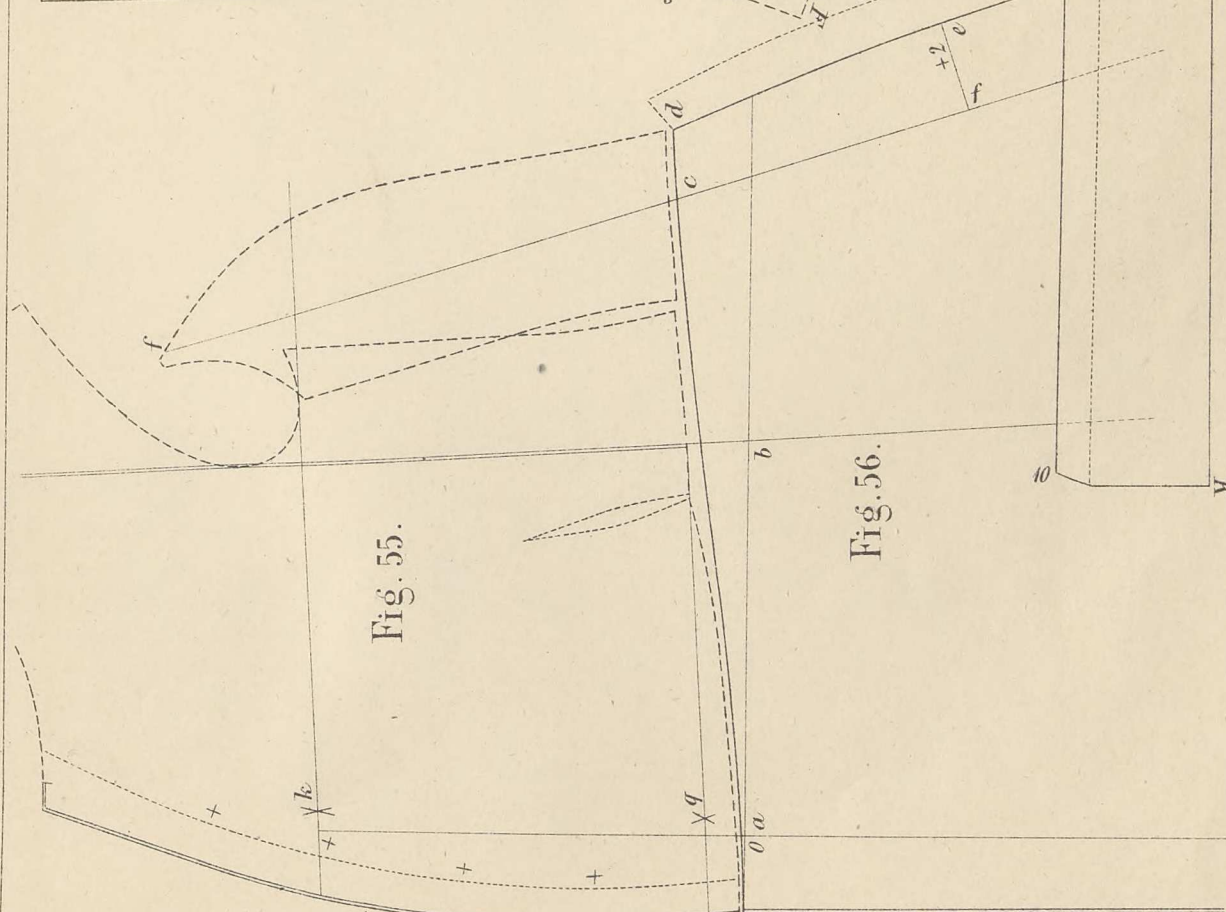
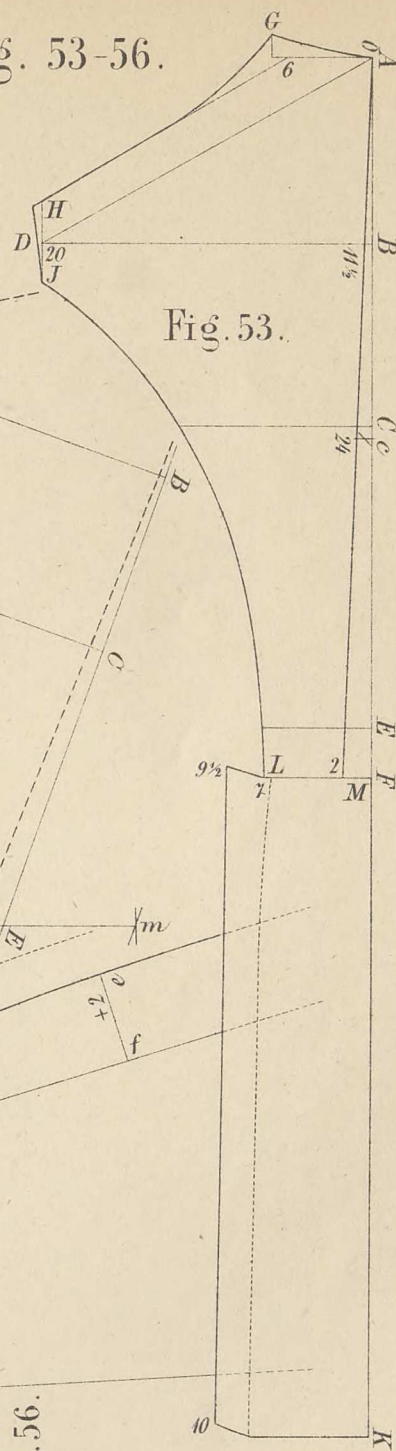
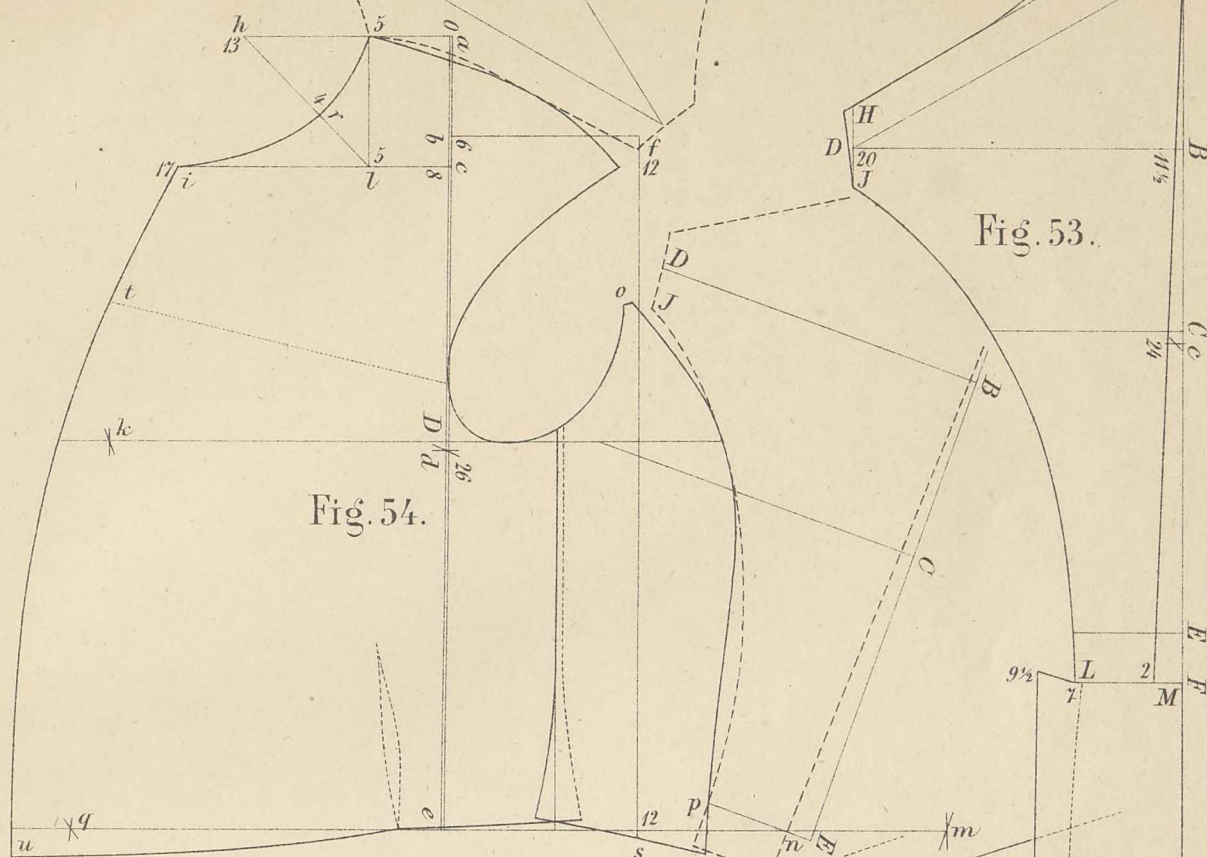
Fig. 52.

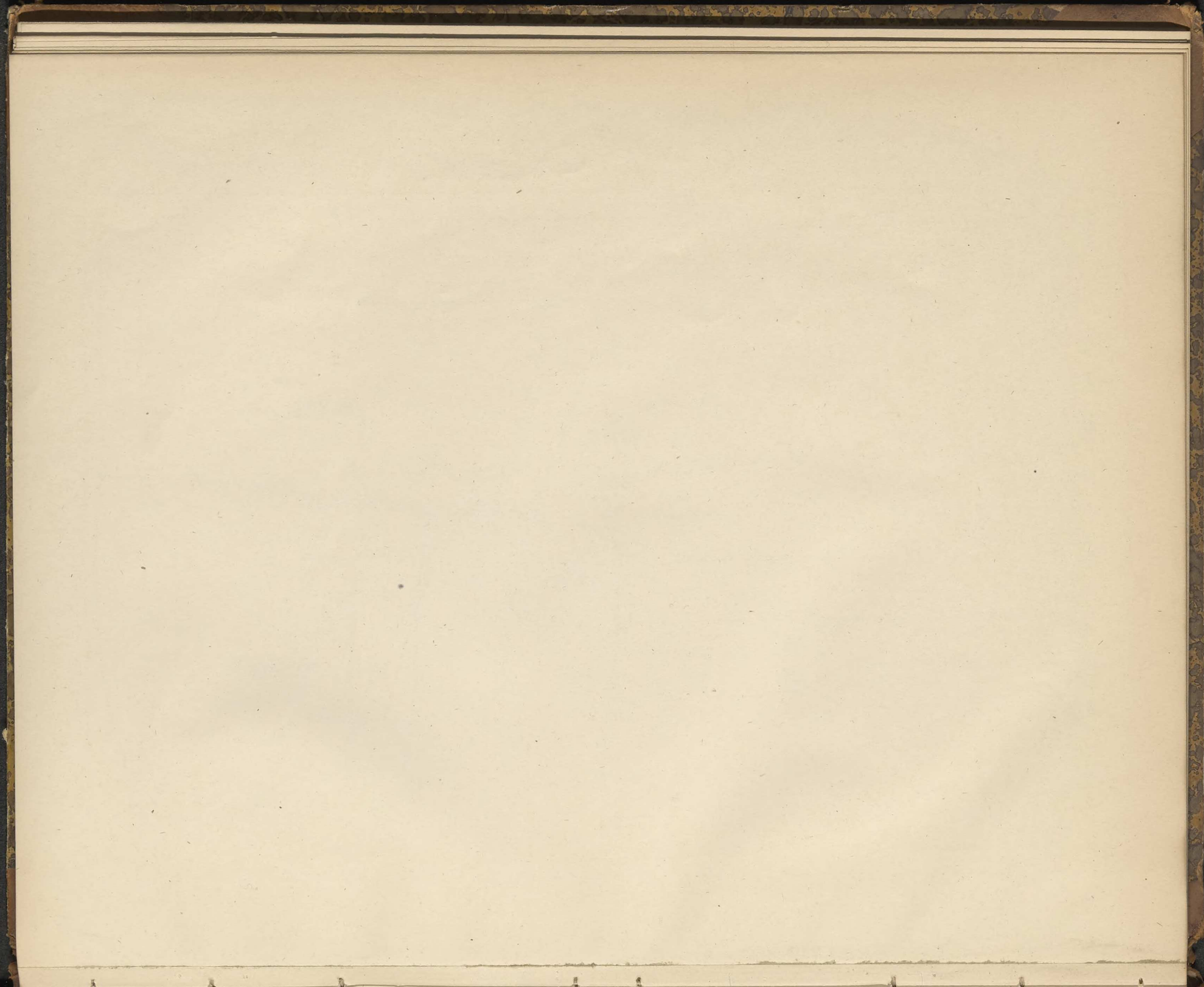

TABEL XV.

Fig. 53-56.

TABEL XVI. Fig. 57- 60.

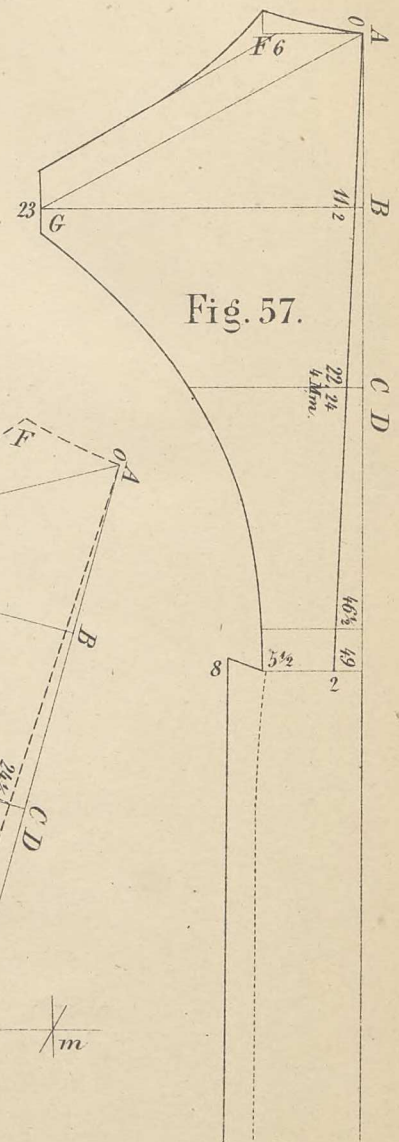
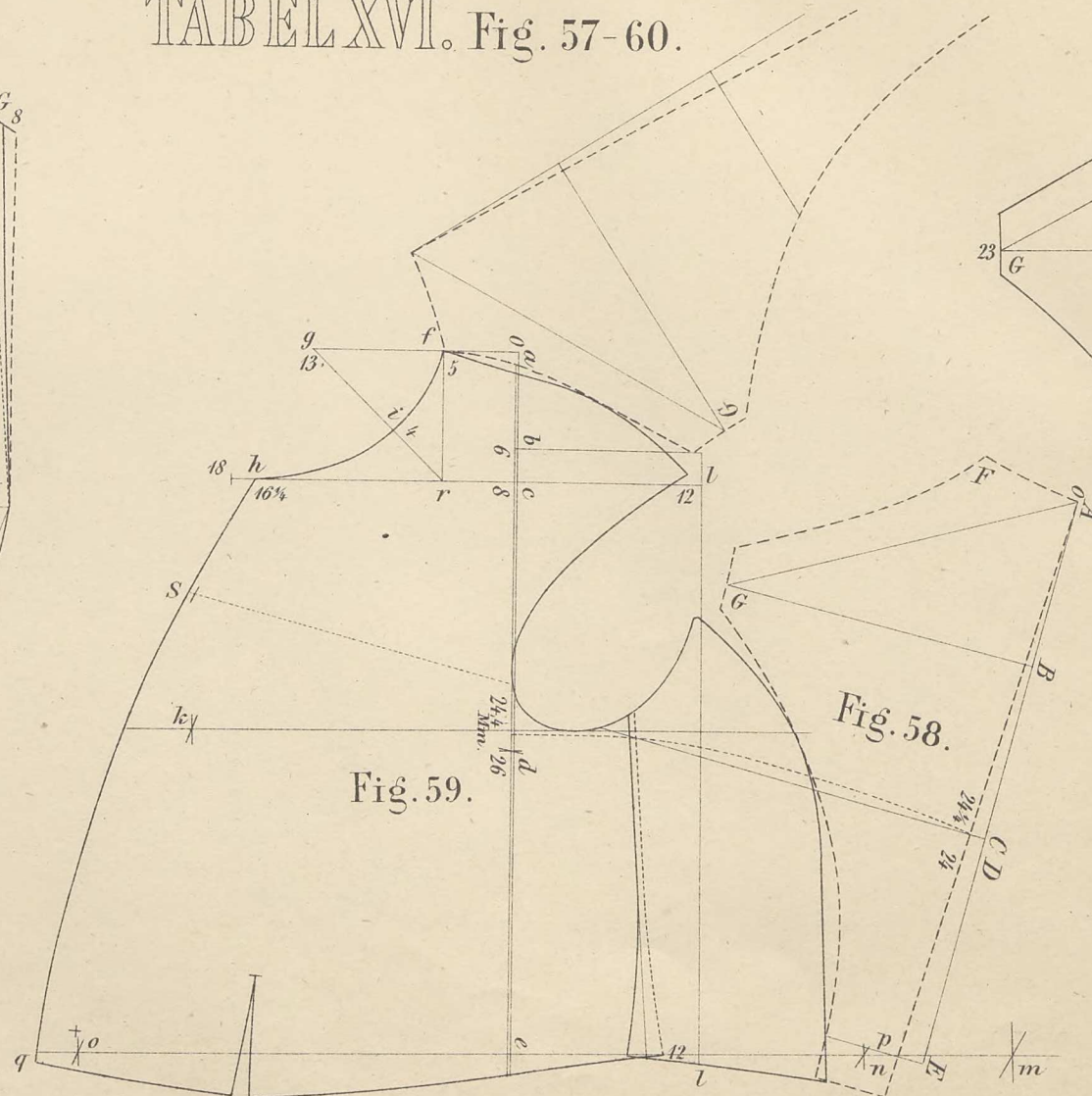
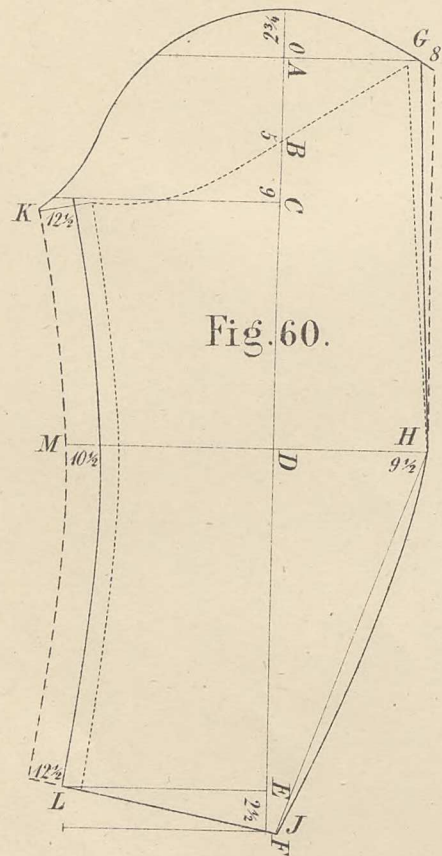
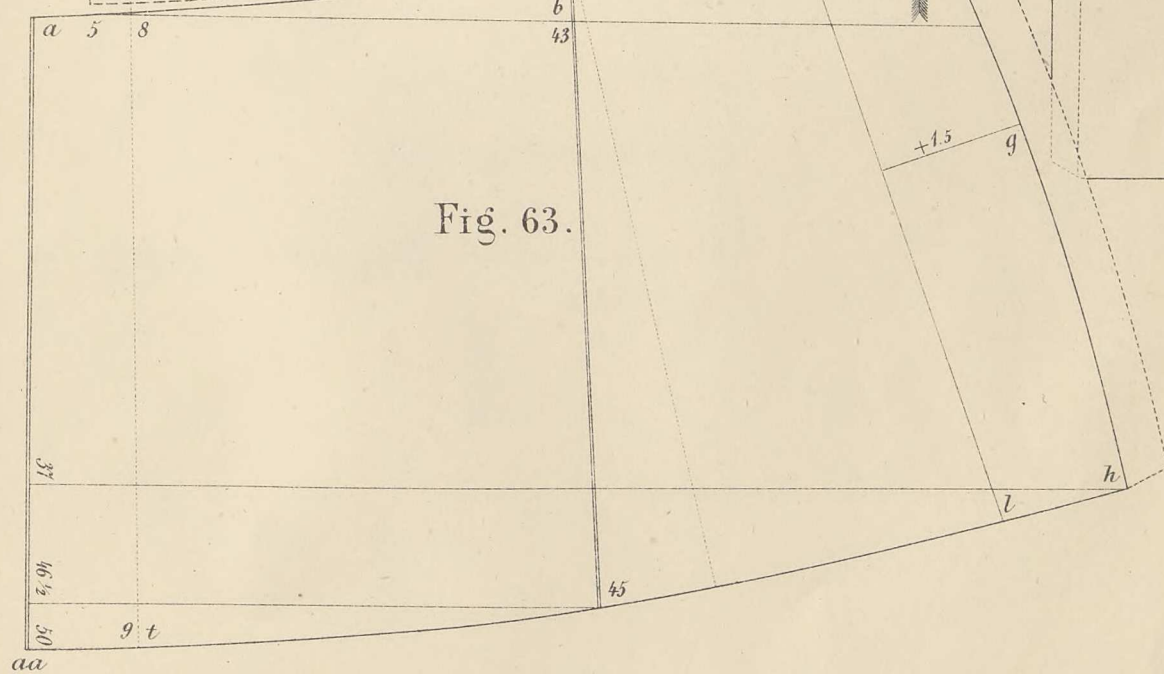
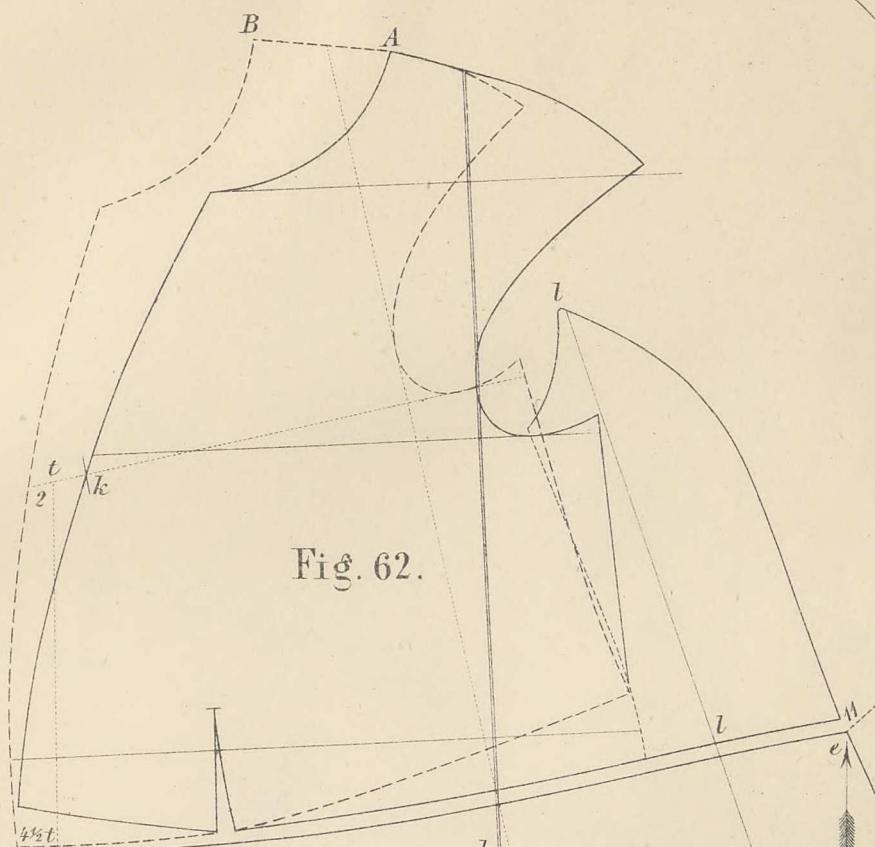
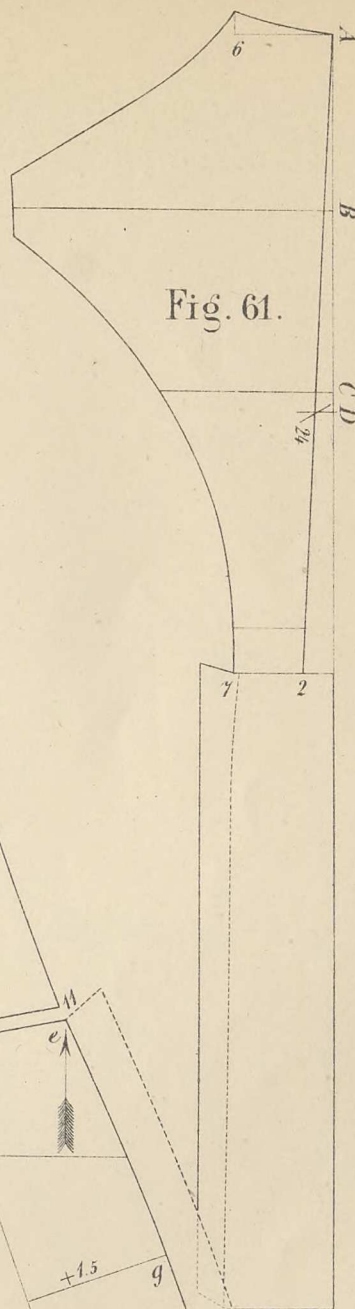
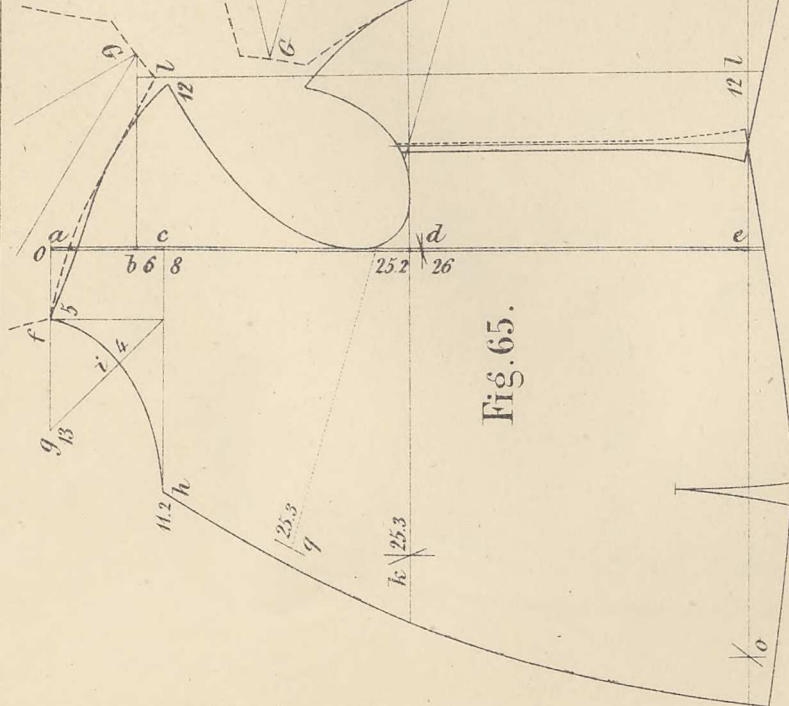
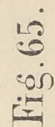
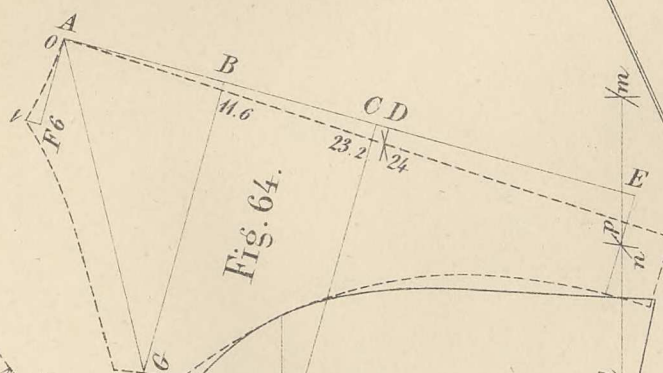
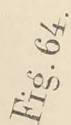
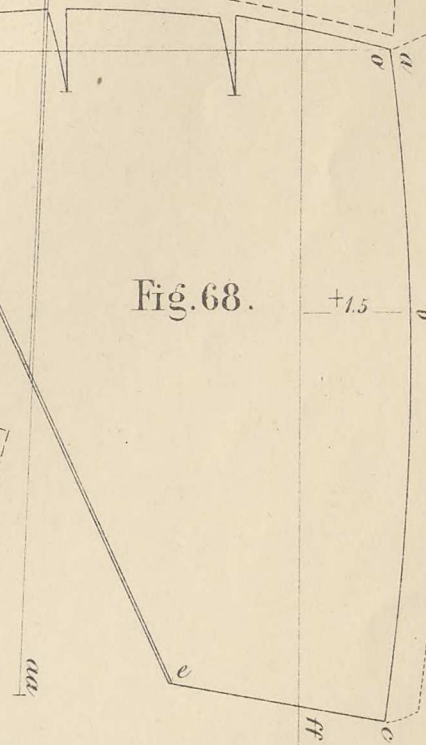
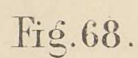
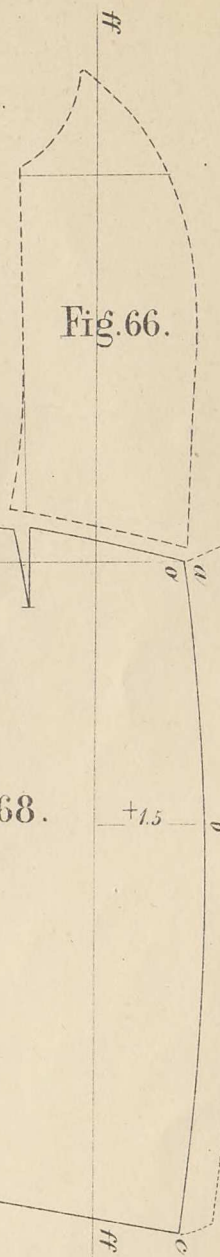
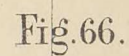
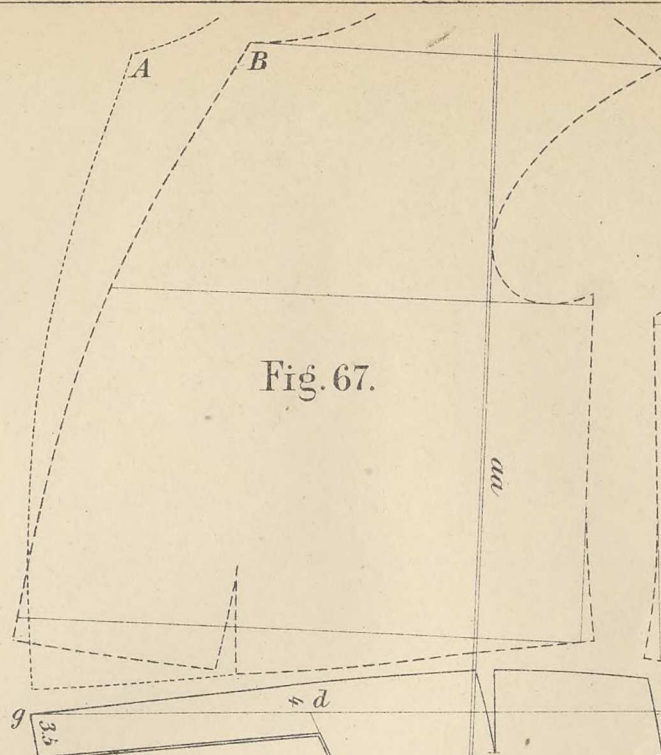
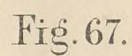
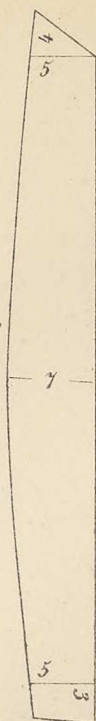
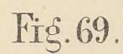

Fig. 58.

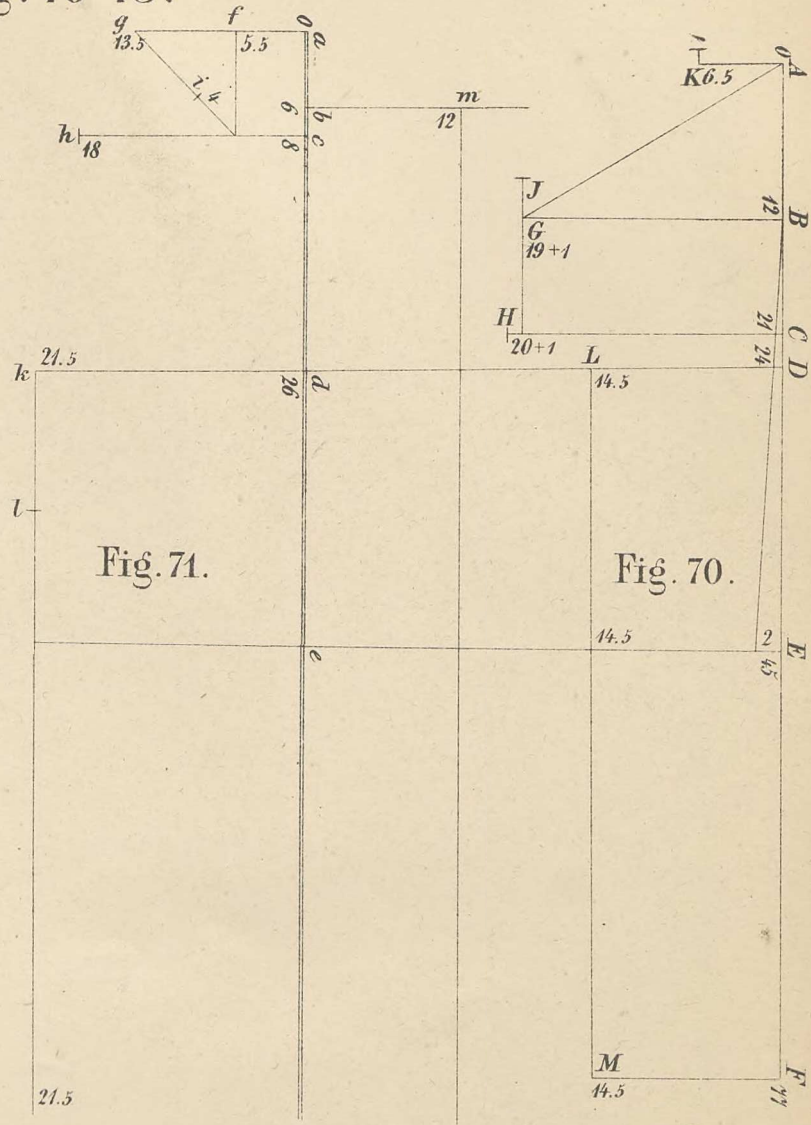
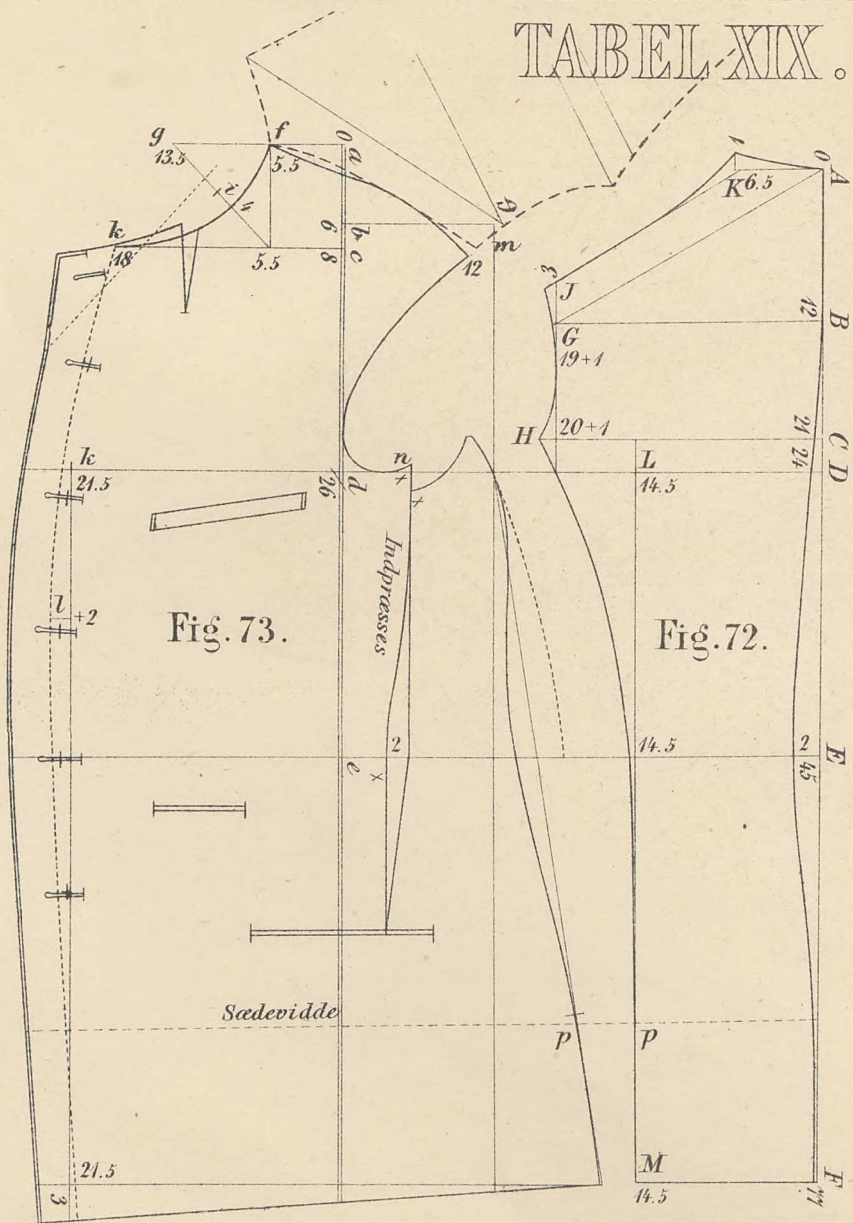
TABEL XVIII. Fig. 61-63.

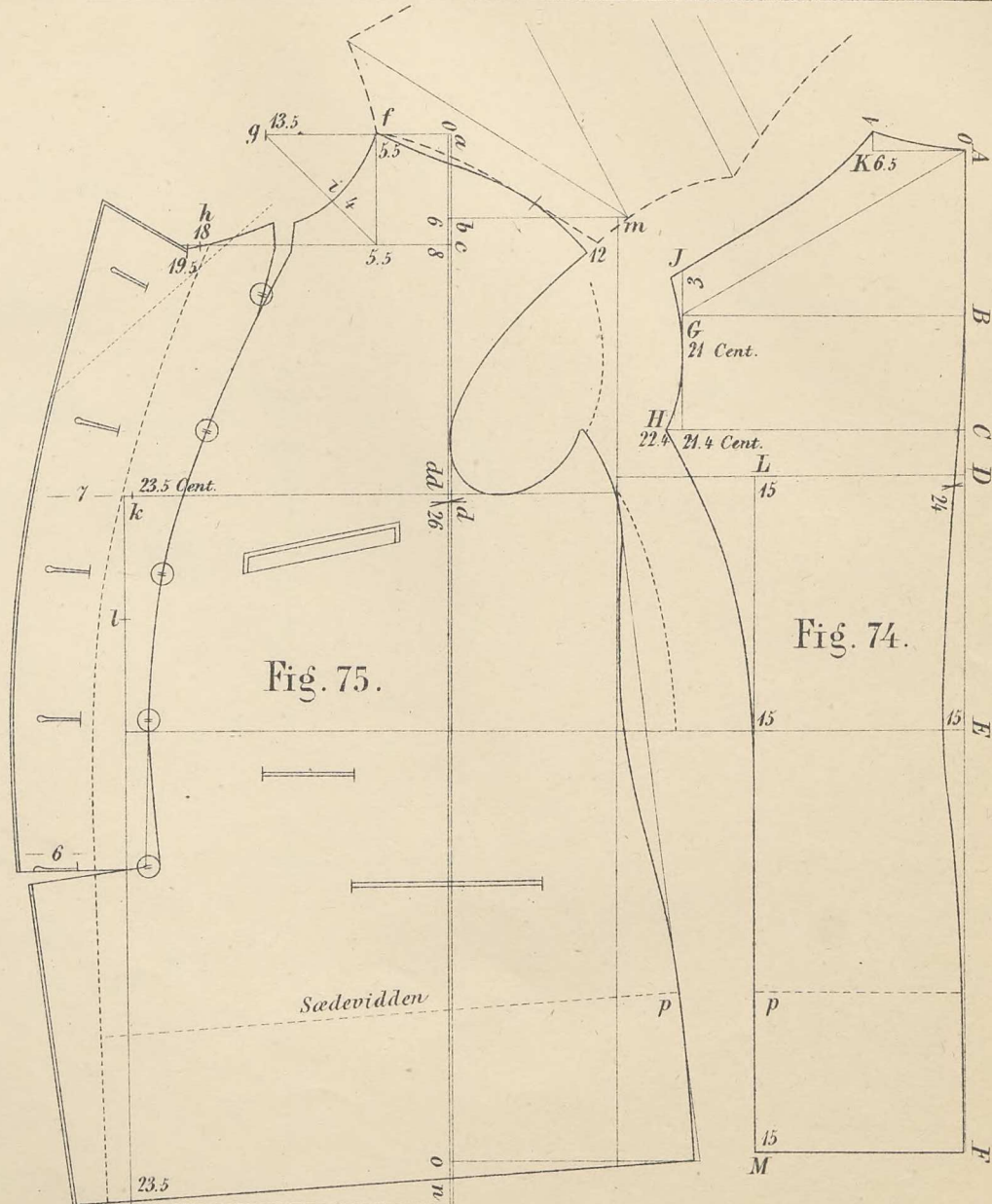
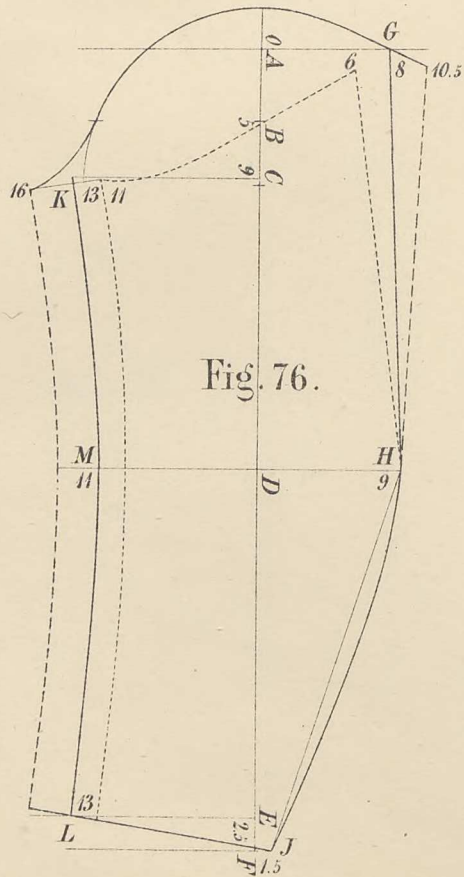
TABIEL XVIII. Fig. 64-69.

TABEL XIX. Fig. 70-73.

TABEL XX. Fig. 74-76.

TABEL XXI.

Fig. 77-79.

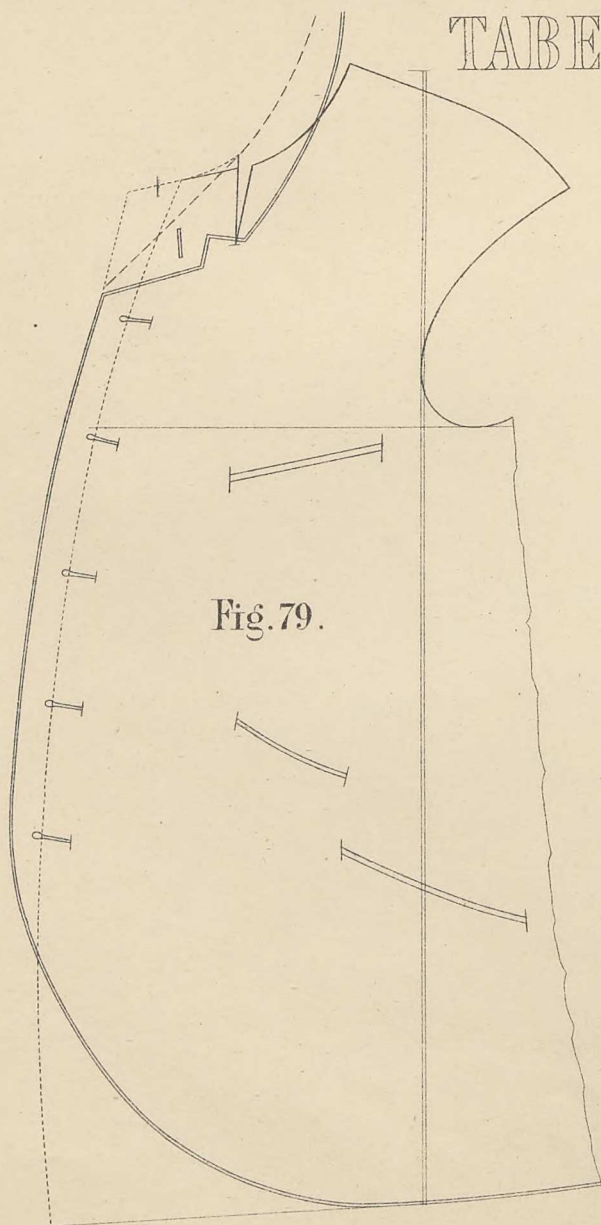

Fig. 78.

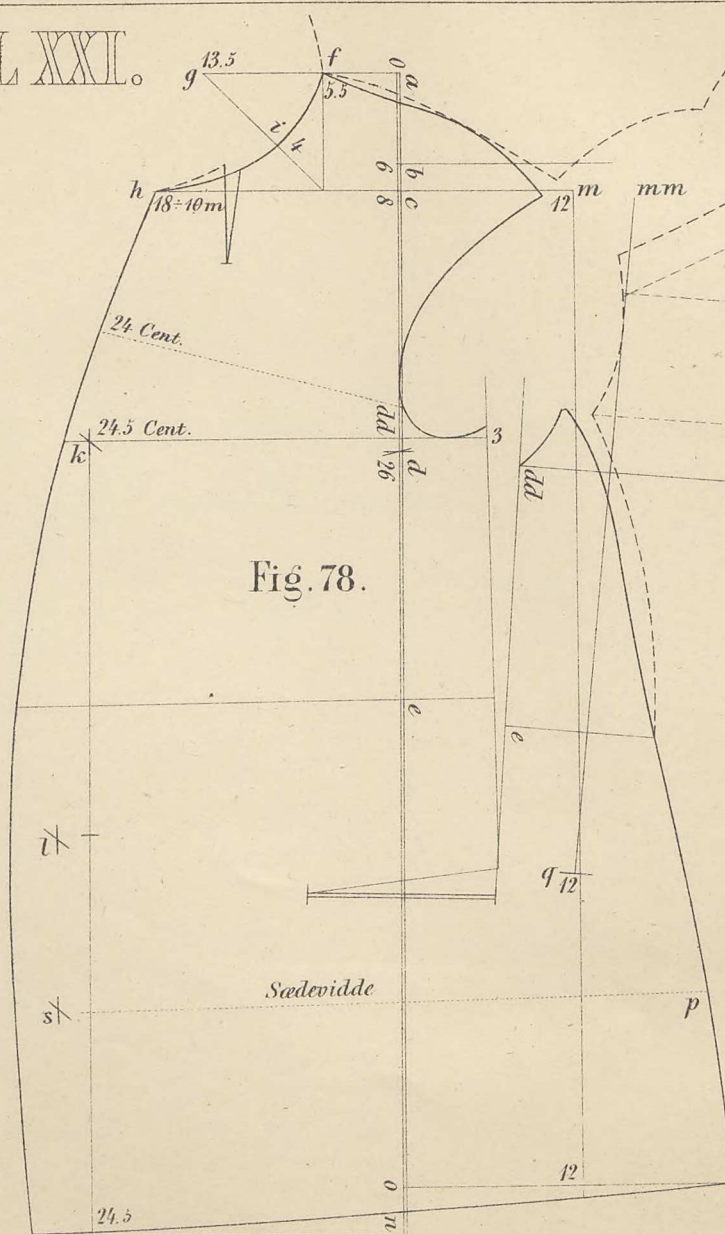
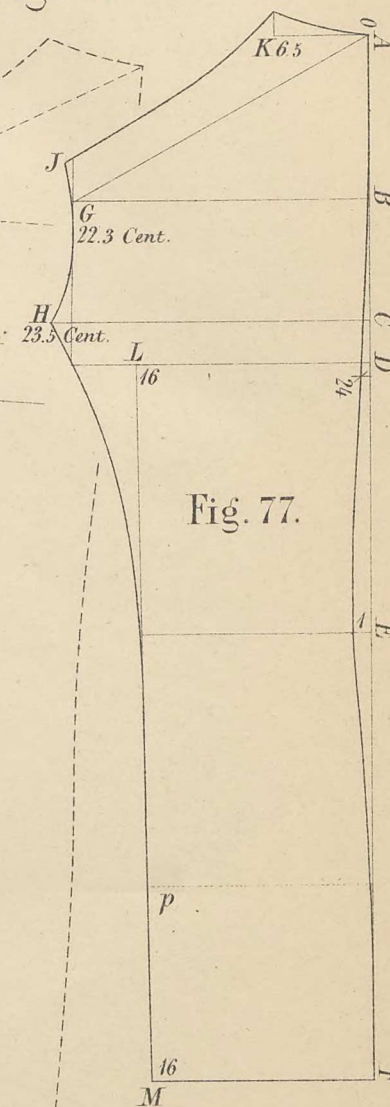

Fig. 77.

TABEL XXIII. Fig. 80-81.

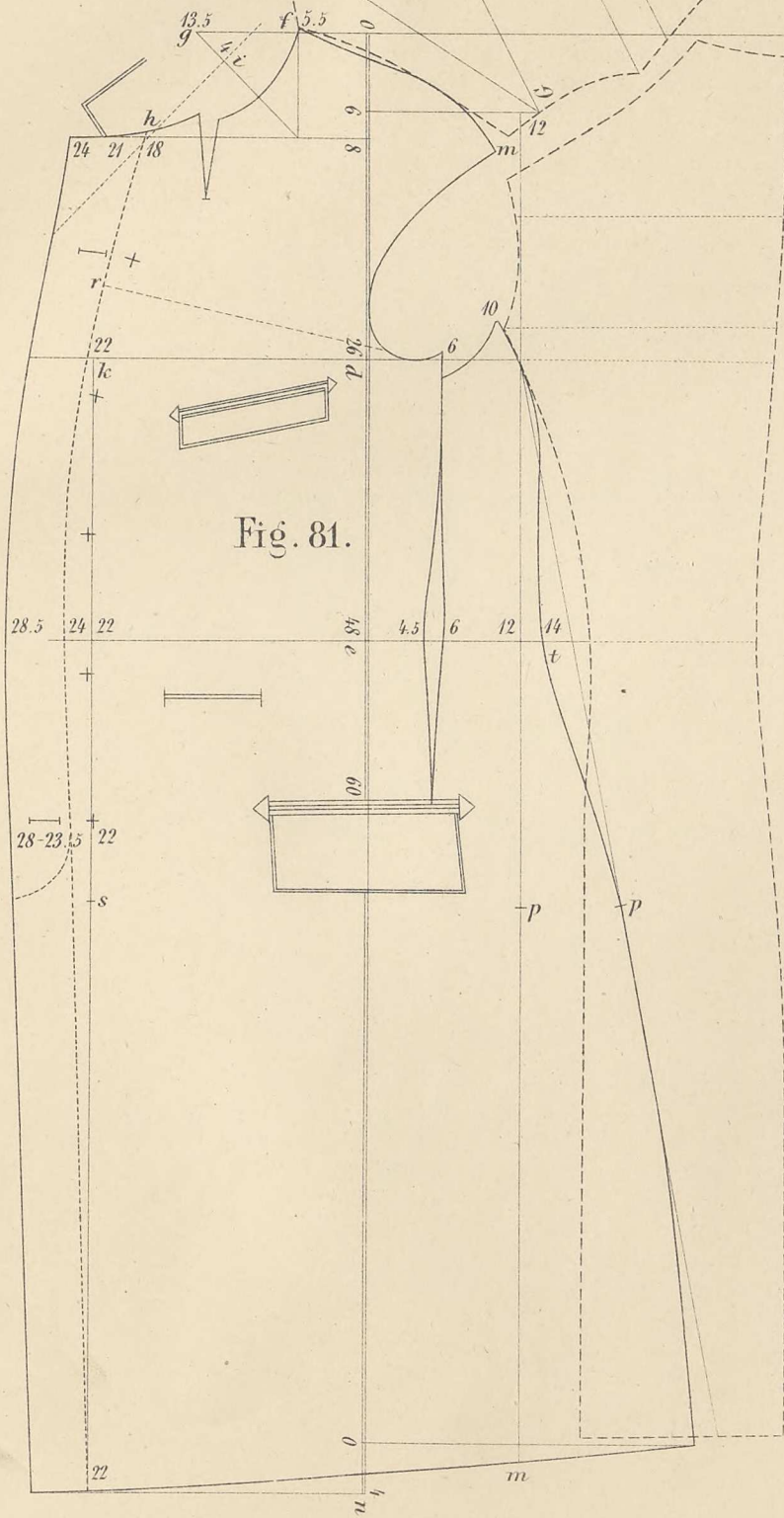

Fig. 81.

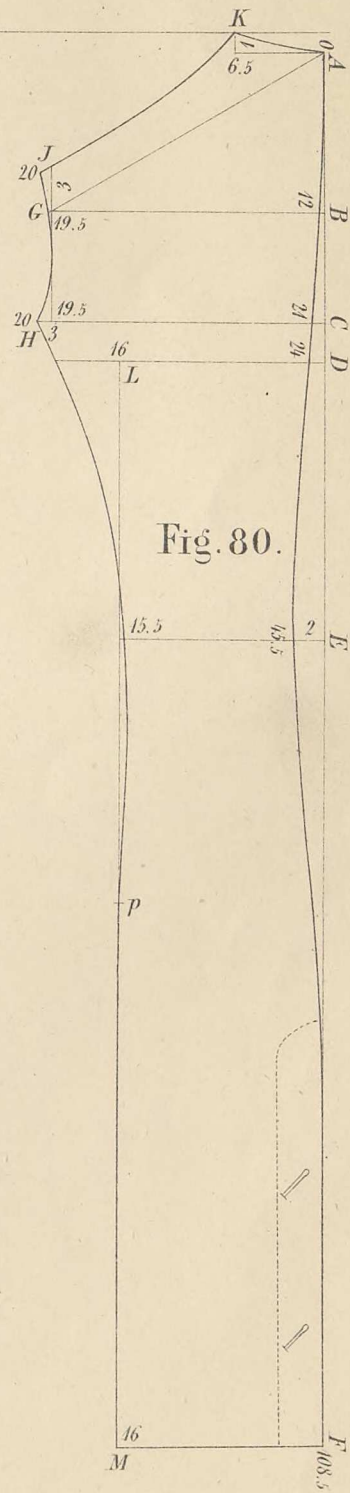
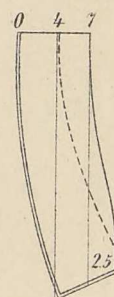
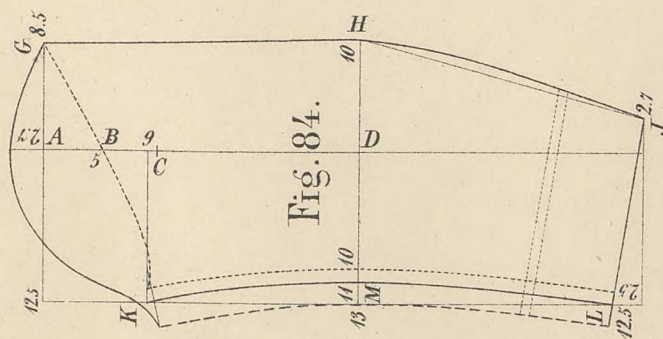
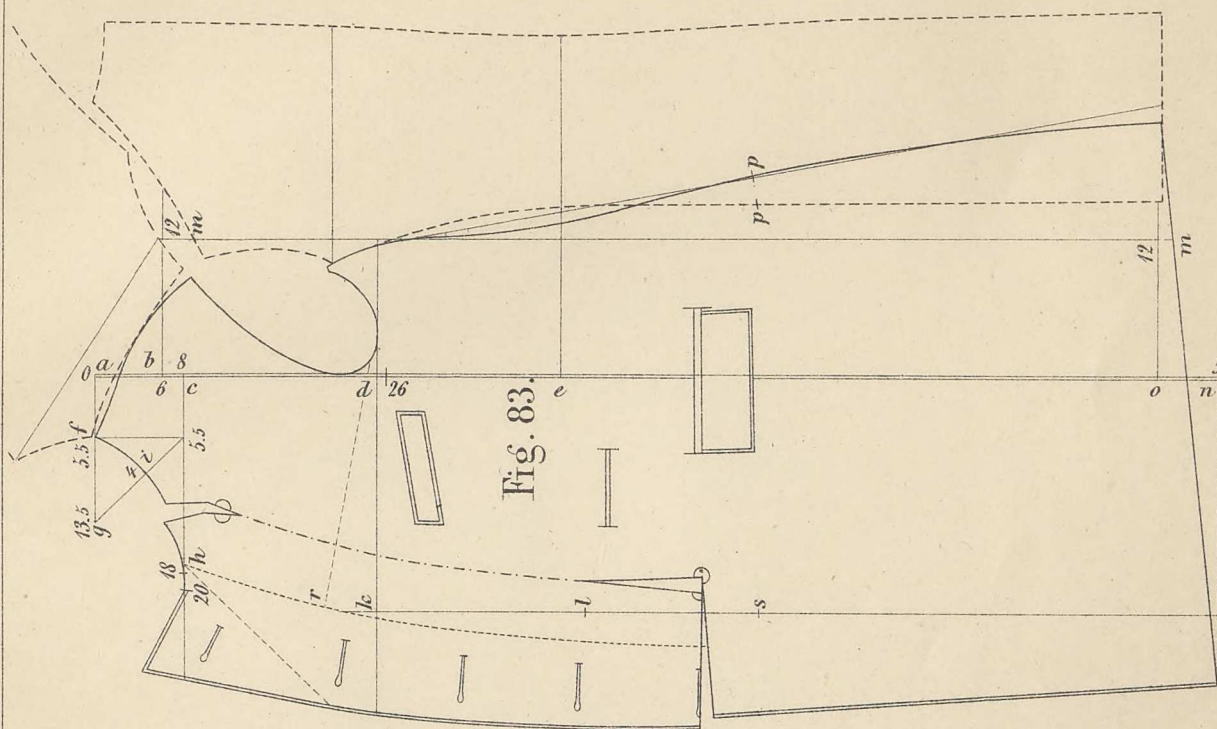
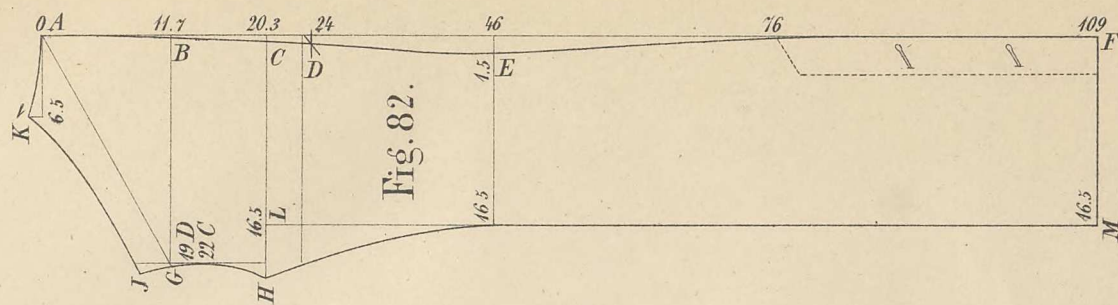
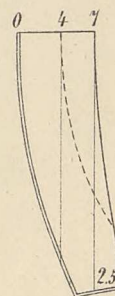
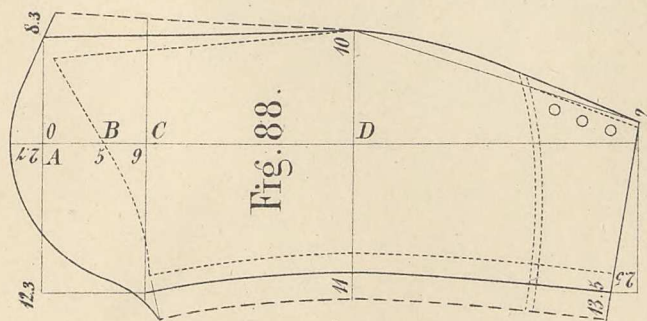
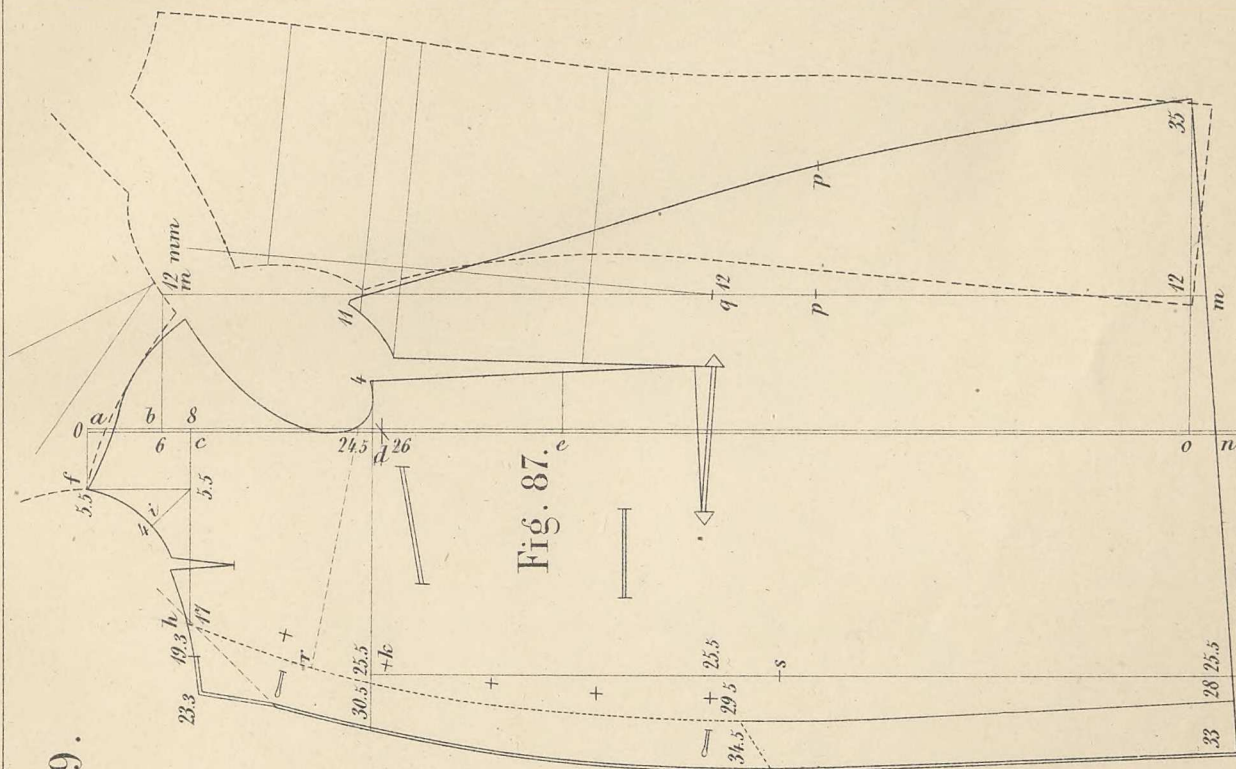
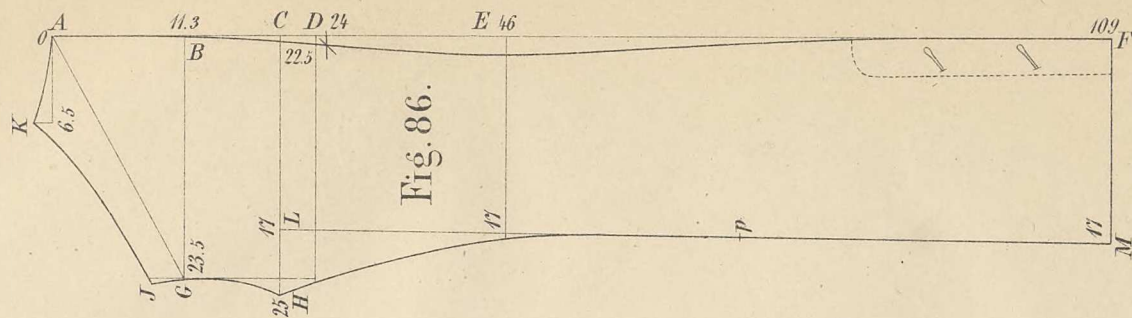

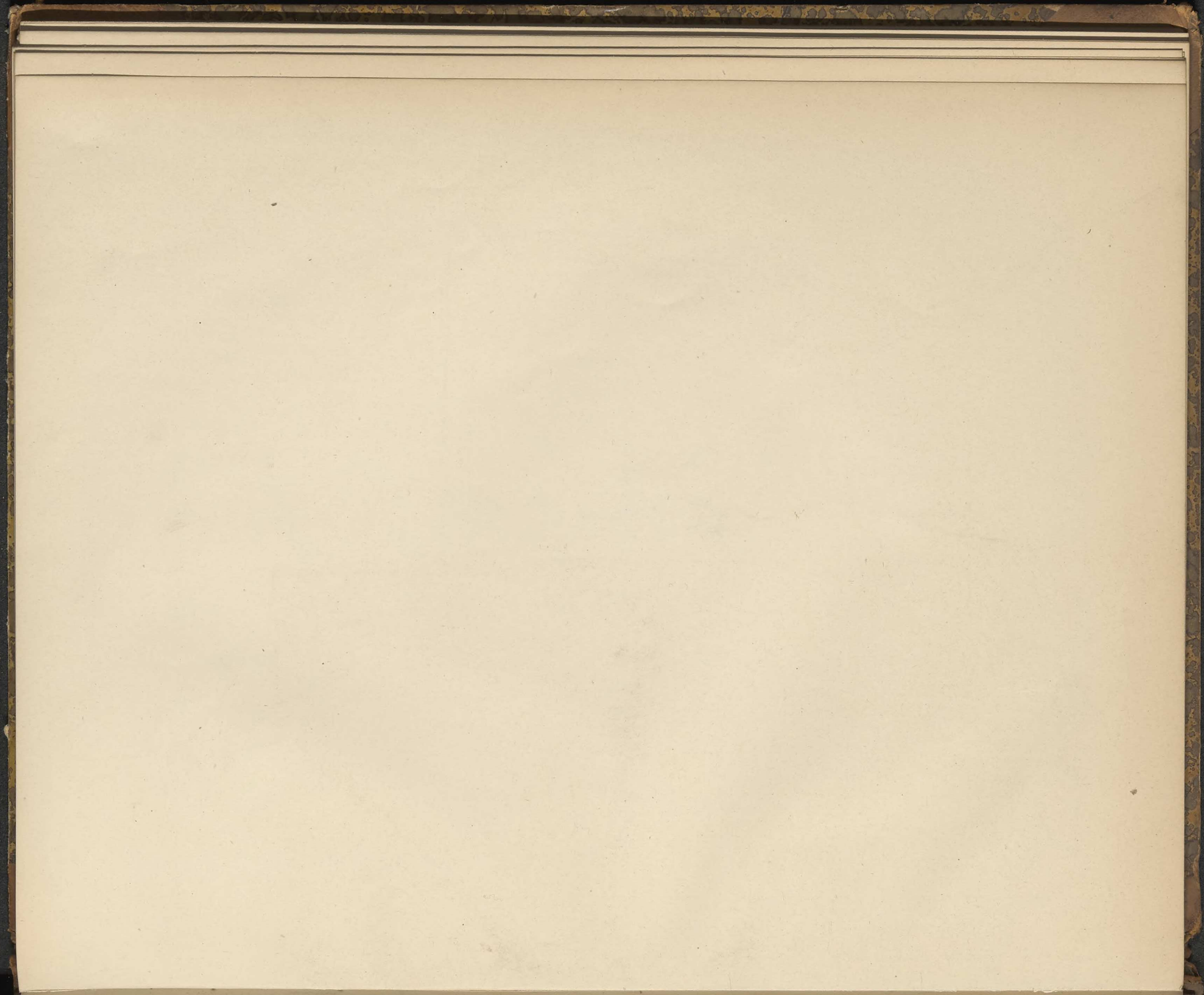
Fig. 80.

TABEL XXXIII. Fig 82-85.

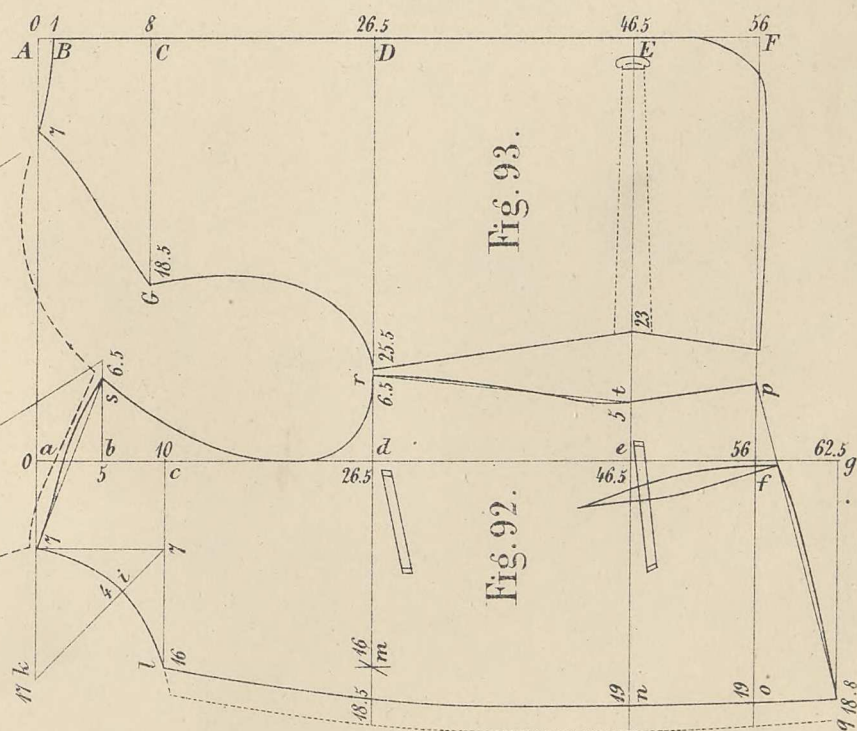
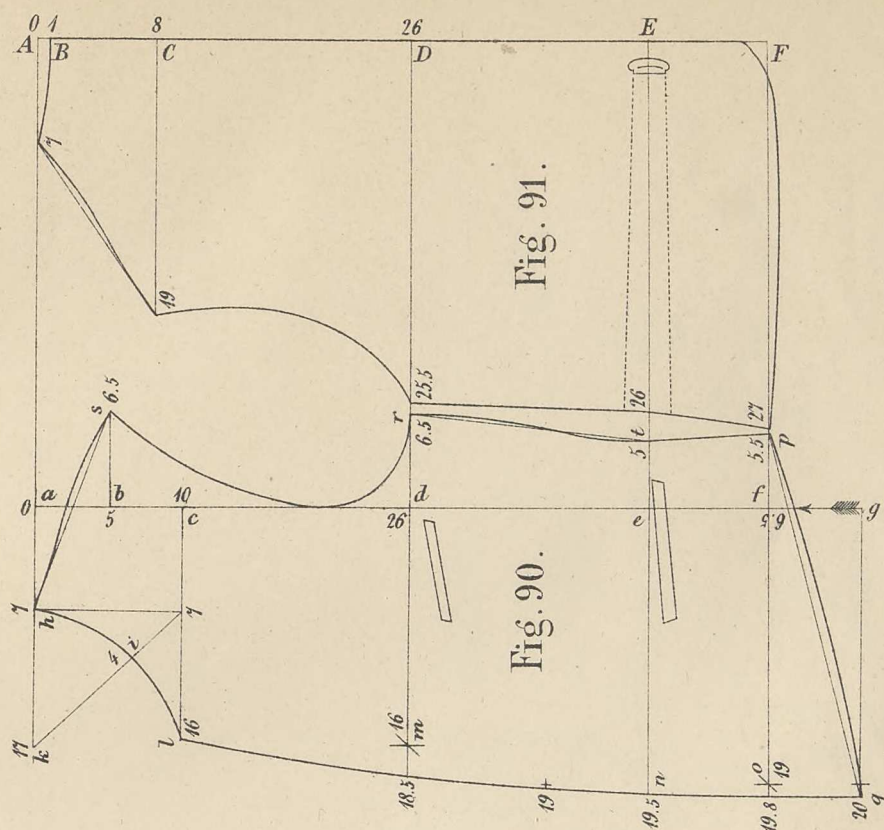

TABEL XXIV. Fig. 86-89.

TABEL XXV

TABEL XXVI. Fig. 94-102.

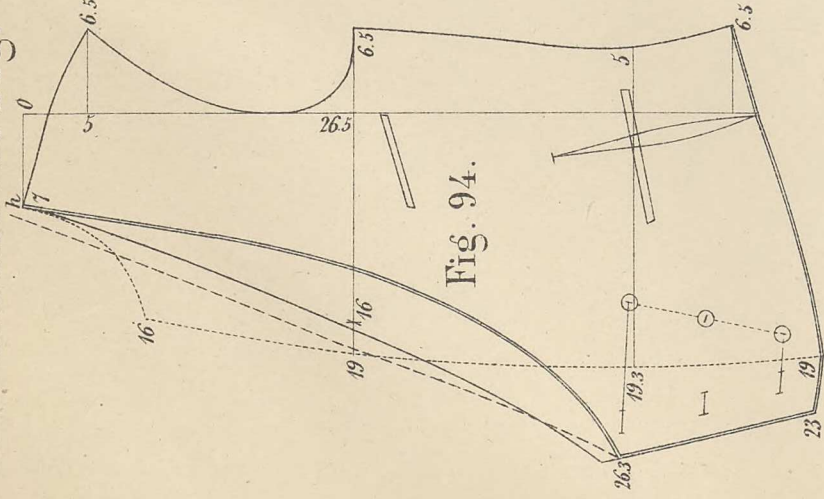

Fig. 94.

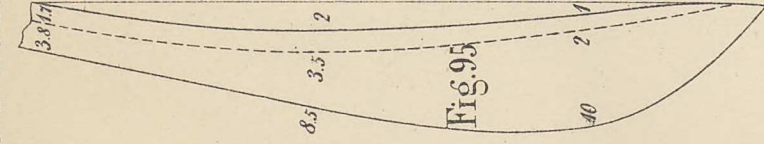

Fig. 95.

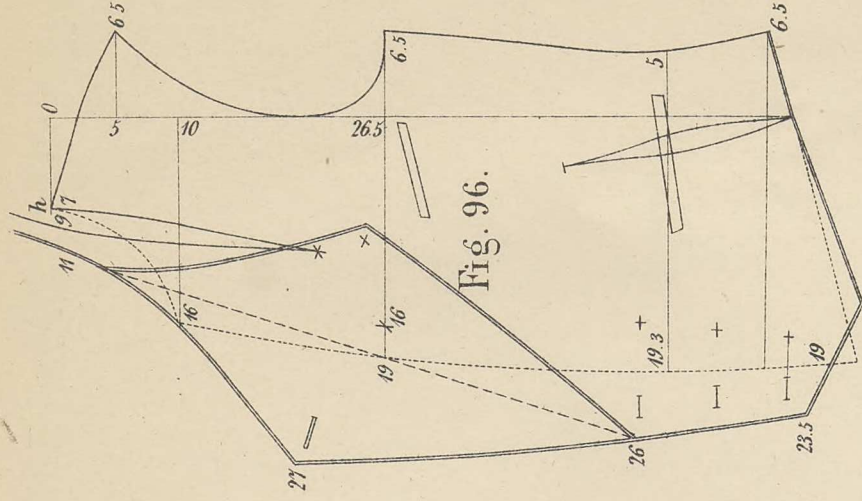

Fig. 96.

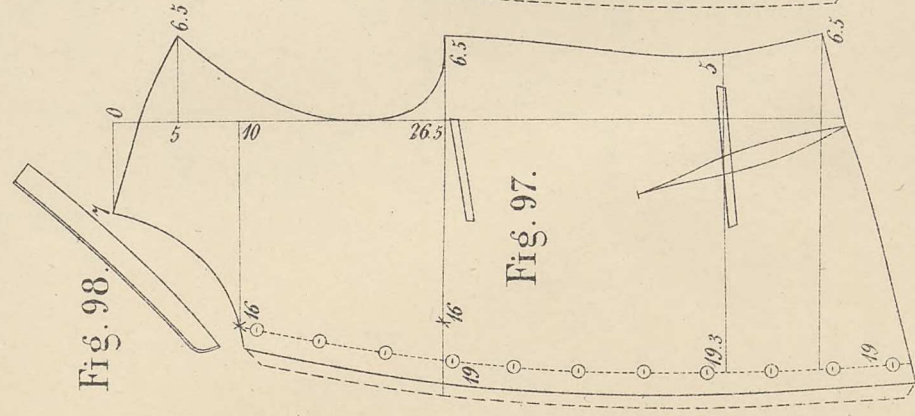

Fig. 98.

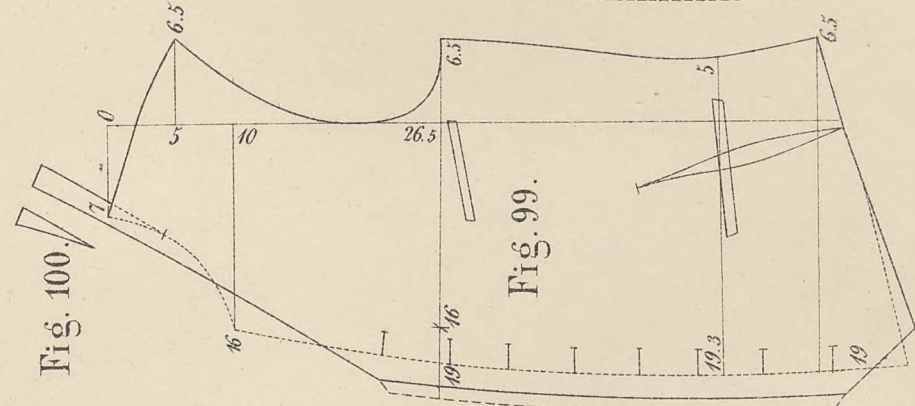

Fig. 99.

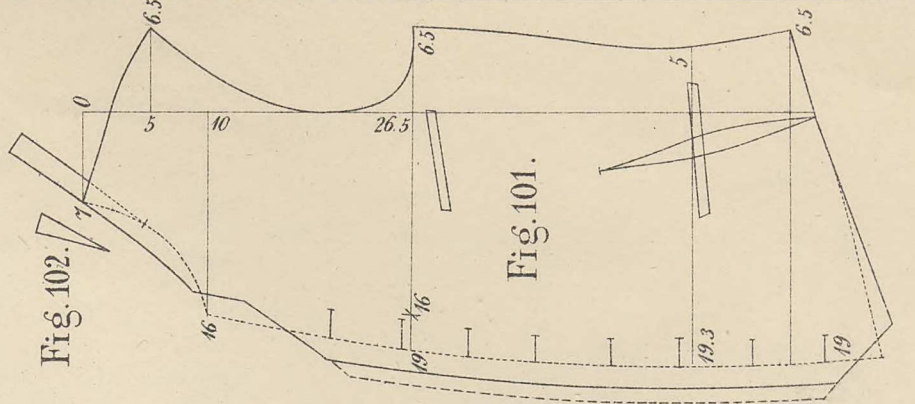

Fig. 100.

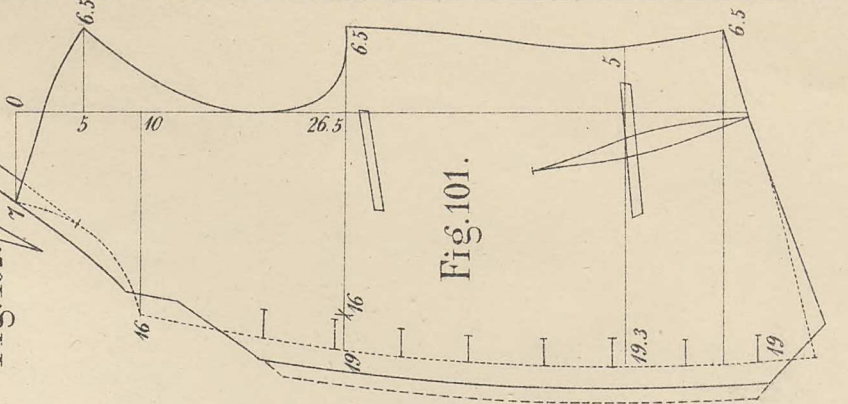

Fig. 101.

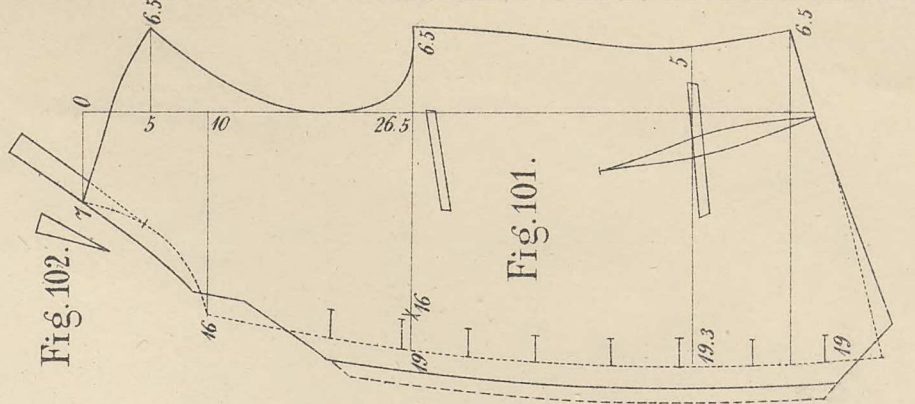
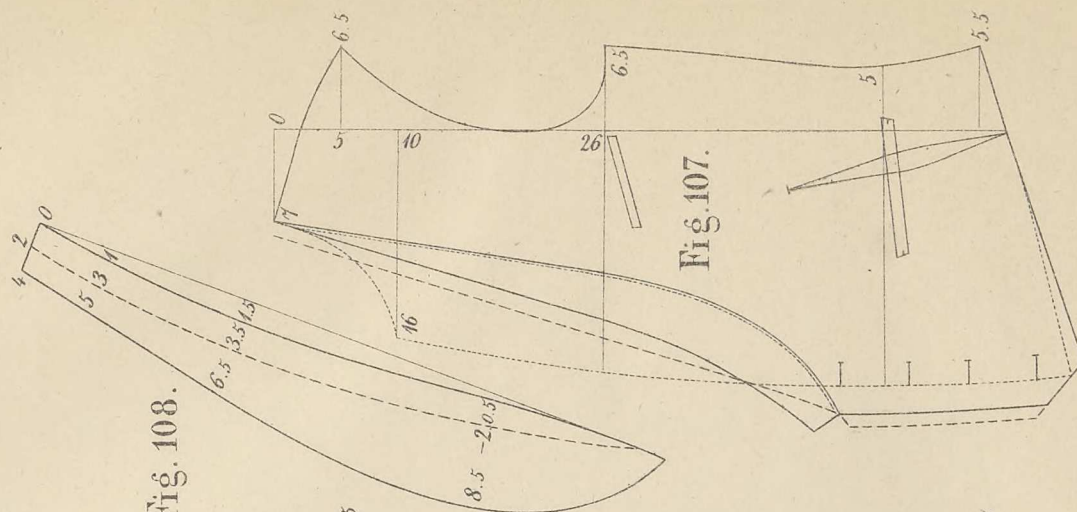
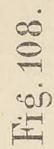
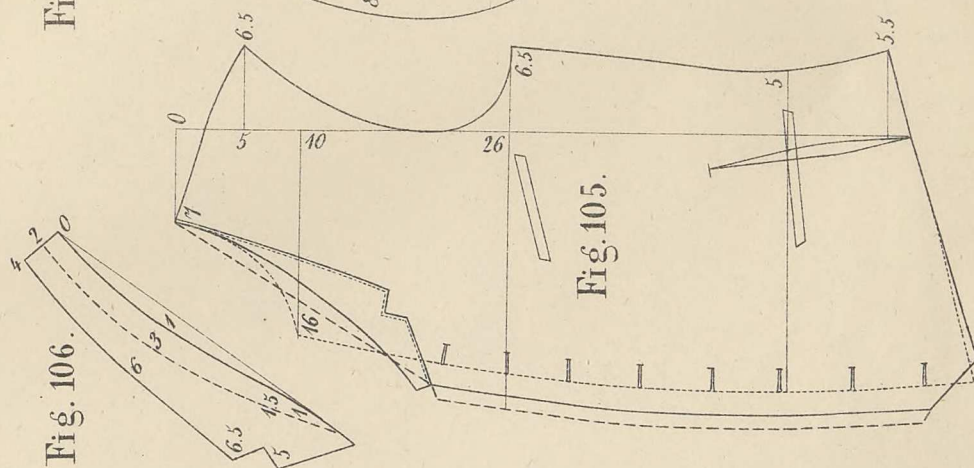
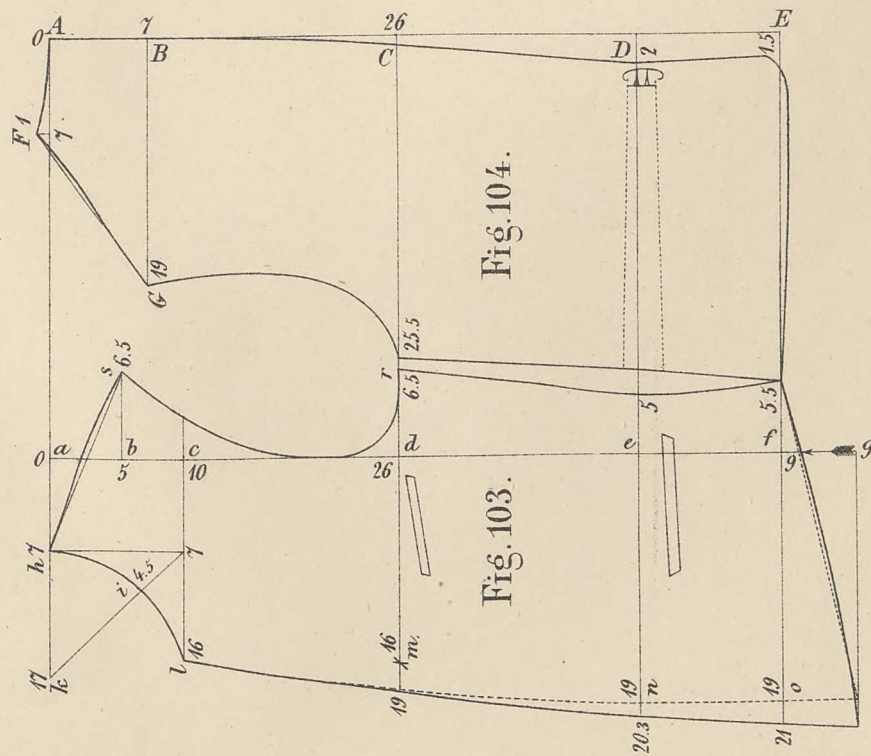
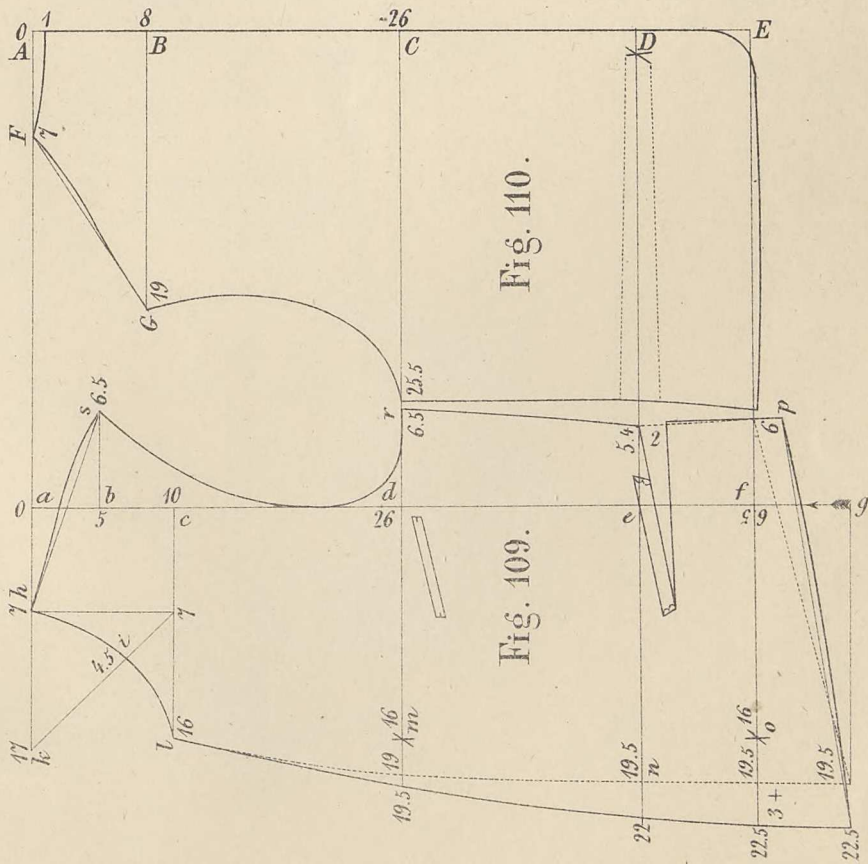
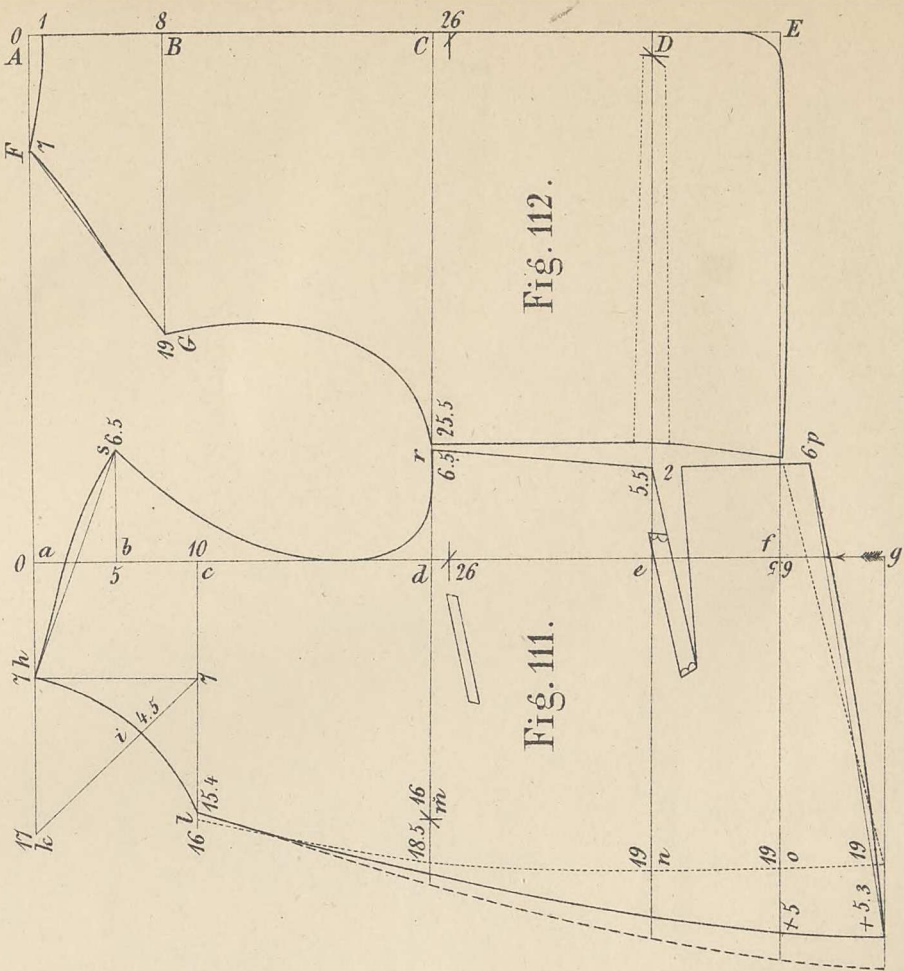

Fig. 102.

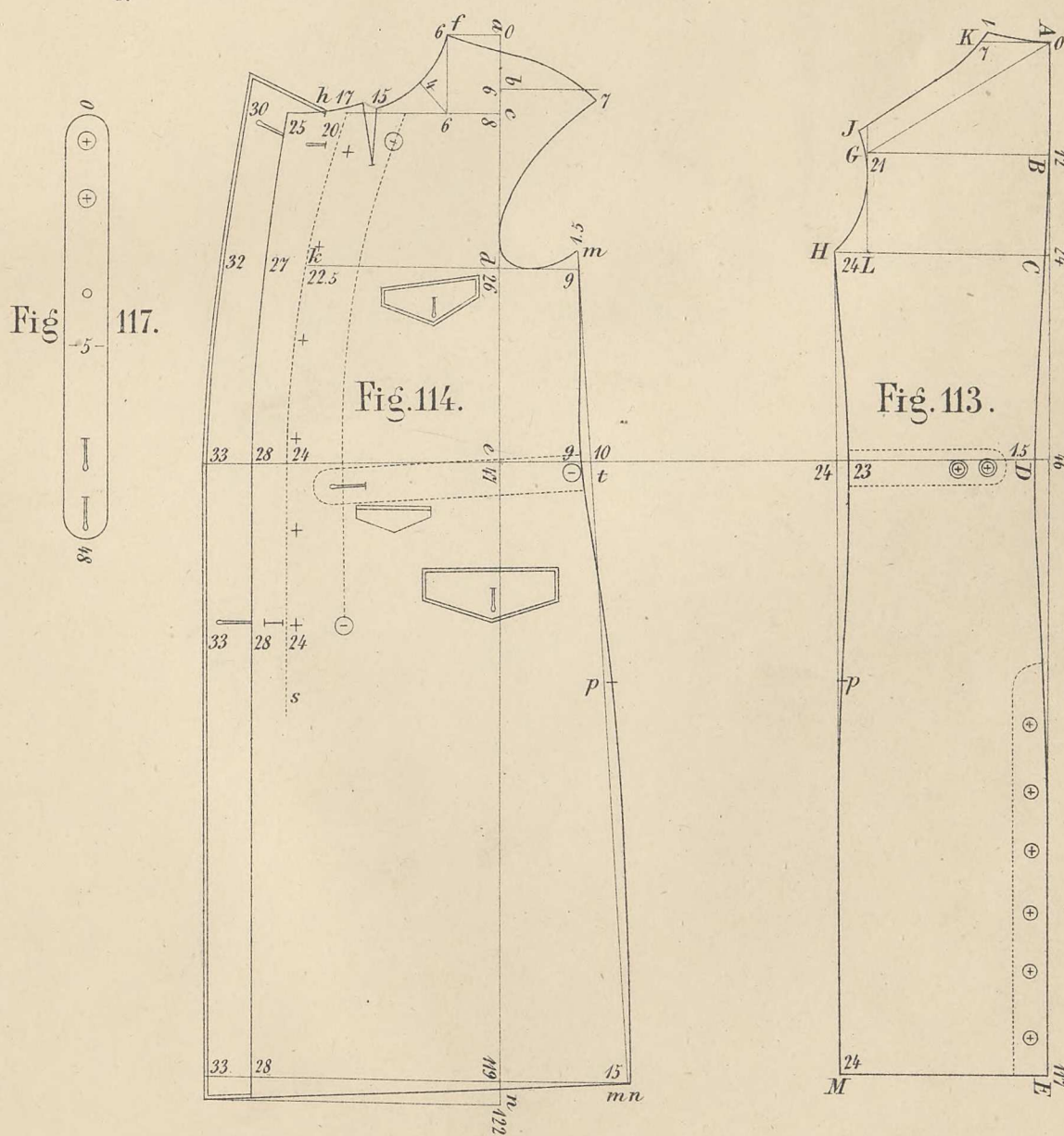
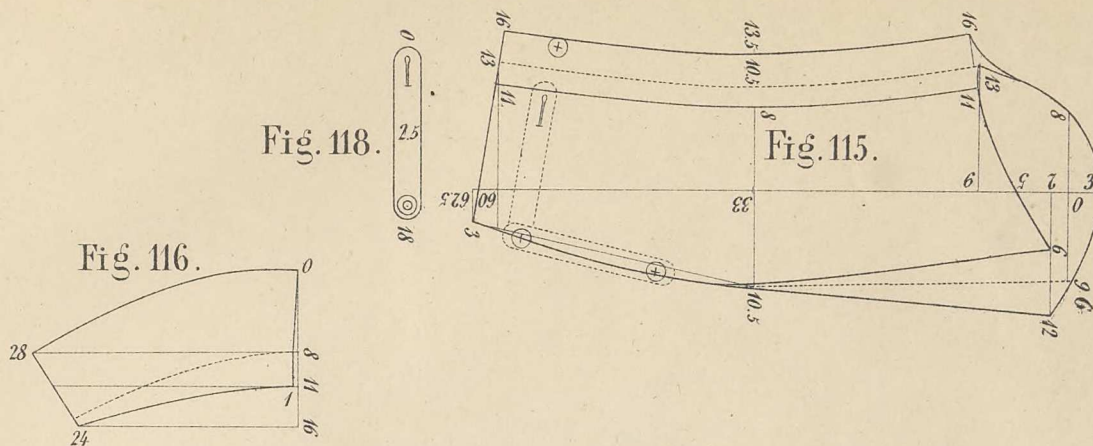
TABEL XXVIII. Fig. 103-108.

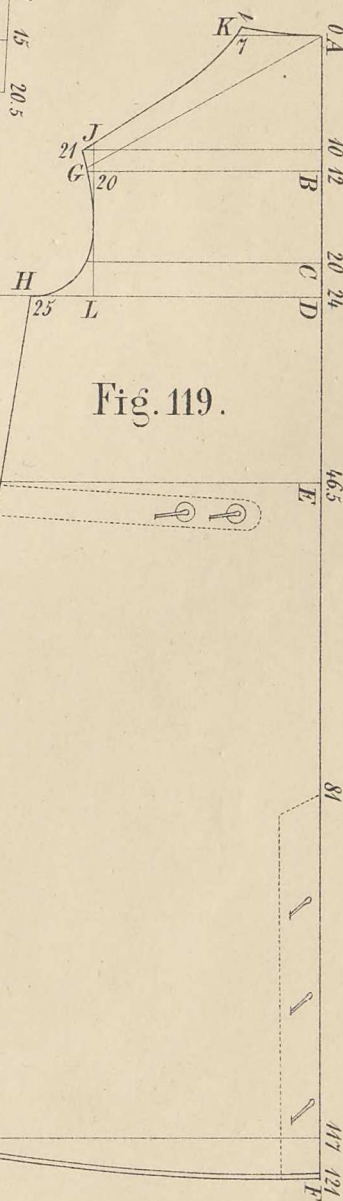
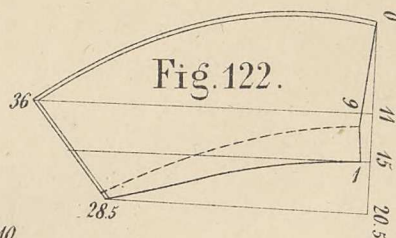

TABEL XXVIII. Fig. 109-112.

TABEL XXIX. Fig. 113-118.

TABEL XXXII. Fig. 124-128.

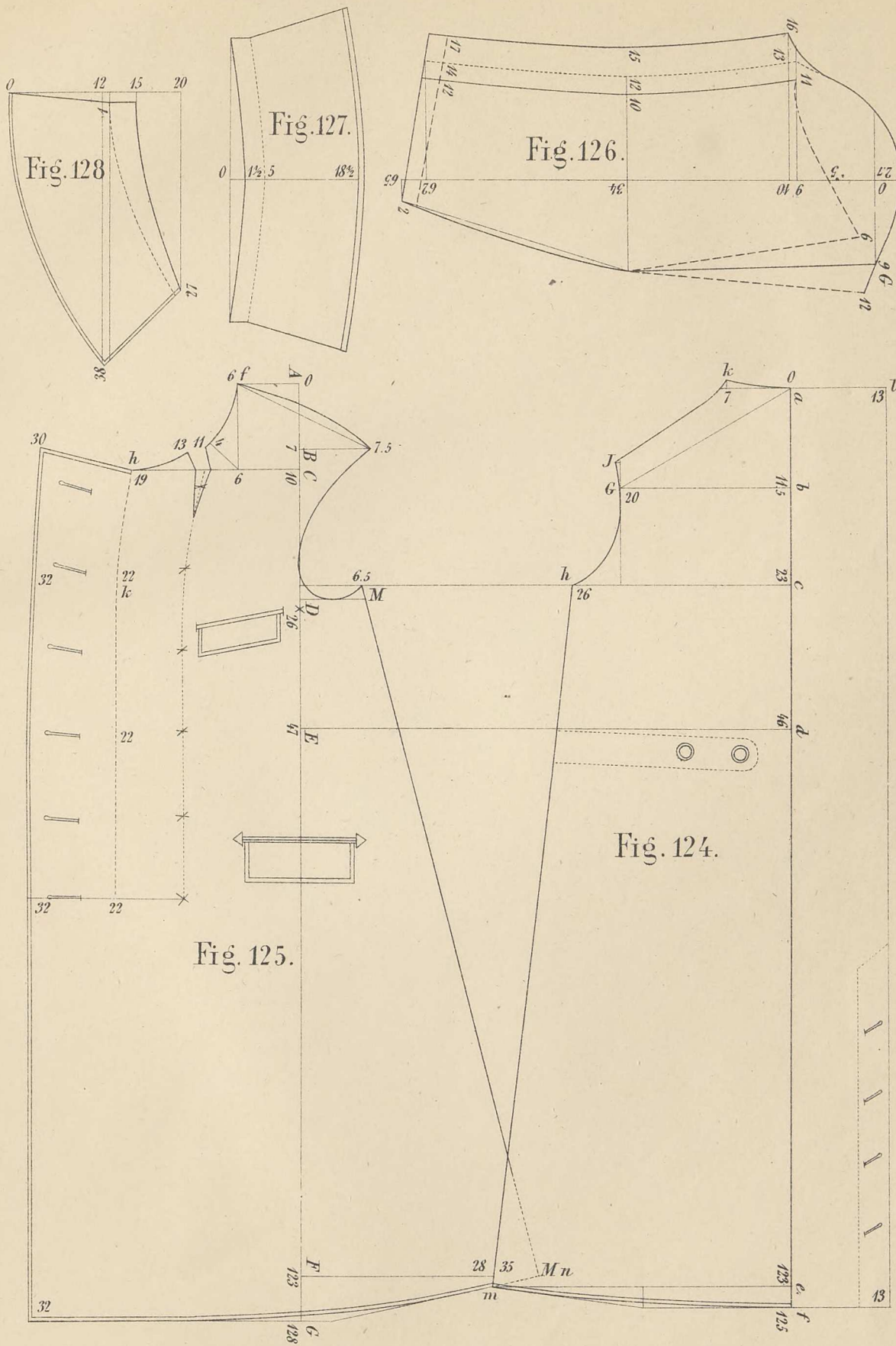
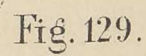
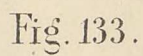
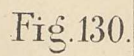
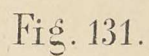
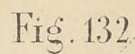

Fig. 129-133.

*Reductions=Skema til Brug
ved Tegning af Miniatur-
Modeller.*

Reductions-Skema til Brug
ved Teyning af Miniatur-
Modeller.

Den mindste Maalestok
indeholder 6 Cent. og den
største 23 Cent. alle in-
delte i 48 Dele.

Den mindste Maalestok
indeholder 6 Cent. og den
største 23 Cent. alle in-
dette i 48 Dele.

TABEL XXXIII. Fig. 134-137.

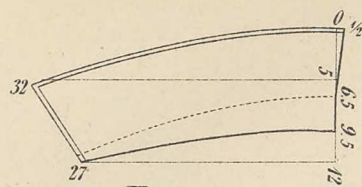

Fig. 137.

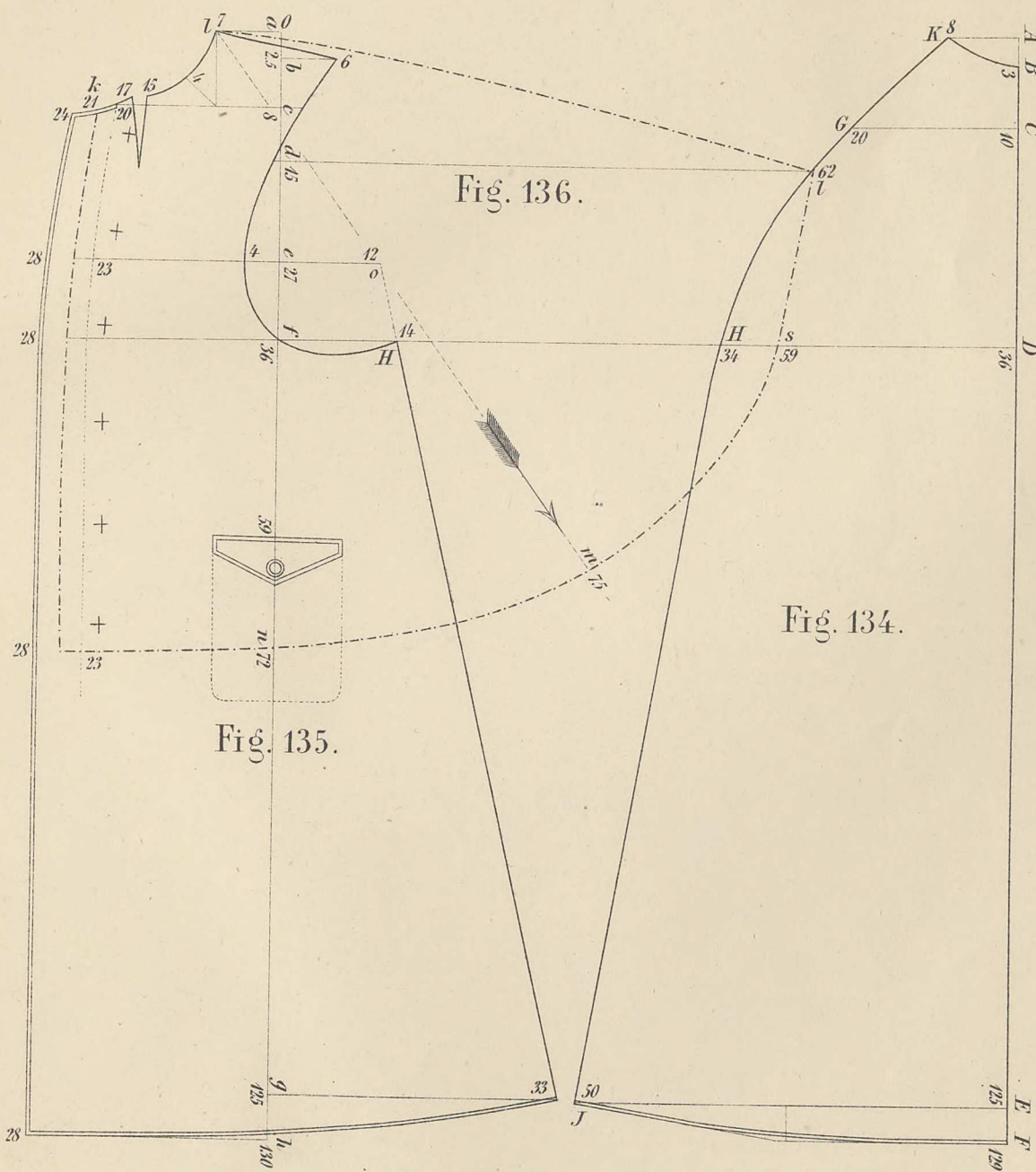

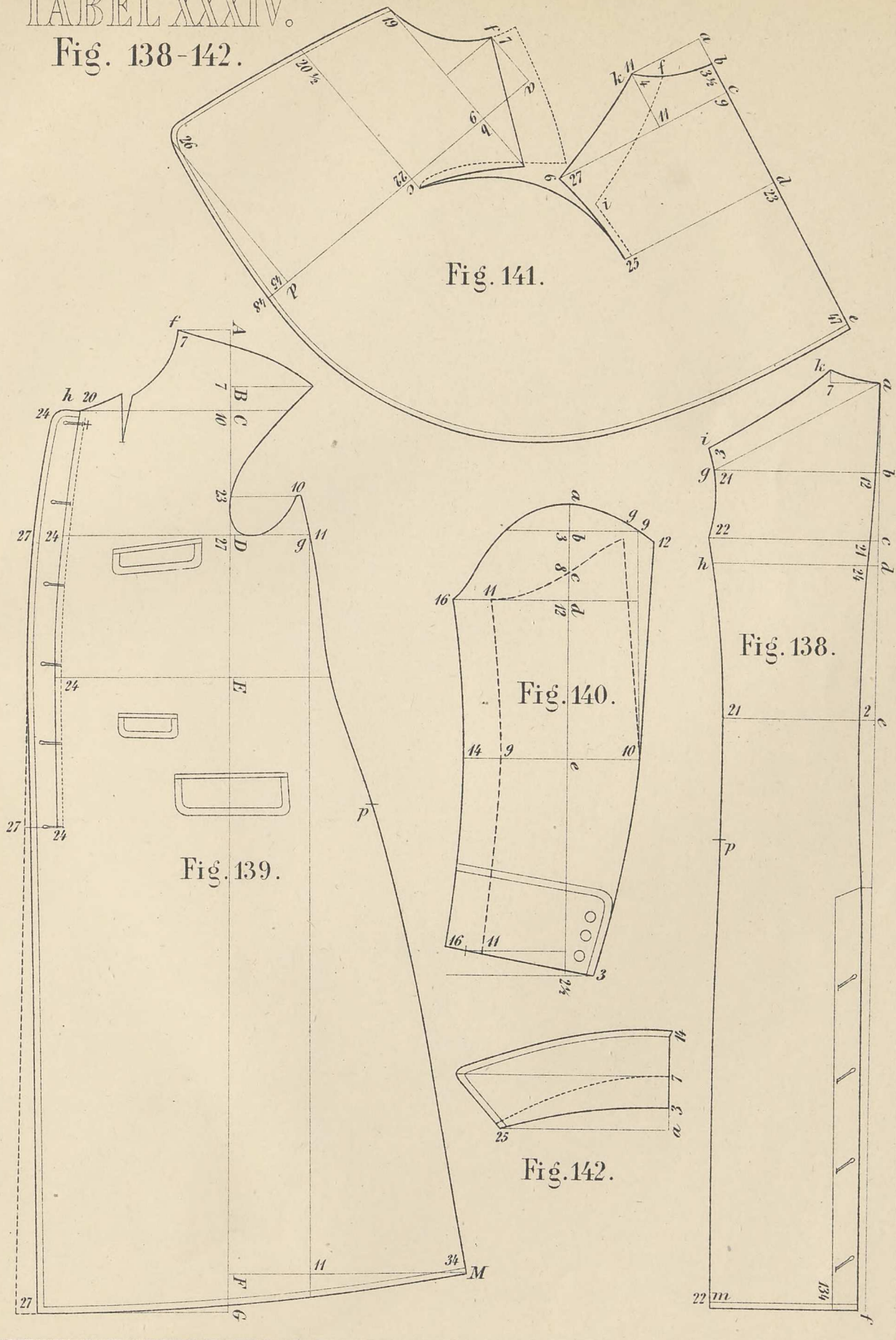
Fig. 136.

Fig. 134.

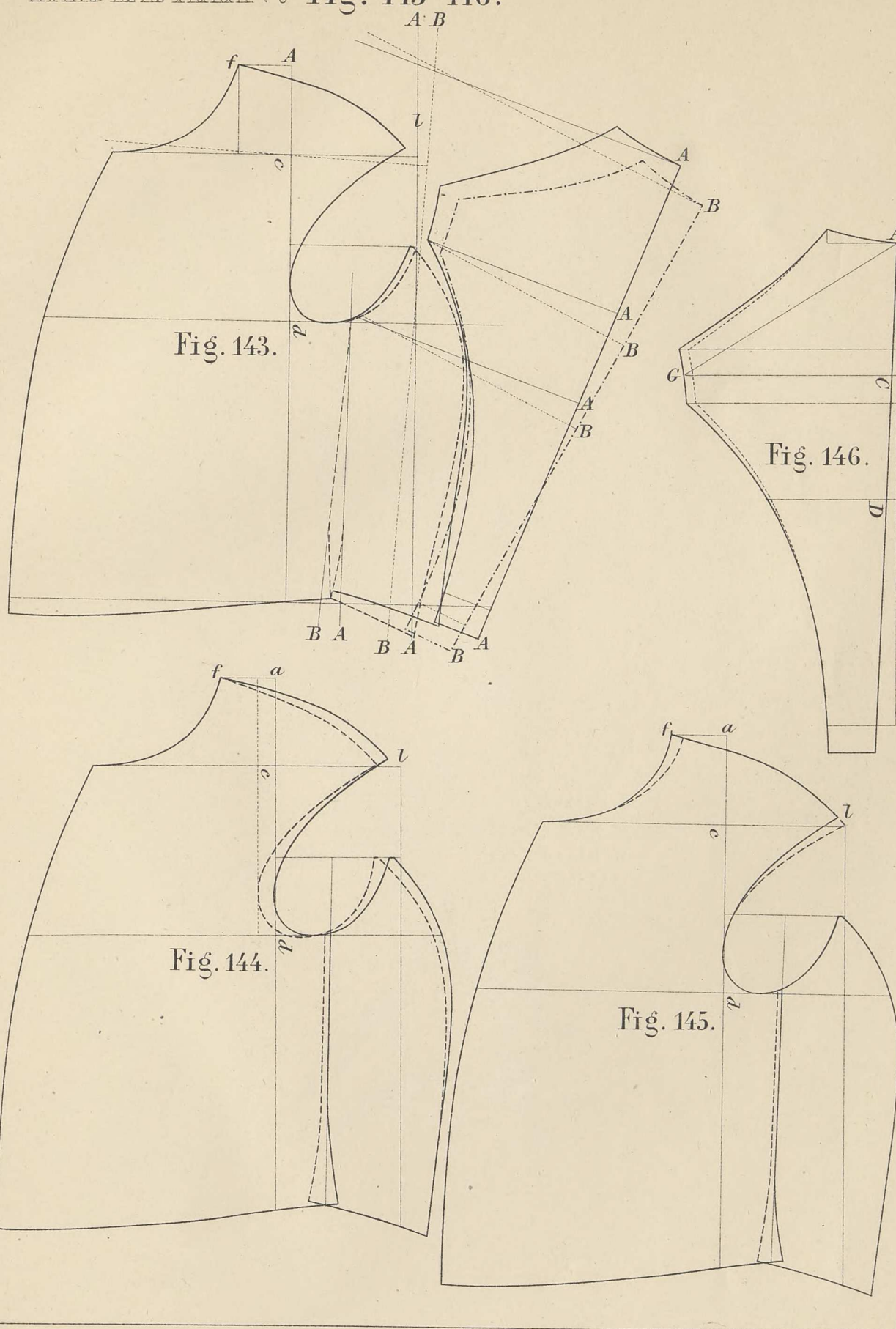
Fig. 135.

TABEL XXXIV.

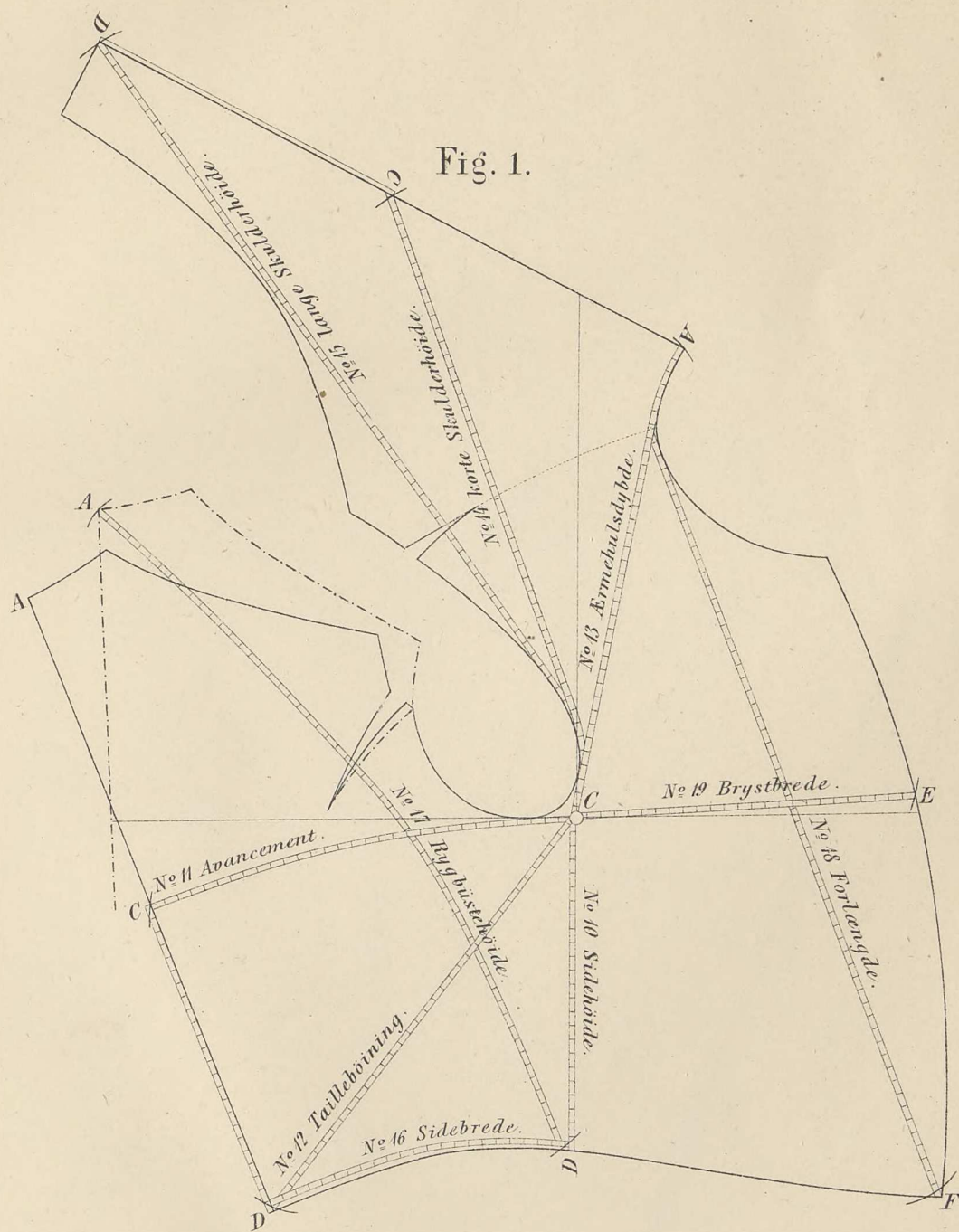
Fig. 138-142.

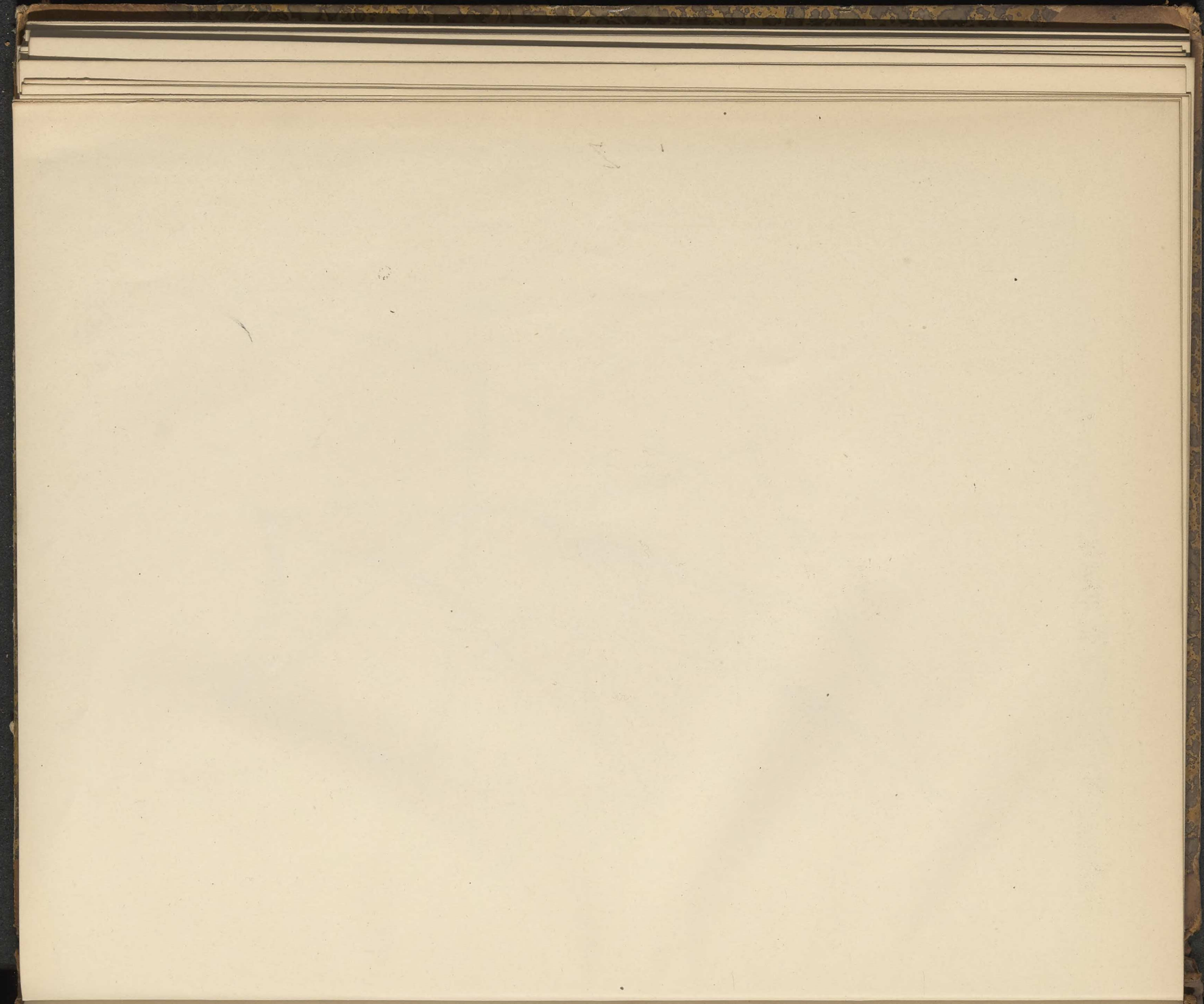

TABEL XXXV. Fig. 143-146.

Afdeling B. TABEL I. Fig. 1.

Afdeling B. TABEL II. Fig. 2.

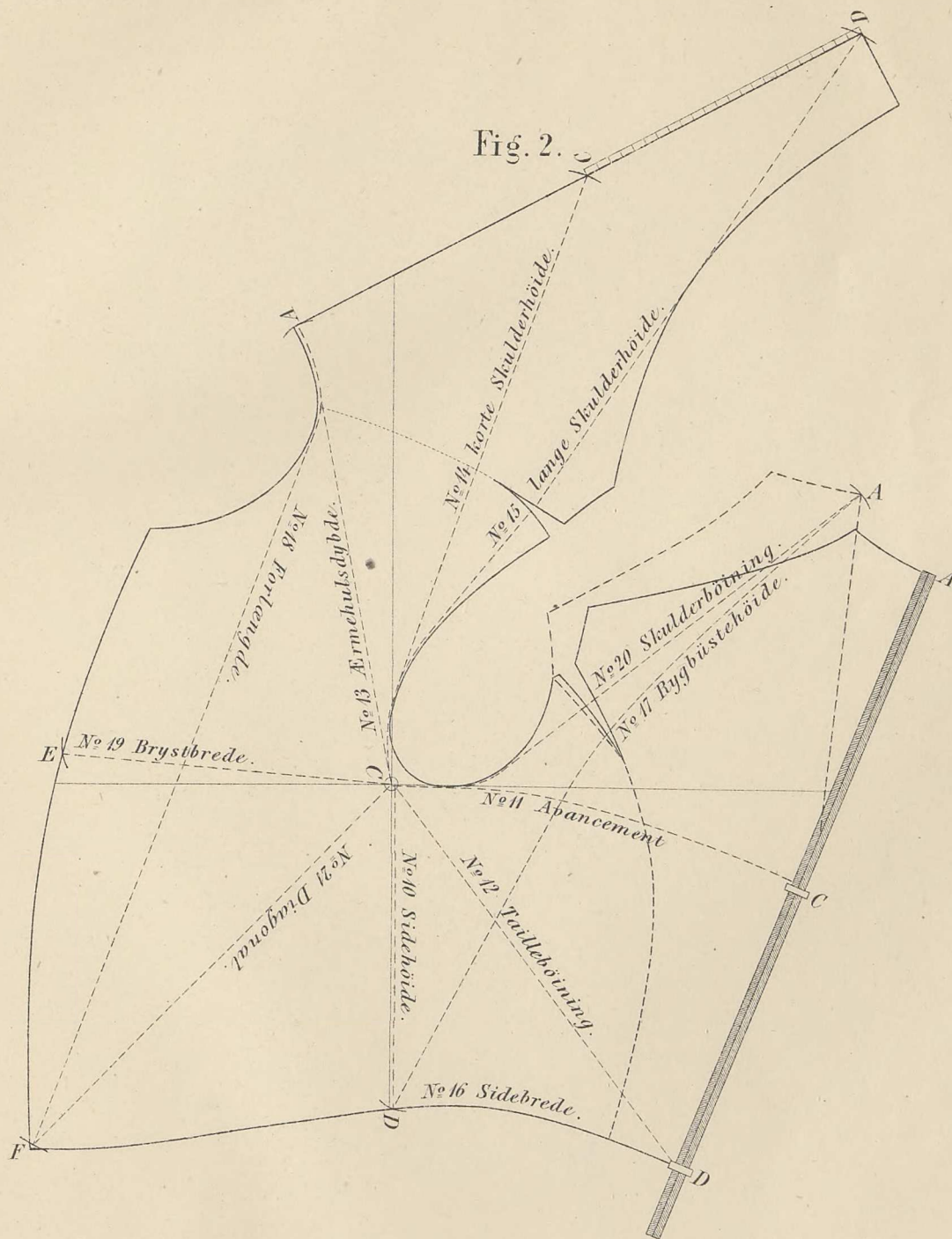

Abbildung B. TAFEL III. Fig. 3-5.

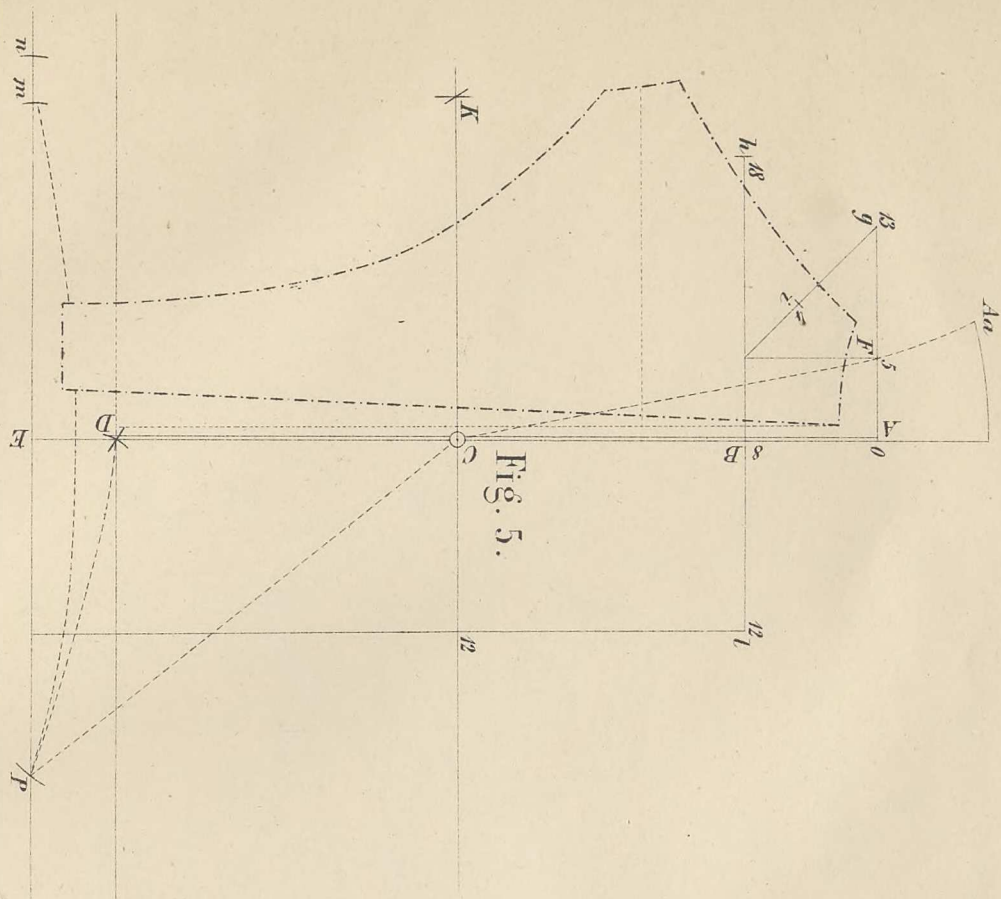

Fig. 5.

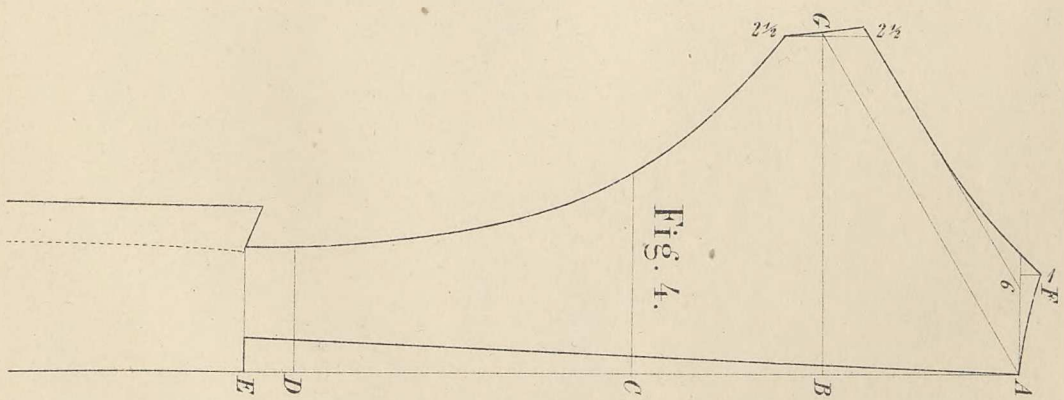

Fig. 4.

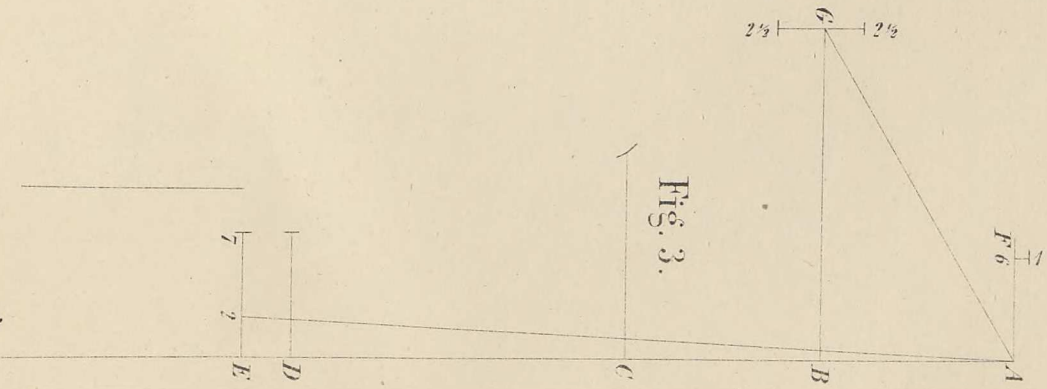
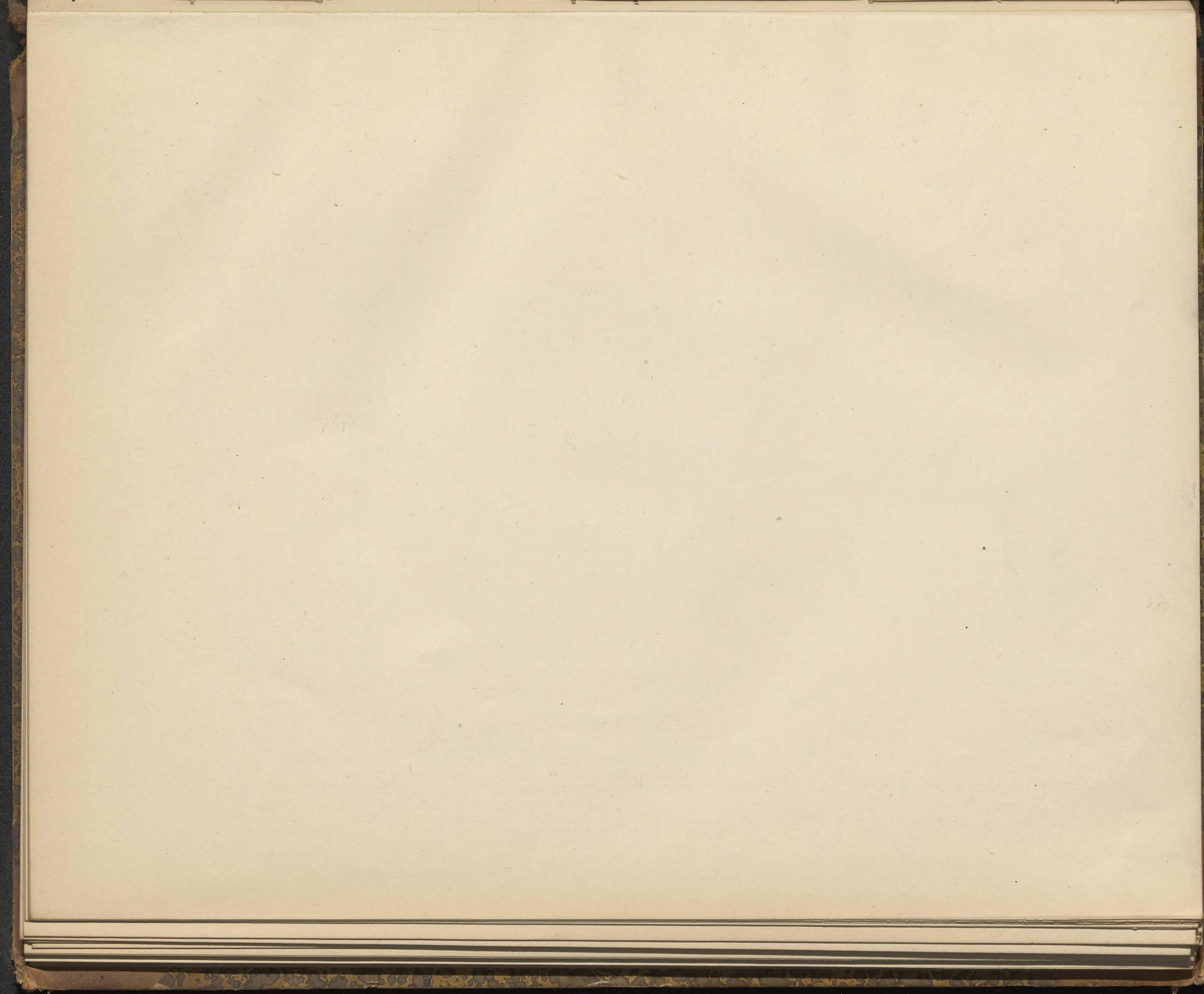
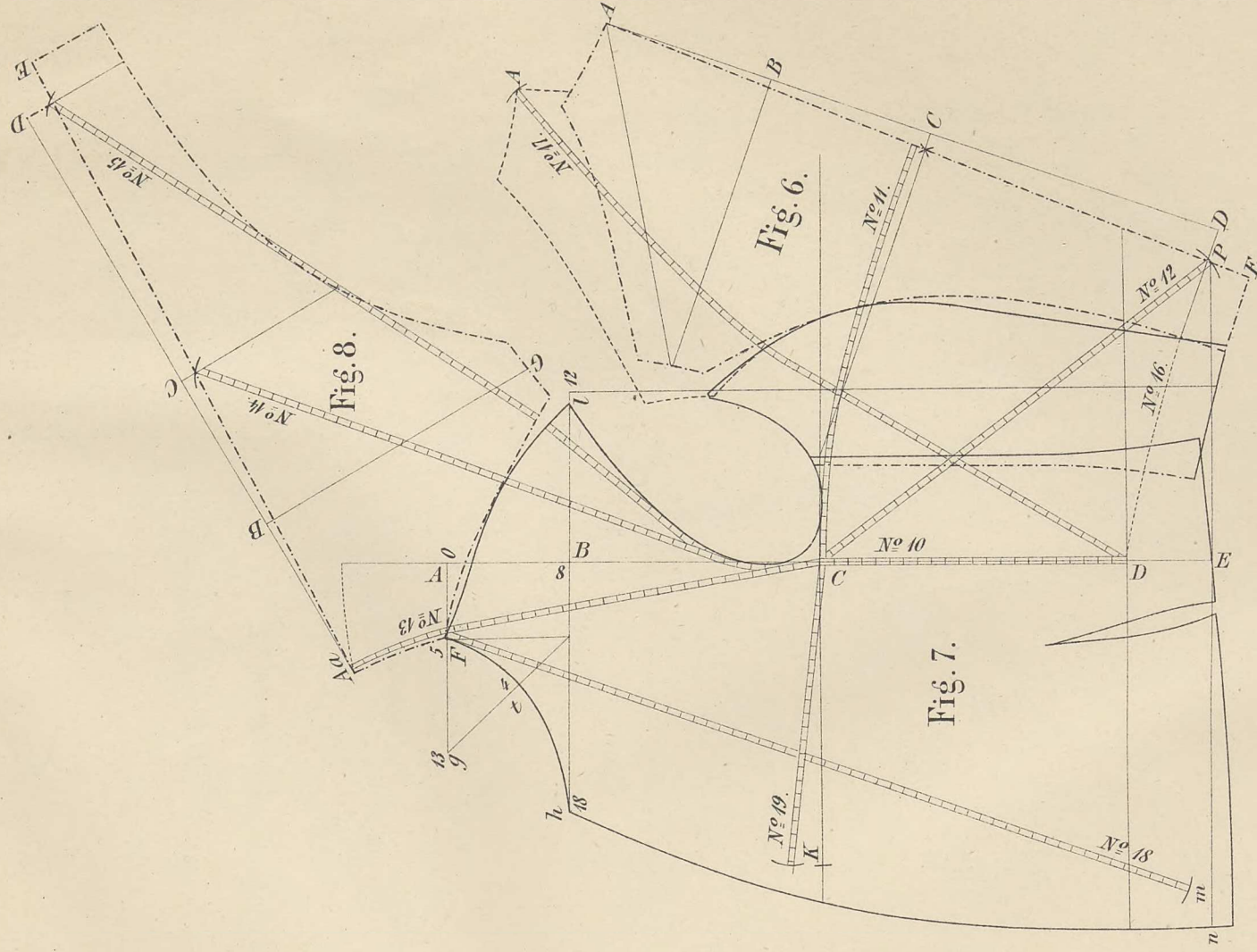

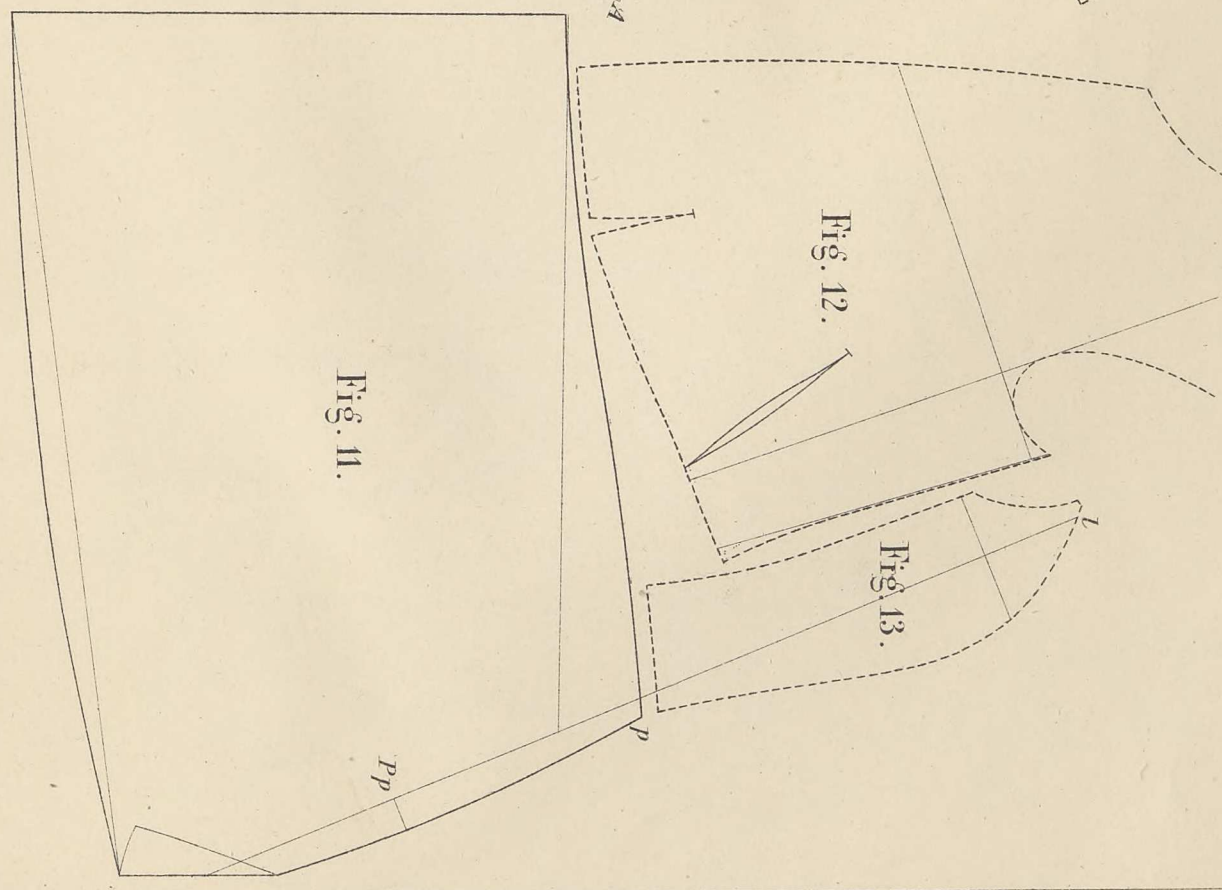
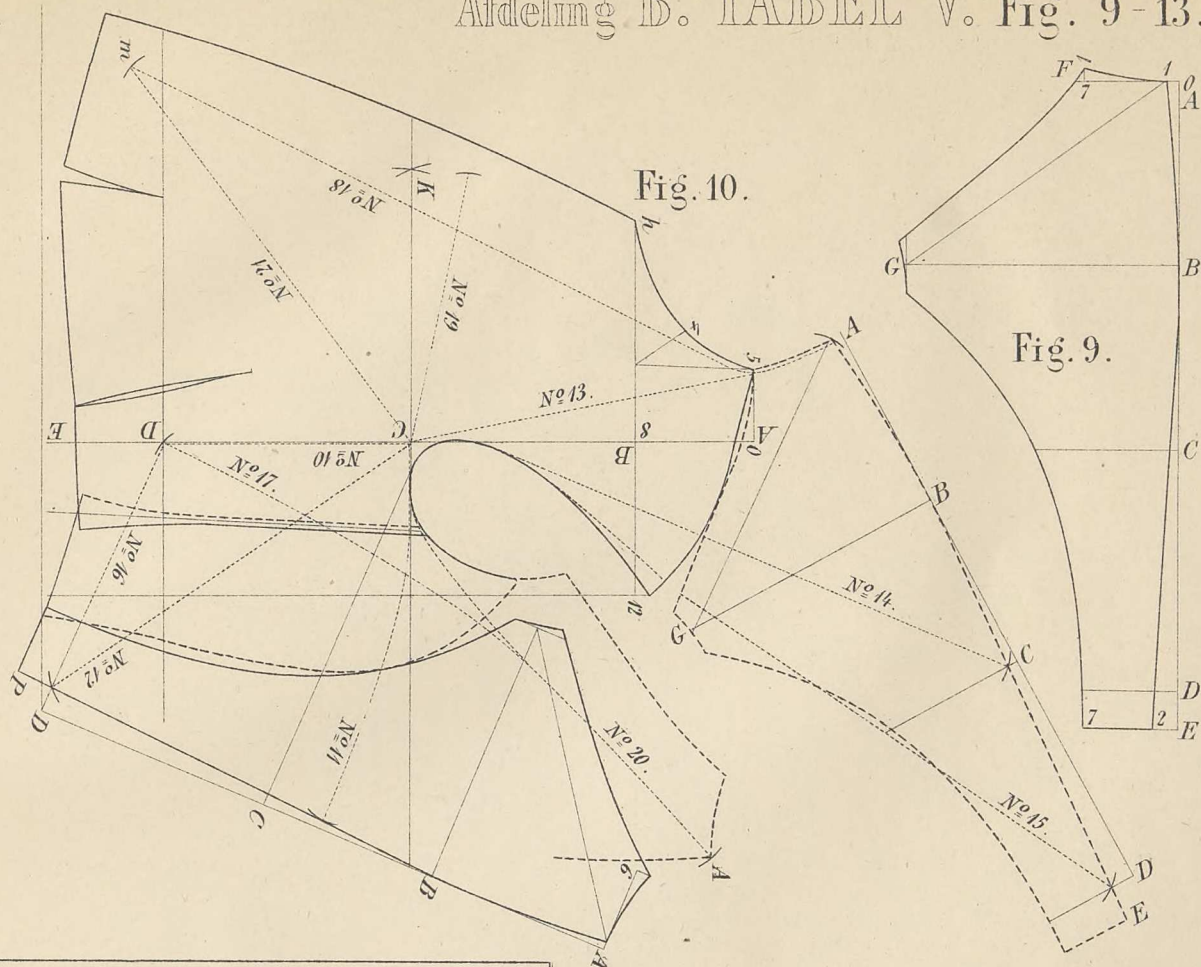
Fig. 3.

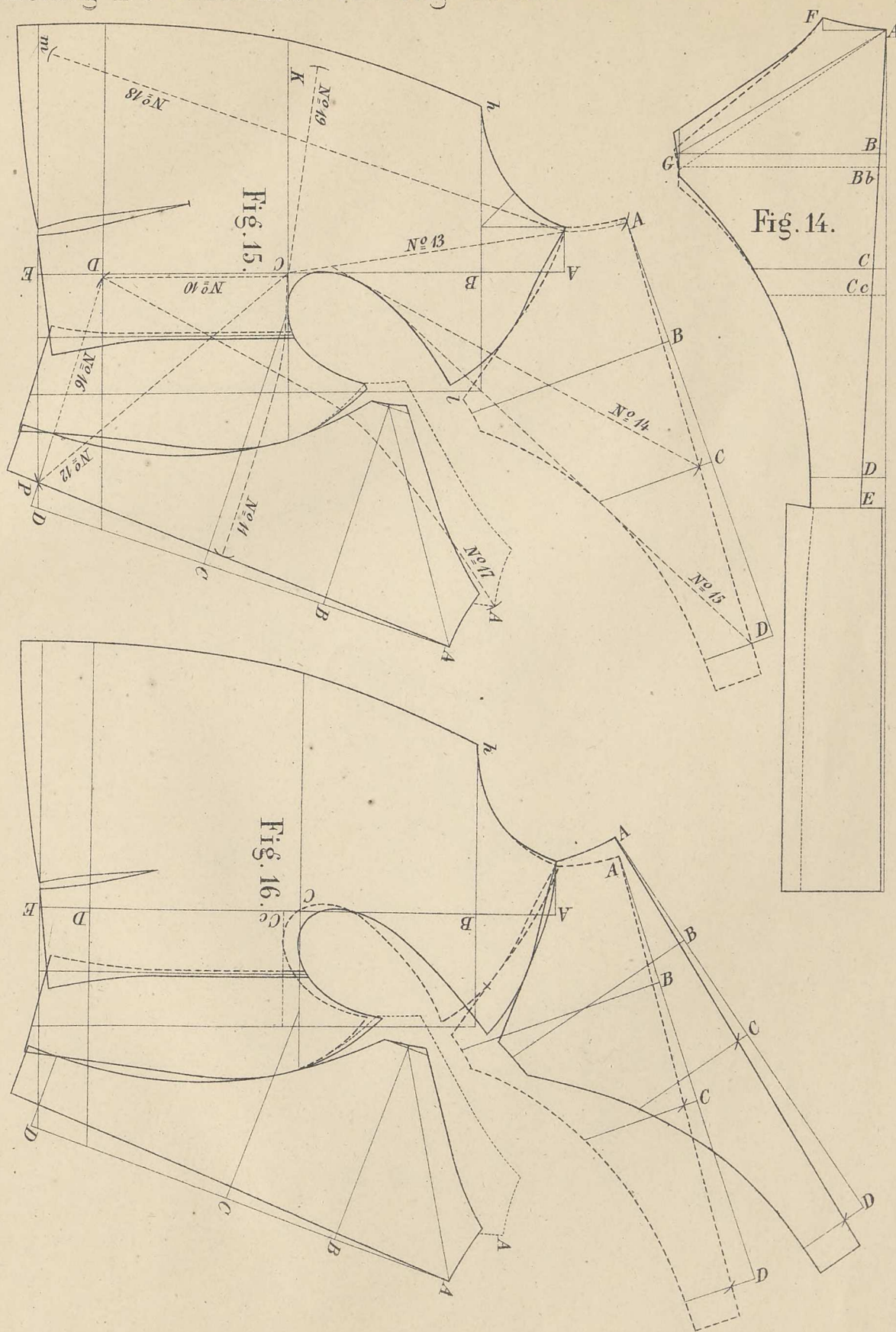
Afdeling B. TABEL IV. Fig. 6-8.

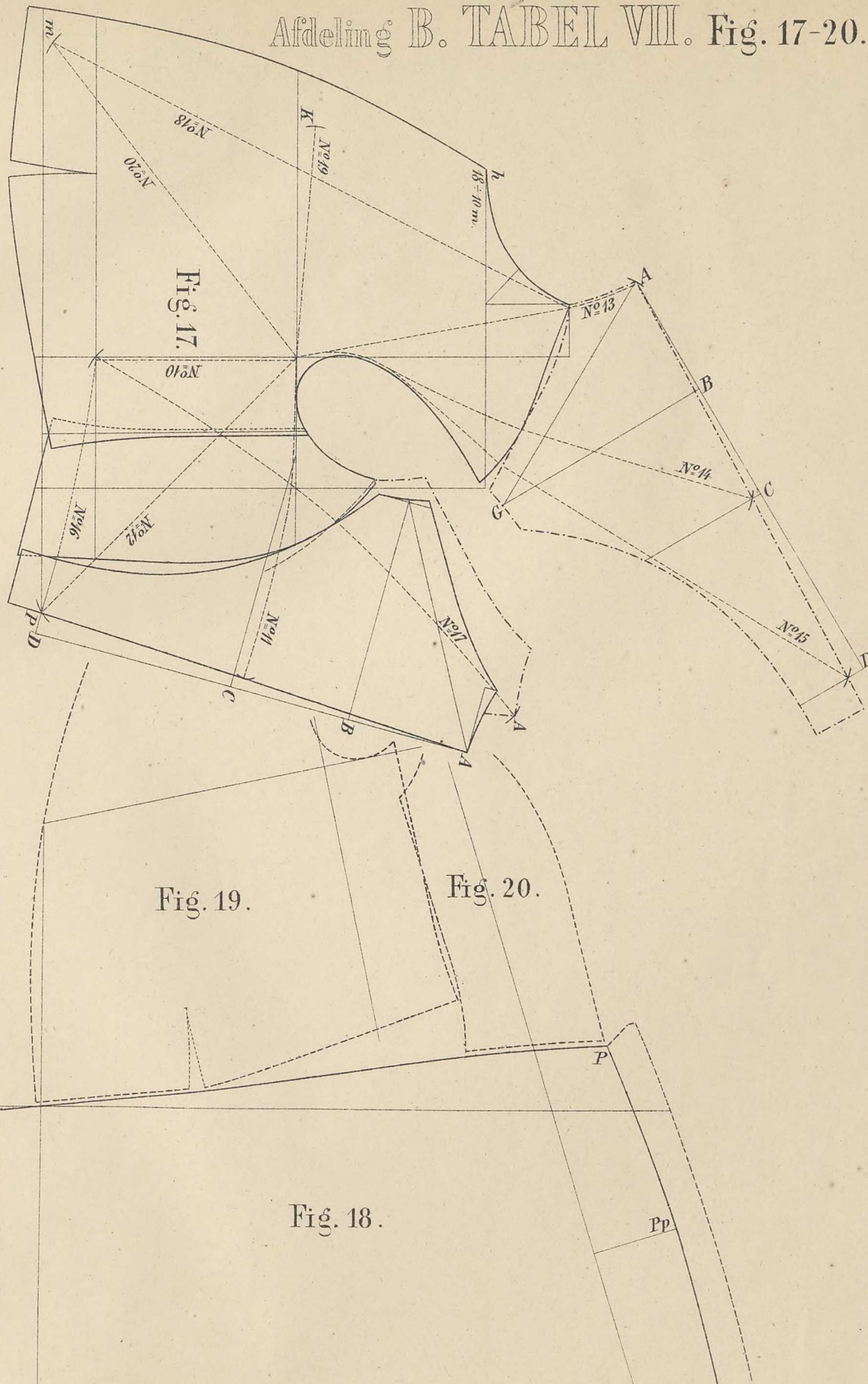
Afdeling B. TABEL V. Fig. 9-13.

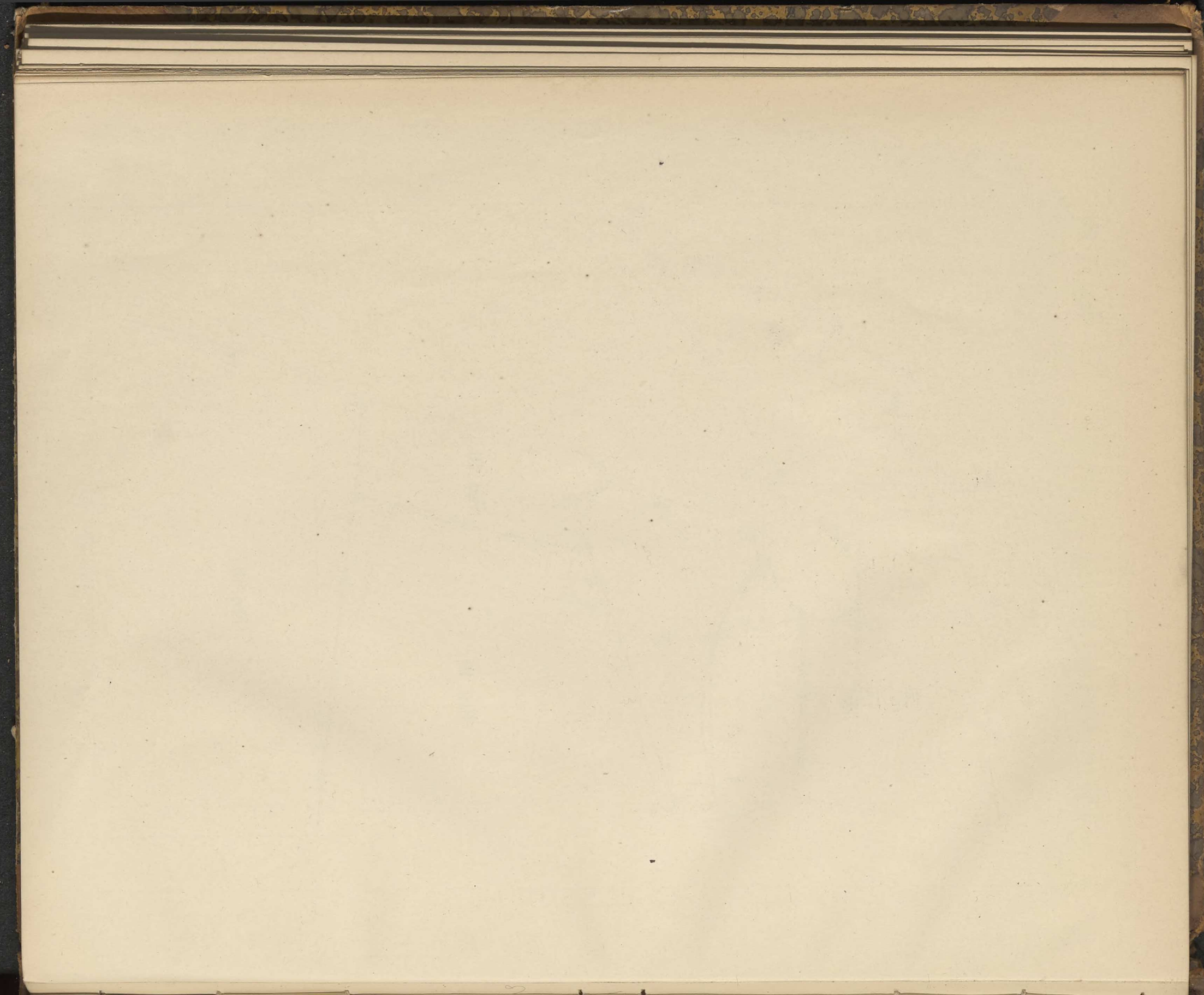

Afdeling B. TABEL VI. Fig. 14-16.

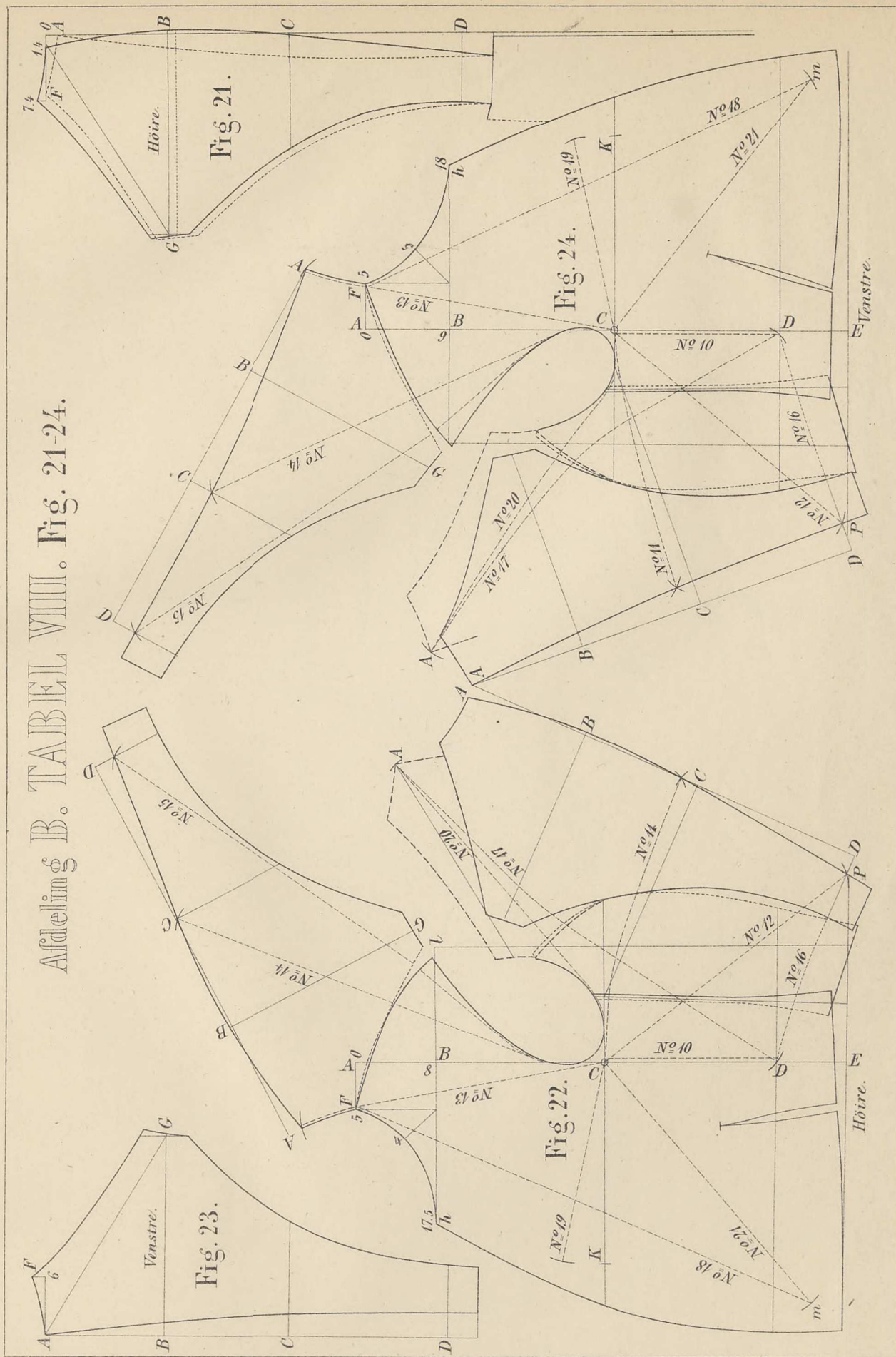

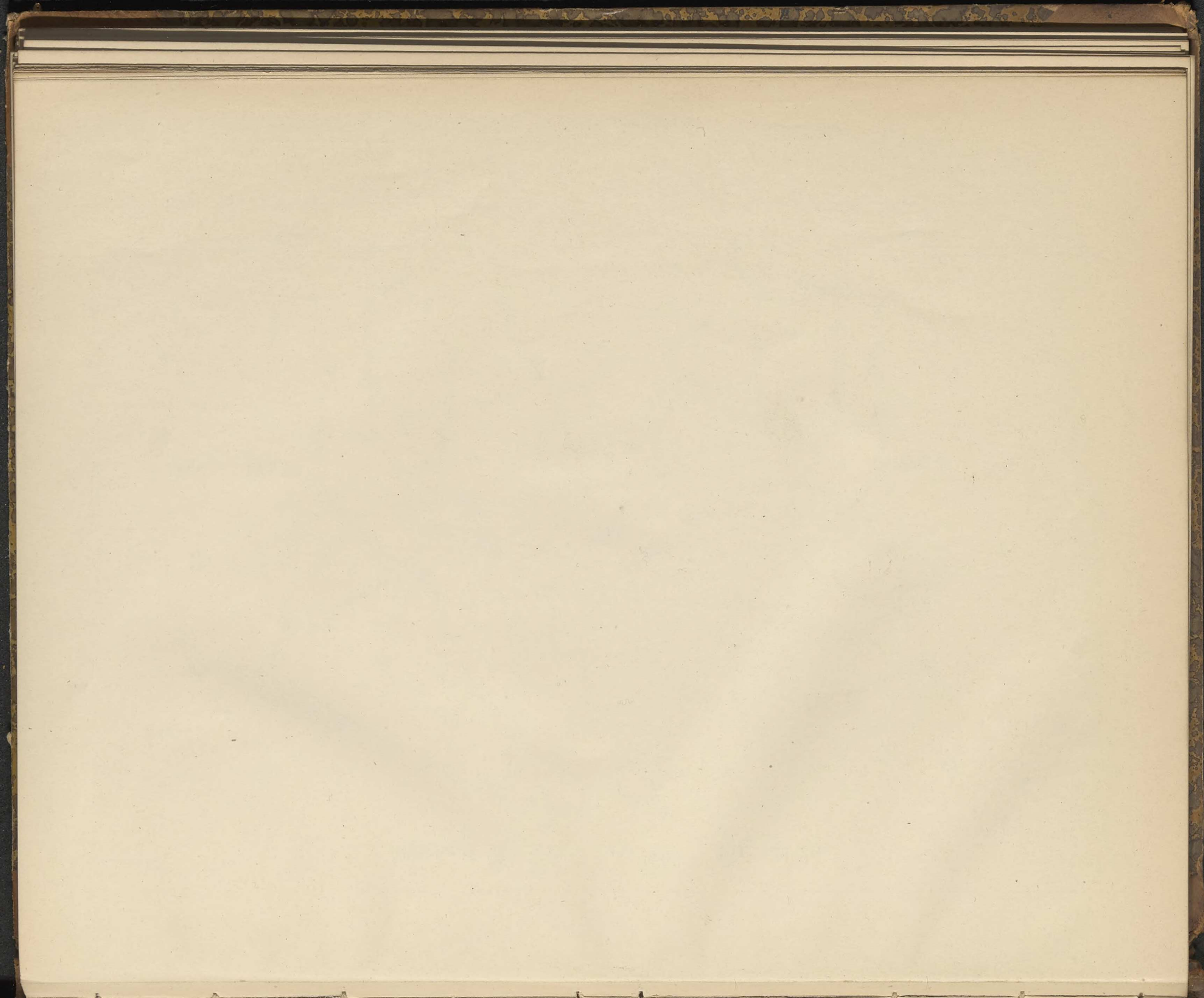
Afdeling B. TABEL VII. Fig. 17-20.

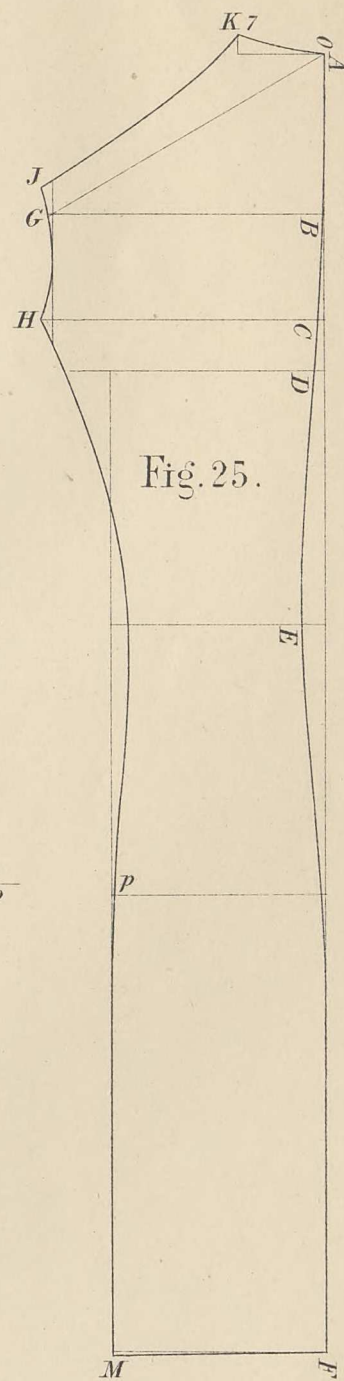

Afdeling B. TABEL VIII. Fig. 21-24.

Afdeling B. TABEL IX. Fig. 25-26.

Afdeling B. TABEL X. Fig. 27-29.

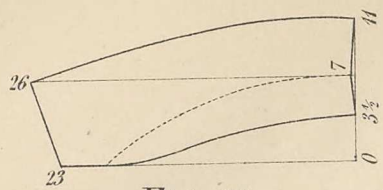

Fig. 29.

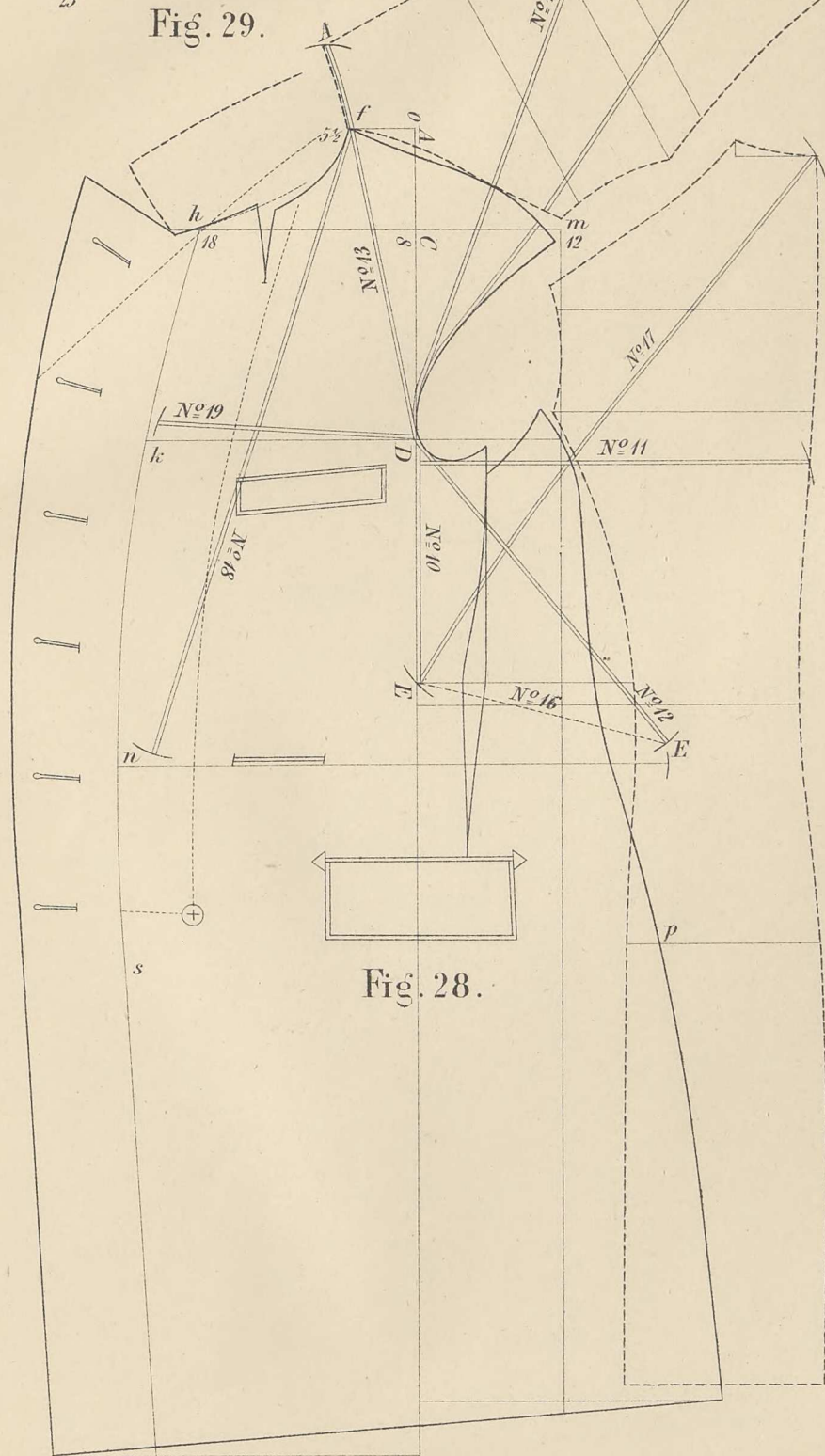

Fig. 28.

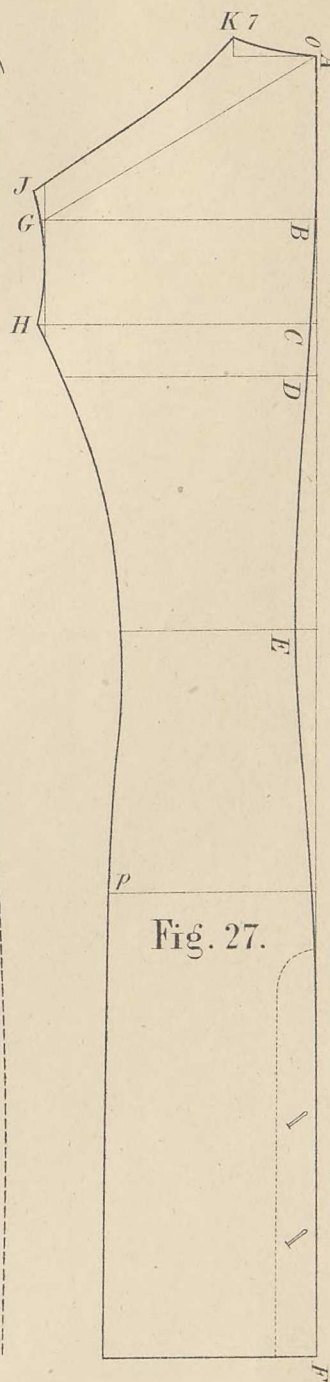

Fig. 27.

Atelimo B. TABLE XI. Fig. 30-32.

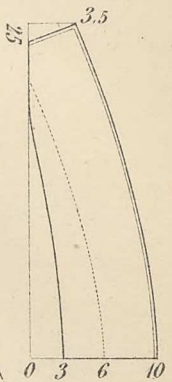

Fig. 32.

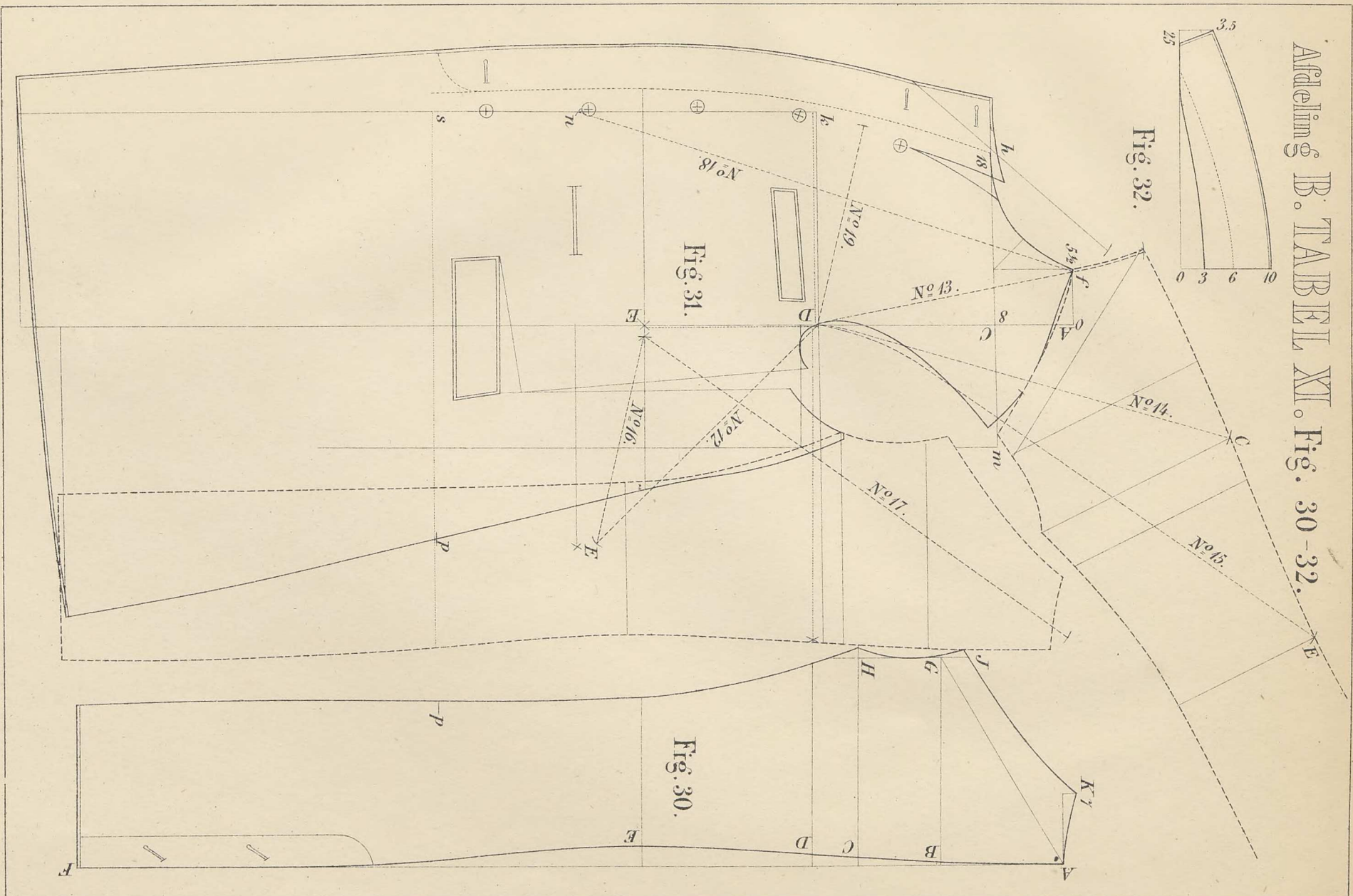
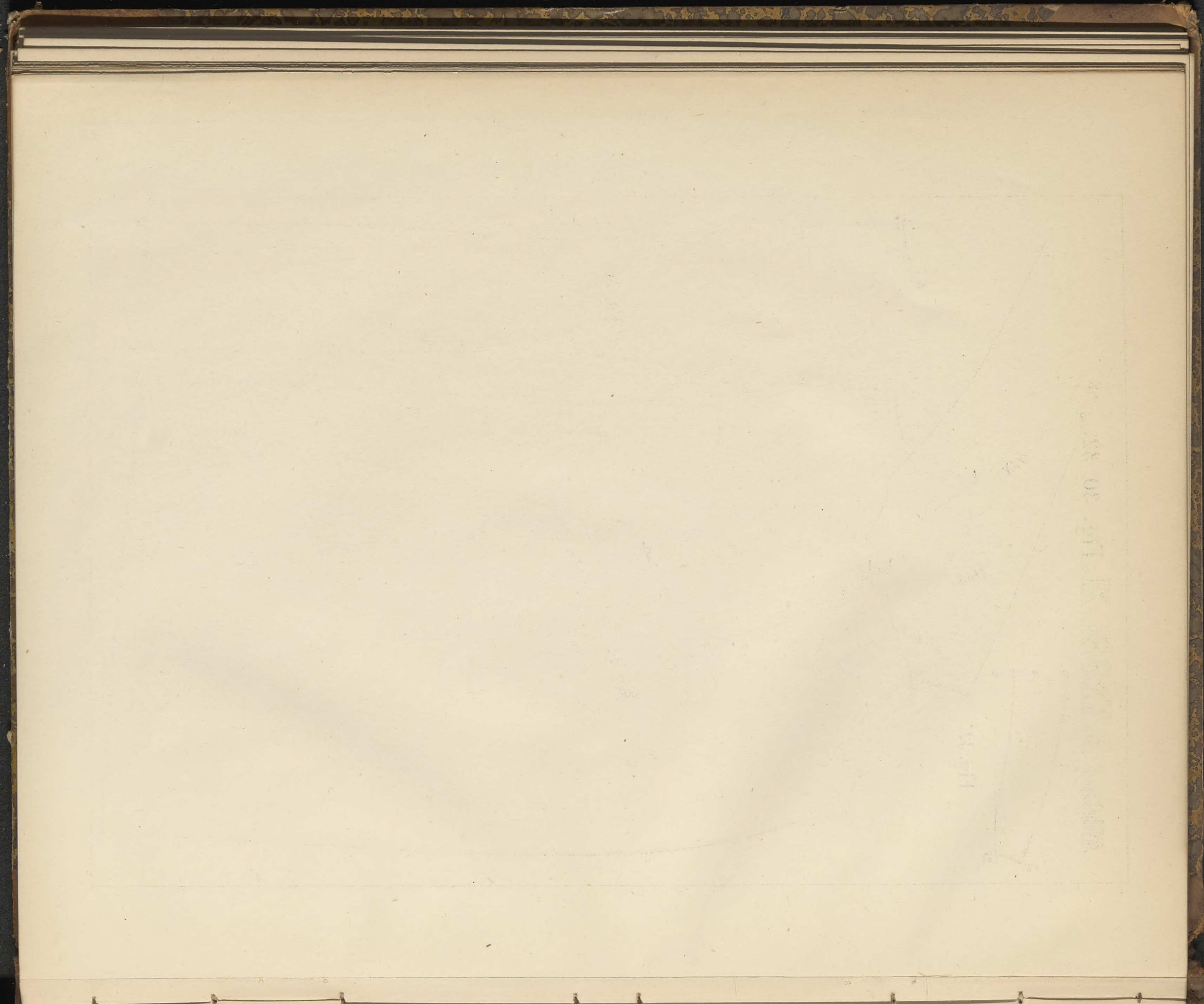
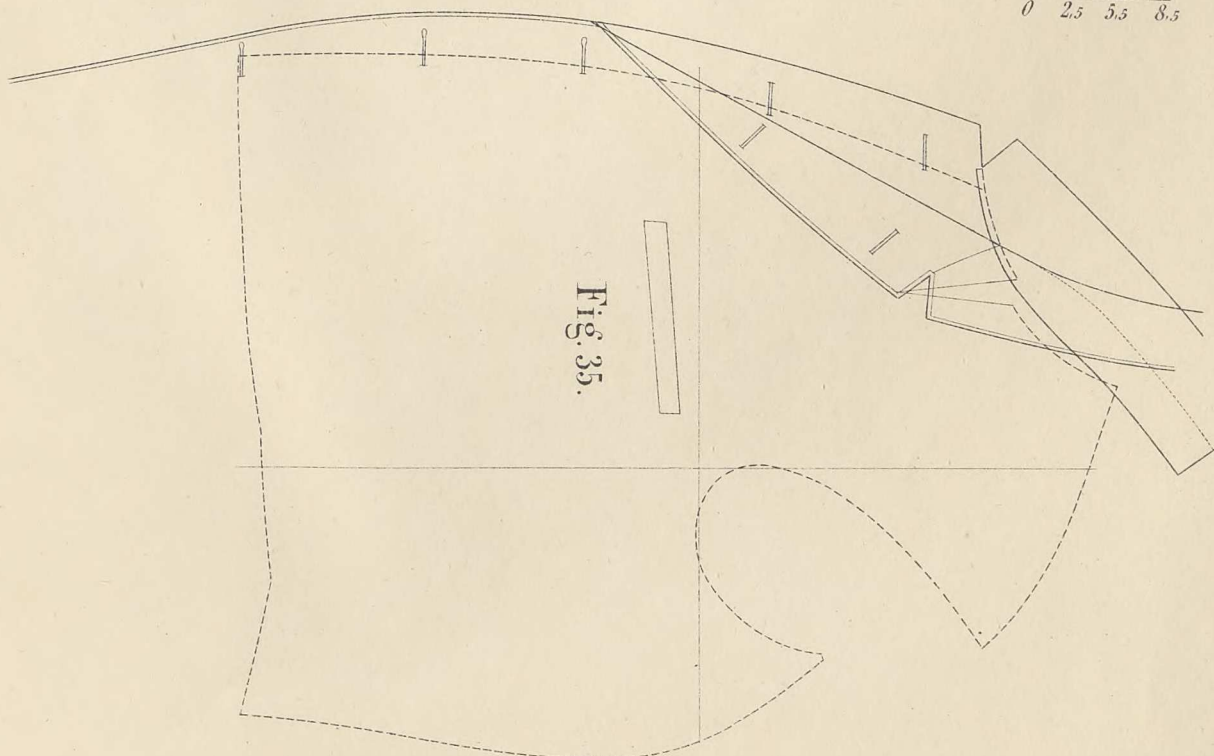
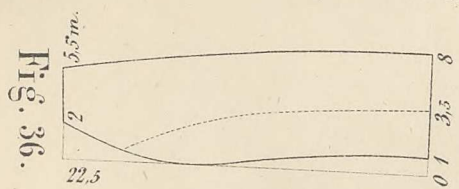
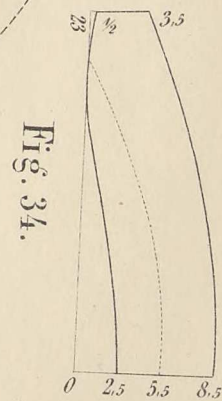
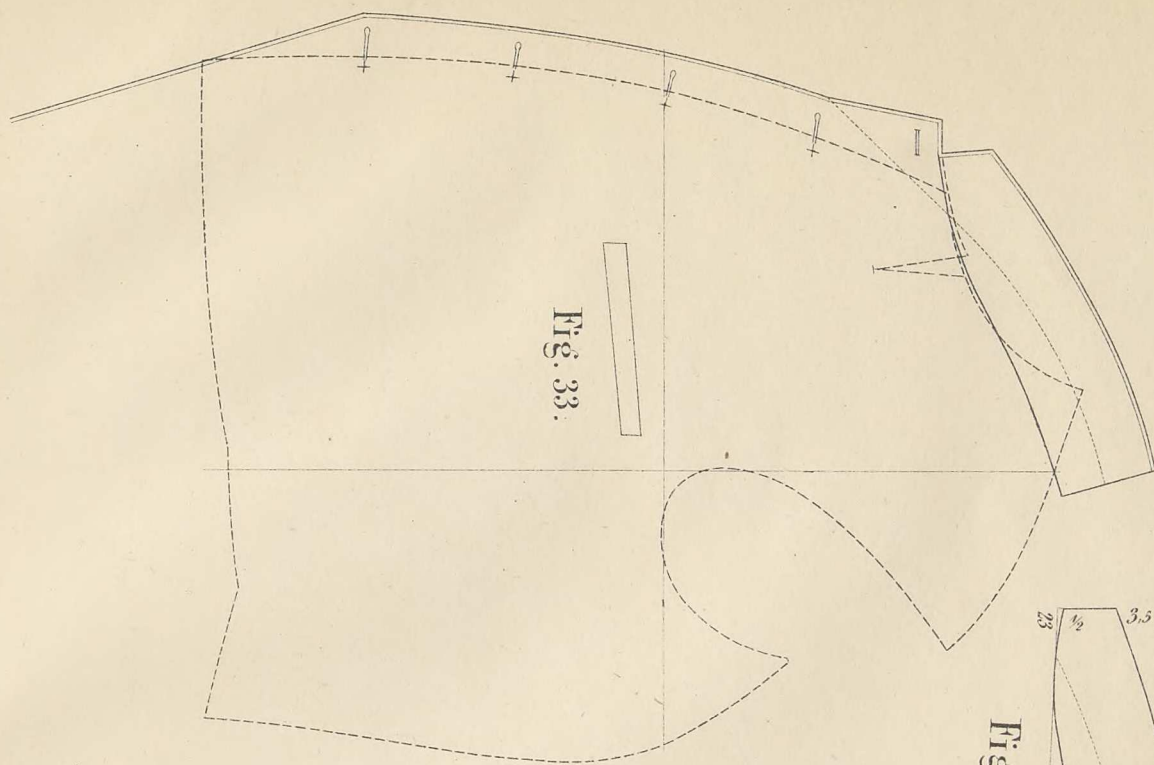

Fig. 30.

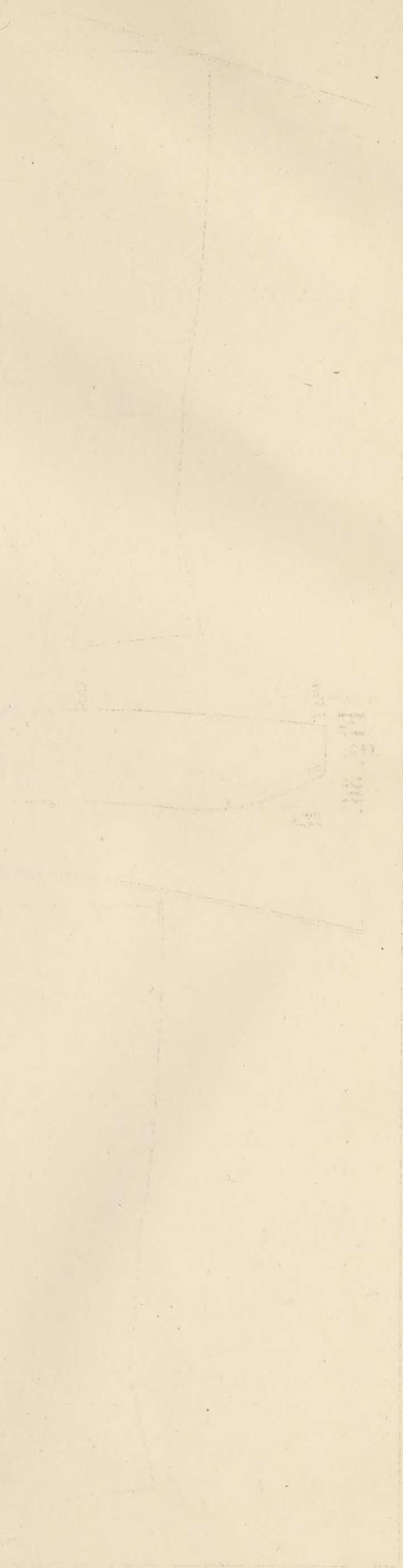
Fig. 31.

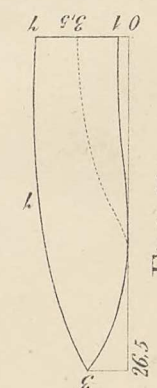
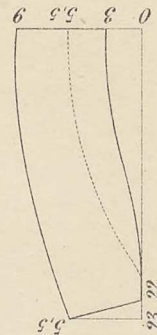
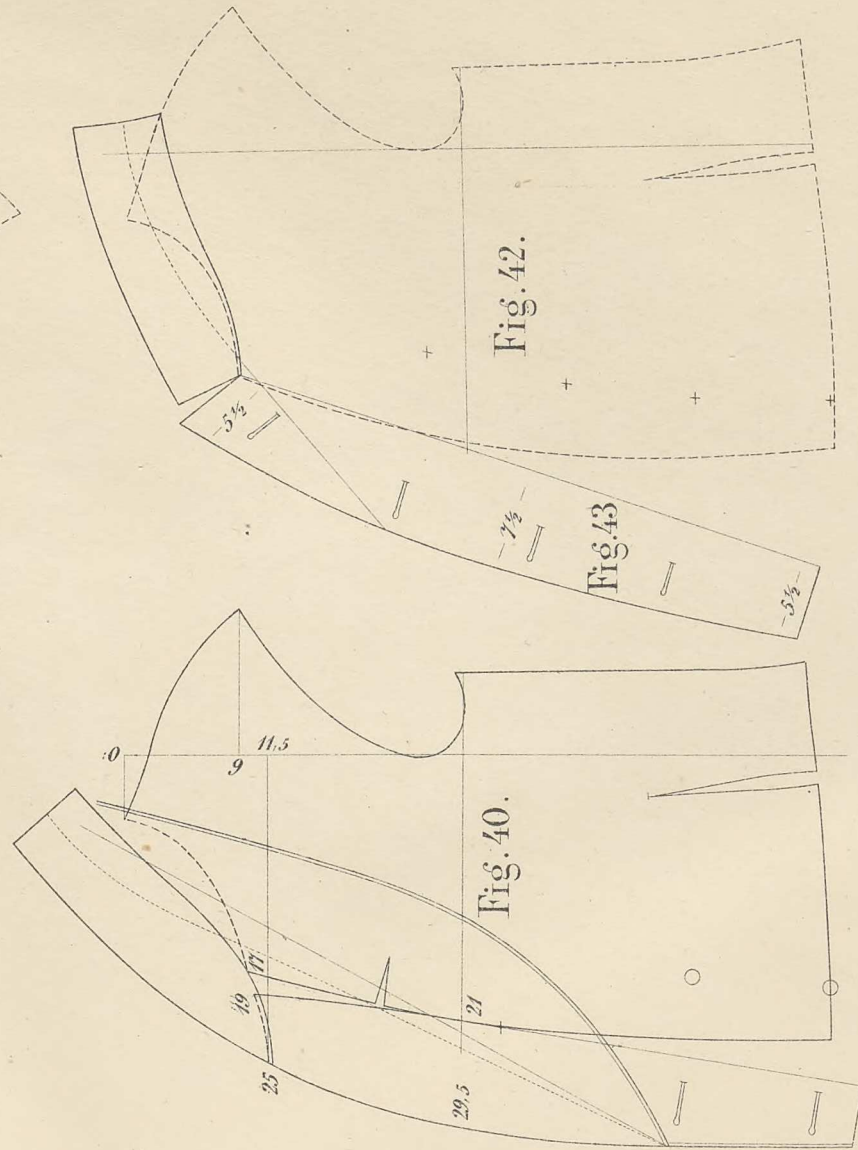
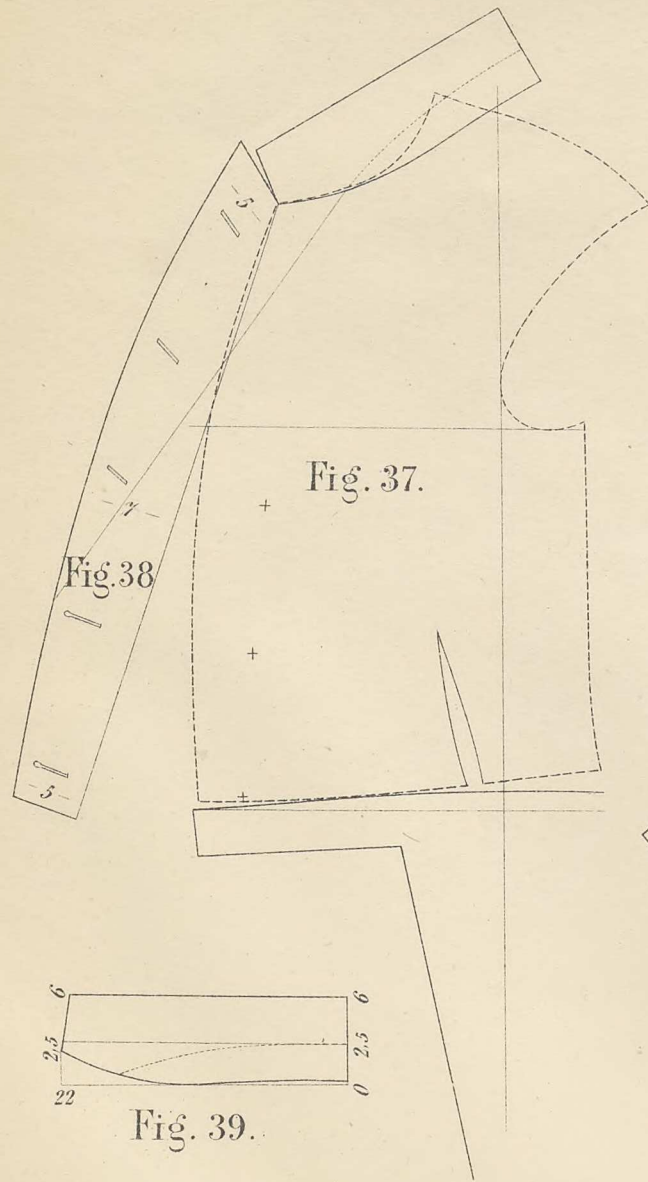
Afdeling B. TABEL XIII. Fig. 33-36.

Alfred B. Taylor

Aufteilung B. TABEL XIII. Fig. 37-44.

Afdeling B. TABEL XIV. Fig. 45-48.

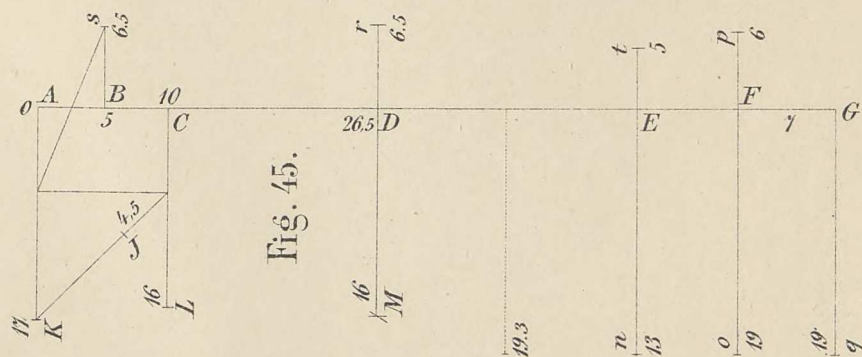

Fig. 45.

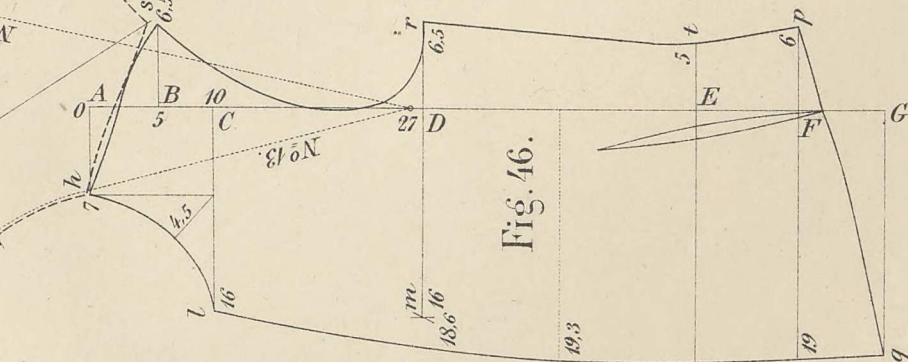

Fig. 46.

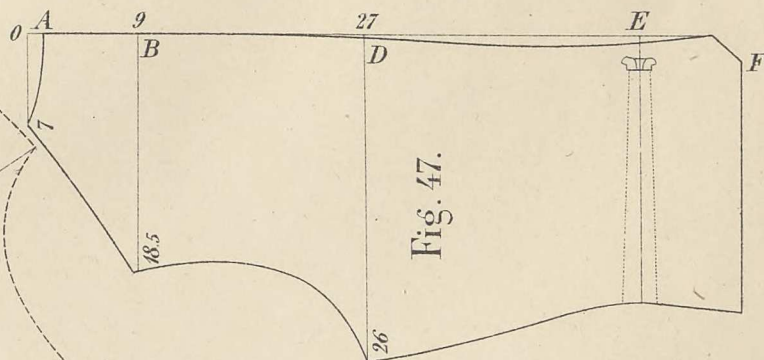

Fig. 47.

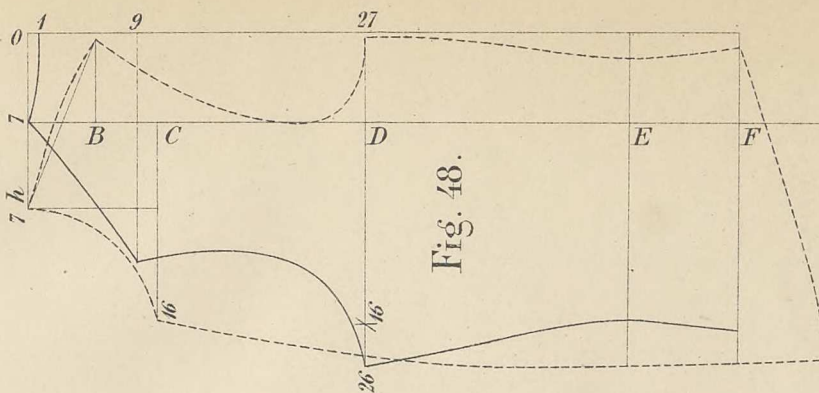
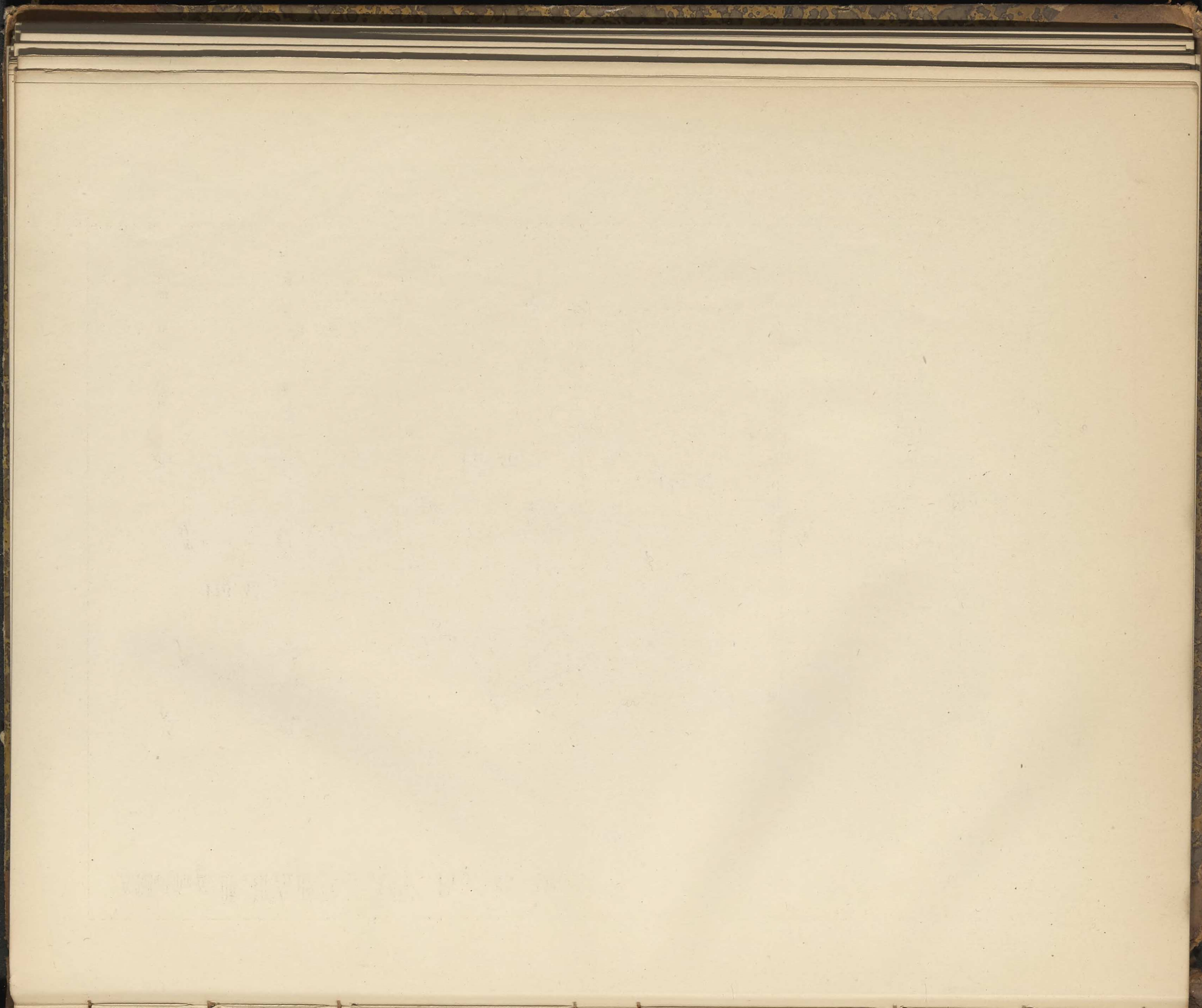

Fig. 48.

Afdeling B. TABEL XV. Fig. 49-55.

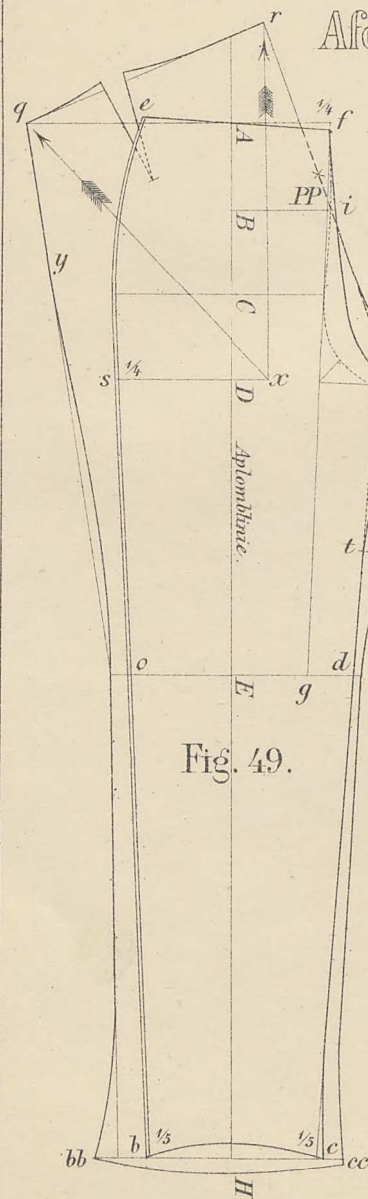

Fig. 49.

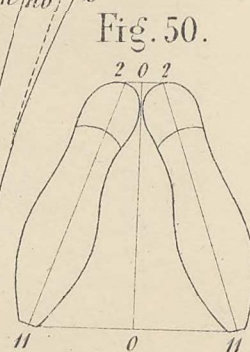

Fig. 50.

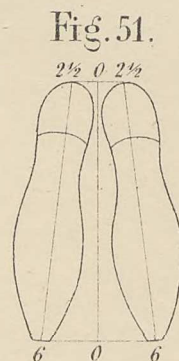

Fig. 51.

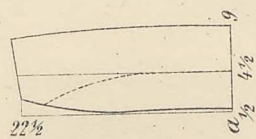

Fig. 55.

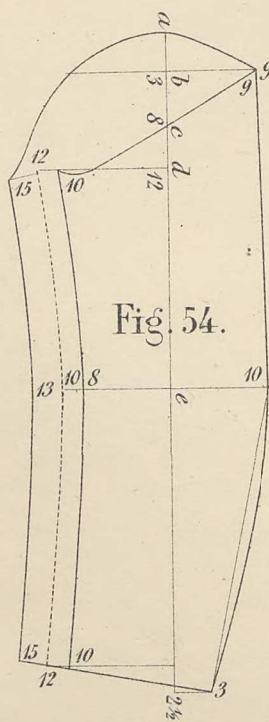

Fig. 54.

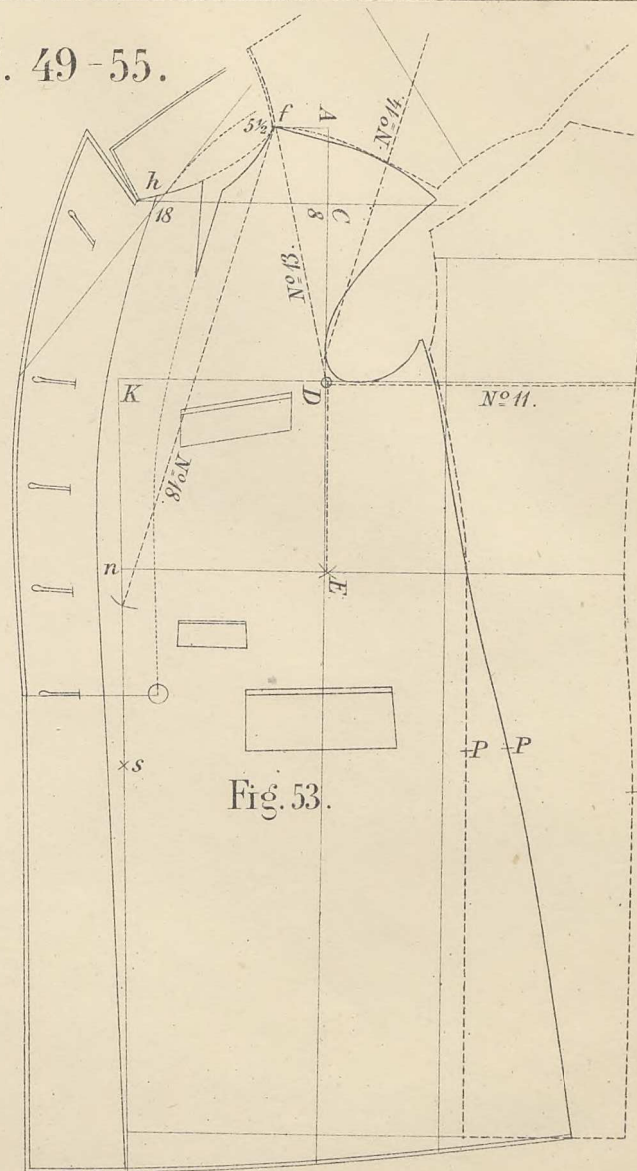

Fig. 53.

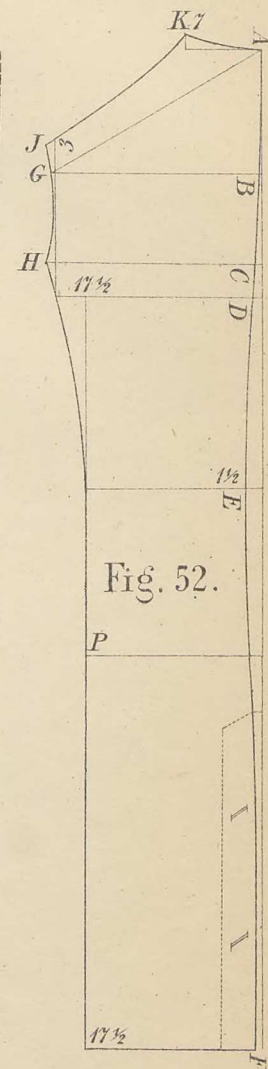

Fig. 52.

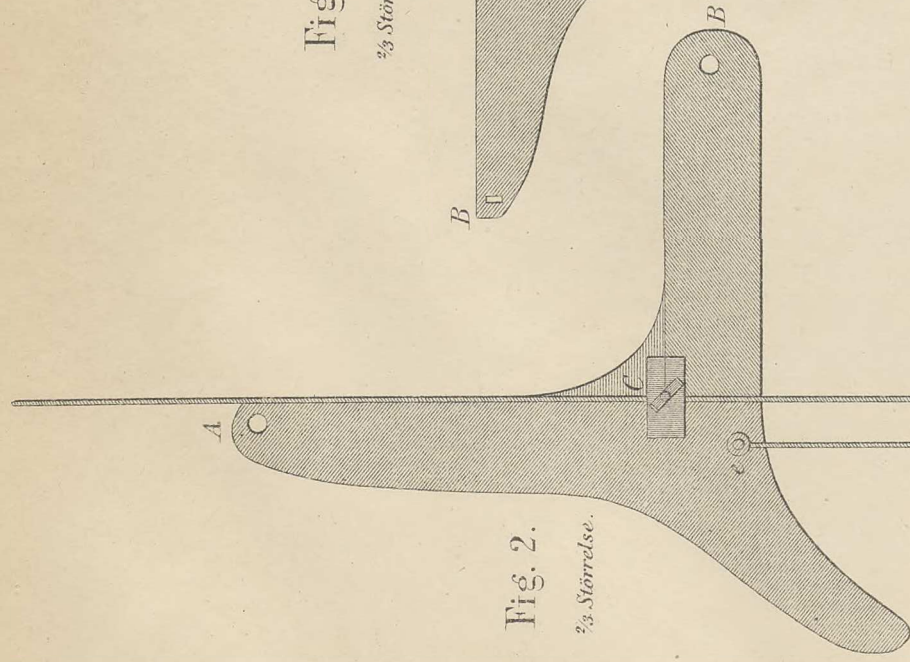

Fig. 2.

$\frac{2}{3}$ Störrelse.

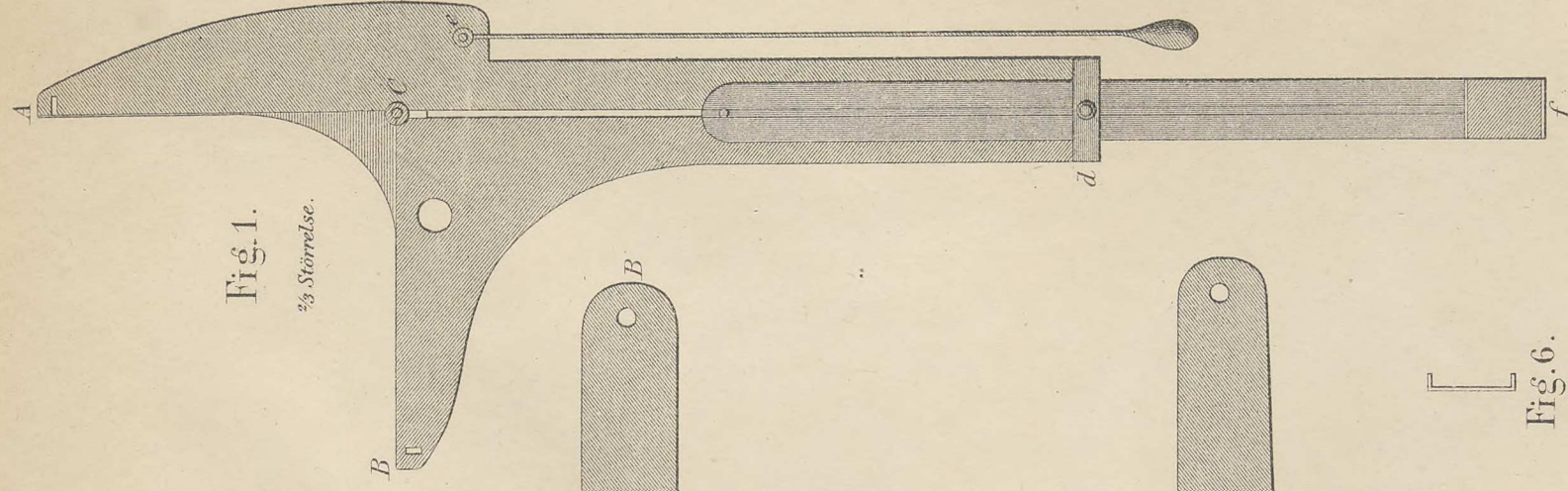

Fig. 1.

$\frac{2}{3}$ Störrelse.

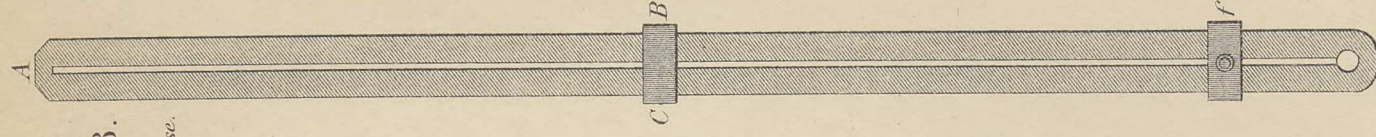

Fig. 3.

$\frac{1}{3}$ Störrelse.

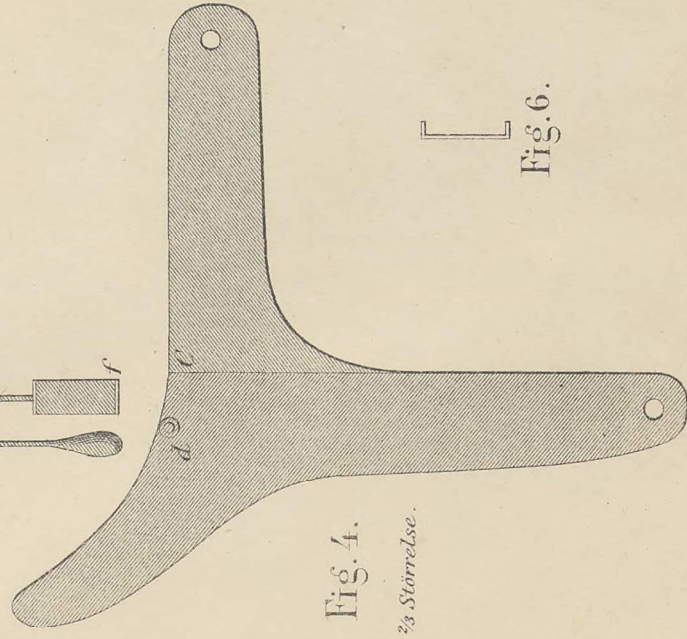

Fig. 4.

$\frac{2}{3}$ Störrelse.

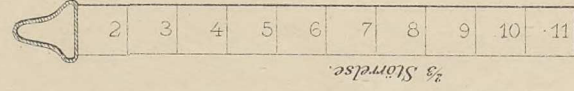

Fig. 5.

$\frac{2}{3}$ Störrelse.

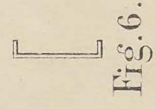

Fig. 6.

